

Porin seudun liikenneturvallisuuksuunnitelma 2013

JAAKKO KLANG | CHRISTEL KAUTIALA | EIJA YLI-HALKOLA | HANNA PUOLIMATKA

Porin seudun liikenneturvallisuussuunnitelma 2013

JAAKKO KLANG

CHRISTEL KAUTIALA

EIJA YLI-HALKOLA

HANNA PUOLIMATKA

RAPORTTEJA 124 | 2013

PORIN SEUDUN LIIKENNETURVALLISUUSUUNNITELMA 2013
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Mervi Koivula

Kansien kuvat: Porin kaupunki

Kartat: © Maanmittauslaitos lupa nro 10/MML/13

© Karttakeskus, Lupa L4356

© Liikennevirasto 2013

© Suomen ympäristökeskus 2013

ISBN 978-952-257-939-3 (painettu)

ISBN 978-952-257-940-9 (PDF)

ISSN-L 2242-2846 ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkójulkaisu)

URN URN:ISBN:978-952-257-940-9

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

Esipuhe

Liikenneturvallisuuksuunnitelman tavoitteena oli laatia toteutusmahdollisuuksiltaan realistinen ja käytännönläheinen suunnitelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi Porin seutukunnan alueella. Liikenneturvallisuuksuunnitelmassa laadittiin analyysit liikenneturvallisuuden ja liikkumisen nykytilanteesta. Liikenneturvallisuuden kannalta vaarallisia tai vaaralliseksi koettuja paikkoja selvitettiin liikenneturvallisuuskyselyn avulla. Nykytilan analyysien pohjalta asetettiin liikenneturvallisuuden 0-visiota konkretisoivat tavoitteet ja painopistealueet, jotka myös suuntasivat lähivuosille esitettäviä toimenpide-ehdotuksia.

Työssä organisoitiin kuntien liikenneturvallisuuksuustyötä ja laadittiin eri hallintokuntien liikenneturvallisuuksuustyötä jatkossa ohjaavat toimintasuunnitelmat. Toimintasuunnitelmat sisältävät konkreettisia toimia, joiden tavoitteena on liittää liikenneturvallisuuksuajattelu osaksi eri hallintokuntien jokapäiväistä toimintaa sekä tehostaa liikenneturvallisuuksuustoimenpiteiden toteuttamista kaikilla toiminnan tasoilla. Lisäksi suunnitelman tavoitteena oli kuntien liikenneturvallisuuksuustyön tukeminen, jatkuvuuden ja arvostuksen lisääminen ja toimenpiteiden toteuttamisen tehostaminen. Kuntien liikennekasvatus-, valistus- ja tiedotustyön kehittämiseen ja aktivointiin seudulla osallistui useiden eri hallintokuntien edustajia. Kuntakohtaiset liikenneturvallisuuksuustyöryhmät jatkavat toimintaansa suunnitelman toteuttamiseksi, jotta liikkuminen olisi turvallisempaa Porin seudulla.

Tämä liikenneturvallisuuksuunnitelma Porin seudulle laadittiin Harjavallan, Huittisen, Kokemäen, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan kuntien sekä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yhteistyönä. Porin seudun liikenneturvallisuuksuunnitelmassa tehtiin laajaa yhteistyötä eri tahojen kesken. Suunnittelutyön ohjaamisesta vastasi ohjausryhmä, jonka toimintaan ovat osallistuneet:

Juhani Ramberg	Harjavallan kaupunki
Mikko Eskola	Huittisten kaupunki
Ilkka Välke	Kokemäen kaupunki
Sami Nummi	Luvian kunta
Veikko Kallio	Merikarvian kunta
Risto Lehtonen	Merikarvian kunta
Harri Kukkula	Nakkilan kunta
Jouni Koskinen	Pomarkun kunta
Eero Mattsson	Pomarkun kunta
Sanna Välimäki	Porin kaupunki
Eetu Elohaka	Ulvilan kaupunki
Juha Hjulgren	Ulvilan kaupunki
Jaakko Klang	Varsinais-Suomen ELY
Henna Lempiäinen	Porin seutukunta
Antero Aho	Liikenneturva
Esa Aho	Liikenneturva
Tuomo Katajisto	Satakunnan poliisilaitos
Simo Pukkila	Liikkuva poliisi

Konsulttina työssä toimi Destia Oy Infrasuunnittelu, jossa suunnitelmasta vastasivat DI Christel Kautiala, ins. (AMK) Eija Yli-Halkola ja ins. (AMK) Hanna Puolimatka sekä viestinnässä ja asiakirjojen tarkastamisessa on toiminut tiedottaja Niina Nevämäki.

Sisältö

1 Johdanto	9
1.1 Lähtökohtia työn laadinnalle	9
1.2 Työn tavoitteet ja sisältö	10
2 Suunnittelun lähtökohdat	11
2.1 Toimintaympäristö	11
2.1.1 Suunnittelualue	11
2.1.2 Väestökehitys	12
2.1.3 Työpaikat ja kouluverkosto	12
2.1.4 Palveluiden saavutettavuus	13
2.1.5 Yhdyskuntarakenne	13
2.2 Liikennejärjestelmä	13
2.2.1 Ajoneuvoliikenteen verkko	13
2.2.2 Kevyen liikenteen verkko	15
2.2.3 Joukkoliikennejärjestelmä	15
2.3 Aikaisemmat suunnitelmat	15
2.4 Liikenneturvallisuustyön nykytila seudulla	16
3 Liikkuminen ja liikenneturvallisuus Porin seudulla	17
3.1 Liikkuminen Porin seudulla	17
3.1.1 Liikkumistottumukset ja kulkutapajakauma	17
3.1.2 Asuin ympäristön vaikutus liikkumiseen	18
3.1.3 Koettuja liikkumisen esteitä ja ongelmia	19
3.2 Liikenneturvallisuus seudulla	19
3.2.1 Taustaa	19
3.2.2 Liikenneturvallisuustilanne	20
3.2.3 Koetut liikenneturvallisuusongelmat ja liikennekäyttäytyminen	22
3.2.4 Onnettomuuskustannukset	23
4 Liikenneturvallisuustyön tavoitteet	24
5 Suunnitelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi	27
5.1 Lähestymistapa ja suunnitelman sisältö	27
5.2 Kestävät toimintojen sijaintivalinnat	27
5.2.1 Turvalliset yhdyskuntarakenteen ratkaisut	27
5.3 Kestävät arjen liikkumisvalinnat	28
5.3.1 Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	28
5.3.2 Joukkoliikenteen käytön edistäminen	28
5.3.3 Järkevän autoilun edistäminen	29
5.4 Vastuullinen ja turvallisuushakuinen liikennekäyttäytyminen	29
5.4.1 Liikenneturvallisuustietämyksen ja -osaamisen ylläpito	29
5.4.2 Turvallisen liikkumisen mahdollistava liikenneympäristö	29
5.4.3 Esteetön ympäristö	33
5.4.4 Koulut	33
5.5 Toimenpideohjelma	35
6 Liikenneturvallisuusyhteistyön organisointi	36
6.1 Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä	36
6.2 Kuntakohtainen liikenneturvallisuusryhmä	36

7 Suunnitelman vaikutukset ja vaikuttavuus	37
7.1 Yleistä.....	37
7.2 Toimenpiteiden liikenneturvallisuusvaikutukset	37
7.3 Tavoitteiden saavuttaminen	39
7.4 Suunnitelman toteuttaminen.....	41
8 Seuranta ja mittarit	42
Lähteet	43
Liitteet	45

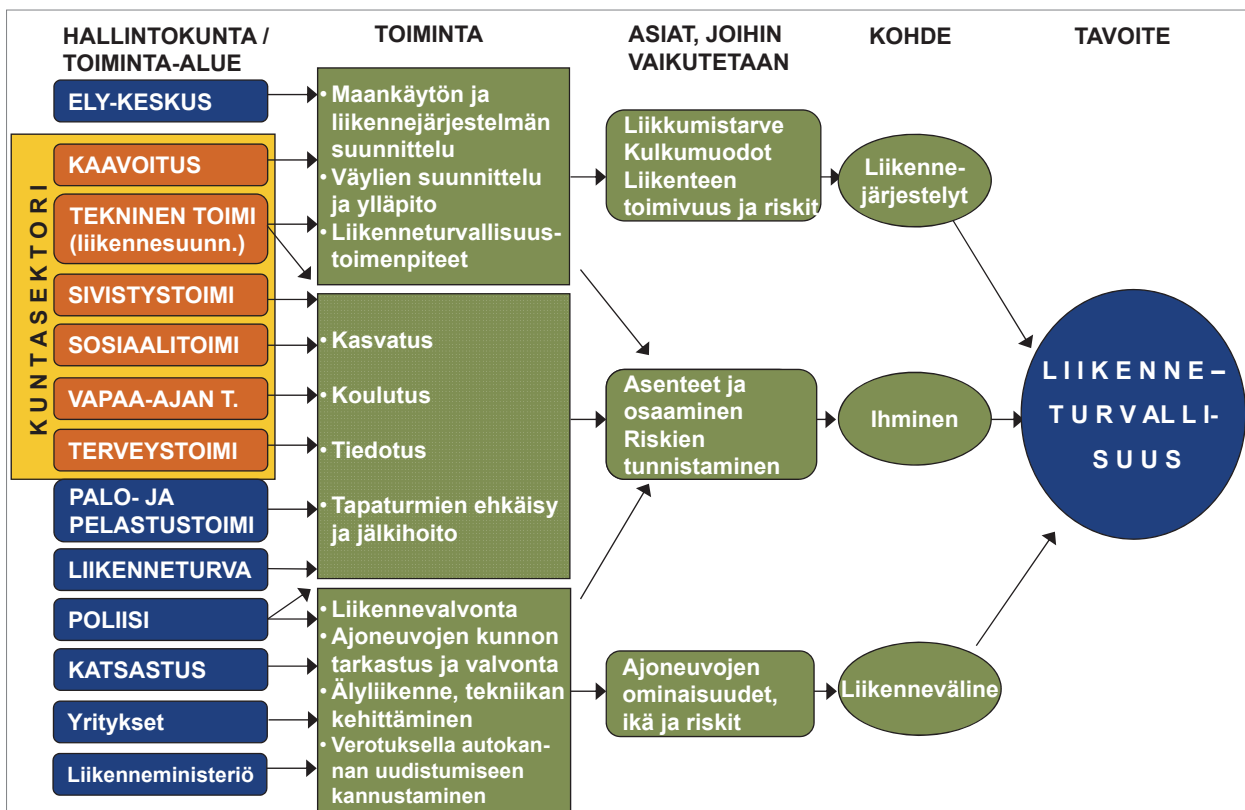
1 Johdanto

1.1 Lähtökohtia työn laadinnalle

Valtakunnallisena liikenneturvallisuustavoitteena on, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Määrällisenä tavoitteena on, että liikennekuolemien määrä puolitetaan ja loukkaantumisten määrää vähennetään neljänneksellä vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 tasosta. Viime vuosina liikenneturvallisuustavoitteiden rinnalle on nousut entistä vahvemmin myös ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät tavoitteet ja velvoitteet. Tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä noin 15 prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja 80 prosenttia vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi liikenteen energiankäyttöä täytyy vähentää ja energiatehokkuutta parantaa merkittävästi nykyisestä.

Liikenneturvallisuus- ja ilmastotavoitteet tukevat toisiaan. Tavoitteita edistävät keinot ovat suurelta osin yhteneviä: tavoitteiden saavuttaminen edellyttää nykyistä vastuullisempaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä, kestävämpää liikkumiskulttuuria ja autoriippuvaisuuden vähentämistä. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kokonaisvaltaista ajattelu- ja toimintatapaa toimenpiteiden suunnitteluun sekä toimijoiden tehokasta yhteistyötä erilaisten intressien, tavoitteiden ja keinojen yhteensovittamiseksi.

Kuntien liikenneturvallisuussuunnitelmat ovat olleet lähes kolmen vuosikymmenen ajan keskeisin työkalu valtakunnallisten liikenneturvallisuustavoitteiden toteuttamiseksi käytännössä samoin kuin paikallisen liikenneturvallisuustyön koordinoimisessa ja toteuttamisessa. Liikenneturvallisuussuunnitelmien keskeisenä tavoitteena on saada aikaan turvallisuushakuinen ja vastuullinen liikennekulttuuri. Liikenneturvallisuustyön lähtökohtana on usein se, miten ihminen käyttäytyy liikenteessä eri kulkutavoilla, ja miten liikenneympäristö tukee eri kulkutapojen turvallista liikkumista ja oikeanlaisia käyttäytymismalleja (Kuva 1.).

Kuva 1. Liikenneturvallisuustyön kenttä.

Avainasemassa liikenneturvallisuus- ja ilmastotavoitteiden saavuttamisessa on ihmisten liikkumisvalintoihin ja -tottumuksiin sekä näihin liittyviin asenteisiin vaikuttaminen. Liikenneturvallisuustyölle on muodostunut pitkät perinteet kasvatus-, valistus- ja tiedotustoiminnassa. Liikenneturvallisuustyön kaltaiselle paikallisella tasolla tehtävälle kasvatus-, valistus- ja tiedotustyölle, joka kattaa ihmisen koko elinkaaren ja kaikki liikkujaryhmät, olisi tarvetta myös kestävästi liikkumisen saralla. Nykyisin eri hallintokuntien taholla ja kunnallisten liikenneturvallisuustyöryhmien koordinoimana tehtävällä liikennekasvatustyöllä ja kestäviin liikkumisvalintoihin tähtäävällä liikkumisen ohjauksella voidaan havaita useita yhteisiä elementtejä niin toiminnalla tavoiteltavien vaikutusten, toimenpiteiden, kohderyhmien kuin vaikuttajatahojen osalta.

1.2 Työn tavoitteet ja sisältö

Työn tavoitteena on ollut laatia Porin seudun kuntien alueelle toteutusmahdollisuuksiltaan mahdollisimman realistinen ja käytännönläheinen suunnitelma liikenneturvallisuustilanteen parantamiseksi vähintään valtakunnallisten tavoitteiden mukaiselle tasolle.

Suunnitelma sisältää katsauksen seudun väestönkehitykseen, liikennejärjestelmään, liikenneturvallisuuden ja asukkaiden liikkumisen nykytilaan, sekä onnettomuusanalyysin. Lähtötietojen, ongelma-analyysin ja valtakunnallisten tavoitteiden perusteella liikenneturvallisuustyölle on asetettu omat tavoitteet. Tavoitteiden pohjalta on määritelty toimenpideohjelma, joka sisältää toimenpide-ehdotuksia fyysisen liikennenympäristön parantamiseksi sekä hallintokuntien liikennekasvatus- ja tiedotustyötä ohjaavat toimintamallit.

Suunnitelma on laadittu laajassa vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa. Porin seudun asukkaiden mielipiteet, kokemukset liikenteessä liikkumisesta ja liikenneturvallisuusongelmista ovat olleet yksi keskeisimmistä lähtökohdista laadittavalle suunnitelmalle. Asukkaiden mielipiteitä liikkumisesta, liikenneturvallisuuden tilasta ja turvallisuudeltaan ongelmallisista paikoista selvitettiin internetkyselyllä keväällä 2013. Työn aikana haastateltiin myös sidosryhmä- ja asiantuntijatahoja.

Lähde: Porin kaupunki.

2 Suunnittelun lähtökohdat

2.1 Toimintaympäristö

2.1.1 Suunnittelualue

Suunnittelualueen muodostavat Harjavallan, Huittisen, Kokemäen, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan kunnat. Suunnitelma koskee kuntien alueella sijaitsevia maanteitä, katuverkkoja, kevyen liikenteen väyliä sekä yksityisteitä. Suunnittelualue on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Suunnittelualueen kunnat.

2.1.2 Väestökehitys

Suunnittelualueella asuu noin 137 600 asukasta (2012). Seudun väestöstä 60 % asuu Porissa. Tilastokeskuksen mukaan seudun asukasmäärä tulee väheneeseen vuoteen 2040 mennessä vajaan prosentin (Kuva 3.).

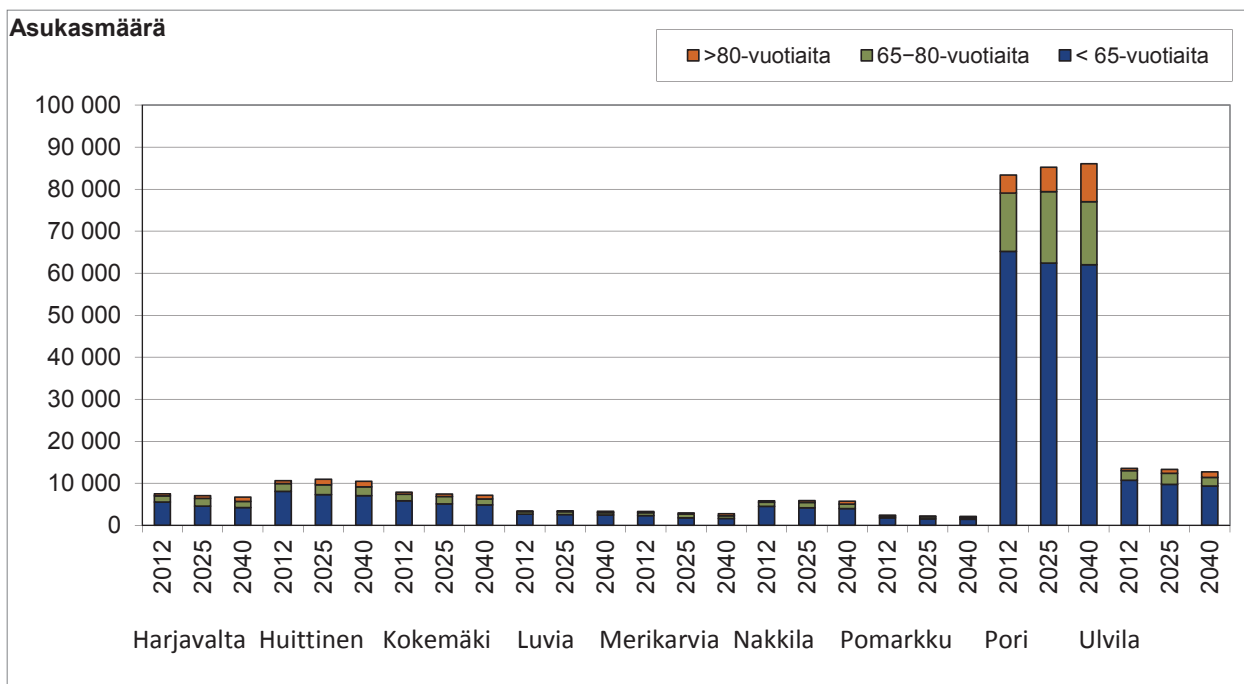
Väestön nopea ikääntyminen on lähitulevaisuudessa koko maata koskettava trendi. Yli 65-vuotiaiden määrä seudulla on nyt 23 % (koko maassa 19 %). Ennusteen mukaan iäkkäiden osuus kasvaa Porin seudulla tulevaisuudessa. Vuoteen 2040 mennessä yli 65-vuotiaiden osuus kohoaa seudulla 29 prosenttiin (koko maa 26 %).

Kun tarkastellaan ikäryhmiä valtakunnallisesti, iäkkäiden riski kuolla liikenteessä suhteessa omaan väestöosuuteensa on toiseksi suurin. Väestön ikääntymisen myötä korostuu entisestään tarve sovittaa yhteen vaatimuksia, jotka kohdistuvat iäkkäiden itsenäisiin liikkumismahdollisuuksiin ja turvalliseen liikkumiseen. Liikenneympäristö ja -palvelut tulee suunnitella helppokäyttöisiksi ja esteettömiksi. Tällöin korostuvat erityisesti liittymäjärjestelyjen ja katutilan jäsentelyn selkeyteen liittyvät asiat, joukkoliikenteen kehittäminen toimivaksi, turvalliseksi ja esteettömäksi vaihtoehdoksi ikäihmisille sekä palveluliikenteen tarjonnan kehittäminen niille, jotka eivät voi käyttää perinteistä joukkoliikennettä. Myös esimerkiksi kimpakyyti- ja kutsujoukkoliikennetarjonnan sekä muiden uusien palvelujen kehittäminen korostuu.

2.1.3 Työpaikat ja kouluverkosto

Porin seudun työttömyysaste on pienentynyt 1990-luvun puolivälistä lähtien ja on tällä hetkellä kansallista keskitasoa. Seudun haasteena on monipuolisten työpaikkavaihtoehtojen löytäminen, erityisesti korkeasti koulutetulle väestölle.

Porin seudulla on yli 8 000 yritystä ja 9 000 yritysten toimipaikkaa. Uusia, aloittavia yrityksiä seudulle tulee vuosittain noin 750–800. Yritysten määrä kasvaa noin 100–200 yrityksellä vuosittain, sillä uusien yritysten määrä on suurempi kuin lopettaneiden määrä. Porin seutu on tunnettu teollisuusvaltaisuudesta ja seudun työpaikoista noin 30 % on jalostuksessa. Suurimpia teollisuudenaloja ovat teknologia- ja kemianteollisuuden lisäksi elintarvike- ja puunjalostusteollisuus. Suurin osa Porin seudun työpaikoista (noin 65 %) on kuitenkin palvelusektorilla. (Lähde: Porin kaupunkiseudun rakennemalli 2020)

Kuva 3. Asukasluvun kehitys kunnittain. (Lähde: Tilastokeskus)

Porin seudun koulut

Porin seudulla koulut sijoittuvat pääasiassa kuntakeskuksiin, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Kunnissa on kouluja seuraavasti:

- Harjavallan kaupungissa on kolme peruskoulua, yksi lukio sekä ammattiopisto.
- Huittisten kaupungissa on kuusi peruskoulua, yksi lukio, kaksi ammattiopistoa ja ammattikorkeakoulu.
- Kokemäen kaupungissa on kuusi peruskoulua, yksi lukio ja kaksi ammattiopistoa.
- Luvian kunnassa on yksi peruskoulu.
- Merikarvian kunnassa on kaksi peruskoulua ja yksi lukio.
- Nakkilan kunnassa on seitsemän peruskoulua ja yksi lukio sekä ammattiopisto.
- Pomarkun kunnassa on yksi peruskoulu.
- Porin kaupungissa on 28 peruskoulua, viisi lukiota, yksi ammattiopisto, yksi yliopistokeskus ja ammattikorkeakoulu.
- Ulvilan kaupungissa on kymmenen peruskoulua, yksi lukio ja kaksi ammattiopistoa.

2.1.4 Palveluiden saavutettavuus

Porin seutu kehittyä ja kehittää palveluitaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Samalla kehittyvät myös alueella toimivien yritysten sekä muiden toimijoiden mahdollisuudet tarjota uusia tuotteita ja palveluita julkisen sektorin käyttöön. Uusien palvelumallien ja niiden mukanaan tuomien taloudellisten ja toiminnallisten etujen käyttöönotto tekee mahdolliseksi sen, että palveluita on saatavilla jatkossakin.

Lähipalveluiden monipuolisuutta ja saavutettavuutta kävelyetäisyydellä voidaan pitää yhtenä keskeisimpänä eheän ja ekotehokkaan yhdyskuntarakenteen mittareista ja kestävästä liikkumisen edellytyksistä. Lähipalveluiden monipuolisuus helpottaa usein myös arjen aikataulujen hallintaa, ja siten jokapäiväistä elämää. Yhdyskuntarakenteen muutokset ovat osaltaan vaikuttaneet lähipalveluiden saavutettavuuden heikentymiseen, päivittäisten matkojen keskipituuksien kasvuun, kuntien järjestämien henkilökuljetusten kasvuun ja voimakkaaseen autoistumiskehitykseen.

2.1.5 Yhdyskuntarakenne

Pitkään väestötappioista kärsineen Porin seudun tilanne on tasaantumassa. Erityisesti taajama-alueiden kehitys on ollut positiivista. Porin seudun taajama-alue kasvaa sekä väestön että alueen osalta lähes eniten koko Suomessa. Pinta-alan kasvu on tapahtunut hallitusti, sillä uudet alueet ovat täydentäneet ja tiivistäneet olemassa olevaa taajamarakennetta. Taajama-alueita kehitetään Porin seudulla sekä aluekohtaisesti että suurempina kokonaisuuksina. Porin seutu tarjoaa monipuolisia elämäntapavaihtoehtoja, kuten urbaania kaupunkilaiselämää, rannikkoasumista, vanhoja teollisuusyhdyskuntia sekä maaseudun rauhaa.

2.2 Liikennejärjestelmä

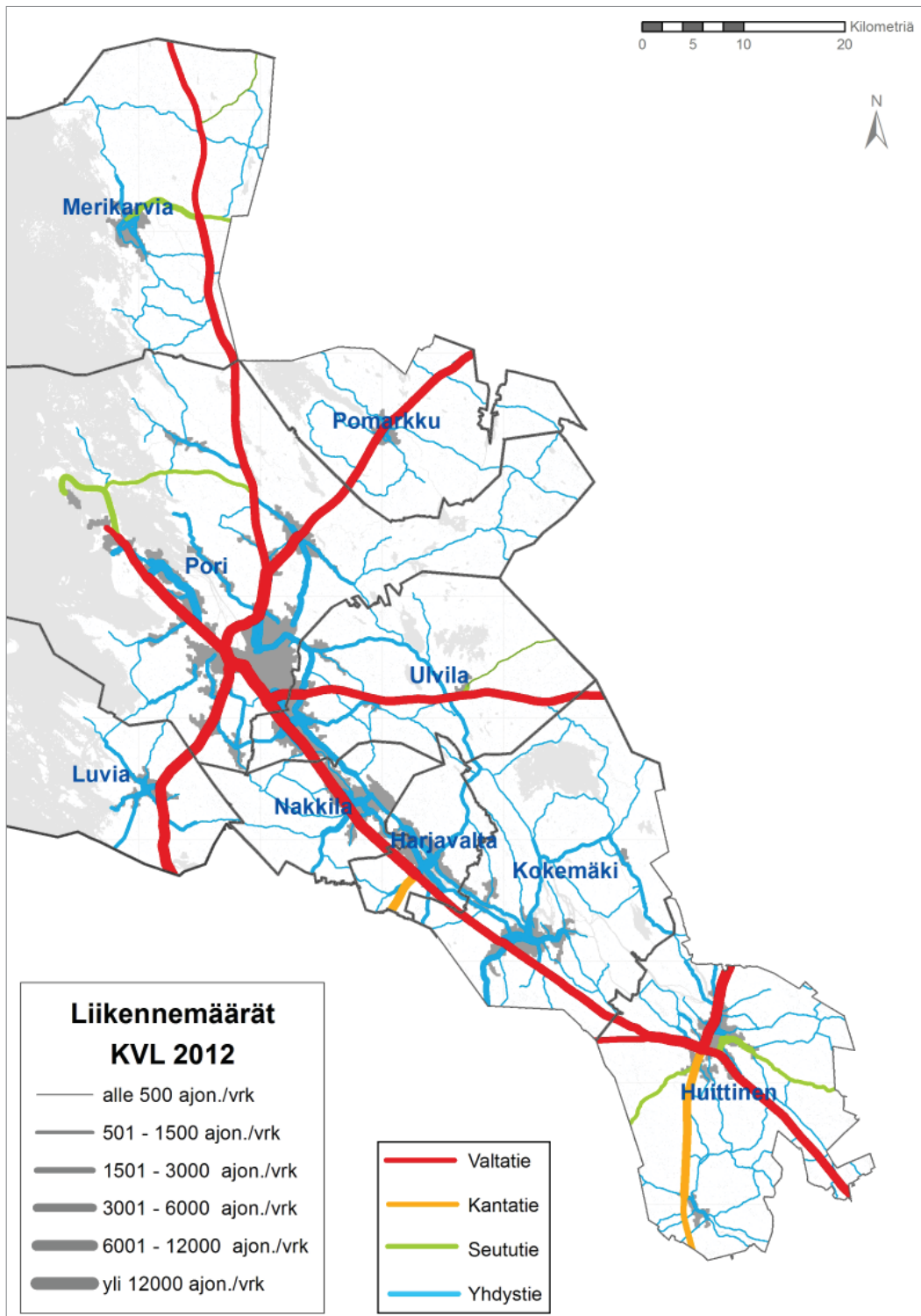
2.2.1 Ajoneuvoliikenteen verkko

Porin seudun ajoneuvoliikenteen pääverkon muodostaa valtatieverkosto, jossa tärkeimpiä teitä ovat valtatiet 2 (Helsinki–Pori) ja 8 (Turku–Oulu). Nämä tiet toimivat valtakunnallisen ja seudullisen liikenteen pääyhteyksinä sekä monin paikoin myös paikallisen työssäkäynti- ja asiointiliikenteen pääväylinä. Näiden valtateiden lisäksi valtatie 11 (Tampere–Pori) on merkittävä teollisuuden ja kuljetusten käyttämä väylä, josta on yhteys myös Ulvilaan. Valtatie 23 (Pori–Joensuu) toimii yhteytenä Porista Pomarkkuun. Porin satama tarjoaa yhdessä maaliikenteen pääväylien kanssa tavaraliikenteelle kilpailukykyiset kuljetusyhteydet. Tavaraliikenteen osuus on Porin seudun liikenneverkolla suuri.

Valtatien 2 liikennemäärät ovat suurimmillaan Porin keskustan tuntumassa (17 700 ajon/vrk), Ulvilan ja Porin välillä (12 600 ajon/vrk), Harjavallan ja Ulvilan välillä (8 700–10 900 ajon/vrk) sekä Porista Kaanaaseen päin mentäessä (8 500–11 900 ajon/vrk). Valtatien 8 liikennemäärät ovat suurimmillaan etelään (Luvialle) päin mentäessä (9 000–11 600 ajon/vrk) ja pohjoiseen päin mentäessä Pori–Söörmarkku osuudella (10 300–13 400 ajon/vrk). Valtatien 11 liikennemäärät ovat Porin kaupunkiin tullessa 6 000–12 000 ajon/vrk. Valtatien 23 alussa liikennemäärä on noin 7 500 ajon/vrk.

Myös seudun sisäisessä liikenteessä valtateillä on suuri merkitys. Seutu- ja yhdysteiden liikennemäärät alueelle jäävät lähes kaikilla osuuksilla alle 1 000 ajon/vrk. Vain Porissa Paamoorista Meri-Poriin (Kyläsaari, Pihlava) lähtevän yt 2652 liikennemäärät nousevat yli 3 000 ajon/vrk. Kuntien keskustojen lähetyvillä liikennemäärät ovat yli 1 000 ajon/vrk. Porissa katuverkolla sisääntuloväylillä liikennemäärät ovat suurimmillaan 13 000–15 500 ajon/vrk.

Suunnittelualueen valtateillä nopeusrajoitus on pääosin 100 km/h tai 80 km/h. Alemmalla maantieverkolla on pääosin voimassa nopeusrajoitus 80, 60 tai 50 km/h. (Kuva 4.)

Kuva 4. Maantieverkon liikennemäärät ja toiminnalliset luokat vuonna 2012. (Lähde: Liikennevirasto).

2.2.2 Kevyen liikenteen verkko

Porin seudulla kevyen liikenteen väyläverkosto koostuu maanteiden varsilla olevista väylistä sekä kuntien katuverkon pyöräteistä ja jalkakäytävistä. Porin keskustassa kevyen liikenteen verkosto on suhteellisen tiheä, kuitenkin monin paikoin seudulla on puutteita kevyen liikenteen väylien yhtenäisyydessä ja laatutalossossa. Parantamistarpeista huolimatta kevyen liikenteen olosuhteet ovat hyvät. Parantamistarpeet sijoittuvat pääosin kylä- ja maaseutukeskuksiin.

2.2.3 Joukkoliikennejärjestelmä

Joukkoliikenteen kasvupotentiaalia on Porin seudulla etenkin työmatkaliikenteessä. Seutulippu ja työsuhdematkalippu ovat edullisia vaihtoehtoja liikkumiseen. Porin paikallisliikenteellä on tarjolla paljon erihintaisia vaihtoehtoja linja-autolla liikkumiseen. Matka-ajat eivät saa olla joukkoliikenteessä liian pitkiä. Pikavuoroilla toimiva työvuoroliikenne houkuttelee myös pidemmän matkan kulkijoita. Porin kaupungin alueella liikkuu 9 heilurilinjaa. Lisäksi on erikseen Meri-Porin linjat, maaseutulinjat sekä muutama muu linja, kuten palvelulinja.

Seutulienteessä tarvitaan erityisesti alueen kuntien panosta liikenteen järjestämiseen. Seudun sisäistä joukkoliikennettä on jonkin verran tarjolla, kuten Pori–Nakkila–Harjavalta–Kokemäki-linja, joka kulkee noin kymmenen kertaa arkipäivisin suuntaansa. Myös Pori–Ulvila välillä liikennöi eri linjoja. Huittisiin ja Luvialle pääsee Porista vakiovuoroilla useita kertoja päivässä ja Merikarvialle pari kertaa päivässä. Porista Pomarkkuun kulkee muutama linja päivässä. Kaikissa kunnissa on jonkin verran myös kuntien sisäistä liikennettä.

Porissa raideliikenne palvelee Tampereen suuntaan noin seitsemän kertaa päivässä. Alueen lento-kenttä sijaitsee Porissa.

2.3 Aikaisemmat suunnitelmat

Tämä suunnitelma on ensimmäinen Porin seudun yhteinen liikenneturvallisuussuunnitelma, johon kuuluvat Harjavallan, Huittisten, Kokemäen, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan kunnat. Aikaisempi Porin seudun liikenneturvallisuussuunnitelma valmistui vuonna 2003 ja siihen kuuluivat Harjavallan, Kullaan, Luvian, Nakkilan, Noormarkun, Pomarkun ja Ulvilan kunnat. Vuoden 2004 Pohjois-Satakunnan seudun liikenneturvallisuussuunnitelmassa oli mukana Merikarvian kunnan lisäksi Kankaanpään, Honkajoen, Jämijärven, Kiikoisten, Lavian, ja Siikaisten kunnat. Vuonna 2006 laadittiin Satakunnan alueelle 11 kunnan liikenneturvallisuussuunnitelma. Suunnitelmaan kuuluivat Euran, Eurajoen, Huittisten, Kiukaisten, Kodisjoen, Kokemäen, Köyliön, Lapin, Rauman, Säskylän ja Vampulan kunnat. Porin kaupungin aikaisemmat liikenneturvallisuussuunnitelmat ovat vuosilta 1993, 2001 ja 2010. Tämä suunnitelma täydentää Porin liikenneturvallisuussuunnitelmaa 2010, joka on edelleen voimassa.

Alueelle on myös laadittu vuonna 2001 Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueen liikenneturvallisuussuunnitelma vuosille 2002–2005 ja 0-visio -teoriasta käytännöksi, Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuussuunnitelma 2012–2016.

2.4 Liikenneturvallisuustyön nykytila seudulla

Liikenneturvallisuustyöryhmät toimivat ennen tämän suunnitelman käynnistymistä Kokemäellä, Merikarvialla, Pomarkussa, Porissa ja Ulvilassa. Aktiivista toimintaa näistä oli vain Porin työryhmässä. Suunnitelman aikana perustettiin uudet liikenneturvallisuustyöryhmät myös Harjavaltaan, Huittisiin, Luvialle ja Nakkilaan. Ryhmiin nimettiin edustajia eri hallintokunnista. Tavoitteena on aktiivinen toiminta kaikissa liikenneturvallisuustyöryhmissä.

Porissa on toiminut vuodesta 1997 lähtien liikennefoorumi, johon kuuluu liikenteen eri asiantuntijoita muun muassa poliisista, Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, autokoulu yhdistyksestä, kuorma- ja taksiautoilijoista sekä teknisestä palvelukeskuksesta. Liikennefoorumin tavoitteena on liikenneturvallisuuden ja -ympäristön kehittäminen sekä liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen valistamalla ja valvomalla. Liikennefoorumi kokoontuu kuukausittain pohtimaan eri kannoilta liikenteen turvallisuus- ja kehittämissasioita. Se järjestää erilaisia tilaisuuksia ja tiedotustoimintaa sekä julkaisee ”Hyvä tietää liikenteestä” -kirjoituksia.

Taulukko 1. Liikenneturvallisuustyön organisointi Porin seudun kunnissa.

Kunta	Liikenneturvallisuus-työn organisointi nykyisin	Organisoinnin tavoite
Harjavalta	Edellinen ryhmä toiminut vuosina 2009-2012, ryhmän viimeinen kokous pidettiin 2/2013	Uusi ryhmä nimetään kaudelle 2013-2016 seuraavassa kaupunginhallituksen kokouksessa
Huittinen	Uusi ryhmä perustettu	Ryhmän toiminta vakiinnutetaan
Kokemäki	Toiminnassa	Ryhmä jatkaa aktiivista toimintaa
Luvia	Ryhmä nimetään 12/2013 kunnanhallituksessa	Ryhmän toiminta vakiinnutetaan
Merikarvia	Uusi ryhmä perustettu kunnanhallituksessa	Ryhmän toiminta vakiinnutetaan
Nakkila	Uusi ryhmä perustettu	Ryhmän toiminta vakiinnutetaan
Pomarkku	Toiminnassa	Ryhmän toiminta aktivoitu
Pori	Ryhmän toiminta aktiivista	Ryhmä jatkaa aktiivista toimintaa
Ulvila	Vanha ryhmä ollut toiminnassa	Uusi ryhmä aloittanut aktiivisen toiminnan

3 Liikkuminen ja liikenneturvallisuus Porin seudulla

3.1 Liikkuminen Porin seudulla

3.1.1 Liikkumistottumukset ja kulkutapajakauma

Porin seudun asukkaiden liikkumistottumuksia ja mielipiteitä seudun liikenneturvallisuustilanteesta selvitettiin suunnitelman laatimisen yhteydessä tehdyllä asukaskyselyllä. Kysely toteutettiin sähköisesti internetissä 24.4.–16.5.2013. Kyselystä tiedotettiin kuntien internet-sivuilla, paikallislehdissä ja kuntien työntekijöille ja luottamushenkilöille sähköpostilla. Kyselyyn saatiin yhteensä 711 vastausta ja noin 900 ongelma-kohtemerkintää.

Asukasmäärään suhteutettuna eniten vastauksia saatiin Kokemäeltä (14 vastausta 1000 asukasta kohti) ja vähiten Porista (4 vastausta 1000 asukasta kohti). Vastanneiden kotikunnat jakautuivat seuraavasti:

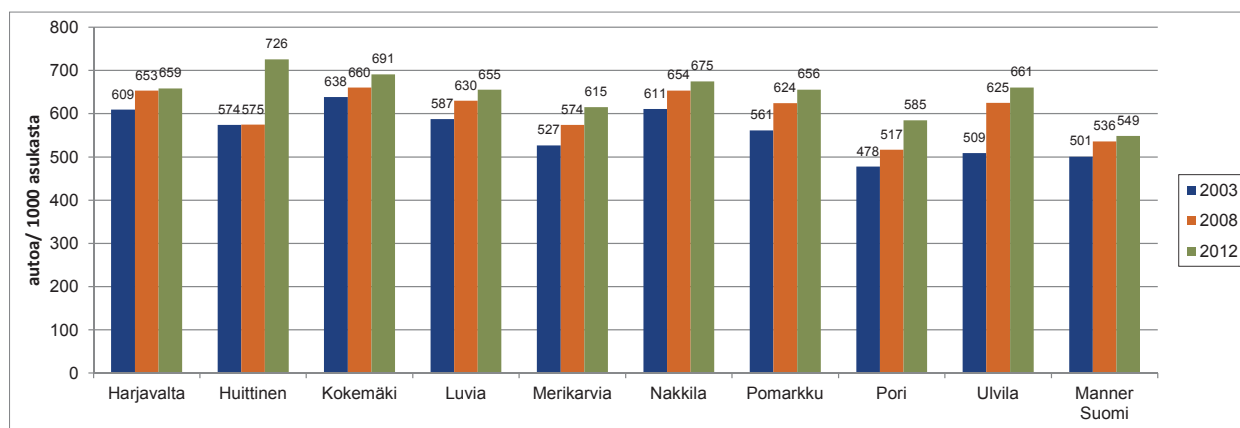
- Harjavalta 39 (5 %)
- Huittinen 67 (9 %)
- Kokemäki 111 (16 %)
- Luvia 29 (4 %)
- Merikarvia 17 (2 %)
- Nakkila 32 (5 %)
- Pomarkku 23 (3 %)
- Pori 304 (43 %)
- Ulvila 64 (9 %)
- Muu 25 (4 %)

Yhteensä 711 (100 %)

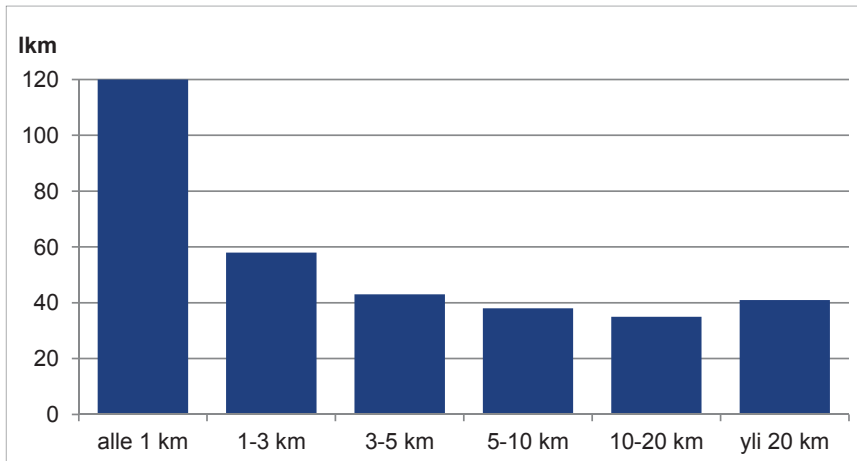
Kyselyyn vastanneista 90 %:lla on auto käytettävissä. Henkilöautolla kuljettajana tai matkustajana päivittäin tai lähes päivittäin liikkuu 79 % vastanneista. Liikenteessä olevien autojen määrä Porin seudulla on korkeampaa kuin Manner-Suomessa keskimäärin. Vuonna 2012 Porin seudulla liikenteessä olevia autoja oli 621 kpl/1 000 asukasta (Manner-Suomi 549 autoa/1 000 asukasta). Huittisissa liikenteessä olevia autoja on eniten ja Porissa vähiten. Liikenteessä olevien autojen määrä on kasvanut 16 %:lla Porin seudulla vuosina 2003–2012 (Manner-Suomi 10 %), (Kuva 5).

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi työmatkoilla on hyvät edellytykset, kun työmatkan pituus on alle 10 kilometriä. Erityisesti kunnissa, joissa alle 5 kilometrin pituisten työmatkojen osuus on suuri, on hyvä potentiaali liikkumisen ohjauksen kehittämiseksi ja kävelyn ja pyöräilyn lisäämiselle. Kyselyyn vastanneista 64 %:lla työ- tai koulumatkan pituus on 5 km tai alle 5 km (Kuva 6.). Kyselyssä kävi ilmi, että kävelen koko matkan päivittäin tai lähes päivittäin kulkee vastanneista 31 % ja pyörällä 24 %.

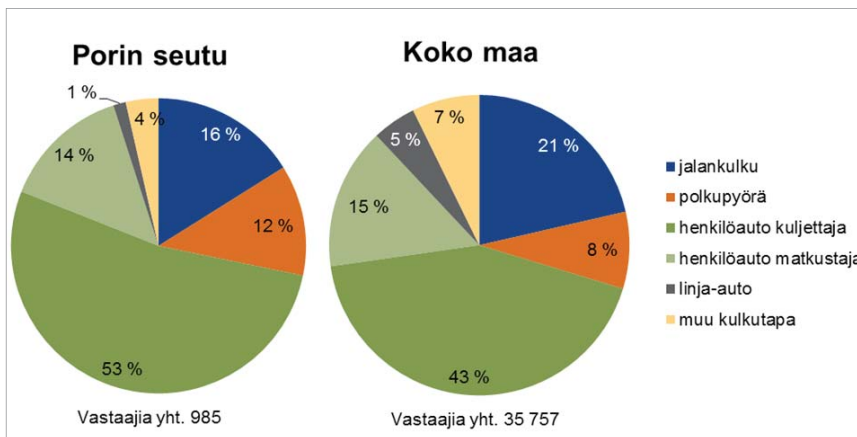
Valtakunnallisessa henkilöliikennetutkimuksessa kartoitettiin (2010–2011) myös Porin seudun asukkaiden liikkumista eri kulkutavoilla. Tutkimuksen mukaan kävelyn ja pyöräilyn osuus kaikista matkoista Porin seudulla on noin 28 % (koko maassa 29 %). Autolla liikkujien osuus Porin seudulla on 67 % (koko maassa 58 %) (Kuva 7). Porin mopoautomäärät ovat Suomen korkeimpia. Porissa mopoautojen määrä on 100 000 asukkaaseen suhteutettuna 373 kpl, kun Manner-Suomessa vastaava määrä on 184 kpl.

Kuva 5. Liikenteessä olevien autojen määrän kehittyminen Porin seudun kunnissa ja koko Manner-Suomessa 2003–2012. (Lähde: Trafi ja Tilastokeskus.)

Kuva 6. Kyselyyn vastanneiden työ- tai koulumatkan pituus Porin seudulla.

Kuva 7. Matkojen kuljetusmuotajakauma Porin seudulla ja koko maassa (Lähde: Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2010–2011, Liikennevirasto, WSP Finland Oy).

3.1.2 Asuinympäristön vaikutus liikkumiseen

Asuinympäristö vaikuttaa paljon auton omistukseen, auton käyttöön ja liikkumisen määrään. Liikkumisen profiiliin vaikuttavat asumisen ja palveluiden keskeinen sijainti, mutta myös saavutettavissa olevien palveluiden monipuolisuus. Taajamien keskustat ympäristöineen ja muut palveluiltaan monipuoliset taajama-alueet mahdollistavat selvästi muita alueita kestävämpiä kuljetusmuotajakaumia. Kun matkat ovat lyhyempiä, kävelyn ja pyöräilyn määrän osuus on suurempi verrattuna haja-asutusalueisiin.

Palvelujen etäisyydellä kodista on keskeinen merkitys arjen sujumisen ja talouden kannalta, vaikka tämä asia ei usein vaikuta merkittävästi asuinpaikan valintaan. Asuinpaikan valintaan vaikuttaa yleensä ensisijaisesti ympäristön viihtyisyys, luonnonläheisyys, rau-

hallisuus sekä alueen lapsiystävällisyys. Asuinpaikan valintaan eivät yleensä vaikuta turvalliset jalankulku- ja pyöräily-yhteydet kotoa työpaikalle tai kouluun sekä kattavat joukkoliikennedytykset kodin lähellä. Turvallisen ja kestävästi liikkumisen edistämisen näkökulmasta tämä on huolestuttava piirre, sillä asuinpaikan valinnalla voidaan vaikuttaa merkittävästi käytettäviin kulkumuotoihin. Asuinpaikan valinnalla voidaan vaikuttaa myös koulu-, työ- ja vapaa-ajan matkojen turvallisuuteen. Mikäli edellä mainittuja tekijöitä ei oteta huomioon, voi asuinpaikka lisätä henkilöautoriippuvuutta. Taajamien keskustat ympäristöineen ja muut palveluiltaan monipuoliset taajama-alueet ovat kuljetusmuotajakaumaltaan keskimäärin selvästi muita alueita kestävämpiä. Lyhyet matkat mahdollistavat palvelujen saavutettavuuden kävelen ja pyöräillen. Haja-asutusalueilla henkilöautojen rooli liikkumisessa kasvaa selvästi.

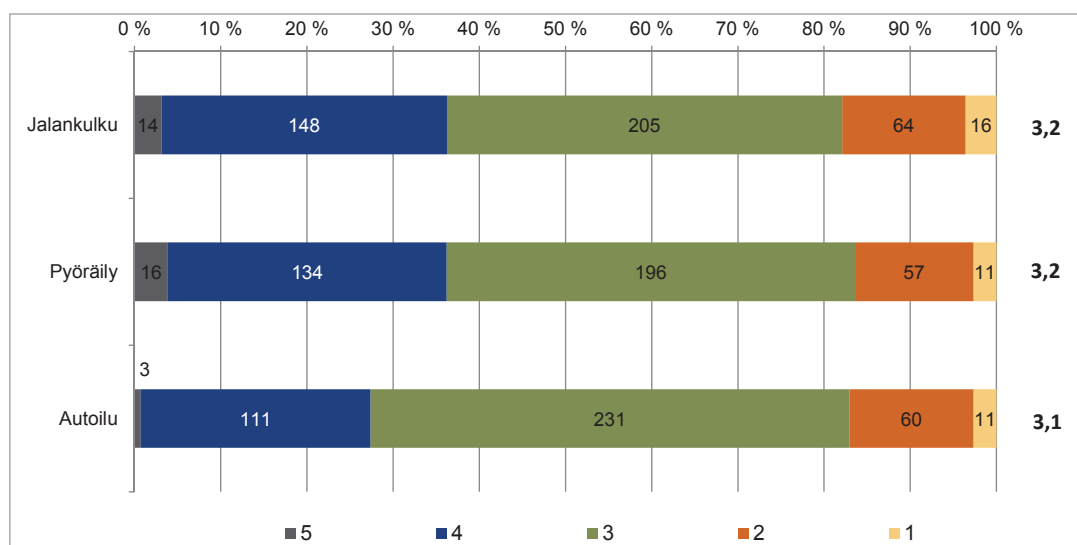
3.1.3 Koettuja liikkumisen esteitä ja ongelmia

Porin seudulla järjestetyssä kyselyssä kartoitettiin liikkumistottumusten ohella keskeisiä liikkumiseen liittyviä esteitä ja ongelmia. Kyselyn vastauksista kävi ilmi, että jalankulun, pyöräilyn ja autoilun olosuhteisiin oltiin pääasiassa tyytyväisiä tai melko tyytyväisiä (Kuva 8.). Jalankulun olosuhteissa erityisesti tyytyväisiä oltiin tietöiden aikaisiin liikennejärjestelyihin ja kävelyolosuhteisiin taajama-alueilla ja keskustoissa. Tyytymättömyyttä aiheuttivat jalkakäytävien ja autoteiden risteämiskohdat, jalankulkuväylien kunto, esteettömyys ja talvikunnossapito. Pyöräilyn olosuhteissa oltiin erityisen tyytyväisiä lähipalveluiden saavutettavuuteen pyöräillen, pyöräilyreittien kattavuuteen ja jatkuvuuteen sekä pyöräilyn sujuvuuteen taajama-alueilla ja keskustoissa. Tyytymättömyyttä pyöräilyn olosuhteissa aiheuttivat etenkin pyöräteiden ja autoteiden risteämiskohdat, pyöräilyreittien informaation puute sekä pyöräväylien kunto. Autoilun olosuhteissa oltiin tyytyväisiä nopeusrajoituksiin sekä taajamissa että taajamien ulkopuolella ja pääteiden sujuvuuteen. Tyytymättömiä oltiin kouluympäristöjen liikennejärjestelyihin, teiden kuntoon ja kunnossapidon tasoon. (Liite 2.)

3.2 Liikenneturvallisuus seudulla

3.2.1 Taustaa

Tietoja tieliikenneonnettomuuksista kootaan Suomessa sekä poliisiin tietoon tulleiden että vakuutusyhtiöille ilmoitettujen onnettomuustietojen perusteella. Tilastokeskus ylläpitää liikenneonnettomuustietokantaa poliisin onnettomuustietojen perusteella. Liikennevakuutuskeskuksessa toimiva Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) sen sijaan kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutusnottajien antamiin tietoihin ja sisältää paljon tietoa lievista omaisuusvahinkoihin johtaneista onnettomuuksista. VALT:n tilastoissa onkin paljon sellaisia aineelliseen vahinkoon johtaneita liikenneonnettomuuksia, jotka eivät näy poliisin tiedoissa. Kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet kirjataan poliisin rekistereihin, henkilövahinko-onnettomuuksista kirjautuu noin kolmasosa ja aineellisista vahingoista vain pieni osa. Liikennevakuutuskeskuksen organisaatioon kuuluva Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta kokoaa tutkijalautakuntien tutkimista kuolemaan johtaneista tieliikenneonnettomuuksista onnettomuustietorekisteriä. Tilasto kattaa tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet tieliikenneonnettomuudet vuodesta 1968 lähtien. Koko maan kattava vertailukelpoinen kuolemaan johtaneiden moottoriajoneuvo-onnettomuuksien aineisto on käytettävissä vuodesta 1984 ja kevyen liikenteen aineisto vuodesta 1997 alkaen.

Kuva 8. Yleisarvosana jalankulun, pyöräilyn ja autoilun olosuhteille (5 = erittäin tyytyväinen, 1 = erittäin tyytymätön).

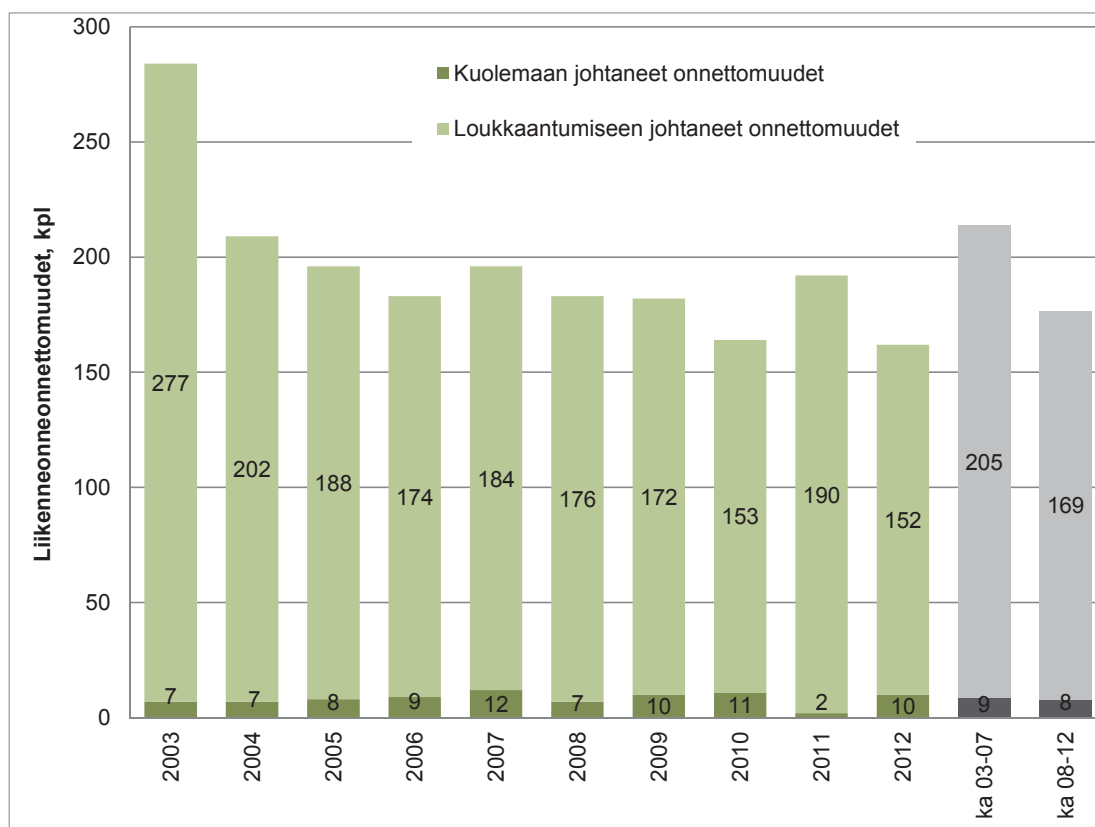
Tarkasteltaessa poliisin tietoon tulleissa liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määriä ja jakaumia, on muistettava, että etenkin pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden keskinäisten onnettomuuksien ja niissä loukkaantuneiden henkilöiden määrä on todennäköisesti selvästi poliisin tilastoja suurempi. Tutkimuksen mukaan poliisin tietoon tulleissa onnettomuuksissa polkupyöräonnettomuuksien peittävyys olisi vain noin 20 prosenttia.

3.2.2 Liikenneturvallisuustilanne

Porin seudulla tapahtui poliisin tilastojen mukaan vuosina 2003–2012 yhteensä 10 964 tieliikenneonnettomuutta eli keskimäärin 1 096 onnettomuutta vuodessa. Onnettomuuksista 83 (8 kpl/v) johti kuolemaan ja 1868 (187 kpl/v) loukkaantumiseen (Kuva 9.). Onnettomuuksissa kuoli 96 (10 henkilöä/v) henkilöä ja loukaantui 2426 (243 henkilöä/v) henkilöä. (Liite 1.)

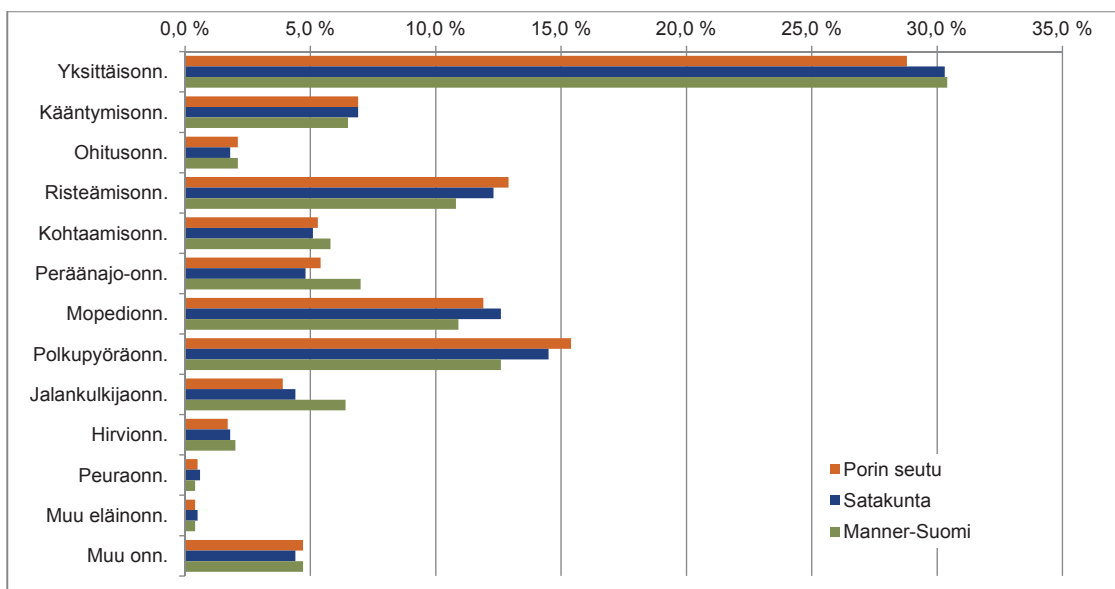
Onnettomuusanalyysin perusteella liikenneturvallisuuden tila oli Porin seudulla hieman Manner-Suomen keskiarvoa heikompi, mutta parempi kuin Satakunnassa. Porin seudulla (131 henk./100 000 as.) tapahtui vuosina 2008–2012 asukasmäärään suhteutettuna enemmän henkilövahinkoihin johtaneita onnettomuuksia kuin Manner-Suomessa (118 henk./100 000 as.). Viimeisen kymmenen vuoden aikana Porin seudun henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrän osalta on vallinnut pääosin laskeva trendi eli onnettomuuksien vuosittainen määrä on vähentynyt. Kunnittaiset onnettomuustarkastelut ovat liitteessä 5.

Onnettomuusluokittain tarkasteltuna Porin seudulla yleisimpiä henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia olivat yksittäisonnettomuudet, joita oli 29 % (noin 55 kpl/v) henkilövahinkoonnettomuuksista vuosina 2003–2012. Henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista 31 % oli jalankulkija-, polkupyörä- ja mopo-onnettomuuksia. Jalankulkijaonnettomuuksia oli 8 kpl/vuosi, polkupyöräonnettomuuksia 30 kpl/vuosi ja mopo-onnettomuuksia 23 kpl/vuosi. Risteämisonnettomuuksia oli 13 % (noin 30 kpl/v). (Kuva 10).

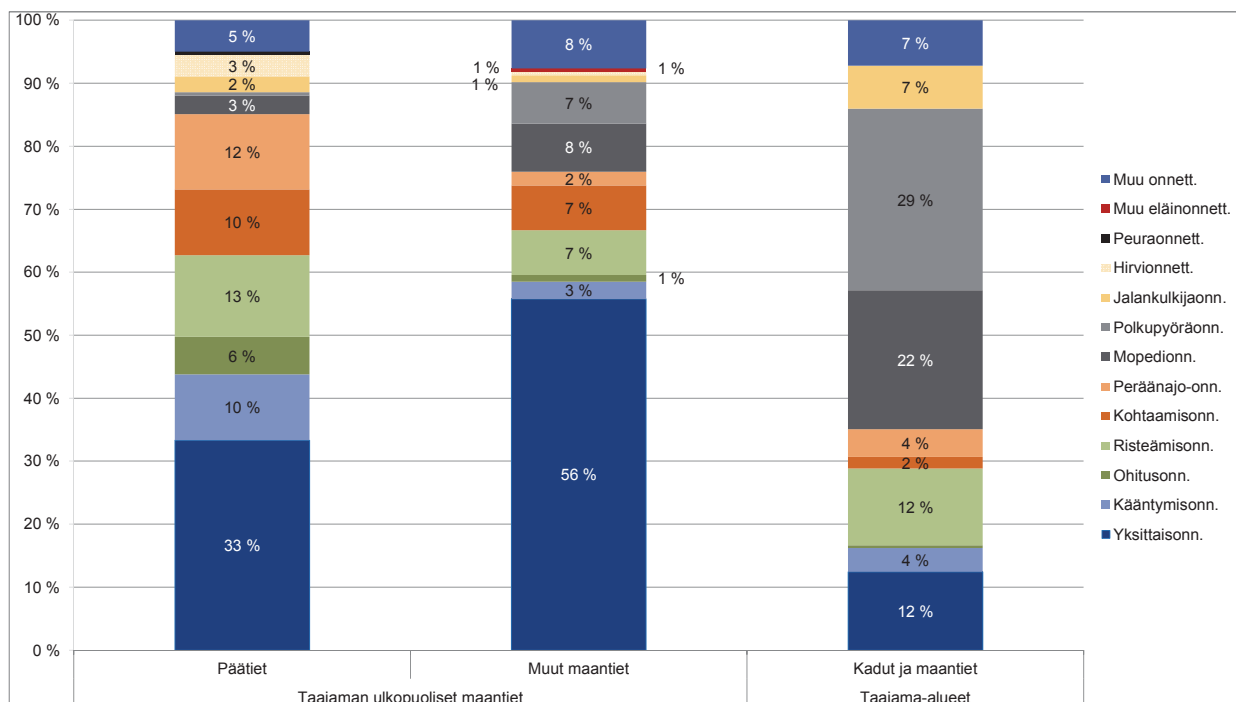

Kuva 9. Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet Porin seudulla v. 2003–2012 (kaikki väylät). (Lähde: Tilastokeskus)

Eri toimintaympäristöissä onnettomuusluokissa on suuria eroja. Pääteillä kohtaamisonnettomuudet ovat kaikkein vakavimpia ja johtavat usein kuolemaan. Taajaman ulkopuolisilla väylillä yksittäisonnettomuudet ovat henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista kaikkein yleisimpiä. Taajamissa lähes 60 % kaikista henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista tapahtuu jalankulkijoille, pyöräilijöille ja mopoilijoille (Kuva 11).

Kuva 10. Liikenneonnettomuudet onnettomuusluokittain, v. 2003–2012 henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (kaikki väylät).

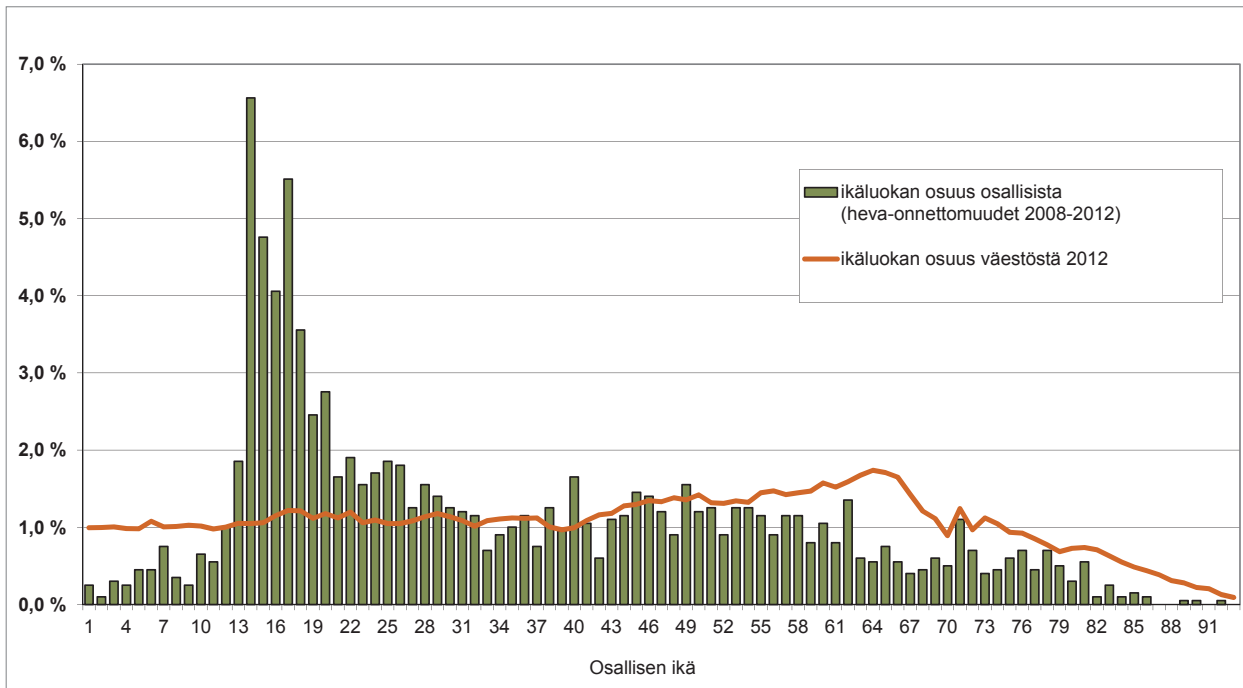

Kuva 11. Vuosina 2008–2012 tapahtuneiden henkilövahinko-onnettomuuksien jakautuminen onnettomuusluokkiin eri toimintaympäristöissä Porin seudulla.

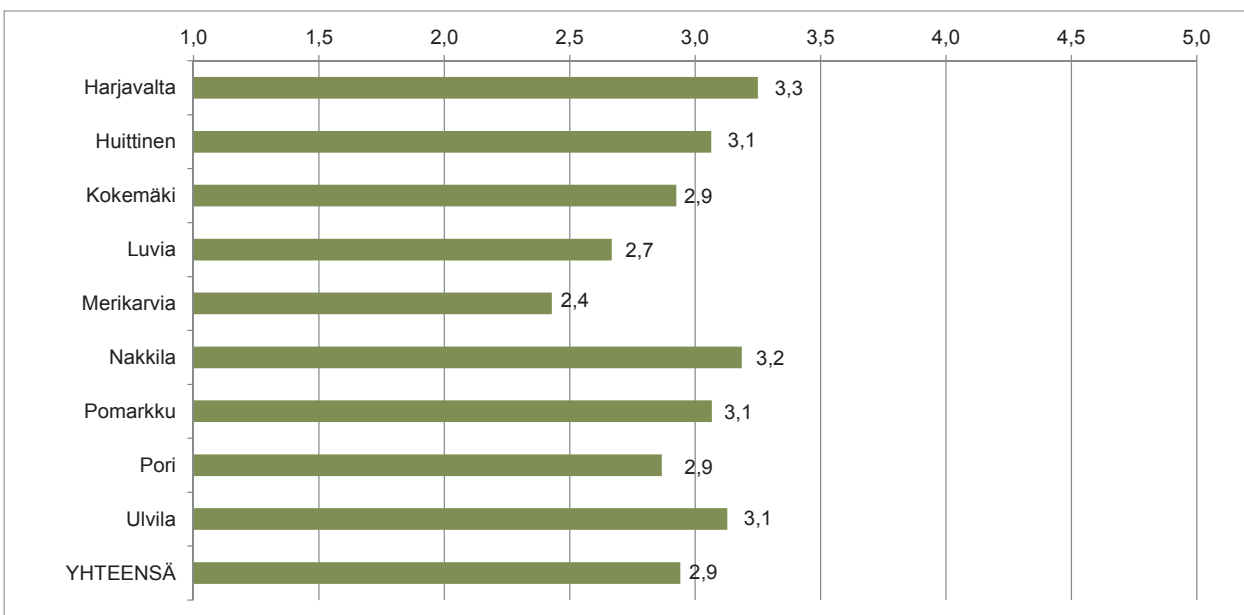
Ikäryhmittäin tarkasteltuna vuosina 2008–2012 eniten onnettomuuksia tapahtui nuorille 14–20-vuotiaille. 15–17-vuotiaalla onnettomuus tapahtui yleensä mopolla tai moottoripyörällä ja 17–20-vuotiailla pääosin autolla joko kuljettajana tai matkustajana (Kuva 12). (Liite 1.)

3.2.3 Koetut liikenneturvallisuusongelmat ja liikennekäyttäytyminen

Kyselyn vastausten perusteella Porin seudulla asuvat kokivat seutunsa liikenneturvallisuustilanteen keskimäärin hyväksi. Asteikolla 1 (erittäin huono)–5 (erittäin hyvä) seudun keskimääräinen arvosana oli 2,9. Kuntien väliset erot koetussa turvallisuuden tilassa olivat melko pieniä. Kunnittain parhaimmaksi liikenneturvallisuudentila arvioitiin Harjavallassa (3,3) ja heikoimmaksi Merikarvialla (2,4) (Kuva 13.).

Kuva 12. Porin seudulla henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa mukana olleiden ikäjakauma ja ikäluokan osuus väestöstä.

Kuva 13. Kyselyssä vastanneiden mielipide liikenneturvallisuuden tilasta Porin seudulla (asteikolla 1 = erittäin huono ja 5 = erittäin hyvä).

Vastauksista kävi ilmi, että käytetyin turvaväline Porin seudulla oli auton turvavyö, jota käytti aina noin 96 % vastanneista. Huolestuttavaa oli se, että pyöräilykypärää vastanneista käytti aina vain vajaa 30 %. Mopolla ajettaessakin kypärää käytti aina vastanneista vain hieman yli 60 %. Pimeässä heijastinta käytti aina tai melkein aina noin 85 % vastanneista (Liite 2.).

Vastaajien päivittäin liikenteessä havaitsemat rikkomukset liittyivät useimmiten autoiluun. Vastauksista korostui se, että nopeusrajoituksia ei noudateta, että autot eivät käytä vilkkuja kääntyessä ja että autoilijat eivät kunnioita suojatielle pyrkiviä eikä niillä kävelijöitä (Liite 2.) Kyselyn karttaosiossa tuli esille yhteensä yli 900 ongelmakohdetta (Liite 2.).

3.2.4 Onnettomuuskustannukset

Onnettomuuskustannuksilla pyritään kuvaamaan liikenneonnettomuuksien taloudellisia kustannuksia niin valtakunnan kuin kuntien tasolla. Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin mukaan tie liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset (Tie liikenteen ajokustannusten yksikköarvot 2010) ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 493 000 euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 950 euroa.

Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15–20 % muun muassa erilaisina sosiaali- ja terveystoimen menoina. Porin seudulla tapahtuneiden onnettomuuksien keskimääräiset vuotuiset onnettomuuskustannukset olivat vuosina 2008–2012 noin 89,7 miljoonaa euroa, josta kunnan osuus oli noin 15,7 miljoonaa euroa vuosittain (17,5 %) (Taulukko 2.). (Liitteessä 7 on tarkempi kuvaus onnettomuuskustannusten muodostumisesta)

Taulukko 2. Onnettomuuskustannukset Porin seudulla keskiarvo vuosilta 2008–2012.

Kunta	Kustannukset yhteensä (M€/vuosi, KA 08-12)	Kunnan osuus 15-20 % (M€/vuosi, KA 08-12)
Harjavalta	3,5	0,6
Huittinen	9,2	1,6
Kokemäki	7,6	1,3
Luvia	1,9	0,3
Merikarvia	3,4	0,6
Nakkila	3	0,5
Pomarkku	2,5	0,4
Pori	49,9	8,7
Ulvila	8,8	1,5
	89,7	15,7

4 Liikenneturvallisuustyön tavoitteet

Liikenneturvallisuustyötä ohjaa Suomessa valtakunnallinen liikenneturvallisuussuunnitelma. Vuonna 2012 valmistuneessa suunnitelmassa ”Tavoitteet todeksi - Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma vuoteen 2014” on esitetty tieliikenteen turvallisuusvisio ja -tavoite (Taulukko 3.).

Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma vuoteen 2014 toteuttaa tieliikenteen turvallisuuden jatkuvaa myönteistä kehitystä turvallisuusvisio hengessä. Euroopan unionin komission vuosia 2011–2020 koskevan liikenneturvallisuusohjelman tavoite tieliikennekuolemien puolittamisesta vuoteen 2020 mennessä otetaan huomioon kiristämällä Suomen tavoitetta ja tehostamalla toimenpiteitä. Liikenneturvallisuustyön tavoitteena on jatkuva liikenneturvallisuuden parantuminen siten, että vuonna 2020 tieliikenteessä kuolleiden määrä on enintään 136 ja loukkaantuneiden määrä enintään 5 750 (Taulukko 3.). Valtakunnallisessa liikenneturvallisuussuunnitelmassa tavoitteiden saavuttaminen on jaettu neljään painopistealueeseen ja niiden osatavoitteisiin seuraavasti:

Ajokunto

- Rattijuopumuksen vähentäminen
- Ajoterveyden arviointi
- Väsyneenä ajamisen vähentäminen

Liikennekäyttäytyminen

- Nopeusrajoituksen noudattaminen ja turvavarusteiden käyttö
- Nuorten liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen

Taajamien liikenneturvallisuuden kehittäminen

- Taajamaliikenteen rauhoittaminen

Maanteiden turvallisuuden parantaminen

- Kuolemien torjunta pääteillä

Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuussuunnitelma 2012–2016 valmistui vuonna 2012. Suunnitelmassa esitetyt turvallisuusvisio ja onnettomuuksien vähenemätavoitteet ovat valtakunnallisen liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset. Tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla, ja niiden toteutuminen mahdollistetaan kohdentamalla käytettävissä olevat resurssit tavoitteiden perusteella priorisoituihin toimenpiteisiin. Visiota kohti pyritäessä liikenneturvallisuustyöhön tarvitaan konkreettisia lähiajan tavoitteita kohdentamaan käytännön toimintaa. (Taulukko 3.). Alueellisen liikenneturvallisuustyön ohjaus ja valtakunnan tason linjausten jalkauttaminen alueelliselle tasolle on osoitettu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtäväksi.

Porin seudulla visio ja onnettomuuksien vähentämistavoitteet ovat valtakunnallisen ja alueellisen suunnitelman mukaiset. Liikenneturvallisuustyön tavoitteena on aktivoida liikenneturvallisuustyötä seudun kunnissa. Aktiivinen ja jatkuva, kaikki kuntalaiset tavoittava liikenneturvallisuustyö on edellytys tavoitteiden saavuttamiseksi Porin seudulla.

Taulukko 3. Henkilövahinkojen vähentämistavoitteet.

Kuolleiden vähentämistavoite (henkilöä/vuosi)			
Vuosi	Valtakunnallinen	Alueellinen	Porin seutu
lähtötaso	272 (v. 2010)	48 (ka. v. 2007- 2011)	9,8 (ka. v. 2008-2012)
2014 (40 henk./ milj.as.)	218	28	5,5
2020 (24 henk./milj.as.)	136	17	3,3
Loukkaantuneiden vähentämistavoite			
Vuosi	Valtakunnallinen	Alueellinen	Porin seutu
2010	7673	1081	218 (ka. v.2008-2012)
2020 (- 25% v. 2010 tasosta)	5750	811	163

Porin seudun liikenneturvallisuuksuustyön visio on sama kuin alueellinenkin visio:

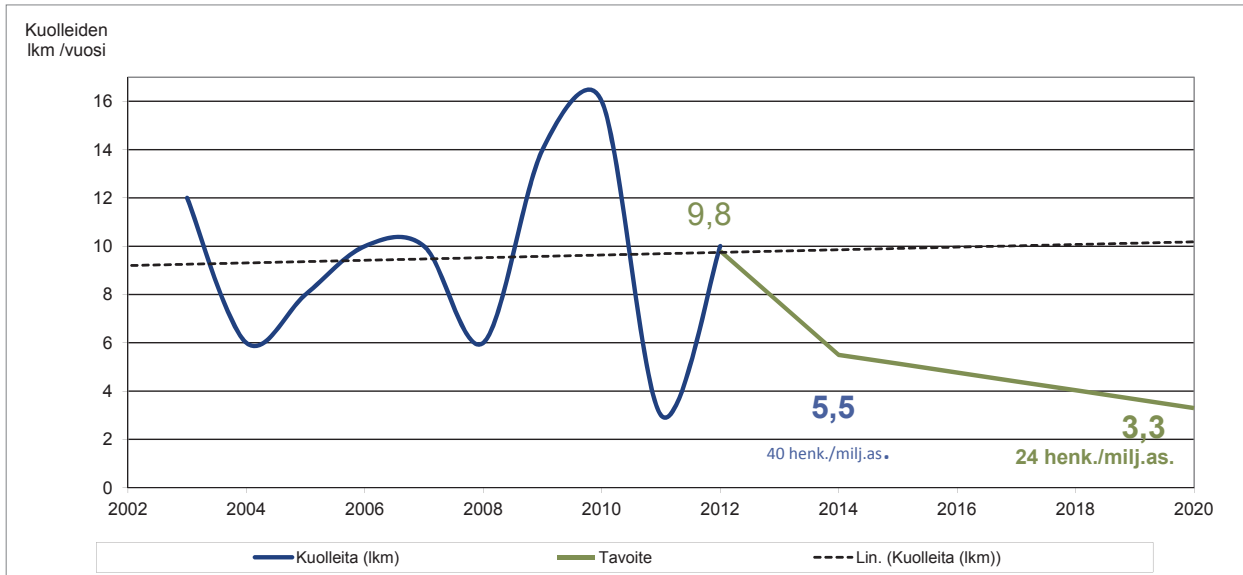
**Kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.
Liikkuminen on vastuullista ja se koetaan turvalliseksi.**

Nollavision mukaiset onnettomuuksien vähentämistavoitteet Porin seudulla (Kuvat 14–16):

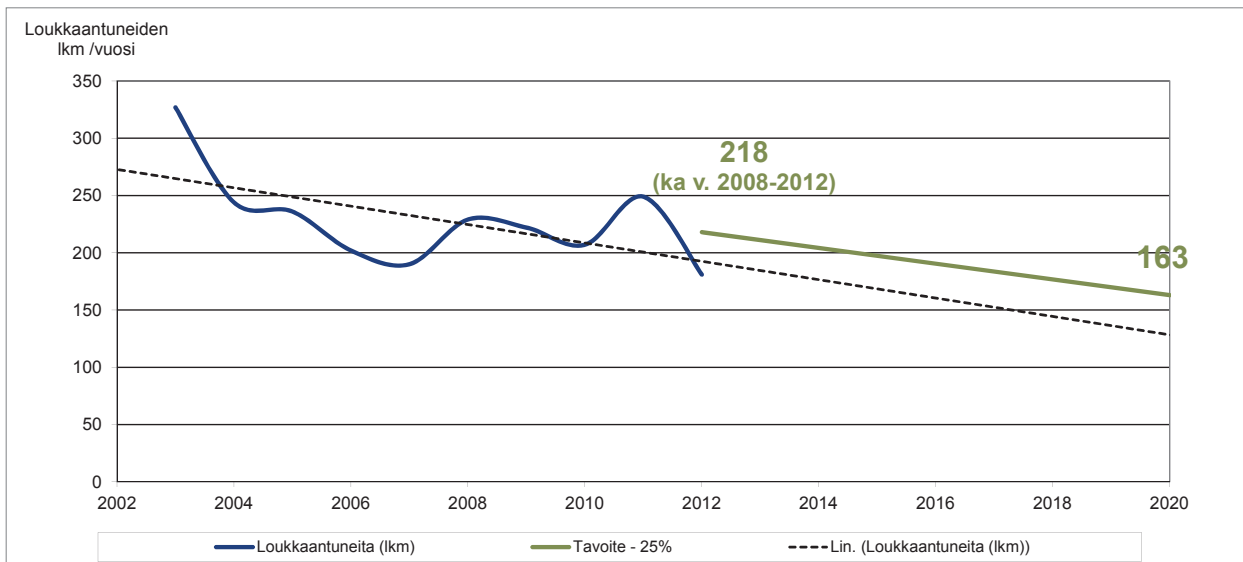
- Vähentämistavoitteena on, että nykyisestä 10 kuolleesta seudulla (ka vuosilta 2008–2012) kuolisi liikenteessä enintään:
 - 6 henkilöä vuonna 2014 (40 henkilöä/ miljoonaa asukasta kohti)
 - 3 henkilöä vuonna 2020 (24 henkilöä/ miljoonaa asukasta kohti)
 - Loukkaantuneiden määrä alenisi (-25 %) nykyisestä 218 vuoteen 2020 mennessä 163 henkilöön.
- Vähentämistavoitteena on myös henkilövahinko-onnettomuuteen johtaneiden onnettomuuksien vähentäminen Porin seudulla nykyisestä 177 (ka 2008–2012) vuoteen 2020 mennessä 131 henkilövahinkoon.
- Nuorten onnettomuusrisikin pieneneminen siten, että se lähenee muun väestön onnettomuusrisikin tasoa (vuosina 2008–2012 nuoria (15–24-vuotiaita) kuoli tai loukkaantui keskimäärin 89 henkilöä vuodessa, vuoden 2020 tavoitteena on korkeintaan 19 nuorta).

Painopistealueet määräytyvät ”Kahdeksan kohdan ohjelma 0-vision toteuttamiseksi” mukaisesti. Valtakunnalliseen 0-visioon tähdätään, mutta tavoitteisiin ei päästä hetkessä.

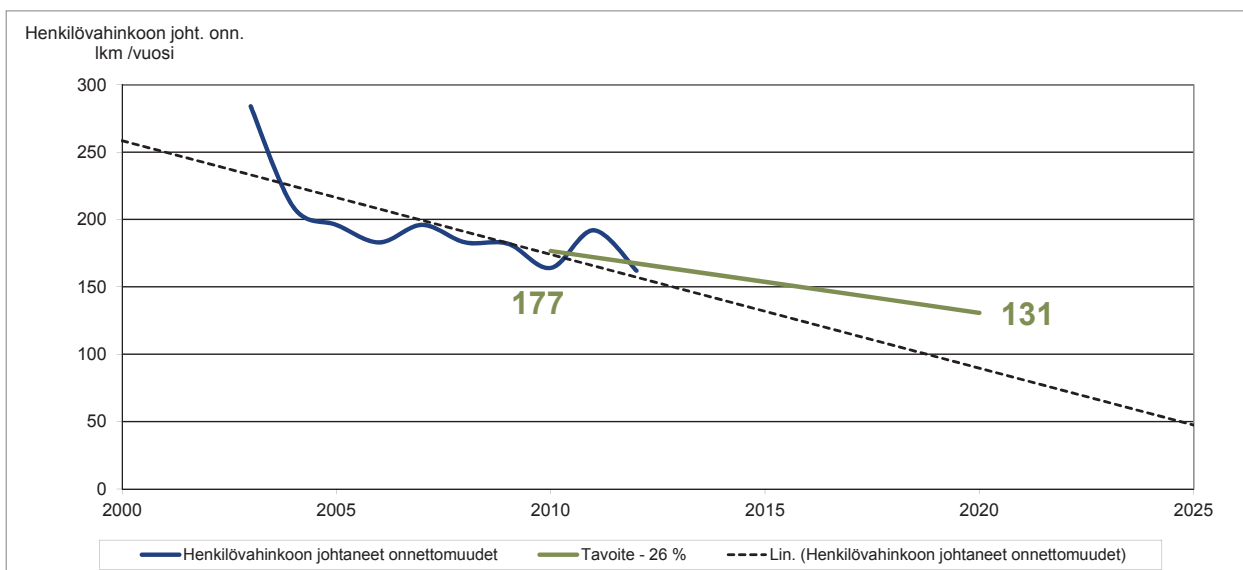
1. Kaikkien maanteiden on oltava nykyisten suunnitteluohjeiden mukaisia ihmisen kestokyvyn mukaan mitoitettuja ”viiden tähden” maanteitä.
2. Taajamaympäristöjen turvallisuutta on parannettava. Nopeusrajoitusten on oltava enintään 40 km/h osuuksilla, joilla on kevyttä liikennettä.
3. Kaikkien autojen on kuuluttava Euro NCAP:n turvallisuustestien mukaiseen parhaaseen turvallisuusluokkaan.
4. Autonkuljettajat eivät saa ylittää voimassa olevia nopeusrajoituksia.
5. Sataprosenttinen liikenneraittius. Silloin kenenkään ei tarvitse kuolla eikä loukkaantua vakavasti liikenteessä huumeiden tai alkoholin vuoksi.
6. Turvavyön käytön on lisäännyttävä niin, että sitä käytetään sataprosenttisesti. Toisin sanoen ajoneuvon jokaisen matkustajan ja kuljettajan on käytettävä turvavyötä!
7. Kaikkien pyöräilijöiden on käytettävä pyöräilykypärää.
8. Heijastimen käyttömäärät on saatava nousemaan.

Kuva 14. Liikenteessä kuolleiden vähentämistavoite Porin seudulla.

Kuva 15. Liikenteessä loukkaantuneiden vähentämistavoite Porin seudulla.

Kuva 16. Henkilövahinko-onnettomuustilanne ja tavoite Porin seudulle.

5 Suunnitelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi

5.1 Lähestymistapa ja suunnitelman sisältö

Liikenneturvallisuustyölle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on haasteellinen ja pitkäjänteisyyttä vaativa tehtävä. Tehtävässä onnistuminen vaatii aktiivista yhteistyötä eri vastuutahojen kesken sekä jatkuvaa yhteensovittamista tarpeiden ja resurssien välillä. Eri toimijoiden vastuualueelle kuuluvia toimia, keinovalikoimaa, tulee hyödyntää nykyistä monipuolisemmin. Toimijoiden voimavaroja ja keinoja yhdistelemällä saadaan usein aikaiseksi suurempia vaikutuksia kuin yksittäisillä toimenpiteillä erillään toteutettuna.

Suunnitelmassa liikenneturvallisuuden parantamiseen pyritään vaikuttamaan mahdollisimman monipuolisilla keinoilla. Liikenneturvallisuus on liikennejärjestelmätason kysymys, johon vaikuttavat eri toimijoiden sijaintivalinnat, ihmisten päivittäiset liikkumisvalinnat, liikennekäyttäytyminen ja ihmisten asenteet. Yhteiskunnan velvollisuus on huolehtia, että ihmisillä on käytettävissään tarvittavat tiedot, taidot ja puitteet liikenneturvallisuuden kannalta nykyistä parempien ja kestävämpien valintojen tekemiseksi.

Lähtökohtana toimenpiteiden suunnittelussa on ollut, että ihmisten valintoihin ja käyttäytymiseen pyritään vaikuttamaan tietoisuutta lisäämällä, edellytyksiä luomalla ja ohjaamalla tai rajoittamalla toimintaa. Näillä tarkoitetaan seuraavaa:

- Tietoisuuden lisääminen: kasvatuksen, koulutuksen ja tiedotuksen avulla ihmisten asenteisiin ja toimintatapoihin vaikuttaminen.
- Edellytyksiä luomalla: maankäytön ratkaisut sekä liikennejärjestelmän ja liikkumista helpottavien palveluiden kehittäminen.
- Ohjaamalla ja rajoittamalla toimintaa: liikenteenvalvonta, ohjeet ja suositukset, säännöt, määräykset sekä taloudelliset ohjauskeinot, jne.

5.2 Kestävät toimintojen sijaintivalinnat

Maankäyttö on aina useiden yksittäisten valintojen sekä niitä ohjaavien tekijöiden summa. Yhdyskuntarakenteen ratkaisuihin vaikuttaminen on avainasemassa, jotta liikenneturvallisuustavoitteet saavutettaisiin. Toimenpiteinä tämä edellyttää asukkaiden ja yritysten tietoisuuden lisäämistä sijaintivalintojen vaikutuksista, liikenteen ja maankäytön suunnittelu yhteistyön tiivistämistä sekä toimintatapojen kehittämistä kaavojen ja muiden keskeisten suunnitelmien liikenneturvallisuusvaikutusten huomioimiseksi.

Valtaosa ihmisten tekemistä matkoista alkaa kotoa tai päättyy kotiin. Asuinpaikan valinta sekä sujuvat yhteydet kotoa töihin, kouluun, harrastuksiin tai muihin palveluihin tarjoavat edellytykset kestäville liikkumisen valinnoille. Asumisen valintojen vaikutusten hahmottaminen liikkumiseen ja arkiseen elämään on varsin monimutkaista. Kunnan rooli on keskeinen asumisen ja palveluiden ohjaamisessa. Kestävät asuinpaikan valinnat ovat toisaalta myös yhteiskunnan etu.

5.2.1 Turvalliset yhdyskuntarakenteen ratkaisut

Kuntien tulisi luoda edellytykset liikenteellisiltä vaikutuksiltaan edullisille, liikkumisen kannalta turvallisille kotitalouksien ja eri toimintojen sijaintivalinnoille kaavoituksen avulla. Maankäytön ratkaisulla vaikutetaan suoraan eri kulkumuotojen liikennesuoritteisiin eli onnettomuuksille altistumiseen sekä toisaalta liikkumisen ympäristöihin eli onnettomuuksien todennäköisyyteen. Liikenneturvallisuuden huomioiminen maankäytön suunnittelussa edistää myös viihtyisän asuinympäristön muodostamista.

Yhdyskuntarakenteen eheyttämisessä tärkeää on esimerkiksi uuden asutuksen sijoittaminen olemassa olevan rakenteen yhteyteen, täydennysrakentamismahdollisuuksien hyödyntäminen keskustoissa ja taajamissa sekä tarvittaessa alueiden käyttötarkeutusmuutokset. Taajamien ulkopuolelle poikkeusluvun suuntautuvaa asutusta tulisi rajoittaa ja ainakin ohjata kyliin hajarakentamisen sijasta. Yksityiskohteisemmassa suunnittelussa tulisi huolehtia keskeis-

ten toimintojen sijainnista siten, että liikkumistarve on mahdollisimman vähäinen ja että eri kulkumuodoilla liikenne ohjautuisi turvallisille reiteille. Päivittäispuolveluiden tulisi olla saavutettavissa kävelyetäisyydellä asutuksesta ja kevyen liikenteen ja autoliikenteen vaarallisia risteyskohtia tulisi välttää.

5.3 Kestävät arjen liikkumisvalinnat

Kestävällä liikkumisella tarkoitetaan ympäristön ja yhteiskunnan kannalta edullisia liikkumiseen liittyviä valintoja ja toimintatapoja. Kestävän liikkumisen edistämiseksi tavoitellaan liikkumisen painopisteen siirtämistä henkilöautoilusta vähemmän päästöjä aiheuttaviin kulkutapoihin, kuten joukkoliikenteeseen, kävelyn ja pyöräilyyn. Osa kestävän liikkumisen edistämistä on auton käytön tehostaminen, auton järkevämpi ja tarkoituksenmukaisempi käyttö sekä autovalintoihin vaikuttaminen. Liikenteen päästöjä, melua ja onnettomuuksia voidaan vähentää kestävän liikkumisen osuuden kasvattamisella. Kun autoliikenne korvataan kävelyllä tai pyöräilyllä, voidaan saavuttaa myös merkittäviä terveysvaikutuksia.

5.3.1 Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen

Kävely ja pyöräily ovat joukkoliikenteen ohella kestävän liikkumisen kannalta parhaita tapoja liikkua. Yhden ihmisen liikkumiseen kävellen tai pyöräillen kuluu energiaa vain pieni osa siitä, mitä henkilöauto kuluttaa. Myös terveydellinen näkökulma puoltaa kävelyä ja pyöräilyä. Auton käyttämiseen verrattuna kävely ja pyöräily ovat edullisia kulkutapoja.

Kyselyn vastauksien mukaan Porin seudulla on paljon mahdollisuuksia kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseen, sillä useimpien vastanneiden työ- tai koulumatkan pituus on melko lyhyt. Vastanneista 64 %:lla työ- tai koulumatkan pituus on 5 km tai alle 5 km ja 75 %:lla 10 km tai alle 10 km. Kävelyn edistämiseksi on hyvät edellytykset silloin, kun matkan pituus on muutama kilometri. Pyöräilyä voidaan edistää silloin, kun pyörämatkan pituus on enintään 10 km.

Alle kilometrin pituisilla matkoilla kävely on suosituin ja houkuttelevin kulkumuoto, mutta jo tätä pidemmällä matkoilla sen suosio laskee huomattavasti. Pyöräily on henkilöautolle kilpailukykyinen vaihtoehto 1–5 kilometrin matkoilla. Yli viiden kilometrin matkoilla pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistelmä on hyvä vaihtoehto henkilöautoilulle.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi tarvitaan erilaisia keinoja. Näiden kulkumuotojen lisäämisen edellytyksenä on turvallinen jalankulku- ja pyörätieverkosto, sekä pyöräilyn osalta riittävät pyöräpysäköintijärjestelyt kodin, työpaikan ja asiointikohteiden ympäristössä. Maankäytön ohjaus on keskeisessä roolissa jalankulku- ja pyörätieverkoston kehittämisessä kunnissa ja sen avulla voidaan muun muassa hillitä matkojen pituuksien kasvua. Talvipyöräilyn suosiota ja turvallisuutta voidaan lisätä tehokkaan talvihoidon avulla. Tiedotuksen kautta voidaan jakaa tietoa uusista reiteistä ja liikennejärjestelyistä sekä muistuttaa turva- varusteiden käytön tärkeydestä. Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi voidaan järjestää erilaisia tapahtumia ja tempauksia.

5.3.2 Joukkoliikenteen käytön edistäminen

Joukkoliikenne on ekotehokas ja turvallinen tapa liikkua, ja se tarjoaa myös eri väestöryhmille tasavertaisen mahdollisuuden liikkua. Joukkoliikenteen houkuttelevuuden ja kilpailukykyyn parantamiseen voidaan vaikuttaa reitti- ja vuorotarjonnan määrää kehittämällä, hinnoittelulla, markkinoinnilla ja tiedotuksella sekä maankäytön suunnittelulla, rahoituksella ja verotuksella. Tehokkaasti toimivaa joukkoliikennettä voidaan ylläpitää kustannussyistä vain sellaisilla alueilla, joilla on paljon ihmisiä.

Joukkoliikenteen käytön lisäämiseksi ja henkilöautoistumisen hillitsemiseksi tarvitaan voimakkaita liikkumisen ohjauksen toimenpiteitä. Porin seudun nykyinen joukkoliikennetarjonta tarvitsee toimiakseen lisää kilpailukykyä hinnoittelun ja vuorotarjonnan avulla. Joukkoliikenteen käyttöä voitaisiin ensisijaisesti lisätä reitti- ja vuorotarjontaa kasvattamalla, minkä kannattavuus kuitenkin edellyttäisi matkustajamäärän nousua. Joukkoliikenneinformaation jakamiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota, jotta se saavuttaa kaikki seudulla asuvat ihmiset.

Työnantajilla ja yrityksillä on tärkeä rooli joukkoliikenteen käytön edistämiseksi työmatkoilla. Työnantaja voi houkuttaa työntekijää joukkoliikenteen käyttöön esimerkiksi tarjoamalla työsuhdematkalippua, kehittämällä yrityksen pysäköintipolitiikkaa sekä lisäämällä työntekijöiden tietoisuutta kodin ja työpaikan välisestä joukkoliikennetarjonnasta.

Väestön ikääntymisen myötä erilaisten palveluliikennetarpeiden tarve lisääntyy. Myös esteettömyys ja sosiaalinen turvallisuus tulevat entistä tärkeämmiksi

si joukkoliikenteen laatuvaatimuksiksi. Esteettömyyden on ulotettava niin kalustoon, terminaaleihin kuin informaatiojärjestelmiinkin. Jotta palveluliikenne saadaan mahdollisimman hyvin toimivaksi ja kattamaan useita eri reittejä, täytyy sillä olla tarpeeksi käyttäjiä. Palveluliikenteen käyttäjäkohderyhmille tulisi mainostaa palveluliikenteen käyttömahdollisuuksia sille sopivissa paikoissa.

Liityntäpysäköinnin kehittäminen on hyvä tapa edistää joukkoliikenteen käyttöä hieman pidemmillä matkoilla. Autojen ja polkupyörien liityntäpysäköinti tarjoaa mahdollisuuden käyttää joukkoliikennettä myös niille, jotka asuvat haja-asutusalueilla. Liityntäpysäköinnin houkuttelevuutta lisäävät pysäköintipaikojen hyvä sijainti, paikkojen riittävyys, hyvä laatutaso ja maksuttomuus.

5.3.3 Järkevän autoilun edistäminen

Autolla on merkittävä rooli liikennemuotona. Se on usein välttämätön tavaroiden kuljettamisessa ja sellaisilla alueilla liikuttaessa, joilla ei ole tarjolla muita vaihtoehtoja liikkumiseen. Lapsiperheissä auto helpottaa kuljetuksia monissa tilanteissa. Usein autoa kuitenkin käytetään tarpeettomasti silloinkin, kun liikkuminen olisi mahdollista muilla tavoilla. Henkilöautollakin on mahdollista liikkua ympäristön ja liikenneturvallisuuden kannalta vastuullisemmin. Taloudellinen ajotapa on helpoin, nopein ja halvin tapa vaikuttaa autoilun päästöihin ja liikenneturvallisuuteen. Oleellisena osana taloudelliseen ajotapaan kuuluu liikennetilanteiden mukainen ennakoiva-ajo, joka parantaa myös liikenneturvallisuutta. Yhden ihmisen työmatkoihin auton käyttö ei ole useinkaan se järkevin vaihtoehto, jos tarjolla on hyvät joukkoliikenneyhteydet tai mahdollisuus kimpakyyteihin. Lyhyitä matkoja voi helposti tehdä myös kävellen tai pyörällä.

Oman liikkumisen suunnittelu etukäteen mahdollistaa edullisimpien ja kestävämpien kulkutapojen valinnan. Reitin ja matka-ajan valinta antaa usein vaihtoehtoja omaan liikkumiseen. Kulkutapoja on mahdollista ketjuttaa esimerkiksi pyöräilemällä tai autoilemalla liityntäpysäköintipaikalle ja kulkemalla osan matkasta joukkoliikennettä käyttäen. Kimpakyydit ovat puolestaan kaikille käyttäjilleen edullisin ratkaisu.

Autoilun vähentäminen tuo taloudellisia säästöjä. Lisää säästöä tulee pienentyneistä huolto- ja rengaskuluista. Usein kestävien liikkumistapojen valinnalla on myös terveydellisiä vaikutuksia.

5.4 Vastuullinen ja turvallisuushakuinen liikennekäyttäytyminen

Ihmisten käyttäytyminen liikenteessä on yksi keskeisimmistä liikenneturvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Liikenneturvan arvioiden perusteella lähes puolet liikennekuolemista voitaisiin välttää vastuullisemmalta ja liikenneturvallisuushakuisemmalla liikennekäyttäytymisellä, kuten noudattamalla liikennesääntöjä ja nopeusrajoituksia. Erilaisten turvavälineiden käytöllä onnettomuuksien seurauksia voitaisiin lieventää merkittävästi. Myös liikennejärjestelmän tai käytetyn kulkuneuvon ominaisuudet saattavat altistaa onnettomuuksille tai pahentaa onnettomuuksien seurauksia.

5.4.1 Liikenneturvallisuustietämyksen ja -osaamisen ylläpito

Keskeisenä tavoitteena liikenneturvallisuustyössä on saada aikaan turvallisuushakuinen ja vastuullinen liikennekulttuuri. Tähän voidaan päästä ihmisten asenteisiin vaikuttamalla ja käyttäytymismalleja muuttamalla.

Virheiden tekeminen liikenteessä ”hyväksytään”, mutta tietoista riskinottoa on vältettävä, liikennesääntöjä on noudatettava, muita tienkäyttäjiä on kunnioitettava ja turvavälineitä käytettävä. Näin tienkäyttäjät saavat ne turvallisuushyödyt, joihin järjestelmän kehittämisellä pyritään.

Kasvatus-, koulutus- ja tiedotustyötä on tehtävä ihmisen koko elinkaaren ajan kaikille kohderyhmille, jotta saadaan aikaan vastuullinen liikennekulttuuri. Myös eri kohderyhmien kanssa työskentelevien henkilöiden liikenneturvallisuusosaamisesta on tärkeää huolehtia. (Liite 3. ja 4.)

5.4.2 Turvallisen liikkumisen mahdollistava liikenneympäristö

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusvisio perustuu ajatukselle, että ihminen on taipuvainen tekemään virheitä ja sietää huonosti onnettomuuksien seurauksia. Liikennejärjestelmän on tuettava myös toimintakyvyltään rajoittuneita ihmisiä. Liikennejärjestelyjä onkin pystyttävä kehittämään ihmisen tarpeiden ja edellytysten mukaan niin, että virheet eivät johda vakaviin seurauksiin. Eriytisesti liikennejärjestelmän pitäisi suojata vastuuntuntoista ja sääntöjä noudattavaa kulkijaa.

Ajoneuvoliikenneverkon jäsentely

Tiet ja kadut voidaan ryhmitellä niiden liikenteellisen tehtävän ja roolin mukaan maankäytössä. Liikenneverkon jäsentelyllä pyritään ohjaamaan asuinalueille kuuluvan läpiajoliikenne pääteille ja -kaduille sekä luomaan tienkäyttäjille selkeä kuva liikenneympäristöstä ja oikeista käyttäytymismalleista. Liikenneympäristön tulisi olla niin sanotusti itseohjaavaa siten, että erityisesti autoilijat voivat aina tunnistaa ja ennakoida liikennetilanteet ja sovittaa ajotapansa sen mukaisesti.

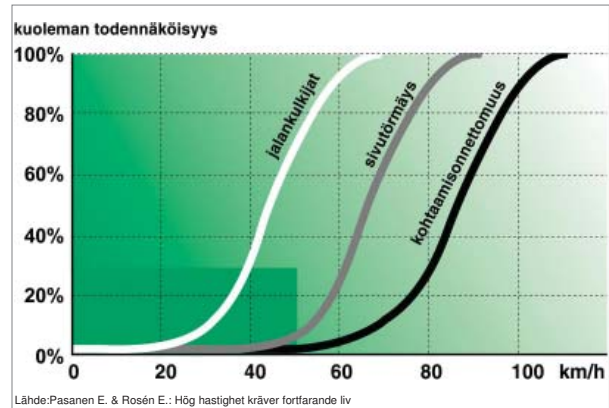
Tie- ja katuverkon jäsentely muodostaa perustan muun muassa nopeusrajoitusjärjestelmän suunnittelulle, etuajo-oikeusjärjestelyille, kävelyn ja pyöräilyn erottelulle ajoneuvoliikenteestä, kävelijöiden ja pyöräilijöiden sekä ajoneuvoliikenteen risteämisympäristöille, mopoliikenteen järjestelyille ja liikenteen rauhoittamistoimenpiteille.

Ajonopeuksien hallinta

Ajonopeudet vaikuttavat sekä onnettomuuksien määrään että niiden vakavuuteen. Nopeuksien noustessa onnettomuuden riski kasvaa ja seuraamukset pahenevat merkittävästi (Kuva 17.). Nopeusrajoituksen tulee aina olla oikeassa suhteessa tietä ympäröivään maankäyttöön, reunaympäristöön, tien liikenteelliseen tehtävään ja tien fyysisiin ominaisuuksiin. Asetettavaan nopeusrajoitukseen vaikuttavat myös erityistä huomiota vaativien liikkujaryhmien, kuten lasten ja vanhusten, määrä sekä heille tärkeiden liikennejärjestelyiden tila, kuten jalankulku- ja pyörätieväylien olemassaolo. Tässä työssä on tarkasteltu maanteiden nykyiset nopeusrajoitukset ja ovatko ne nykyisten ohjeiden mukaiset (Liite 8.)

Nopeusrajoituksia voidaan tukea erilaisin liikenneympäristön ratkaisuin. Liikenteen rauhoittamistoimenpiteet pyritään kohdistamaan ensisijaisesti sellaisiin kohteisiin, joissa on runsaasti jalankulku- ja pyöräliikennettä sekä moottoriajoneuvoliikennettä ja joissa ajoneuvoliikenteen nopeudet ovat korkeita. Rakenteelliset keinot ovat tehokkain tapa vaikuttaa ajonopeuksiin, kuten ajoradan korotukset (töyssyt, korotetut suojatiet, korotetut liittymät), sivuttaissiirtymät ja liikenneympyrät (kiertoliittymät). Rakenteellisia hidastimia (liikenneympyrää lukuun ottamatta) ei yleensä toteuteta, mikäli nopeusrajoitus on yli 40 km/h tai tiellä kulkee linja-autoliikennettä.

Rakenteellisia keinoja kevyempiä ovat erilaiset liikenne-merkijärjestelyt ja ajoratamerkinnot. Nopeusrajoituksen noudattamisen tehostamiseksi ja nopeusrajoituksen muutoskohtien korostamiseksi voidaan toteuttaa esimerkiksi ajorataan maalattuja heräteraitoja tai nopeusrajoituksen ja suojateiden tehostemerkintöjä.

Lähde: Pasanen E. & Rosén E.: Hög hastighet kräver fortfarande liv

Kuva 17. Millaisia kolareita ihminen kestäää? Ajonopeuden vaikutus onnettomuuden vakavuuteen.

Liittymäjärjestelyiden selkeyttäminen

Merkittävä osa Porin seudun liikenneturvallisuusongelmista, niin asukkaiden kokemista kuin onnettomuusanalyysin esille nostamista, kohdistui liittymäjärjestelyihin. Taajamissa ongelmat liittyivät pääsääntöisesti väistämisvelvollisuusjärjestelyihin tai liittymäalueiden jäsentymättömyyteen. Haja-asutusalueiden osalta liikenneturvallisuusongelmat liittyivät puolestaan nopeuksiin pääsuunnalla tai näkemäongelmiin. Turvalisten ja selkeiden liittymäjärjestelyjen tarve korostuu tulevaisuudessa entisestään, kun väestö ikääntyy ja iäkkäiden autoilijoiden määrän lisääntyä.

Selkeä ja looginen, tie- ja katuverkon jäsentelyä korostava väistämisvelvollisuusjärjestelmä on keskeinen perusta liittymien turvallisuuden parantamiseksi. Väistämisvelvollisuusjärjestelyillä voidaan myös tukea linja-autoreittien sujuvaa liikennöintiä. Kärkikolmioita voidaan käyttää selkeyttämään liikennejärjestelyjä. Alhaisilla nopeusrajoitusalueilla (alle 50 km/h) kärkikolmioita tulisi käyttää vain epäselvissä tilanteissa. Liittymien fyysisten ratkaisujen tulee olla linjassa väistämisvelvollisuusjärjestelyiden kanssa. Liittymäjärjestelyiden toteuttamismahdollisuus ja -tapa riippuvat tien/kadun toiminnallisesta luokasta, liikennemäärästä ja liikenteen koostumuksesta, nopeustasosta, tien/kadun geometriasta, näkemäolosuhteista ja kevyen liikenteen risteämistarpeista. Taajama-alueilla pää-

katujen ja pääkokoojakatujen keskinäisissä risteämissä tulisi suosia tulppaliittymiä ja kanavoituja liittymiä avointen liittymien sijaan. Liittymäsaarekkeiden rakentaminen (tulpat), liittymien kaventaminen, kanavointi tai muotoilu suunnitteluohjeiden mukaisesti selkeyttävät liikennejärjestelyjä ja ohjaavat autoilijoita käyttämään oikeita ajolinjoja. Liittymien jäsentely parantaa usein myös jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta.

Liikenneympyrät sopivat erityisesti pää- ja kokoojakatujen liittymiin ja erilaisista taajama-alueiden liittymäratkaisuista juuri liikenneympyrät parantavat tehokkaimmin liikenneturvallisuutta sekä edistävät samalla liittymien toimivuutta kaikista tulosuunnista. Liikenneympyrät myös soveltuvat hyvin kaupunkiympäristöön. Liikenneympyröiden tavoitteena on poistaa vaaralliset onnettomuustyytit, joita liittymissä ovat törmäykset risteävän ajoneuvon kanssa. Tilastojen mukaan liikenneympyröissä tapahtuu henkilövahinkoon johtavia onnettomuuksia vain noin puolet tavallisissa risteyksissä tapahtuvien onnettomuuksien määrästä ja onnettomuustyytit ovat erilaiset. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtuu liikenneympyröissä harvoin. Nykyisillä suunnittelu- ja mitoituspäätteillä liikenneympyröitä voidaan toteuttaa myös ahtaisiin paikkoihin ja raskaan liikenteen kulkureiteille. Liikenneympyröiden suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kevyen liikenteen järjestelyihin. Lisätietoja Varsinais-Suomen ELY-keskus, Pienten liikenneturvallisuuksien tuotekuvaukset (katso lähdeluettelo).

Porissa on rakennettu vuosien 1994–2012 välisenä aikana reilu 30 liikenneympyrää, joista reilu puolet sijaitsee Porin keskustassa tai keskustan lähellä. Nämä yhdessä muiden toimenpiteiden kautta ovat vaikuttaneet onnettomuuksien määrän vähenemiseen. (Liite 1.)

Jalankulku- ja pyöräväylät

Tieverkon tapaan myös jalankulku- ja pyöräverkko voidaan jakaa eri hierarkiatason väyliin. Jäsentelyn tarkoituksena on lähinnä sijoitella erilainen jalankulku- ja pyöräilyliikenne, kuten työ- ja koulumatkaliikenne tai vapaa-ajan liikenne omille väylilleen. Jäsentely helpottaa rakenteellisten ratkaisujen tekemistä, kunnossapitoa ja viitoitusta. Jalankulku- ja pyöräverkko jaetaan tarvittaessa kolmitasoihin verkkoihin: pää-, alue- ja lähiverkkoihin.

Jalankulku- ja pyöräväylien tavoitteena on, että esimerkiksi asuntoalueiden, koulujen, päiväkotien ja muiden palvelujen välillä on jalankulku- ja pyöräyhteydet, jotka eivät risteä vilkkaimpien pääväylien ja -katujen kanssa. Jalankulku- ja pyöräväylien sekä ajoneuvoliikenteen kohtaamispaikkojen turvallisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota jo suunnitteluvaiheessa. Uudet asuntoalueet ja koulut tulisi sijoittaa niin, etteivät oppilaat joudu ylittämään pääväyliä ja koulumatka on turvallista tehdä omatoimisesti jalan tai pyörällä.

Kuva 18. Liikenneympyrä, Porin Tikkula. (Lähde: Porin kaupunki)

Suojatiemerkinnot selkiytyvät vuoden 2017 loppuun mennessä, jolloin kaikkien ylityskohtien tiemerkinnoistä tulee käydä ilmi, onko kyse jalankulkijoille tarkoitusta suojatiestä vai pyörätien jatkeesta eli kevyen liikenteen väylästä, joka ylittää kadun. Pyörätien jatke on pyöräilijöille merkitty tien ylityspaikka, eikä se ole sama asia kuin suojatie. Pyörätien jatkeen väistämissääntönä on, että pyöräilijän on pyörätieltä ajoradalle tullessaan väistettävä sekä oikealta että vasemmalta tulevaa muuta liikennettä. Risteyksessä olevalla pyörätien jatkeella kääntyvän autoilijan tulee väistää pyörätien jatkeelle tulevaa pyöräilijää. (Kuva 19.) Lisätietoja Varsinais-Suomen ELY-keskus, Pienten liikenneturvallisuushankkeiden tuotekuvaukset (katso lähdeluettelo).

Mopoilu

Mopojen ja skoottereiden määrä on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti. Samalla mopoilijoiden aiheuttamien henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä on kasvanut. Mopoilun turvallisuuteen pyritään vaikuttamaan liikennekasvatuksen ja -koulutuksen keinoin sekä liikenneympäristön huomioimisella. Vuonna 2013 valmistuneessa Liikenneviraston ohjeessa mopon paikasta liikenneympäristössä on tehty aikaisempaa selkeämpi linjaus siitä, että mopon paikka liikenteessä on ensisijaisesti ajoradalla, etenkin taajamaympäristössä. Linjausta puoltaa mopo-onnettomuuksien määrän vä-

heneminen seuduilla, joissa mopoilun sallimista pyöräteiltä on vähennetty.

Liikennevirasto ohjeistaa mopon paikan eri suunnitteluratkaisuissa perustuen muun muassa nopeusrajoitukseen ja ympäristöön (taajama / taajaman ulkopuolinen alue). Ohjeessa on esitetty myös periaatteet moporeittien merkitsemiselle. Mopoilun turvallisuuden lisäämiseksi on tärkeää kiinnittää huomiota mopon siirtymäkohtiin pyörätieltä ajoradalle. Mopoilijalle, jalankulkijalle ja pyöräilijälle on tärkeää yhtenäisten ratkaisujen käyttö samankaltaisissa paikoissa samalla kaupunkiseudulla. Myös koko valtakunnassa yhtenäisten ratkaisujen käyttäminen on tärkeää kaikille tiellä liikkujille (Kuva 20.).

Liikenneviraston uuden ohjeen mukaisesti mopon paikkaa liikenteessä koskevat päätökset ja suunnitelmat tulee tehdä seudullisesti siten, että mukana ovat valtion sekä kuntien jalankulku- ja pyörätiet. Näin ratkaisusta saadaan yhtenäiset ja samanlaista logiikkaa noudatetaan liikenneväylän ylläpitäjistä riippumatta. Tällöin myös tiedotus voidaan hoitaa seudulla yhtenäisesti ja samanaikaisesti.

Kuva 19. Suojatien jatke Porin kaupungissa. (Lähde: Eija Yli-Halkola)

Nopeusrajoitus	Ympäristö	Mopon paikka
≤ 50 km/h		Lähes poikkeuksetta ajoradalla
		Pyörätiellä vain, jos erityisehto 1 täyttyy
60 km/h		Yleensä ajoradalla
		Pyörätiellä vain, jos erityisehdot 1 ja 2a täyttyvät
≤ 60 km/h		Yleensä ajoradalla
		Pyörätiellä vain, jos erityisehdot 1 ja 3 täyttyvät
70–80 km/h		Yleensä ajoradalla
		Pyörätiellä vain, jos erityisehdot 1, 2b ja 3 täyttyvät
> 80 km/h		Aina pyörätiellä
Erityisehdot		
1) Valta- ja kantatien risteämiskohdassa lyhyellä matkaa, jos mopolle voidaan osoittaa selkeä ja turvallinen siirtymisreitti risteävän valta- tai kantatien alittavalle pyörätielle sekä alituksen jälkeen selkeä ja turvallinen siirtymisreitti pois pyörätieltä.		
2a) Tiellä on paljon raskasta liikennettä, tien piennar on kapea ja pyörätiellä on vähän käyttäjiä (alle 500 jalankulkijaa ja pyöräilijää vuorokaudessa yhteensä). Jos tieosuudella on peräkkäin useita kiertoliit- tymiä, suositellaan mopojen kulkevan ajoradalla.		
2b) Tiellä on paljon raskasta liikennettä, tien piennar on kapea ja pyörätiellä on vähän käyttäjiä (alle 300 jalankulkijaa ja pyöräilijää vuorokaudessa yhteensä)		
3) Valta- ja kantatien varrella oleva pyörätie		

Kuva 20. Mopoilun erottaminen muusta moottoriajoneuvoliikenteestä (Lähde: Mopon paikka liikenneympäristössä. Liikenneviraston ohjeita 1/2013).

5.4.3 Esteetön ympäristö

Esteettömässä ympäristössä kaikille liikkujaryhmille turvataan helppopääsyiset ja turvalliset liikkumismahdollisuudet. Hyvä ympäristö on selkeä ja helposti hahmotettava, reitit ovat mahdollisimman suoria ja lyhyitä. Jalankulkuväylät suunnitellaan siten, että liikkumista haittaavia tasoeroja on mahdollisimman vähän. Väylien pintojen tulee olla kovia, tasaisia ja kaikissa sääolosuhteissa luistamattomia.

Kadunkalusteet, opasteet, liikennemerkki- ja valaisinylväät sekä muut kiinteät esteet tulisi sijoittaa kulkureitin ulkopuolelle. Jos esteitä ei voida siirtää väylän ulkopuolelle, tulee ne merkitä ohjaavalla pintamateriaalilla ja esteiden tulisi sijaita pituussuunnassa samalla linjalla, jotta viereen jää suoraviivainen esteetön kulkureitti. Liikkeitä tulee ohjeistaa pitämään ovet suljettuna sekä sijoittamaan mainostelineet rakennuksen viereen. Uusia liikerakennuksia suunniteltaessa liikkeiden oviaukkojen tulee olla samassa tasossa jalkakäytävän kanssa ja oviaukon tulee jäädä reilusti seinälinjan sisälle tai ovien tulee avautua sivulle liukumalla.

Esteettömyyden huomioonottaminen on tärkeää kaikissa uudisrakennuskohteissa. Olemassa olevien rakenteiden korjaustarve voidaan selvittää kattavalla esteettömyyskartoituksella lähinnä keskustoissa. Koska kaikkia väyliä ei yleensä voida toteuttaa esteettömiksi, voidaan keskustoihin rakentaa ns. esteettömyyden laatukäytäviä. Näillä tärkeimmillä reiteillä esteettömyys toteutetaan kokonaisvaltaisesti.

Jokaisesta kunnasta täytyisi valita esteettömyysvastaava, joka koordinoi esteettömyystyötä kunnassa. Esteettömyysvastaava koulutautuu tehtävään ja huolehtii, että kunnan uudisrakentamisessa huomioidaan esteettömyysnäkökohdat.

5.4.4 Koulut

Koulujen ympäristössä liikenneturvallisuuden kannalta keskeisiä kysymyksiä ovat:

- koulumatkojen liikenneturvallisuus,
- polkupyörien ja henkilökunnan autojen pysäköintijärjestelyt, autojen peruuttamisten välttäminen,
- huoltoliikenne,
- näkemät,
- kulkuyhteydet pihasta tielle sekä pysäkkien ja pihan välillä,
- kunnan ja vanhempien hoitamien koulukuljetusten nouto- ja jättopaikat eli saattoliikenne,
- tie- ja pihavalaistus,
- liikennemerkkien yhtenäinen käytäntö koko kunnan alueella,
- kunnossapito ja
- kouluympäristön selkeys, viihtyisyys ja virikkeellisyys.

Piha-alueen eri toiminnot pyritään erottamaan selkeästi toisistaan. Välituntipiha ja liikunta-alueet sekä toisaalta huoltopiha, pysäköintialueet ja koulukuljetuksen nouto- ja jättöpaikat tulee rakentaa erilleen toisistaan. Autojen pysäköintialueet lämmityspistorasioineen tulee sijoittaa välituntipihan ulkopuolelle niin, että piha-alueen poikki ajaminen voidaan välttää. Myös autojen peruuttaminen on riskitekijä, joka tulee minimoida liikennejärjestelyjen suunnittelussa. Toisen asteen kouluissa ja yläkouluissa on tärkeää miettiä myös mopautojen pysäköintijärjestelyitä. Mopo-autojen määrä on lisääntynyt ja niiden pysäköinti esimerkiksi Porin kaupungissa on kasvava haaste useiden koulujen ympäristöissä. Polkupyörien pysäköintialueen tulee olla riittävän suuri ja sen tulee olla autojen pysäköinnistä erillään. Ajoneuvoliikenne koulujen yhteydessä oleville asunnoille, huoltoliikenne mukaan lukien, järjestetään siten, ettei kouluaikana ajeta välituntipihalla tai liikunta-alueella. Myös iltakäytön pysäköinnin tulisi tapahtua pihan ulkopuolella vaarantamatta pihaan tulevan kevyen liikenteen turvallisuutta hämärässä tai pimeässä liikuttaessa.

Koulun pihalle johtavissa liittymissä tarvitaan riittävät näkemät, jotta liittymään tulevat havaitsevat toisensa riittävän ajoissa toimiakseen turvallisesti. Näkemäalueilla ei saa olla tiheää puustoa eikä pensaita. Lumivallit on pidettävä riittävän matalina. Moottoriajoneuvoliikenteelle sekä jalankulkijoille ja pyöräilijöille pyritään järjestämään omat liittymät.

Kulkuyhteys päätien poikki koulun pihalle saattaa olla liikenneturvallisuuden kannalta merkittävä riskitekijä. Tavoite on, että oppilaat jätetään kuljetusvälineestä aina koulun pihalla olevalle, muusta pihasta erotetulle pysäkkialueelle tai tienvarressa koulun puoleiselle pysäkillä. Taajamaoloissa ylityspaikalla on yleensä suojatie, jonka turvallisuutta voidaan parantaa saarekkeen tai korotuksen avulla. Koulun kohdalla nopeusrajoitus suojatien kohdalla saa olla enintään 30–40 km/h. Haja-asutusalueen koulun kohdalla kevyen liikenteen ylityspaikalla tulee olla hyvät näkemäolosuhteet ja nopeusrajoitus kouluvuoden aikana enintään 60 km/h. Jos maantien yli on merkitty suojatie, siitä voidaan varoittaa liikennemerkillä 151 ”Suojatien ennakkovaroitus”. Koulujen kohdalla käytetään varoitusmerkkiä 152 ”Lapsia”, jonka alapuolella voidaan käyttää samassa varressa esim. nopeusrajoitusmerkkiä.

Tievalaistuksella voidaan parantaa liikenneturvallisuutta koulun kohdalla. Valaistus parantaa kouluisten havaittavuutta ja on merkki tietä ympäröivästä maankäytöstä. Valaistuksen tarpeeseen vaikuttavat mm. liikenteen määrä ja koostumus sekä tienvarsi-asutuksen määrä.

Kuva 21. Lapset harjoittelemassa liikenteessä liikkumista Porin liikennepuistossa. (Lähde: Porin kaupunki)

5.5 Toimenpideohjelma

Liikenneympäristöön kohdistuvat parantamistoimenpiteet on koottu toimenpideohjelmaan, jossa on esitetty toimenpiteiden sisältö, kiireellisyysluokka ja alustava kustannusarvio sekä tienpitäjä. Tässä vaiheessa ei ole otettu kantaa hankeen maksajaan vaan kustannusjaosta neuvotellaan aina erikseen.

Toimenpideohjelmaan on pyritty ottamaan mukaan edullisia ja nopeasti toteutettavissa olevia liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelyjä parantavia toimenpiteitä. Pienten toimenpiteiden täydentämisen ja toteuttamisen on oltava jatkuva prosessi liikenneympäristön kohentamisessa. Nopeasti toteutettavia toimenpiteitä ovat esim. jalankulku- ja pyöräväylien ylitysten ja liittymien turvallisuutta parantavat järjestelyt, liikenteen rauhoittamistoimet, nopeusrajoitusten tarkistukset ja liikenteenohjausjärjestelyt. Toimenpideohjelma sisältää myös joitakin suurempia työn aikana esille tulleita rakennustoimenpiteitä, jotka vaativat myös tarkempaa suunnittelua.

Suunnitelman aikajänne on noin 10 vuotta. Kustannukset on määritetty perustuen olemassa oleviin suunnitelmiin ja selvityksiin sekä asiantuntija-arvioihin ja yksikkökustannustietoihin niiltä osin, kun tarkempaa kustannusarviota tai suunnitelmaa kohteesta ei ole vielä tehty.

Suunnitelman sisältämät toimenpiteet on ryhmitelty kolmeen eri kiireellisyysluokkaan, joiden toteutus jakautuu eri vuosille. Pääsääntöisesti ensimmäisessä kiireellisyysluokassa olevat liikenneympäristön parantamistoimenpiteet ovat pieniä heti toteutettavia toimenpiteitä sekä muita kiireellisiä kohteita. Toisen kiireellisyysluokan toimenpiteet ovat muita liikenneturvallisuuden kannalta tärkeitä lähivuosina toteutettavia hankkeita, joiden toteutus edellyttää suunnitelmallisen rahoituksen järjestämistä. Kolmannen kiireellisyysluokan hankkeet ovat työn aikana esille tulleita hankkeita, joiden toteutus parantaa liikenneturvallisuutta pitkällä aikavälillä, mikäli toteuttaminen on taloudellisesti mahdollista. Toimenpideohjelmat löytyvät liitteestä 5.

Taulukko 4. Yhteenveto toimenpiteistä eri kiireellisyysluokissa.

	Kaikki toimenp. lkm	Kaikkien toimenp. kust. €	ELY-keskuksen toimenp. lkm	ELY-keskuksen toimenp. kust. €	Heva-väh. Hvjo/vuosi	Hevatehokkuus 1000 € /heva	Kiireellisyysluokkien ohjeelliset ajoitukset	
Kiireellisyysluokka 1	189	995 800	113	253 625	0,702	361	Kiireellisyysluokka I	2014–2017
Kiireellisyysluokka 2	79	3 597 200	19	2 943 000	0,735	4 004	Kiireellisyysluokka II	2018–2021
Kiireellisyysluokka 3	97	35 685 200	45	25 457 700	0,683	37 273	Kiireellisyysluokka III	2022–
	365	40 278 200	177	28 654 325	2,12	13 516		

Taulukko 5. Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden kustannuksia.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kustannukset, yht. 29 milj. €										
	Harjavalta	Huittinen	Kokemäki	Luvia	Merikarvia	Nakkila	Pomarkku	Pori	Ulvila	
Kiireellisyysluokka 1	*950	4 650	3 150	3 950	25 450	6 700	12 250	85 500	111 025	253 625
Kiireellisyysluokka 2	47 500	102 500	15 000	30 000	40 000	50 000	65 000	2 518 000	75 000	2 943 000
Kiireellisyysluokka 3	450 000	263 500	1 240 000	3 337 200	2 319 000	10 332 000	800 000	3 180 000	3 536 000	25 457 700
	498 450	370 650	1 258 150	3 371 150	2 384 450	10 388 700	877 250	5 783 500	3 722 025	28 654 325

*kohde 10: rakennetaan v. 2014 ei ole kustannuksissa mukana (450 000 euroa)

Kuntien kustannukset										
	Harjavalta	Huittinen	Kokemäki	Luvia	Merikarvia	Nakkila	Pomarkku	Pori	Ulvila	
Kiireellisyysluokka 1	248 500	6 950	2 150	2 500	4550	6 350	500	8 750	9 325	
Kiireellisyysluokka 2	172 500	67 000	48 200	26 500	46 000	13 000		268 000	9 500	
Kiireellisyysluokka 3	1 295 000	1 583 500	1 035 000	140 000	1 319 000			80 000		
	1 716 000	1 657 450	1 085 350	169 000	1 369 550	19 350	500	356 750	18 825	6 392 775

Liikennevirasto Rata, yht. 4,8 milj.€										
	Harjavalta	Huittinen	Kokemäki	Luvia	Merikarvia	Nakkila	Pomarkku	Pori	Ulvila	
Kiireellisyysluokka 1					500					
Kiireellisyysluokka 2										
Kiireellisyysluokka 3	1 000 000		725 000			1 700 000			1 350 000	
	1 000 000		725 000		500	1 700 000			1 350 000	4 775 500

Yksityinen										
	Harjavalta	Huittinen	Kokemäki	Luvia	Merikarvia	Nakkila	Pomarkku	Pori	Ulvila	
Kiireellisyysluokka 1		1100		200		50	250	500		
Kiireellisyysluokka 2		3 500								
Kiireellisyysluokka 3										
		4 600		200		50	250	500		5 600

Yhteensä 3 214 450 2 032 700 3 068 500 3 540 350 3 754 500 12 108 100 878 000 6 140 750 5 090 850 39 828 200
*3664450 40 278 200

6 Liikenneturvallisuusyhteistyön organisointi

Liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen ja turvallisemman ja kestävämmän liikkumisen edistäminen on tärkeä osa liikenneturvallisuustyötä. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii useanlaisten toimenpiteiden käyttöä, ja eri kohderyhmien tavoittamiseksi tarvitaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja työn tehokasta organisointia.

6.1 Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä

Seudullista yhteistyötä tarvitaan kuntarajat ylittävässä ja näkyvyyttä tarvitsevassa liikenneturvallisuustyössä, tiedottamisessa, hallintokuntien koulutuksessa, isompien tiehankkeiden edistämässä sekä pienempien hankkeiden priorisoinnissa. Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä kokoontuu vuosittain. Seudullisen ryhmän tehtävänä on koordinoita seudullista työtä, seurata liikenneturvallisuustyön toteutumista mittareiden avulla sekä edistää yhteisiä asioita. Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä antaa tukea kuntakohtaisille ryhmille.

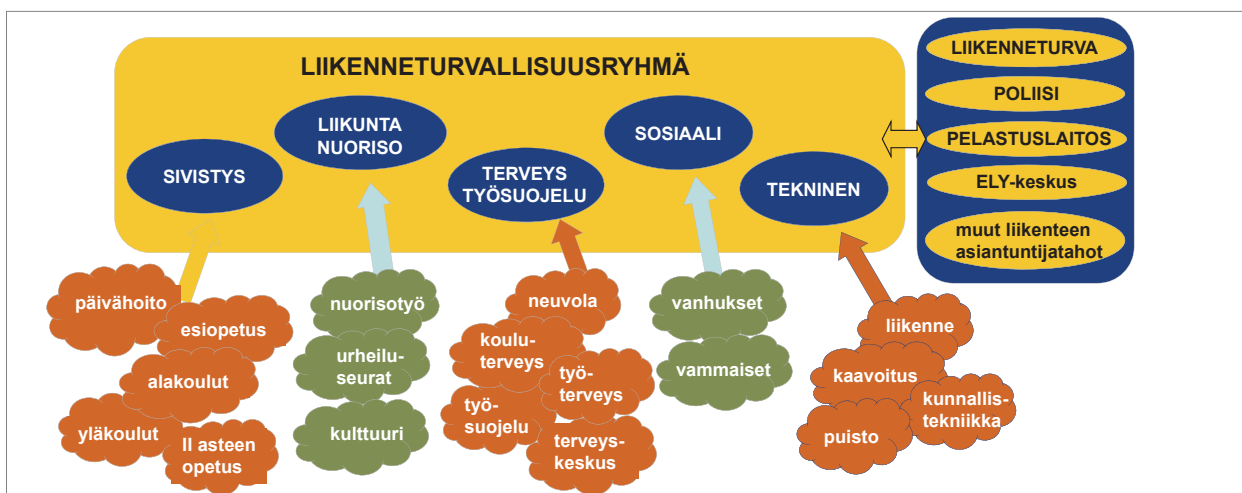
6.2 Kuntakohtainen liikenneturvallisuusryhmä

Liikenneturvallisuustyön perusta on kunnassa aktiivisesti toimiva liikenneturvallisuusryhmä. Kuntakohtaisten liikenneturvallisuusryhmien välityksellä pyritään tavoittamaan kaikki kuntalaiset. Liikenneturvallisuusryhmään nimetään päivähoiton tai varhaiskasvatuk-

sen, perusopetuksen, nuoriso- tai vapaa-aikatoimen, terveystoimen, vanhus- ja vammaistyön sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön suunnittelun edustajat. Sopivia edustajia ovat esimerkiksi toimialajohtajat tai muut henkilöt, jotka toimivat linkkinä liikenneturvallisuusryhmän sekä päätöksentekijöiden ja hallinnonalan muiden työntekijöiden välillä. Useissa kunnissa liikenneturvallisuusryhmään on kutsuttu kunnan virkamiesten lisäksi poliisin, liikennöitsijöiden tai autokoulun edustajat. Liikenneturvan aluepäällikkö osallistuu myös mielellään ryhmän toimintaan. Ryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Puheenjohtajuus voi olla kiertävä eli esimerkiksi vuosittain siirretään vastuu seuraavalle henkilölle.

Liikenneturvallisuusryhmän nimeämisen on hyvä tapahtua mahdollisimman korkealla tasolla, esimerkiksi kunnanhallituksessa tai lautakunnissa. Tällöin henkilöillä on virallinen lupa osallistua ryhmän toimintaan ja käyttää aikaa liikenneturvallisuustyöhön myös tulevaisuudessa.

Liikenneturvallisuusryhmän tehtävänä on liikenneturvallisuustyön organisointi sekä vastuun ja tehtävien jakaminen eri hallintokunnille. Apuna työssä toimii tarvittaessa Liikenneturvan edustaja. Liikenneturvallisuuksuunnitelman valmistumisen jälkeen ryhmät jatkavat toimintasuunnitelmien toteuttamista, seuraavat kuntien liikenneturvallisuuksutilanteen kehittymistä sekä tiedottavat liikenneturvallisuuksasioista. Jatkossa ryhmien tehtävänä on pitää liikenneturvallisuuksuunnitelmat ajan tasalla ja tarkistaa vuosittain liikenneturvallisuuksuustyön tavoitteet. Yhteistyön keskeisiä tavoitteita ja työryhmän tehtäviä esitellään Liitteessä 3.

Kuva 22. Liikenneturvallisuusryhmässä on edustajia eri hallinnonaloilta ja muista liikenneturvallisuustyötä tekevästä organisaatioista.

7 Suunnitelman vaikutukset ja vaikuttavuus

7.1 Yleistä

Suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikutusten arviointi on erittäin haastavaa, sillä liikenneturvallisuuden kehittymiseen vaikuttavat kunnassa ja seudulla tehtävän liikenneturvallisuustyön ohella monet muut asiat, kuten kansantalouden yleinen kehittyminen sekä liikennesuorituksen kasvu. Yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksista on olemassa tutkimustietoa, mutta tieto on hajanaista, laadultaan vaihtelevaa ja tuloksiltaan jopa ristiriitaista. Eri toimenpiteiden suunniteltu laajuus ja vaikutusten päällekkäisyydet sekä kohdentaminen heijastuvat myös saavutettaviin vaikutuksiin, sillä eri toimenpiteet liittyvät toisiinsa. Kokonaisuuden kannalta optimaalisin ratkaisu on harvoin erillinen yksittäinen toimenpide. Oikeanlaisten toimenpiteiden sopivalla yhdistelmällä kokonaisvaikutus saattaa olla jopa suurempi kuin yksittäisten toimenpiteiden vaikutus erillisinä olisi. Kaikkein puutteellisinta tietoa vaikutuksista on erilaisten toiminnallisten (toimintatavat, yhteistyö) ja tietoisuuden lisäämiseen liittyvien toimenpiteiden osalta.

Liikenneturvallisuustoimenpiteillä on turvallisuusvaikutusten lisäksi monia muita positiivisia vaikutuksia. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantavat toimenpiteet lisäävät näiden kulkutapojen käyttöä, mikä vaikuttaa suoraan terveyteen ja kestävästi liikenteen edistämiseen. Kulkutapojen jakauman muuttaminen ilman fyysisiä toimenpiteitä liikenneympäristöön saattaa kuitenkin heikentää turvallisuustilannetta. Vastaavasti maankäytön ratkaisulla vaikutetaan sekä liikenneturvallisuuden parantamiseen että pitkällä tähtäimellä kestävien kulkutapojen käytön lisäämiseen.

7.2 Toimenpiteiden liikenneturvallisuusvaikutukset

Liikenneturvallisuustoimenpiteiden vaikutuksia ja tehokkuutta arvioidaan henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemisen ja toimenpiteiden kustannusarvioiden perusteella. Toimenpideohjelmassa maanteille esitetyille parannustoimenpiteille on määritetty laskennallinen henkilövahinko-onnettomuuksien vuotuinen vähenemä TarvaMT 5.1 -ohjelmalla (turvallisuusvaikutusten arviointi vaikutuskertoimilla). Ohjelma ottaa huomioon kyseisen tienkohdan onnettomuushistorian (5 vuotta) sekä keskimääräisen onnettomuusasteen, joiden perusteella ohjelma määrittää nykyisen henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrän ja edelleen onnettomuusmäärän ennusteen. Tätä ennustetta korjataan esitettävän toimenpiteen vaikutuskertoimella, jolloin tuloksena saadaan onnettomuusvähenemä. Tarvan vaikutuskertoimet on määritetty tutkimustietojen perusteella alun perin jo 1990-luvun alulla, jonka jälkeen niitä on päivitetty vähitellen tutkimustiedon karttuessa.

Taloudellisesti tehokkaimpia ovat pienin kustannuksin toteutettavat toimenpiteet, kuten nopeusrajoitusten alentamiset, liikenteen ohjaustoimet sekä suojatiejärjestelyt. Yksittäisten liikenneympäristön parannustoimenpiteiden vaikutus koettuun turvallisuuteen on usein merkittävämpi kuin vaikutus onnettomuusmääriin.

Onnettomuuksia ei voida vähentää pelkästään liikenneympäristöön kohdistuvilla toimenpiteillä. Tämän takia tarvitaan erityisesti liikennekäyttäytymiseen sekä kuntalaisten ja virkamiesten asenteisiin ja valintoihin vaikuttamista. Ihmisten asenteet ja valinnat vaikuttavat paljon tavoitteiden saavuttamiseen, oli sitten kyse maankäytön tai liikenneympäristön suunnittelusta, asuinpaikan tai kulkutavan valinnasta, liikennekäyttäytymisestä tai turvavälineiden käyttämisestä. Poliittiset päättäjät voivat puolestaan vaikuttaa tekeilläään valinnoilla ja päätöksillä yhdyskuntarakenteen kehittämiseen, liikennejärjestelmään ja elinympäristön laatuun. Tutkimusten mukaan hajautuva yhdyskuntarakenteen ja sen myötä tapahtuva liikenteen kasvu aiheuttaa liikennekuolemia jopa kolmanneksen enem-

män kuin tiivis yhdyskuntarakenne. Asenteisiin ja liikkumistottumuksiin vaikuttaminen on haastavaa, sillä vanhoista liikkumistottumuksista on vaikea luopua ja ihmisten halu noudattaa erilaisia ohjeita ja sääntöjä on rajallinen. Tietoisuutta valintojen vaikutuksesta tulee lisätä, jotta voidaan vaikuttaa asumisen ja liikkumisen valintoihin. Tärkeitä ovat myös yhteiskunnan ratkaisut kestävämpien valintojen tueksi. Pitkjänteisen liikenneturvallisuustyön tulokset näkyvät usein vasta vuosien viiveellä.

Taulukko 6. Eri lähteissä esitettyjä arvioita turvallisuustoimenpiteiden vaikutuksista (Lähde: Tieliikenteen turvallisuustoimenpiteiden arviointi ja kokemukset turvallisuussuunnitelman laatimisesta, Lintu-julkaisuja, TARVA 4.13).

Toimenpide	Onnettomuuksien vähenemä, arvio [%]	Tarvan vaikutuskerroin		
		Auto	Kevyt	Eläin
Eritasoliittymän rakentaminen	40-50	0,6	0,6	1
Kiertoliittymän rakentaminen	35-50	0,5	0,85	1
Liikennevalojen asettaminen	15-30	0,7	0,7	1
Nopeusrajoitus 80 → 60 km/h	15-25	0,83	0,83	0,83
Hidasteiden rakentaminen	15-20	0,85	0,85	0,85
Nopeusrajoitus 100 → 80 km/h	15-40	0,857	0,857	0,857
Tievalaistuksen rakentaminen	15-25	0,9	0,8	0,9
Kevyen liikenteen eritason rakentaminen	30	1	0,7	1
Liittymän porrastaminen	15-20	0,8	0,9	1
STOP-merkin asettaminen	10-15	0,85	0,85	1
Kameravalvonta	10-30	0,91	0,91	0,91
Suojatien keskisaarekkeen rakentaminen	10-20	1	0,8	1
Ajosuuntien erottaminen rakenteellisesti	15-20	0,83	1	1
Muuttuva nopeusrajoitus	5-10	0,95	0,95	0,95
Näkemäraivaus liittymässä	5-10	0,95	0,95	1
Suojatien merkitseminen	5-10	0,95	0,9	1
Väistötilan rakentaminen	15	0,85	1	1
Riista-aidan rakentaminen	15	1	1	0,85
Kaiteiden rakentaminen	15-25	0,85	1	1
Kevyen liikenteen väylän rakentaminen	5-10	1	0,9	1

7.3 Tavoitteiden saavuttaminen

Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen riippuu useista eri tekijöistä. Seudulle esitetyt liikenneturvallisuusvisio ja -tavoitteet ovat ohjanneet suunnitelman laadintaa ja vaikuttaneet sen sisältöön.

Suunnitelman laatimisen yhteydessä on arvioitu onko asetetut tavoitteet saavutettavissa. Lähtötilanteessa (keskiarvo vuonna 2008–2012) kuoli 9,8 henkilöä ja tavoitteena on korkeintaan 3,3 liikennekuolemaa (24 kuolemaa/ miljoona asukasta) vuonna 2020. Liikennemäärän kasvuennuste on 12 % vuoteen 2020 mennessä, minkä seurauksena kuolleiden määrän arvioidaan kasvavan 6 % (0,6 kuollutta). Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää siten kuolleiden määrän vähenevän 7,1 henkilöllä vuoteen 2020 mennessä. Vastaavasti arvioitiin henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrää (henkilövahinkoon johtaneiden määrän väheneminen 25 %:lla vuoden 2010 tasosta vuoteen 2020 mennessä) (Taulukko 7).

Valtakunnallisessa liikenneturvallisuussuunnitelmassa (Tavoitteet todeksi, tieliikenteen turvallisuussuunnitelma vuoteen 2014) esitettyjen toimien ja niiden vaikutusten on arvioitu vaikuttavan Porin seudulla samassa suhteessa kuin alueella oli kuolleiden määrä suhteessa koko Suomessa kuolleiden määrään vuosina 2008–2012 (3 %). Valtakunnan suunnitelmassa on arvioitu mm. autokannan uudistumisesta, yleisnopeusrajoituksen alentamisesta (80 km/h -> 70 km/h) taajaman ulkopuolella sekä turvallisuudesta ja vastuullisesta liikennekäyttäytymisestä saatavaa kuolemien vähentämispotentiaalia (laskennallinen vaikutus Porin seudulla: 0,7–2,1 kuolemaa / 14–41 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuoteen 2020 mennessä).

Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuus suunnitelmassa 2012–2016 esitettyjen toimien on arvioitu vaikuttavan noin 20 % Porin seudulle (1,2–1,9 kuolemaa / 24–39 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuoteen 2020 mennessä).

Pitkällä aikavälillä liikenneturvallisuuden parantaminen on mahdollista vaikuttamalla yhdyskuntarakenteeseen ja näin luomalla mahdollisuuksia turvalliselle ja kestäväälle liikkumisvalinnoille (Porin seudulla 0–0,4 kuolemaa / 0–20 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuoteen 2020 mennessä).

Suunnitelmassa ELY-keskuksen maanteille esitettyjen toimenpiteiden (179 kpl) yhteenlaskettu vuosittainen onnettomuusvähenemä on Tarva laskelman mukaan 2,112 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuodessa (0,2 kuolemaa). Katuverkolle esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta voidaan arvioida karkeasti Tarva-vaikutuskertoimien perusteella. Lisäksi katuverkolla oleva kameravalvonta on alentanut keskimääräistä nopeutta 8 %, joka kansainvälisten tutkimusten mukaan vähentää kuolemaan johtaneita onnettomuuksia noin 30 % ja henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia noin 18 %. Katuverkon toimenpiteet vähentävät siten parhaimmillaan noin 0,5 kuolemaa / 4 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta.

Vaikutustarkastelu osoittaa, ettei toimenpideohjelman mukaisilla toimilla saavuteta tavoitteita. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisätoimenpiteitä kaikilla osa-alueilla. Jos investointeja ei voida toteuttaa, tarvitaan kiinnijäämisriskin tason nostamista ja muita tehokkaita toimia. Tärkeintä tavoitteiden saavuttamisen kannalta on, että tavoitteisiin pyritään mahdollisimman laajaa keinovalikoimaa samanaikaisesti käyttäen.

Taulukko 7. Tavoitteet ja kuolemien/ henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähentämistarve.

Nykytilanne ja tavoite	Kuolemat	Henk.vah. joht.onn
Liikenneonnettomuudet v. 2008-2012 (keskiarvo/vuosi)	9,8	177
Liikennemäärän kasvuennusteesta johtuva lisäys v. 2020 mennessä (+6%)	0,6	13
Kuolemia/heva-onnettomuuksia yhteensä v. 2020, liikennemääräkasvu huomioiden	= 10,4	= 190
Tavoite v. 2020 : kuolemia/hevoja enintään	- 3,3	-131
Kuolemien vähentämistavoite	= 7,1	= 59

Taulukko 8. Tässä suunnitelmassa, alueellisessa ja valtakunnallisessa suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden vaikutus liikenneturvallisuuteen Porin seudulla.

Toimenpiteet	Vähentämispotentiaali /vuosi				Perustelut
	Kuolemat		Henkilövah.joht. Onnettomuudet*		
	min	max	min	max	
Kestävää ja turvallista liikkumista tukeva yhdyskuntarakenne	0	0,2	0	10	Asiantuntija-arvio
Turvallinen ja vastuullinen liikennekäyttäytyminen (ajokunto, liikennekäyttäytyminen)	0	1	0	19,2	Arvioitu valtakunnallisen liik.turv.suunnitelman perusteella (Porin seudulla 3% valtakunnan arvosta)
Kestävän liikkumisen edistäminen	0	0,2	0	10	Asiantuntija-arvio (tiedotuksen ja kampanjoiden lisääminen)
Valtakunnalliset toimenpiteet (autokannan uusiutuminen, e-call, autossa toimiva junavaroitussjärjestelmä, uusille kuljettajille ajokielto klo 22-06, kaikkiin uusiin autoihin turvavyömuistutin ym.)	0,7	1	14,4	20,4	Arvioitu valtakunnallisen liik.turv.suunnitelman perusteella (Porin seudulla 3% valtakunnan arvosta)
Yleisnopeusrajoituksen alentaminen 80 -> 70 km/h	0	0,1	0	1,6	Arvioitu valtakunnallisen liik.turv.suunnitelman perusteella
Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liik.turv.suunnitelmassa 2012-2016 esitetyt yleiset maanteiden toimenpiteet (keskikaiteet, nop.rajoituksen alentaminen jos kaide puuttuu, reuna-alueiden pehmentäminen, tärisevät tiemerkinnot, suunnitelmien auditointi jne)	1,2	1,9	24	38,8	Arvioitu VAR-Ely-suunnitelman mukaan siten , että 20% vaikutuksista kohdistuu Porin seudulle
Tässä suunnitelmassa esitetyt maantieverkon toimenpiteet	0,2	0,2	2,1	2,1	Heva-vähenemä on laskettu TARVA-ohjelmalla, kuolemat= 0,2*hevat
Tässä suunnitelmassa esitetyt katuverkkoon kohdistuvat toimenpiteet sekä kameravalvonta katuverkolla	0,2	0,5	2,1	4	Asiantuntija-arvio (TARVA-kertoimilla) sekä keskinopeuden alenemisen (-8%) vaikutuksesta onn.määriin (kuol.joht.onn -30% ja hevat -18%)
Tässä suunnitelmassa esitetyt liikenneturvallisuustyön kehittäminen ja seudun pitkäaikaisen aktiivisen toiminnan jatkaminen	1	2	2	4	Asiantuntija-arvio
Yhteensä	3,3	7,1	44,6	110,1	

Kuolemien/hevojen vähentämistavoite 7,1 7,1 59 59 (liikennemäärän kasvu huomioitu)
 Ero tavoitteen ja toimenpiteiden vaikutusten välillä 3,8 0 14,4 -51,1

*henk.vahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä=20*kuolleiden määrä

7.4 Suunnitelman toteuttaminen

Suunnitelman valmistuttua tärkeintä on käytännön toiminnan ja toimenpiteiden välitön käynnistäminen. Liikkeelle kannattaa lähteä pienistä mutta vahvaa perustaa luovista toimenpiteistä. Liikenneturvallisuustyötä ei saa rakentaa pelkästään liikenneympäristön kehittämisen varaan, vaan toiminnan painopisteen on oltava tietoisuutta lisäävissä toimenpiteissä ja nykyisten toimintatapojen kehittämisessä.

Järjestelmällisen työn ja aktiivisen seurannan merkitys on erittäin suuri. Seurannan kautta liikenneturvallisuustyö kohdentuu mahdollisimman kustannustehokkaasti ja pahimpiin ongelma-kohtiin. Seurannan kautta vaikutetaan myös liikenneturvallisuustyön osapuolten työskentelymotivaatioon.

Useat suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vaativat resursseja ja jatkuvaa edistämistä. Suunnitelman toteuttamisen onnistumisen kannalta on erittäin tärkeää, että päätöksentekijät hyväksyvät sen. Poliittinen käsittely vahvistaa liikenneturvallisuudelle asetetut tavoitteet osaksi kuntien laatu- ja tulostavoitteita ja osoittaa työhön tarvittavat resurssit. Käytännön työn kannalta on tärkeää, että hallintokuntien johto tukee ja kannustaa työntekijöitä liikenneturvallisuustyössä ja siten auttaa heitä kokemaan suunnitelman omaksi työkalukseksi. Suunnitelman esittely kunnan lautakunnissa, hallituksessa ja valtuustossa lisää valmistuneen suunnitelman näkyvyyttä ja painoarvoa sekä herättää päättäjiä pohtimaan oman kuntansa liikenneturvallisuuden tilaa. Suunnitelman valmistumisesta tiedottaminen kuntalaisille paikallisessa mediassa korostaa omalta osaltaan liikenneturvallisuustyön merkitystä.

Eri osapuolten tärkeimmät tehtävät suunnitelman valmistuttua on esitetty taulukossa 9.

Taulukko 9. Eri osapuolten tärkeimmät tehtävät suunnitelman valmistuttua.

Vastuutaho	Toiminta	Lisätieto kappaleesta/ liitteestä
ELY- keskus	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden jatkosuunnittelu ja toteuttaminen toimenpideohjelman mukaisesti. Seudullisen ryhmän vetäminen ja liikenneturvallisuustilanteen seuranta 	Kappale 5.4 ja 6.1, Liite 5
Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Vuosittaiset seudulliset kokoukset, liikenneturvallisuustyön koordinointi ja -tilanteen seuranta Kuntakohtaisten ryhmien tukeminen 	Kappale 6.1 ja 8, Liite 6
Kuntakohtainen liikenneturvallisuusryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset kokoukset 24 kertaa vuodessa Liikenneturvallisuustilanteen seuraaminen ja niistä tiedottaminen Liikennekasvatuksen ja koulutustoimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä hallintokuntien kanssa Rahoituksen hankkiminen liikenneturvallisuustyöhön 	Kappale 6.1, Liite 3 ja 5
Kaavoitus	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneturvallisuuden sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytysten huomioiminen eri vaiheissa kaavoituksessa ja suunnittelussa 	Kappale 5.4, Liite 3 ja 4
Tekninen toimi	<ul style="list-style-type: none"> Porin seudun liikenneturvallisuussuunnitelman vieminen poliittiseen päätöksentekoon Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden jatkosuunnittelu ja toteuttaminen toimenpideohjelman mukaisesti. 	Kappale 5.4, Liite 3, 4 ja 5
Sivistystoimi	<ul style="list-style-type: none"> Liikennekasvatuksen huomioiminen varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmassa sekä henkilökunnan kouluttaminen 	Kappale 5.4, Liite 3, 4 ja 5
Sosiaalitoimi	<ul style="list-style-type: none"> Liikkumisasioiden sisällyttäminen toimintaan mm. hoito- ja palvelusuunnitelmiin sekä henkilökunnan kouluttaminen 	Kappale 5.4, Liite 3, 4 ja 5
Vapaa-ajan toimi	<ul style="list-style-type: none"> Liikennetietouden antaminen erityisesti nuorille sekä liikenneturvallisuuden huomioiminen kuljetusten, liikuntapaikkojen ja pysäköintialueiden suunnittelussa Rahoituksen saamiseksi vaatimus turvallisesta liikkumisesta ja kuljetuksista 	Kappale 5.4, Liite 3, 4 ja 5
Terveystoimi	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneturvallisuuden kytkeminen kaikkeen toimintaan mm. työturvallisuuden työterveyshuollossa 	Kappale 5.4, Liite 3, 4 ja 5
Palo- ja pelastustoimi	<ul style="list-style-type: none"> Onnettomuuksien ehkäiseminen ja kuntalaisten onnettomuustilanteissa tarvittavien valmiuksien parantaminen 	Liite 3
Liikenneturva	<ul style="list-style-type: none"> Kuntien aktiivinen tukeminen sekä osallistuminen koulutuksien ja tapahtumien järjestämiseen Materiaalien tuottaminen ja jakaminen 	Kappale 5.4 Liite 3, 4 ja 5
Poliisi	<ul style="list-style-type: none"> Osallistuminen liikenneturvallisuustyöhön, liikenteen valvonta ja siihen liittyvä aktiivinen tiedottaminen 	Liite 3

8 Seuranta ja mittarit

Nykytilanneanalyysin ja ongelmakohteiden kartoituksen pohjalta on asetettu tavoitteeksi toimenpiteet Porin seudun liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Kuntien liikenneturvallisuusryhmät vastaavat liikenneturvallisuustyön seurannasta. Seurannan tavoitteena on tarkastella, miten liikenneturvallisuustyössä on onnistuttu. Liikenneturvallisuustyö on luonteeltaan pitkäjänteistä ja onnettomuuksien syntyyn vaikuttavat useat tekijät yhdessä. Yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksia ei yleensä ole suoraan nähtävissä onnettomuustilastoissa, vaan työn tulokset näkyvät vasta pidemmän ajanjakson kuluessa. Seurannan kautta pyritään osoittamaan, että tehty työ on oikeansuuntaista. Seuranta auttaa myös niukkojen resurssien kohdentamisessa ja liikenneturvallisuustyön suunnittelussa. Seurannan kautta voidaan vaikuttaa myös työntekijöiden motivaatioon jatkaa toimintaa.

Liikenneturvallisuustyön jatkuvan koordinoinnin ja järjestelmällisen seurannan apuvälineeksi on tässä työssä määritelty mittareita. Mittareiden avulla voidaan muodostaa käsitys liikenneturvallisuustyön edistymisestä ja ryhtyä tarvittaviin jatkotoimenpiteisiin. Mittareiden tavoitteena on oman työn kehittäminen liikenneturvallisuuskehityksen perusteella. Tämä palvelee kaikkia liikenneturvallisuustyötä tekeviä tahoja, sillä mittarit kuvaavat pelkistetysti liikenneturvallisuustyön edistymistä ja sen tavoitteita.

Porin seudun liikenneturvallisuustyön mittarit ovat:

Onnettomuuksien vähentämisen seurantamittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoite 2020	Lähde
Kuolleiden määrä (henkilöä / vuosi)	9,8 (71 henk./milj.as., ka. 2008-2012)	3,3 (24 henk./milj.as.)	Tilastokeskus/iLIITU-palvelu
Loukkaantuneiden määrä (henkilöä / vuosi)	218 (ka 2008-2012)	163 (-25 %)	Tilastokeskus/iLIITU-palvelu
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä (onnettomuutta / vuosi)	177 (ka 2008-2012)	131 (-26 %)	Tilastokeskus/iLIITU-palvelu

Turvallisen käyttäytymistä tukeva liikenneympäristö ja muut liikenneturvallisuusmittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoite 2020	Lähde
Onnettomuuskasautumien lukumäärä, joissa IND5 > 1	14 (Ka. 2008-2012)	10 (-25 %)	Tilastokeskus/iLIITU-palvelu (Liite 6.)
Korkein Euro NCAP-luokka uusien henkilöautojen myynnissä	67 % (2012)	80 % (+50 %)	Trafi/ ETSC, luvut VAR-ELY-alueelta

Turvallisen ja vastuullisen liikennekäyttäytymisen mittarit

Mittari	Lähtötaso	Tavoite 2020	Lähde
Turvavyön käyttö etupenkillä taajamissa	96 % (v. 2013)	97 %	Liikenneturva, luvut Varsinais-Suomesta
Turvavyön käyttö etupenkillä taajamien ulkopuolella	98 % (v. 2011)	99 %*	Liikenneturva, luvut Varsinais-Suomesta
Nopeusrajoitusta noudattavien (max 5 km/h ylinopeutta) määrä liikennevirrassa	72 % (v. 2011)	88 % (sama kuin suunta, jolla on kameravalvonta v. 2011)	Valvontakameroiden vaikutus ajonopeuksiin Porissa -selvitys, Itsenäisyydenkadun mittauspiste, suunta jolla ei ole kameravalvontaa
Onnettomuuksia, joissa joku osallisista oli alkoholin vaikutuksen alaisena	4 % (2012)	2 %	iLIITU-palvelu
Pyöräilykypärän käyttö	27 % (2012)	64 % (= VAR-ELY-alueen tavoite)	Liikenneturva, lähtötaso Varsinais-Suomesta
Heijastimen käyttö taajamassa	21 % (v. 2010)	61 %*	Liikenneturva, luvut Varsinais-Suomesta

* Tavoitteena on että turvalaitteita käyttämättömät vähenevät puoleen. Katso määritelmät liitteestä 7.

Lähteet

0-vision -teoriasta käytännöksi, Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien liikenneturvallisuussuunnitelma 2012–2016. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Elinvoimaa alueelle 10/2012 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-257-658-3>

Liikenneturvallisuuspalvelu iLiitu, Destia Oy

Liikenneturvallisuus Varsinais-Suomen ELY-keskuksen nettisivuilla <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/liikenneturvallisuus>

Nopeusrajoitukset 16.12.2009. Tiehallinto <http://alk.tiehallinto.fi/thohje/pdf/2100063-v-09-nopeusrajoitukset.pdf>

Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneturva. 1999.

Porin kaupunkiseudun rakennemalli 2020. Karhukunnat. 2011 http://www.karhukunnat.fi/material/attachments/karhukunnat/5zPSIJvt3/Porin_seutu_rakennemalli_2020.pdf

Porin liikenneturvallisuussuunnitelma 2010. Raporttisarja / Porin kaupunki C65/2010 <http://www.pori.fi/material/attachments/tekninenpalvelukeskus/ajankohtaistaliikenteesta/porinliikenneturvallisuussuunnitelma2010/5u5SNCMWn/liitu2010-12032010web.pdf>

Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelma, Satakuntaliitto 2006

Tavoitteet todeksi. Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma vuoteen 2014. Liikenne- ja viestintäministeriö. 2012 <http://www.lvm.fi/julkaisu/1189778/tieliikenteen-turvallisuus-liikenneturvallisuussuunnitelman-2011-2014-taustataraportti>

Tieliikenneonnettomuudet, Vuosiraportit, Tilastokeskus ja Liikenneturva <http://www.liikenneturva.fi/fi/tutkittua/tilastot/ajankohtaiset-tilastot>

Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2010–2011. Liikennevirasto, WSP Finland Oy.

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma Liikennestrategia 2030, Varsinais-Suomen liitto 2007 <http://www.varsinais-suomi.fi/fi/tietopankki/julkaisut/selvitykset-ja-tutkimukset/77-tehtaevaet-ja-toiminta/suunnittelu-ja-kaavoitus/240-varsinais-suomen-liikennejarjestelmaesunnitelma>

Linkkilista tärkeimmistä dokumenteista ja liikenneturvallisuustyötä tekevästä organisaatioista

Autoliitto: www.autoliitto.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus: www.ely-keskus.fi

EU:n liikenneturvallisuussivusto: www.erso.eu

Euroopan unionin komission vuosia 2011–2020 koskeva liikenneturvallisuusohjelma: http://ec.europa.eu/transport/road_safety/pdf/com_20072010_fi.pdf

ETSC (European traffic safety council) <http://www.etsc.eu>

Liikenne- ja viestintäministeriö: www.mintc.fi

Liikenneturva: www.liikenneturva.fi

Liikenteen turvallisuusvirasto: www.trafi.fi

Liikennevakuutuskeskus: www.liikennevakuutuskeskus.fi

Liikennevirasto: www.liikennevirasto.fi

Nuorten liikennekasvatus ja liikenneturvallisuuden sisällyttäminen urheiluseurojen toimintaan: <http://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/nuoret-15-24/nuorten-liikennekasvatus>

Poliisin liikenneturvallisuussivut: <http://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/MainDocuments/6fe572cd971e06c5c2256df00034701f?OpenDocument>

Suomen Autokoululiitto: www.autokoululiitto.fi

Valtakunnallinen Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma: http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=1986563&name=DLFE-14137.pdf&title=OS0112_Liikenneturvallisuussuunnitelma_moniste

Varsinais-Suomen ELY-keskus, Pienten liikenneturvallisuushankkeiden tuotekuvaukset, päivitetty 31.1.2012: <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/liikenneturvallisuus#.Us6j20w8JmM>

Liitteet

Liite 1. Porin seudun onnettomuusanalyysi

Liite 2. Porin seudun kyselyn vastausanalyysi

Liite 3. Yhteistoiminnan tavoitteita ja kunnan eri hallinnonalat

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot

Harjavalta

Huittinen

Kokemäki

Luvia

Merikarvia

Nakkila

Pomarkku

Pori

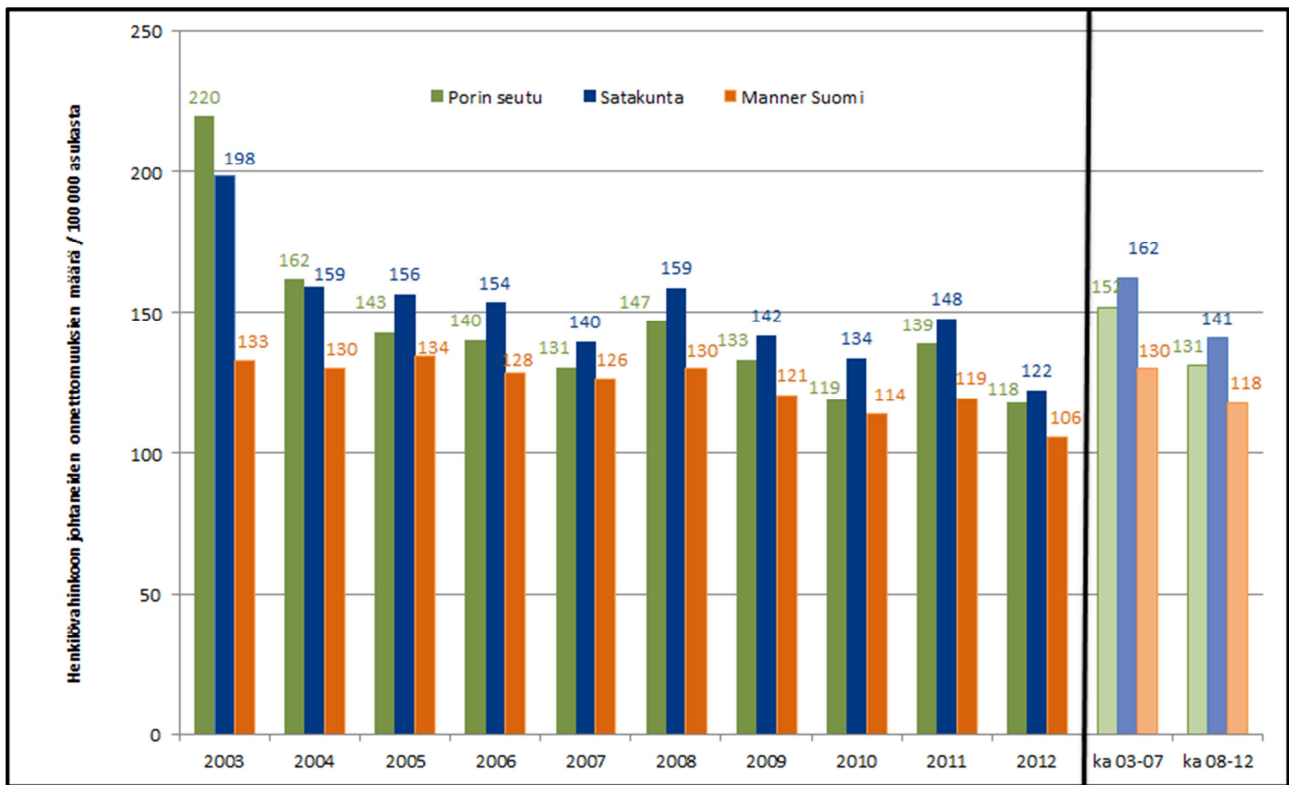
Ulvila

Liite 6. Porin seudun liikenneturvallisuustyön seuranta: onnettomuskasaumat vuosina 2008–2012 (ind5 > 1)

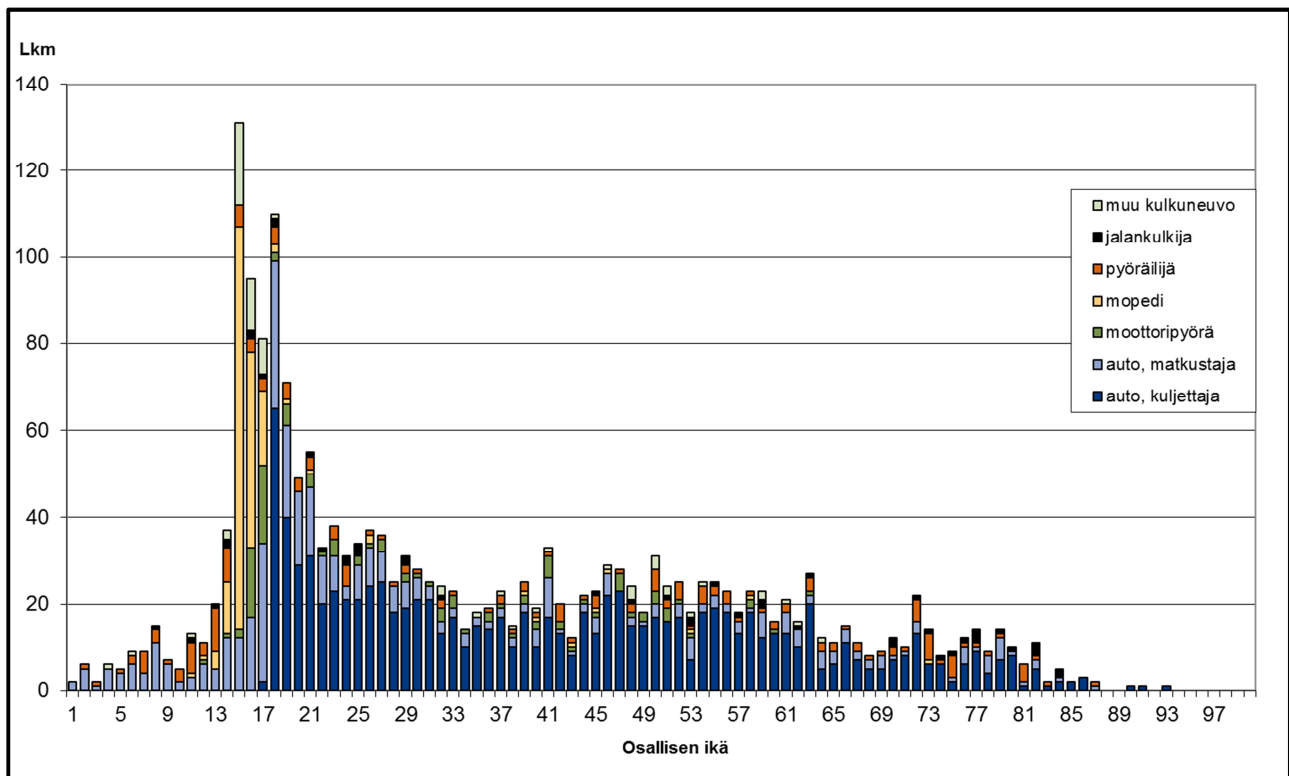
Liite 7. Määritelmät

Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

Liite 1. Porin seudun onnettomuusanalyysi

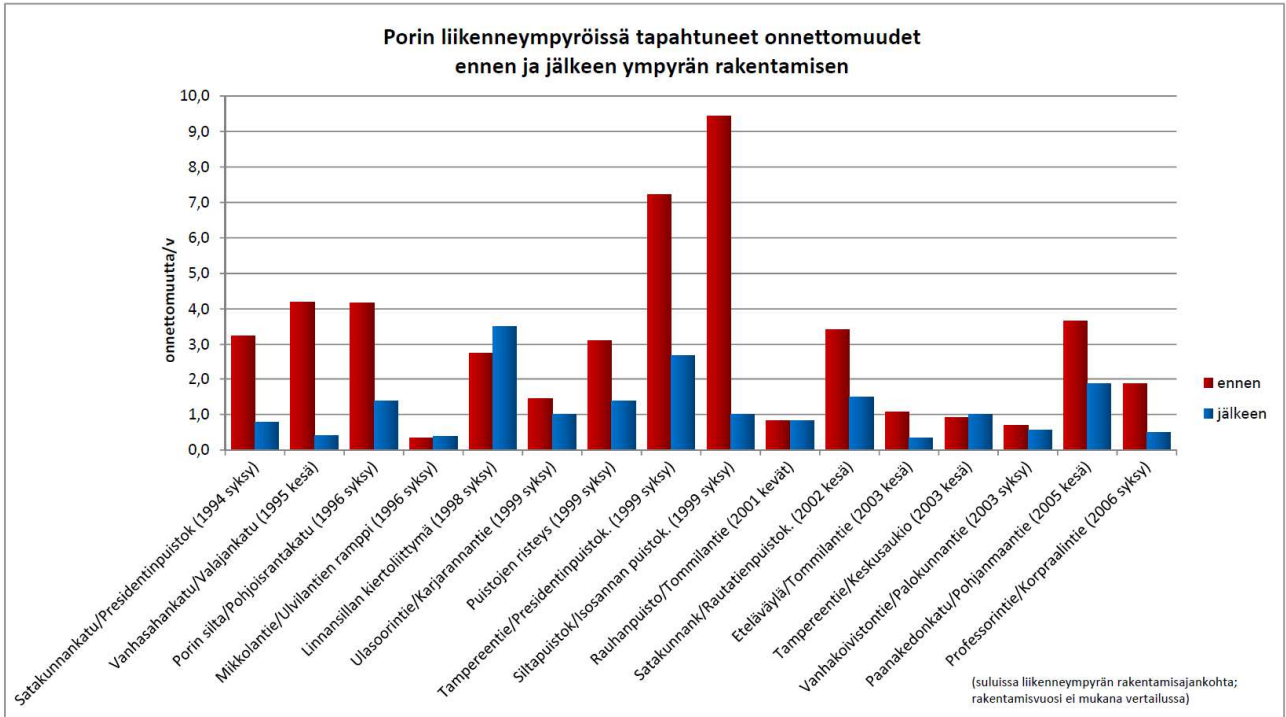

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä asukaslukuun suhteutettuna Porin seudulla, Satakunnassa ja Manner-Suomessa vuosina 2003–2012 (kaikki väylät). (Lähde: Tilastokeskus).

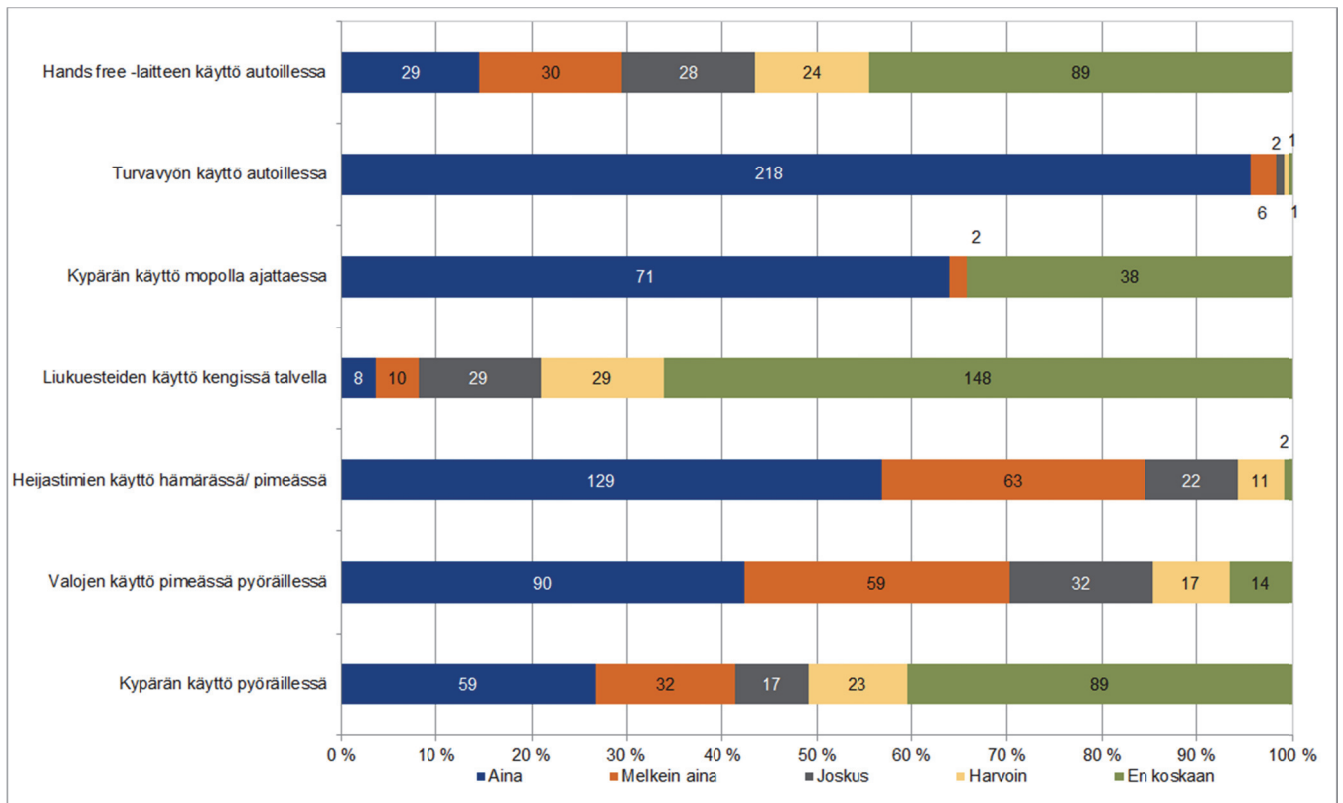
Henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa mukana olleiden ikäjakauma v. 2008-2012 kuluttajan mukaan Porin seudulla.

Liite 1. Porin seudun onnettomuusanalyysi

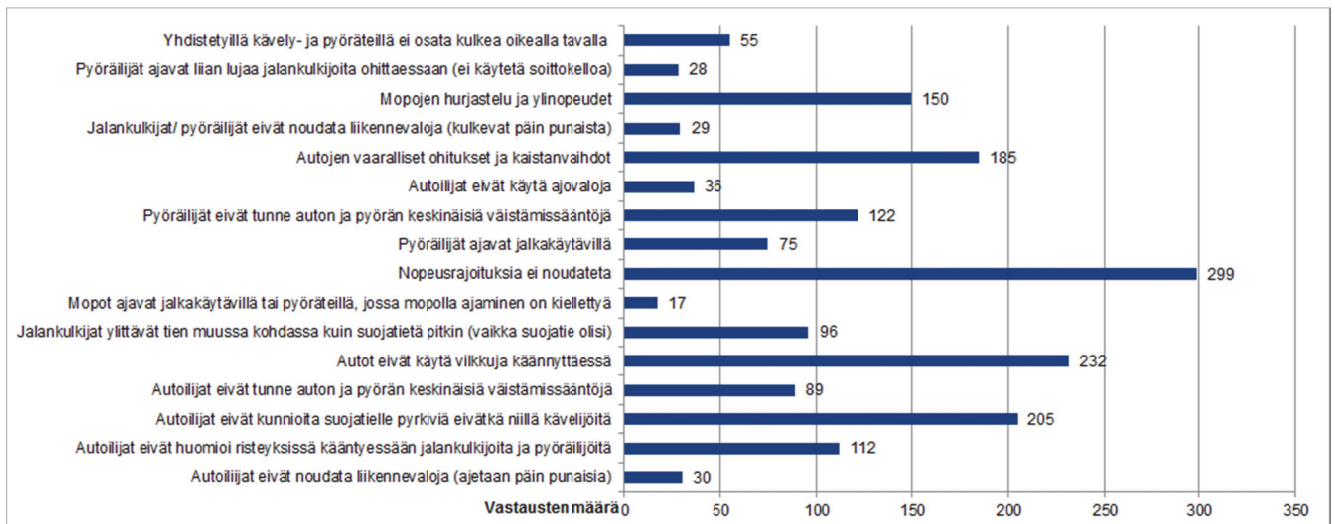

Porin liikenneympyröissä tapahtuneet onnettomuudet ennen ja jälkeen ympyrän rakentamisen vuosien 1994-2006 liikenneympyröissä. (Lähde: Porin kaupunki)

Liite 2. Porin seudun kyselyn vastausanalyysi

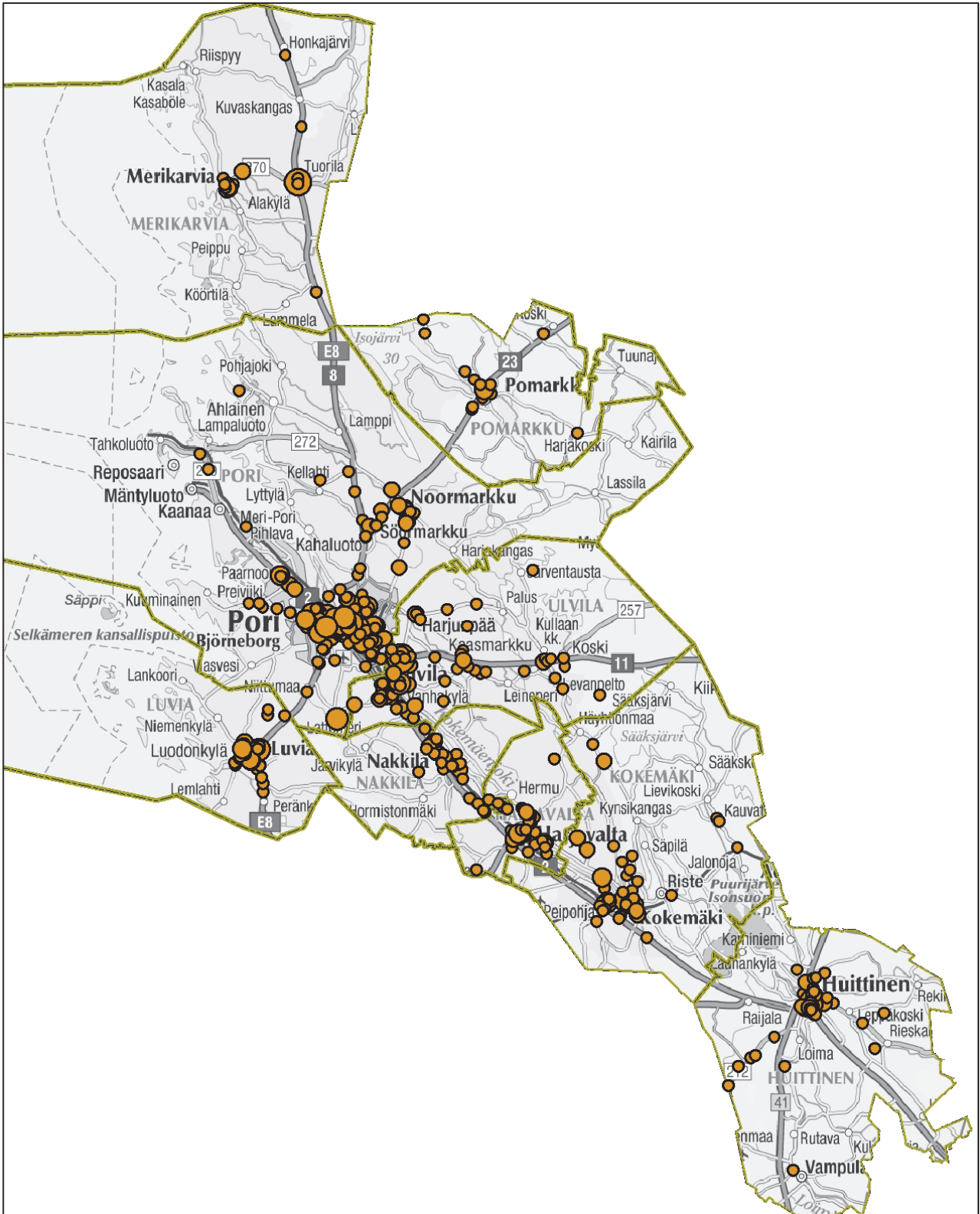

Kyselyssä vastanneiden turvalaitteiden käyttö.

Kyselyssä esiin tulleet liikennevirheet.

Liite 2. Porin seudun kyselyn vastausanalyysi

Kyselyn karttaosioon merkatut ongelmapaikka kasaumat Porin seudulla.

Yhteistoiminnan tavoitteita ja kunnan eri hallinnonalat

Yhteistoiminnan tavoitteita

- Liikenneturvallisuustyön suunnitelmallinen toteutus kuntien alueella ja eri toimijoiden välinen yhteistyö ja vastuun jakaminen
- Painotusten asettaminen kuntien liikenneturvallisuustyölle ja resurssien ohjaaminen keskeisiin liikenneturvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin
- Kestävän liikkumisen, liikenneturvallisuusasioiden ja eri liikkujaryhmien näkökulman huomioiminen kaikissa kunnan toiminnoissa
- Liikenneturvallisuustietouden ja liikenneturvallisuustyön arvostuksen lisääminen kuntien henkilöstöjen, päättäjien ja seudulla toimivien muiden tahojen keskuudessa
- Liikenneturvallisuustyön aktivoiminen kaikissa kuntien eri hallintokunnissa ja niiden alaisissa toiminnoissa ja sidosryhmissä

Liikenneturvallisuusryhmän keskeisiä tehtäviä

- Liikenneturvallisuustilanteen ja -asioiden aktiivinen seuranta
- Kestävään liikkumiseen ja liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista tiedottaminen eri kohderyhmille
- Liikennekasvatuksen, koulutustoimenpiteiden sekä erilaisten koulutustilaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toteutumisen edistäminen
- Liikenteen ja maankäytön suunnitelmien auditointi eri liikkujaryhmien, liikenneturvallisuuden ja kestävän liikkumisen näkökulmasta

Liikenneturvallisuustoimija on esimerkiksi ulkopuolinen konsultti, joka pystyy tukemaan merkittävästi ryhmien toimintaa. Toimija toimii koordinaattorina, joka huolehtii liikenneturvallisuustyön jatkuvuudesta, aktivoinnista ja seurannasta. Toimija voi hoitaa muun muassa ryhmän sihteerin töitä, joihin kuuluvat esimerkiksi tapahtumien järjestäminen, tiedottaminen, seuranta-aineiston kokoaminen sekä muut pienet kuntien liikenneturvallisuusryhmien nimäiset tehtävät. Yhteistyön sujumisen ja hyvien käytäntöjen välittämiseksi on tärkeää, että sama toimija olisi mukana kaikkien seudun kuntien liikenneturvallisuusryhmissä.

Liikenneturvallisuusryhmässä käsiteltäviä asioita (esimerkkejä):

Syksyllä:

- seuraavan vuoden teema
- toimintasuunnitelmien laatiminen
- yhteisten kampanjoiden ja tempausten suunnittelu
- koulutustarve ja mahdollisuudet

Keväällä:

- edellisen vuoden toiminnan toteutuminen ja vaikutukset
- liikenneturvallisuustilanne valtakunnassa/omassa kunnassa
- toimintasuunnitelmien toteutuksen edistäminen
- liikenneturvallisuusaloitteiden käsittely
- tiedottaminen

Kunnan eri hallinnonalat

Liikenneturvallisuustyö on erilaista hallintokunnasta riippuen. Teknisellä toimella tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön luominen. Päivähoidossa liikenneturvallisuus tulee esille jokapäiväisessä toiminnassa. Lasten liikkuminen kehittyy vähitellen leikkien ja tutussa ympäristössä saatujen kokemusten ja esimerkkien perusteella. Kouluissa liikenneturvallisuus voidaan sisällyttää kaikkiin oppiaineisiin. Terveyskeskuksissa ja neuvoloissa liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita voidaan käsitellä henkilökohtaisissa tapaamisissa ja jakamalla aiheeseen liittyviä esitteitä. Vanhusten, vammaisten ja liikuntarajoitteisten toiminnassa on tärkeää keskittyä itsenäisen liikkumisen tukemiseen ja käytännön liikenneneuvontaan. Kuljetusten suunnittelulla voidaan edesauttaa turvallista ja kestävästä liikkumista. Kuljettajilta on hyvä vaatia liikenneturvallisuuteen liittyvää koulutusta tarjouta tehdessä, näin taataan liikenneturvallisuus myös koulumatkoilla. Vapaa-aika- ja nuorisotoimi pystyvät valvomaan ja ohjaamaan nuorten käyttäytymistä ja turvavarusteiden käyttöä sekä ohjaamaan turvallisiin ja kestäviin liikkumistapoihin. Kirjastot ovat luonteva ja tehokas paikka tiedottaa liikenneturvallisuudesta.

Tekninen toimi ja maankäyttö

Kaavoituksen ja teknisen toimen tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön luominen. Liikenneturvallisuus tulee huomioida suunnittelun kaikissa vaiheissa ja toteutuksessa. Maankäytön suunnittelussa aluevarauksilla ja toimintojen sijoittamisella luodaan liikkumistarve sekä tarvittava liikenneverkko ja vaikutetaan siten liikenneturvallisuuteen pitkälle tulevaisuuteen. Tavoitteena on kehittää maankäyttöä niin, että autoliikenteen kasvu voidaan minimoida. Mitä aikaisemmassa kaavoitusvaiheessa liikenneturvallisuusnäkökohdat otetaan tarkasteluun mukaan, sitä parempaan lopputulokseen voidaan päästä. Turvallisuustyön kustannukset ovat tässä vaiheessa vielä hyvin vähäisiä. Liikennesuunnittelussa on tärkeä ottaa huomioon kaikki kulkumuodot: autoilu, joukkoliikenne, jalankulku ja pyöräily. Yleisenä suuntauksena koko maassa on nopeustason laskeminen katuverkolla.

Teknisen toimen tehtävänä on huolehtia työnaikaisten ja tilapäisten liikennejärjestelyjen osalta sekä ohikulkevan liikenteen turvallisuudesta että rakentajien työturvallisuudesta. Esimiehet vastaavat oikeista turvavarusteista ja työntekijöiden tieturvakoulutuksesta. Liikenneväylien kunnossapidossa tulee huomioida liikenneturvallisuus. Yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa voidaan parantaa talvikunnossapitoa esimerkiksi iäkkäiden käyttämällä väylillä ja vähentää näin kaatumistapaturmien riskiä. Tehokkaalla kevyen liikenteen väylien kunnossapidolla lisätään talvi- ja pyöräilyn houkuttelevuutta.

Teknisen toimen tehtävänä on tehokas tiedottaminen sekä päättäjille että kuntalaisille muun muassa liikenteen ongelmakohdista, oikeista käyttäytymismalleista, uusista liikennejärjestelyistä ja työmaista. Muuttuneista liikennejärjestelyistä kerrottaessa on perusteluissa tuotava esille vaikutukset liikenneturvallisuuteen.

Teknisen toimen tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Turvallisen liikenneympäristön luominen kaikille kuntalaisille
- Liikenneturvallisuuden sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn toimintaedellytysten huomioiminen eri vaiheissa kaavoituksessa ja suunnittelussa
- Kaikkien kulkumuotojen huomioiminen
- Liikenneturvallisuusryhmän toiminnan kehittäminen ja koolle kutsuminen
- Henkilökunnan kouluttaminen liikenneturvallisuusasioissa
- Tiedotuksen tehostaminen ja sisällön kehittäminen
- Turvallisuuden huomioiminen työnaikaisissa ja tilapäisissä liikennejärjestelyissä
- Liikenneturvallisuuden huomioiminen kunnossapidossa
- Liikenneturvallisuusasioiden sisällyttäminen kuljetusten tarjouskilpailuasiakirjoihin
- Liikenneturvallisuusaloitteiden ja ongelmien käsittely
- Suunnittelijoiden ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen

Päivähoito

Päivähoidossa liikenneturvallisuus tulee esille päivittäisessä toiminnassa. Liikenneaiheiset leikit, laulut, pelit, kirjat ja väritystehtävät ovat lapsille mieluisia tapoja opetella liikennemerkkejä ja liikennesääntöjä sekä keino tutustua uusiin asioihin. Käytännössä liikkumista harjoitellaan retkillä. Etenkin perhepäivähoitajat liikkuvat paljon, joten luontevia oppimistilanteita syntyy päivittäin. Liikenteessä kuljettaessa harjoitellaan toimimista jalankulkijana ja voidaan kerrata oikea tapa ylittää tietä suojatien tai liikennevalojen kohdalla. Sääntöjä ja ohjeita tulee pienten lasten kanssa toistaa usein konkreettisissa tilanteissa. Aikuisten tulee toimia esimerkkinä lapsille. Henkilökunnalla on vastuu esimerkkinä toimimisesta myös omilla työmatkoillaan. Päivähoidossa on tehostettava turvaliivien käyttöä, kuten myös muiden turvavälineiden käyttöä.

Henkilökunnan ja vanhempien yhteisissä tilaisuuksissa voidaan keskustella liikenneasioista asiantuntevien vierailijoiden alustamana. Vanhemmille on korostettava heidän vastuutaan kasvattajina sekä tärkeinä esimerkinantajina. Vanhempainiltojen yhteydessä voidaan tarkastella myös päiväkodin tai perhepäivähoitopaikan ympäristöä liikenneturvallisuuden kannalta.

Päivähoidon tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Vaaratilanteissa toimiminen, turvallisuussuunnitelma
- Turvavälineiden käytön opastus ja tiedottaminen (mm. heijastinliivien, pyöräilykypärän ja turvavyön käyttö)
- Turvallinen liikkuminen retkillä ja kävelyillä: liikennesääntöjen opettelu, julkisilla kulkuneuvoilla liikkuminen, aikuisten esimerkki
- Henkilöstön liikenneturvallisuuskoulutus
- Poliisin ja muiden asiantuntijoiden vierailut päiväkodeissa
- Yhteistyö vanhempien kanssa
- Saattoliikenteen turvallisuudesta huolehtiminen, yhteistyö teknisen toimen ja vanhempien kanssa
- Liikenneturvallisuusasioiden huomioiminen kuljetuksissa (kuljettajien koulutus, tiedon sisällyttävä tarjoukseen)
- Turvallisen päiväkotiympäristön (lähiympäristö ja piha-alue) luominen, yhteistyö teknisen toimen kanssa
- Liikenneaiheiset leikit, laulut, kirjat, tehtävät ja askartelut lasten kanssa

Koulutoimi

Opetussuunnitelmaan tulee sisällyttää aihekokonaisuus turvallisuus ja liikenne, jonka tulee olla esillä kaikissa oppiaineissa, pääasiassa kuitenkin ympäristö- ja luonnontieteissä ja terveystiedossa sekä siirtymämatkoilla koulupäivien aikana. Liikenneturvallisuusasioita korostetaan kaikissa oppiaineissa lisäämällä henkilökunnan tietoutta liikenneturvallisuusasioista sekä pitämällä käytettävissä olevaa materiaalia esillä ja ajan tasalla. Perusopetuksen lisäksi voidaan järjestää teemaviikkoja ja -päiviä. Teemapäiviin ja vanhempainiltoihin voidaan pyytää asiantuntija vierailijoita ulkopuolisista sidosryhmistä, kuten Liikenneturvasta ja poliisista.

Turvavälineiden käyttöä sekä koulumatkoilla että vapaa-aikana pyritään lisäämään asennekasvatuksen ja erilaisten tempausten avulla. Koululla on mahdollisuus vaatia kypärän käyttöä polkupyörällä kulkemisen edellytyksenä.

Aikuisten mallia pidetään tärkeänä liikenneturvallisuusasioissa. Henkilökunnalla on vastuu esimerkkinä toimimisesta myös omilla työmatkoillaan ja koulukuljettajat toimivat osaltaan esimerkkinä. Kotien kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä. Vanhempainiloissa keskustellaan liikenneturvallisuudesta ja voidaan sopia pelisäännöistä pienimpien oppilaiden koulumatkapyöräilyyn tai oppilaiden saattoliikenteen tarpeeseen ja turvallisiin jättöpaikkoihin liittyen. Yhteistyötä tehdään myös päivähoidon kanssa.

Liikenneturvallisuus on liitettävä myös koulukuljetusten kilpailuttamiseen. Koululaiskuljettajilta voidaan vaatia tarvittava koulutus tarjouksen asiakirjoissa. Alkolukon käyttö on pakollista koulukuljetuksissa. Lisäksi voidaan edellyttää talvirenkaiden käyttöä linja-autoilta. Koulukuljettajien kanssa voidaan sopia koulumatkaan liittyvistä toimintatavoista syksyisin. Turvallinen kuljetus on tavoitteena päivittäisten koulukyytien lisäksi myös retkillä ja koulupäivän

Liite 3. Yhteistoiminnan tavoitteita ja kunnan eri hallinnonalat

aikaisissa siirtymisissä. Tavoitteena on käyttää hyväkuntoista kalustoa, jossa on käytettävissä turvavyöt, ja opettajat valvovat turvavöiden käyttöä.

Koulujen tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Liikenneturvallisuuskoulutuksen järjestäminen henkilökunnalle (esim. Veso-päivien yhteydessä)
- Liikenneturvallisuuden ja liikennekasvatuksen huomioiminen varhaiskasvatussuunnitelmassa sekä opetussuunnitelmassa
- Liikennekasvatuksen tehostaminen ja sisällyttäminen oppiaineisiin
- Liikenneturvallisuusasioiden käsitteleminen vanhempainilloissa
- Turvavälineiden käytön edistäminen, järjestyssäännöissä velvoite pyöräilykypärän käyttöön
- Tarpeettomaan koulukuljettamiseen vaikuttaminen ja kevyen liikenteen käytön edistäminen
- Koulun pihan ulkopuolella olevista turvallisista saattoliikennepaikoista tiedottaminen
- Liikenneturvallisuusasioiden huomioiminen koulukuljetuksissa (kuljettajien koulutus, tiedon sisällyttävä tarjoukseen)
- Koulumatkan vaaranpaikkakartoitus oppilaiden ja vanhempien kanssa, keskustelut oppitunneilla
- Koulun ympäristön ja pihan turvallisuustarkastelujen tekeminen yhdessä poliisin ja kunnan teknisen toimien kanssa
- Liikenneturvallisuusteemapäivien järjestäminen kouluissa
- Poliisin vierailu koulussa ja valvonta koulun läheisyydessä

Nuoriso-, liikunta- ja vapaa-aikatoimet

Onnettomuustilastoissa nuoret ovat yliedustettuina. Nuorten kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä ei ole laskenut viime vuosina. Mopo-onnettomuuksien määrä on jopa kasvanut mopoilun lisätessä suosioitaan. Murosiässä koulun ja kodin liikennekasvatus ei välttämättä tehoa kaikkiin nuoriin. Liikennekasvatuksessa on muistettava, että suurin osa nuorista liikkuu vastuullisesti ja turvallisesti.

Nuoriso-, liikunta- ja vapaa-aikatoimien asiakkaista suuri osa on nuoria, ja liikenneasioita voidaan ottaa esille vapaa-ajan toiminnassa positiivisessa hengessä muun toiminnan lomassa. Vapaa-ajantoimessa on hyvä nostaa esiin sellaisia teemoja, joista nuoret itse ovat kiinnostuneita. Liikenneturvallisuuteen liittyvistä aiheista on helppoa keskustella omien kokemusten kautta. Keskustelutilaisuuksien tai vapaamuotoisten keskusteluiden aiheita voivat olla esimerkiksi sosiaalinen tilanne autossa, turvallinen kuljettaja, vauhdista nauttiminen, alkoholi ja vastuullisuus liikenteessä. Mopoilijoille, moottoripyöräilijöille ja autoilijoille voidaan järjestää ennakoivan ajon kurssseja, ajoneuvon käsittelyharjoituksia tai taitoratoja. Nuorille voidaan järjestää erilaisia liikennetapahtumia tai toimintaprojekteja.

Erliaisissa liikunnallisissa kampanjoissa ja liikuntatapahtumissa voidaan esitellä turva-välineiden käyttöä. Vapaa-ajan harrastusten vetäjien esimerkki kannustaa turvalaitteiden käyttöön ja turvalliseen liikkumiseen sekä pyöräilyn ja jalankulun edistämiseen.

Liikenneturvallisuustyöhön otetaan mukaan erilaiset seurat ja yhdistykset, jotka järjestävät toimintaa ja harrastusmatkoja nuorille. Urheiluseurat voivat parantaa jäsentensä turvallisuutta hankkimalla esimerkiksi joukkueiden verryttelylenkeille turvaliivit ja käyttämällä ammattikuljettajia ja asianmukaista kalustoa ryhmämatkoilla. Liikunta-toimi voi osallistua liikunta- ja harrastuspaikkojen ympäristön ja pysäköintialueiden liikennesuunnitteluun ja tehdä aloitteita joukkoliikenneyhteyksien parantamisesta.

Liikenneturvallisuusasioissa kirjastoilla on tiedotustehtävä. Kirjastoissa voidaan järjestää erilaisia näyttelyitä tai kampanjoita. Liikenneturvallisuusryhmät toimittavat kirjastoihin liikenneturvallisuusaineistoa. Kirjastoissa on myös käytettävissä tietokoneita, jotka auttavat tiedon haussa.

Liite 3. Yhteistoiminnan tavoitteita ja kunnan eri hallinnonalat

Vapaa-aikatoiminnassa tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Huomion kiinnittäminen turvavälineisiin kampanjoissa ja harjoituksissa, vetäjien esimerkki korostuu
- Liikennetietouden antaminen nuorille suunnatuissa tapahtumissa
- Liikuntapaikkojen ja pysäköintialueiden turvallisuuden parantaminen
- Huomion kiinnittäminen urheiluseurojen kuljetusten turvallisuuteen

lääkkäät ja erityisryhmät

Liikennejärjestelmän on oltava turvallinen kaikille käyttäjäryhmille. Iäkkäät ja näkö- ja liikuntarajoitteiset ovat liikenteessä erityisessä riskiryhmässä alentuneen havainto- ja toimintakyvyn vuoksi. Iän myötä elimistö on herkempi vammautumaan ja vammat paranevat huonommin kuin nuoremmalla iällä. Tämän vuoksi liikenneonnettomuuksien ja kaatumistapaturmien välttäminen on tärkeää.

Iästä ja liikuntarajoitteista huolimatta ihmisiä pyritään kannustamaan itsenäiseen liikkumiseen. Liikennekasvatuksessa pyritään auttamaan turvallisuuden löytämisessä ja ajokyvyn arvioinnissa. Iäkkäänä autoilu on turvallisempaa kuin pyöräily. Autoilun päättyessä omatoiminen liikkuminen jatkuu palveluliikenteen avulla. Ikä-autoilijoille voidaan järjestää sopivaa jatkokoulutusta autoiluun ja liikennesääntökertausta.

Iäkkäiden ja erityisryhmien liikenneturvallisuustyössä keskitytään käytännön liikenneneuvontaan. Liikenneturvallisuuksiasioita voidaan käsitellä vierailijoiden avulla päiväkeskuksissa ja palvelupäivissä. Hyviä teemoja ovat muun muassa oman näkyvyyden lisääminen, eli heijastimen käyttöön kannustaminen, sekä liikennesääntöjen kertaaminen. Kotikäynneillä voidaan tarkistaa heijastimien oikea kiinnitys ja kartoittaa henkilön liikkumis- ja turvallisuusasioita kokonaisvaltaisesti.

Hyviä tapoja ehkäistä kaatumisonnettomuuksia ovat esimerkiksi kenkien nastoitus ja liukuesteiden hankinnan tukeminen. Tasapainojumppa edesauttaa tasapainon ylläpittoa ja vähentää kaatumisia. Liikkumiskykyyn vaikuttaa myös sopiva lääkitys, joten yhteistyötä tehdään terveystoimen kanssa.

Sosiaalitoimen henkilöstön tehtävänä on myös tiedottaa oman asiakaskunnan ongelmista ja tarpeista tekniselle toimelle, missä voidaan ottaa nämä tiedot huomioon omassa työssään. Liikuntarajoitteiset voidaan ottaa mukaan esteettömyyskartoituksiin ja parantaa liikkumisympäristöä paremmin kaikille sopivammaksi.

Tärkeimpiä toimintatapoja iäkkäiden ja erityisryhmien liikenneturvallisuustyössä ovat mm.:

- Henkilöstön liikenneturvallisuuskoulutus (myös inva-kuljettajat)
- Hoitokontakteissa ja terveydenseurannassa ajokyvyn arviointi aina mukana
- Turvavälineiden (heijastin, turvavyö, kypärä) käytön tarpeellisuuden korostaminen
- Liikkumisasioiden sisällyttäminen hoito- ja palvelusuunnitelmiin
- Fyysisen kunnon ylläpitämisen tukeminen
- Asiakkaiden ongelmien esiintuonti
- Palveluliikenteestä ja liikenneturvallisuuksiasioista tiedottaminen asiakastilanteissa ja vanhuksille suunnatuissa tapahtumissa

Terveystoimi

Terveystoimi tavoittaa jossain elämän vaiheessa kaikki kuntalaiset. Vaikeimmin liikenneturvallisuustyöhön mukaan saadaan terveitä aikuisia, mutta heilläkin on säännöllisiä työterveystarkastuksia, joiden aikana voidaan keskustella myös liikkumiseen liittyvistä asioista. Terveystoimen odotustiloissa voi olla esillä turvavälineitä, julisteita, esitteitä ja muuta materiaalia.

Neuvolassa ja perhevalmennuksessa informoidaan eri-ikäisten lasten turvallisesta kuljetuksesta eri liikennevälineillä ja korostetaan vanhempien vastuuta lapsensa turvallisesta liikkumisesta. Neuvolan 4- tai 5-vuotistarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan "Kulkunen" -vihkonen ja kiinnitetään huomiota aikuisen malliin liiken-

Liite 3. Yhteistoiminnan tavoitteita ja kunnan eri hallinnonalat

nekäyttäytymisessä. Koulumatkojen turvallisuus ja turvalaitteiden käyttö otetaan esille sekä neuvolassa että koulu-terveydenhuollossa. Kouluterveydenhoitajalle kuuluu luontevasti turvavälineiden käytöstä kertominen, ensiaputaitojen opettaminen ja yläkouluikäisten päihdekasvatus. Kouluterveydenhoito voi osallistua koulujen teemapäiviin.

Terveyskeskuksessa ja työterveydessä liikenneasioita voidaan käsitellä lääkärin tai terveydenhoitajan vastaanotolla. Vastaanotolla tulisi tuoda esiin sairauden, iän ja lääkkeiden vaikutus liikenteessä liikkumiseen. Lääkäreillä on velvollisuus ilmoittaa ajokortin haltijan terveydentilasta ajokorttiviranomaiselle. Tietoja annetaan, kun kuljettaja ei enää täytä ajoluvan terveysvaatimuksia ja vaarantaa tästä syystä olennaisesti liikenneturvallisuutta. Omalääkäritoiminta mahdollistaa potilaan kokonaisvaltaisemman tuntemisen ja parantaa ajokyvyn arviointimahdollisuuksia.

Terveystoimen tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Henkilöstön liikenneturvallisuuskoulutus
- Ajankohtaisen liikenneturvallisuustietomateriaalin jakaminen ja turvavälineiden käytön edistäminen kaikille kohderyhmille (heijastin, kypärä, pyörän valot, turvavyö ja -istuimet)
- Neuvoloissa vanhempien kanssa liikenneturvallisuusasioista keskusteleminen
- Kouluterveydenhoitajan vierailut oppitunneilla ja osallistuminen teemapäiviin
- Riittävien terveystarkastuksien järjestäminen ajokorttia uusittaessa, tarvittaessa ajokokeeseen lähettäminen (lääkkeiden käytön vaikutus ja alkoholin käytön huomioiminen)
- Liikenneturvallisuuden kytkeminen työturvallisuuteen työterveyshuollossa

Työsuojelu

Työmatka on usein työpäivän vaarallisin osa. Useimmilla työssäkäyvillä riski joutua liikenneonnettomuuteen on suurempi kuin riski joutua työtapaturmaan. Toisaalta liikenteessä – joko työmatkalla tai työaikana ajettaessa – sattuu puolet kuolemaan johtaneista työtapaturmista. Työmatkoilla tapahtuu Suomessa vuosittain n. 15 000–20 000 tapaturmaa. 2000-luvulla työmatkatapaturmissa on kuollut vuosittain n. 20–30 henkilöä.

Työsuojelun kautta on tavoitettavissa suurin joukko, työssäkäyvät kuntalaiset. Työsuojelutoiminnan kautta voidaan vaikuttaa työssäkäyvien asenteisiin sekä työmatkojen turvallisuuteen, sillä työnantaja vastaa kaikesta työpäivän työsuojelusta, johon sisältyy myös liikenneturvallisuus. Työturvallisuuslain mukaan työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Turvallisuus on pyrittävä varmistamaan jo työn, työtilojen ja työpaikan pihapiiriin suunnitteluvaiheessa. Työympäristön vaaroja ja haittoja on jatkuvasti tarkkailtava ja tarvittaessa ryhdyttävä toimiin tapaturmien, terveysvaarojen ja muiden vaaratilanteiden selvittämiseksi ja torjumiseksi.

Työpaikoilla voidaan tehdä paljon liikenteen turvaamiseksi. Kunnan työsuojeluorganisaatio voi olla aloitteellinen työliikenteen turvaamisessa sekä kunnan omien työntekijöiden että kunnassa toimivien yritysten suhteen. Usein yritysten työliikenneongelmat edellyttävät kunnan toimia esimerkiksi liikennejärjestelyissä.

Työsuojelun tärkeimpiä toimintatapoja ovat:

- Henkilöstön liikenneturvallisuuskoulutus
- Liikkumispolitiikan määrittely: jalankulku, pyöräily, joukkoliikenteen tai oman auton käyttö työpäivän aikaisen matkan tarkoituksen mukaisesti
- Työmatkoihin (myös matkat kotoa töihin ja takaisin) liittyvistä turvavarusteista huolehtiminen: pyöräilykypärä, pyörän nastarenkaat, heijastinliivit, turvavyö
- Autojen hankinta/leasingperusteisiin turvaluokitukset
- Riittävän ajan varaaminen työpäivän aikaisiin matkoihin
- Työpaikkojen ympäristöjen liikenneturvallisuuskartoitukset ja parantaminen yhteistyössä teknisen toimen ja tilapalveluiden kanssa
- Liikenneturvallisuustietouden lisääminen tietoiskuilla ja läheltä piti -tilanteiden raportointi

Yhteistyötahot

Keskeiset asiantuntijatahot liikenneturvallisuustyössä ovat Liikenneturva, ELY-keskus ja poliisi. Nämä tahot vaikuttavat osaltaan liikenneympäristön kehittämiseen, liikennekasvatukseen ja valvontaan. Asiantuntijatahoilta saadaan liikenneturvallisuustyöhön ideoita, seudullista näkemystä ja laaja-alaisuutta. Kuntien ja kuntalaisten aloitteet ja liikenteessä koetut ongelmat voidaan viedä eteenpäin myös alueellisten toimijoiden kautta. Henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutus tai valvonnan suuntaaminen toivottuihin kohteisiin onnistuu parhaiten yhteistyössä asiantuntijatahojen kanssa.

Liikenneturva on vapaaehtoisien liikenneturvallisuustyön keskusjärjestö, joka toimii läheisessä yhteistyössä alan viranomaisten kanssa. Liikenneturvan toiminta on lailla säädettyä ja toimintaa valvoo liikenne- ja viestintäministeriö. Liikenneturvan tehtävänä on vaikuttaa ennaltaehkäisevästi ihmisten liikennekäyttäytymiseen muun muassa tiedottamalla, kampanjoimalla ja jatkokouluttamalla kuljettajia. Liikenneturvan toiminta ulottuu koko maahan.

Poliisin toiminta liikenneturvallisuustyössä perustuu valtioneuvoston periaatepäätökseen tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta. Poliisin tehtäviä liikenneturvallisuustyössä ovat muun muassa liikenteen valvonta, aktiivinen tiedottaminen valvontaan ja muihin liikenneturvallisuusasioihin liittyen, kasvatusta ja koulutusta kouluissa ja oppilaitoksissa, osallistuminen tapahtumiin sekä lausuntojen antaminen kaupungin liikenteenohjauspäätöksistä ja uusista liikennemerkeistä. Poliisi osallistuu myös yhteisiin maastokatselmuksiin teknisen toimen ja usein myös opettajien kanssa.

Pelastustoimen tehtävänä liikenneturvallisuustyössä on muun muassa onnettomuuksien ehkäiseminen, kuntien ja kuntalaisten onnettomuustilanteissa tarvittavien valmiuksien parantaminen, pelastustoimenpiteet, liikenneonnettomuustilanteen seuranta ja analysointi sekä tiedotteiden laatiminen onnettomuustilanteen kehityksestä ja ajankohtaisista teemoista poliisin ja teknisen toimen kanssa. Pelastustoimella on rooli myös kasvatusta ja koulutusta kouluissa ja oppilaitoksissa, he osallistuvat erilaisiin tapahtumiin ja kampanjoihin sekä nostavat liikenneturvallisuusasioita esiin kaavalausunnoissa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue on keskeisimpiä liikenneryhmän ulkopuolisista asiantuntijatahoista. ELY-keskus vastaa maanteiden ylläpidosta ja kehittämisestä sekä huolehtii osaltaan joukkoliikennepalveluiden saatavuudesta ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksistä. ELY-keskuksen tehtäviin kuuluvat myös alueellisen liikenneturvallisuustyön koordinointi sekä liikenneturvallisuussuunnitelmien laadinta yhdessä kuntien kanssa.

Sidosryhmät

Turvallisen ja viisaan liikkumisen edistäminen tarvitsee paikallista näkemystä ja käyttäjäkokemuksia työnsuuntaamiseksi. Tämän vuoksi on tärkeää, että kunnissa selvitetään potentiaaliset yhteistyötahot. Ryhmiin kannattaa ottaa mukaan 2–3 muiden kuin kunnan tai valtion organisaatioiden edustajaa luomaan vuoropuhelua työn painopisteistä. Mukaan tulevien tahojen on hyvä edustaa eri kohderyhmiä. Sopivia kohderyhmiä ovat iäkkäiden ja nuorten kerhot ja neuvostot, kyläyhdistykset, vanhempainyhdistykset, suuret työnantajat, autokoulut, liikennöitsijät, 4H, SPR, rahtarit, urheiluseurat tai autoliitto. Myös kunnan- tai kaupunginhallitus on taho, joka tuo kuntalaisnäkökulmaa liikenneturvallisuustyöhön.

**ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: SOSIAALITOIMI / PÄIVÄHOITO**

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILO	SEURANTA
Varhaiskasvatuk- sen henkilöstö	Jokainen henkilökunnasta tietää, miten vaaratilanteessa toimitaan.	Käydään läpi yksikkökohtainen turvallisuuksuunnitelma. Oman talon säännöt, turvallisuuksuunnitelman päivitys	jatkuva		Varhaiskasvatustyö- sikön esimies	
Lapset, henkilökunta	Liikenneturvallisuu- den lisääminen ja näkyvästi liikenteessä	Heijastinliivien käyttö liikuttaessa lapsiryhmän kanssa lähiympäristössä sekä huomioiden turvaliivien käyttö myös kauemmaksi suuntautuvien retkien yhteydessä	jatkuva	Yritykset, seurat, kunnat, vanhemmat	Päivähoidon työntekijät	
Lapset, perheet ja henkilökunta	Pyöräilykypärän käyttö Heijastimien käytön lisääminen	Pyöräilykypärän käyttö Heijastimien jakaminen tai askarteleminen, heijastinleikki taskulamppujen kanssa	jatkuva	Vanhemmat, henkilökunta, pankit, kaupungit	Vanhemmat, päivähoidon työntekijät, ryhmien lto	
Lapset, henkilökunta/ lasten vanhemmat	Liikenneturvallisuu- den lisääminen ja ammattiin tutustumisen	Poliisin / palomiesten vierailu päiväkodissa tai esim. perhepäivähoitajien käyttämässä puistossa	vuosittain	Liikenneturva, poliisi, palokunta	Päivähoidon työntekijät.	
Vanhemmat, henkilökunta	Turvallinen lasten tuonti ja hakutilanne	Vanhempien ohjaus turvalliseen tuonti ja hakutilanteeseen. (mm parkkipaikat, lapsen luovutus hoitoon jne.). Ajoneuvon nopeuden merkityksen selventäminen vanhemmille ja henkilökunnalle.	jatkuva		Päivähoidon työntekijät vanhemmat	

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Lapset, vanhemmat	Liikenneturvallisuuden lisääminen lasten kyyditysten osalta	Turvaväiden/ turvalaitteiden käytön ohjaus ja neuvonta (taksit, linja-autot, vanhemmat). Huomio turvalliseen poistumiseen kyydistä.	jatkuvaa	lasten kyydityksiä hoitavat yrittäjät, tekninen toimi	vanhemmat, taksiautoilijat, linja-auto-yrittäjät	
Kuljettajat	Turvallinen kyyti	Keskustelut kyytejä suorittavien henkilöiden kanssa: Kuljettajan huolehdittava kyyditettävän turvavyön käytöstä, ajonopeus, kuljettajan esimerkki Kuljettajien koulutus sisältyy palvelun tuottamiseen (asiakirjoissa näkyvillä), turvallisen kaluston käyttö	jatkuvaa	kuljettajat	rehtori/ hankintatoimi/ talouspäällikkö/ perusopetustiimi	
Päivähoitolaisten vanhemmat	Turvallinen käyttäytyminen pihalla	Hoitopaikan ja lähiympäristön liikennejärjestelyjen turvallisuus ja toimivuus järjestelyt. Tutustumiskäynnillä ja vanhempainillassa kerrotaan vanhemmille hoitopaikan säännöt (portti suljetaan, minne auton voi jättää jne.)	hoidon alkaessa, vanhempainillassa	Vanhemmat	Varhaiskasvatukseen henkilökunta	
Lapset	Turvallinen liikkuminen, liikenteen vaarojen tiedostaminen	Lasten kanssa liikuttaessa huomio liikennetilanteisiin ja niissä toimimiseen Harjoittelu liikennepuistossa	aina liikuttaessa	Polliisi	Päivähoidon työntekijät	
Lapset	Lapselle tärkeiden liikennemerkkien opettelu	Tutustutaan tavallisimpiin liikennemerkeihin ja liikennevaloihin piirtämällä ja värittämällä Retki lähiympäristöön	jatkuvaa		päivähoidon työntekijät	

**ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: SIVISTYSTOIMI / KOULULAISET**

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Opettajat	Liikennekasvatuksen merkityksen sisäistäminen, tietojen lisääminen, opetusmenetelmien kehittäminen ja ideoiden jakaminen	Henkilökunnan koulutustilaisuus esim. Veso-päivien yhteydessä, opetussuunnitelmien tarkistaminen	Syyslukukauden alussa / lainsäädännön ja olosuhteiden muuttuessa	Liikenneturva	rehtori	
Vanhemmat ja yhteistyökumppanit	Koulun käytäntöjen tiedottaminen/ liikenneturvallisuuksiin	Vanhempainilta/ liikenneturvallisuuksilta, paikallislehti, koulun nettisivut, reissuviikko	Syyslukukauden alussa vuoden toimintaa suunniteltaessa	Liikenneturva	rehtori, opettajat	
Koulukuljettajat	Turvallinen koulukyyti	Keskustelut koulukyytejä suorittavien kanssa: turvavyöt, ajonopeus, kuljettajan esimerkki Koululaiskuljettajien koulutus sisältyy palvelun tuottamiseen (asiakirjoissa näkyvillä), turvallisen kaluston käyttö	syksy/ vuosittain lukuvuotta suunniteltaessa	koulukuljettajat	rehtori/ hankintatoimi/ talouspäällikkö/ perusopetustiimi	
Oppilaat	Turvallinen koulukyyti	Taksin ja linja-auton odottaminen, kyytiin nouseminen ja poistuminen. Tilanteiden seuranta ja ohjeistus. Tieto matkojen sujuvuudesta kuljettajilta koulun henkilökunnalle.	elokuu	koulukuljettajat	rehtori, opettaja, ulkovaivoja	
1. lk oppilaat ja vanhemmat	Turvallinen koulumatka	Koulumatkan vaarapaikkakartoitus oppilaat ja vanhemmat yhdessä, vanhemmat käyvät koulureitit läpi lapsensa kanssa liikenneympäristössä tai keskustellen (hyvissä ajoin ennen koulun alkua). Keskustelua oppitunneilla.	alkusyksy keskustelut ja kyselyt lukuvuoden kuluessa	vanhemmat	vanhemmat/ luokanopettaja	

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Oppilaat, vanhemmat	Koulualueen rauhoittaminen, kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen koulun lähiympäristössä	"Turhan" koulukuljettamisen vähentäminen, kevyen liikenteen suosiminen koulumatkoilla: matkalla liikennetaitojen harjaantuminen ja vaikutus fyysiseen kuntoon. Keskustelut vanhempainiloissa, tiedote koteihin. Lasten perehdytys liikenteessä liikkumiseen, pyöräily sääntöjen tunteminen	syksy	vanhemmat	rehtori/ vanhemmat	
Oppilaat, vanhemmat, koulukuljettajat ja huolto liikenne	Turvallinen koulualue	Koulualueen ja lähiympäristön liikennejärjestelyjen toimivuuskartoitus. Oppilaiden jättopaikat ja odotustilat. Pyöräparkki ja kevyen liikenteen yhteydet. Pelisäännöistä sopiminen ja tiedottaminen vanhemmille.	vuosittain	vanhemmat, koulukuljettajat, tekninen toimi	rehtori	
Oppilaat ja henkilökunta	Pyöräilykypärän käyttö Heijastimien käytön lisääminen	Koulujen järjestysäännöissä veloitetaan henkilökunta ja oppilaat käyttämään pyöräilykypärää. Tiedotus vanhempainiloissa ja koulutiedotteissa. Heijastimien jakaminen ja käytön tärkeiden todistaminen esim. videon avulla/ itse toimimalla	lukuvuosi	vanhemmat/vanh empainyhdistys, opettajat, tekninen toimi, yritykset	rehtori/ opettajat	
Oppilaat	Asenne- ja liikennekasvatus	Poliisin liikenneoppitunnit., turvallisuus ja liikenne -aiheen sisällyttäminen eri oppiaineisiin	lukuvuosi	poliisi	rehtori/ opettajat	
Toisen asteen opiskelijat	Asenne- ja liikennekasvatus	Liikenneturvallisuuden valistuspäivä, ajonopeuden merkityksen seiventäminen nuorille nopeuskäyrä- kuvien avulla. Ennakoiva katumus, esim. aineen kirjoituksen avulla.	jatkuva	poliisi, Liikenneturva	rehtori, opettaja	

ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI/ Neuvola, kouluterveydenhuolto, työterveyshuolto

KOHDE-RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Terveystenhoitajat ja lääkärit	LiiKENNETURVALLISUUSTIETÄMYSKSEN LISÄÄMINEN	Henkilökunnan koulutus (terveydentilan vaikutus liikenneturvallisuuteen, lääkkeiden vaikutus toimintakykyyn)	jatkuva	Liikenneturva, seudun muut kunnat	Yksikön johtaja, henkilökunta	
Neuvolan henkilökunta	Innostaa ja motivoida henkilökuntaa jakamaan liikennettoutta lapsiperheille	Esimateriaalin jakaminen, turvavälineiden käytön edistäminen (turvavälineiden vuokrauspalvelu, näyttelyt)	jatkuva	Liikenneturva	Työryhmän jäsenet	
Neuvolan asiakkaat ja lapsiperheet	Turvallinen liikkuminen lapsen kanssa ja turvavälineiden käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Turvaväyön käyttö raskauden aikana Lapsen paikka autossa Turvavälineiden oikea käyttö Vanhempien esimerkinä toimiminen Tietoisku ja liikenneturvallisuudesta (esim. perhekahviloissa) 	jatkuva	Liikenneturva	Terveystenhoitajat	
Esikoululaiset ja koululaiset	Turvallinen koulumatka ja turvavälineiden käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Terveystenhoitajan tunniti Vanhempainillat Turvavälineiden jakaminen (esim. heijastinliivit) Koulumatkan turvallisuuden edistäminen, reitin turvallisuus Liikkuminen vapaa-aikana Koululaisille: ensiaputaitojen opettamista ja toimiminen onnettomuus tilanteissa 	syksy ja kevät, terveystarkastus	Opettajat, vanhemmat, MLL	Kouluterveydenhoitaja, koulunhenkilökunta	
7.-9. lk	Ryhmäpaineen sietokykyyn vaikuttaminen, oman ajattelun vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Yksiöneuvonta terveystarkastuksissa Keskustelu alkoholin sopimattomuudesta liikenteessä, myös vesiliikenne Keskustelu mopolla/mopoautilla ajamisesta 	jatkuva ja 8.-9. lk terveystarkastus	Lääkäri (nuorison terveystodistus), koulu	Kouluterveydenhoitaja	

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

KOHDE-RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Aikuisväestö	Innostuminen hyvään liikennekäyttäytymiseen ja turvallisuuden lisääminen liikenteessä	<ul style="list-style-type: none"> • Terveysaseman odotustilassa esitemateriaalia (hirvivaara, väsyneenä ajaminen ym.) • Ajokortti tarkastuksissa huomio alkoholin käyttöön • Lääkkeiden käytön vaikutus käyttäytymiseen • Hoitokontakteissa/ terveydenseurannassa ajokyvyn arviointi aina mukana • Apuvälineiden varustaminen heijastimilla 	terveydenhuollon yhteydessä, jatkuva	Työterveydenhoito, työpaikat, apteekki	Terveysaseman henkilökunta, lääkäri	
Työterveyshuollon asiakkaat, työkäiset	Turvallinen työmatka ja liikenneturvallisuuden lisääminen Alkoholin vaikutus suorituskykyyn ja reaktioaikoihin	<p>Liikenneturvallisuusasiat esille terveystarkastuksissa</p> <p>Ensiapukoulutuksen yhteydessä yleisesti liikenneturvallisuusaiheita esille: liikennetapaturmien ennakointi, lisäonnottomuuk-sien estäminen, hälyttäminen, ensiavun opettaminen ja harjoitteleminen</p>	jatkuva, kursseja tarpeen mukaan	Työsuojeluvaltuutettu Liikenneturva, SPR	työterveyshoitaja	

ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI/ Vanhus- ja vammaistyö

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Kotipalvelu- ja kotisairaanhoidon henkilöstö	Turvallinen liikkuminen työ- ja vapaa-ajan matkoilla	Henkilökunnan kouluttaminen: esim. liik- kaan kelin ajokurssi, Pidä pelivaraa – kurssi Asennekasvatus. Kiire ja hätäily tulee poistaa siirryttäessä työpisteestä toiseen. Huomioidaan myös työvuorosuunnittelu- sa riittävät ajat siirtymiseen Kulkuneuvojen kunnan säännöllinen tar- kastus.	jatkuva	Liikenneturva, ajo- harjoittelurata, koti- hoidon henkilökunta	Kotihoidon vas- taava sairaan- hoitaja	
Ikääntyvä väestö	Itsenäisen liikunta- ja toimintakyvyn ylläpito	<ul style="list-style-type: none"> • Hoitokontakteissa terveydensurannas- sa ajokyvyn arviointi aina mukana, iää- kityksen vaikutus ajokyvyn, ikääntyvien autoilijoiden kurssi • 75 v terveystarkastuksessa toimintaky- vyn arviointi, turvallinen liikkuminen ul- kona, liikuntakyvyn ylläpito • Palveluliikenteestä tiedottaminen, tie- toiskuja liikenneasioista erilaisissa van- huksille suunnatuissa tapahtumista • Vaaranpaikkakysely, esteettömyyspuut- teet 	jatkuva	Kuntoutus, kotipal- velu, omaiset, ap- teekki	Hoitohenkilö- kunta ja lääkäri	
Ikääntyvä väestö	Turvavälineiden käytön lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> • Terveystarkastuksissa ja kotikäynnillä valistusta turvavälineiden käytöstä (hei- jastimet, jalkineiden liukuesteet, jne.) 	jatkuva	Apuvälinelainaamo, kotipalvelu, omaiset	Hoitohenkilö- kunta ja lääkäri	

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKIÖ	SEURANTA
Erityispalveluissa työskentelevä henkilöistö, invakuljettajat	Liikenneturvallisuuteen ja esteettömmään liikkuamiseen vaikuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Erityispalveluiden asiantuntemuksen tarjoaminen liikenneturvallisuustyöhön esim. lausuntojen ja aloitteiden kautta. Liikenneturvallisuuskoulutus invakuljettajille 	jatkuva	Kunnan eri sektorit, palveluiden tuottajat, vammaisneuvosto, ikäkeskus, SAS-ryhmä, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut	Erityispalveluiden henkilöistö	
Erityispalveluissa työskentelevä henkilöistö	Myönteinen asennoituminen turvallisuustyöhön sekä tapaturmien ennaltaehkäisyn korostaminen	<ul style="list-style-type: none"> Mahdolliset yhteiset projektit turvallisuusasioiden edistämiseksi vanhus- ja vammaispalveluiden kanssa. Keskustelu turvallisuusasioista erityispalveluiden ja yhteistyökumppaneiden välillä. 	jatkuva	Kunnan eri sektorit, palveluiden tuottajat, vammaisneuvosto, ikäkeskus, SAS-ryhmä, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut	Erityispalveluiden henkilöistö	
Erityispalveluiden asiakkaat	Turvallinen ja esteetön liikkuminen Kotitapaturmien ehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Turvalliseen liikkumiseen ohjaaminen ja kannustaminen Turvallisuusasioista puhuminen esim. tuki- ja palvelusuunnitelmapalaverissa Ajoittain työmatkan kulkeminen yhdessä ohjaajan kanssa, vaaranpaikkojen selvittäminen Asianmukaisista välineistä huolehtiminen (heijastin yms.) Riittävä määrä ohjaajia retkille Outoihin ympäristöihin etukäteen tutustuminen 	Luontevat päivittäiset tilanteet Tarvittaessa	Palveluiden tuottajat, kunnan muut eri sektorit, kolmannen sektorin toimijat, vammaisneuvosto	Erityispalveluiden henkilöistö	

**ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: TYÖSUOJELU**

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Kaupungin työn- tekijät	Pyöräilykypärän käytön lisääminen	Pyöräilykypärä -kampanja	jatkuva	Liikenneturva, yritykset	Työturvalli- suuspäällikkö/ työsuojeluval- tuutetut	
Kaupungin työn- tekijät	Työtapaturmien vähentäminen, lä- heltä piti tilanteiden raportointi	Läheltä piti -lomakkeen uusiminen, henkilöstön informointi, lomakkeiden käsittely ja tarvittavat korjaukset/ toimenpiteet	jatkuva		Työturvalli- suuspäällikkö, työsuojeluval- tuutetut	
Työssään paljon ajavat esim. kotihoito, pelas- tuslaitos	Ajotaidon lisäämi- nen	Henkilökunnan kouluttaminen esim. ennakoivan ajon ja liukkaan kelin ajokurssi	jatkuva	Henkilöstö- yksikkö	Työturvalli- suuspäällikkö	
Kaupungin työn- tekijät	Liikenneturvalli- suustietoisuuden lisääminen	Tietoiskuja	jatkuva		Työturvalli- suuspäällikkö, työsuojeluval- tuutetut	

**ESIMERKKEJÄ LIIKENNETURVALLISUUSJÄRJESTYKSEN TOIMINTASUUNNITELMISTA
HALLINTOKUNTA/SEKTORI: TEKNINEN TOIMI JA KAAVOITUS**

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Liikenneturvalli- suustyöryhmä	Toiminnan kehittäminen	Koolle kutsuminen (2-4 kertaa vuodes- sa), asialistat, valmistelu, vetovastuu	jatkuva	Eri hallintokunnat, sidosryhmät	Tekniset johta- jat	
Henkilökunta ja urakoitsijat	Henkilökunnan liikku- men turvallisuuden paran- taminen, asennekoulutus	Kouluttaminen: Tieturva-koulutus, ajo- taito, turvavälineiden käyttö, työmaali- kentteen järjestäminen ja liikenteenoh- jaussuunnitelma	säännöllisesti, jatkuva	Urakoitsijat, kou- lutuksen järjestä- jät, Liikenneturva, tekninen toimi	Esimiehet, työmaavalvojat, rakennuttajat	
Viranhaltijat ja toimihenkilöt	Liikenneturvallisuu- sasiois- ta tiedottaminen	Sähköpostirinki, jonka jäsenet voivat tiedottaa toisiaan ajankohtaisista lii- kenneturvallisuuksasioista	säännöllisesti	Liikenneturva, paikallislehti	Tekniset johta- jat/ liikenneinsi- nööri	
Kuntalaiset ja tiedotusvälineet	Turvallinen liikenneympä- ristö/ tiedonkulun paran- taminen	Lehteen/ kunnan internet-sivuille lii- kennettä ja liikennesääntöjä koskevia tietoiskuja. Muuttuvista liikennejärjeste- lyistä, maankäytön suunnitelmista ja rakentamisesta ilmoittaminen. Ratkai- sujen perustelut.	jatkuva ja heti toteutuksen jäl- keen	Polisi, liikenne- turva, autokoulut, tiedotusvälineet	Tekniset johta- jat/ liikenneinsi- nööri	
Kuntalaiset	Liikenneturvallisuuden parantaminen ja huomion kiinnittäminen, asenne- koulutus	Liikenneturvallisuu- stapahtuma luotta- mushenkilöille ja muille kuntalaisille	vaihtokausit- tain	Hallintokunnat Liikenneturva	Tekniset johta- jat/ liikenneinsi- nööri	
Kuntalaiset	Liikenneturvallisuu- stojen toteuttami- nen	Tarvittavien määrärahojen varaaminen talousarvioon vuosittain ja toimenpitei- den toteuttaminen	jatkuva	Päättäjät	Tekninen johta- ja	

Liite 4. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat

KOHDE- RYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEIS- TYÖTAHO	VASTUU- HENKILÖ	SEURANTA
Kuntalaiset	Liikenneolosuhteiden parantaminen, väylänhoito	Hoidon tehostaminen: aurauksen ja hiekoituksen oikea-aikaisuus, raivaukset näkemäalueilla	jatkuva	Urakoitsijat	Tekninen toimi	
Kuntalaiset	Turvallinen valaistus	Valaistuksen tarkistaminen: olevien valaisimien teho/laatu, valaisemattomien alueiden valaistuksen tarveselvitys	jatkuva	Urakoitsijat	Tekninen toimi	
Kuntalaiset	Tiivis ja turvallinen yhdyskuntarakenne	Yleiskaavoituksen yhteydessä laaditaan suunnitelma alueellisesta liikenneverkosta ja -turvallisuudesta. Sitä toteutetaan asemakaavoituksella ja katusuunnittelulla.	jatkuva	suunnittelijat kuntalaiset ELY-keskus	Kaavoitus yhdyskuntatekniikka, tekninen osasto	
Kaavoittajat	Liikenneturvallisuuden huomioiminen jo suunnitteluvaiheessa	Turvallisuuden huomiointi lausunnoissa. Liikenne- ja katusuunnittelun huomioiminen kaavoituksen yhteydessä.	jatkuva, kaikki hankkeet	Kaupunkisuunnittelun osasto	Kaavoitus, tekninen osasto	

? i bHJ_cfhj' < Uf Uj UHU**Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:**

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

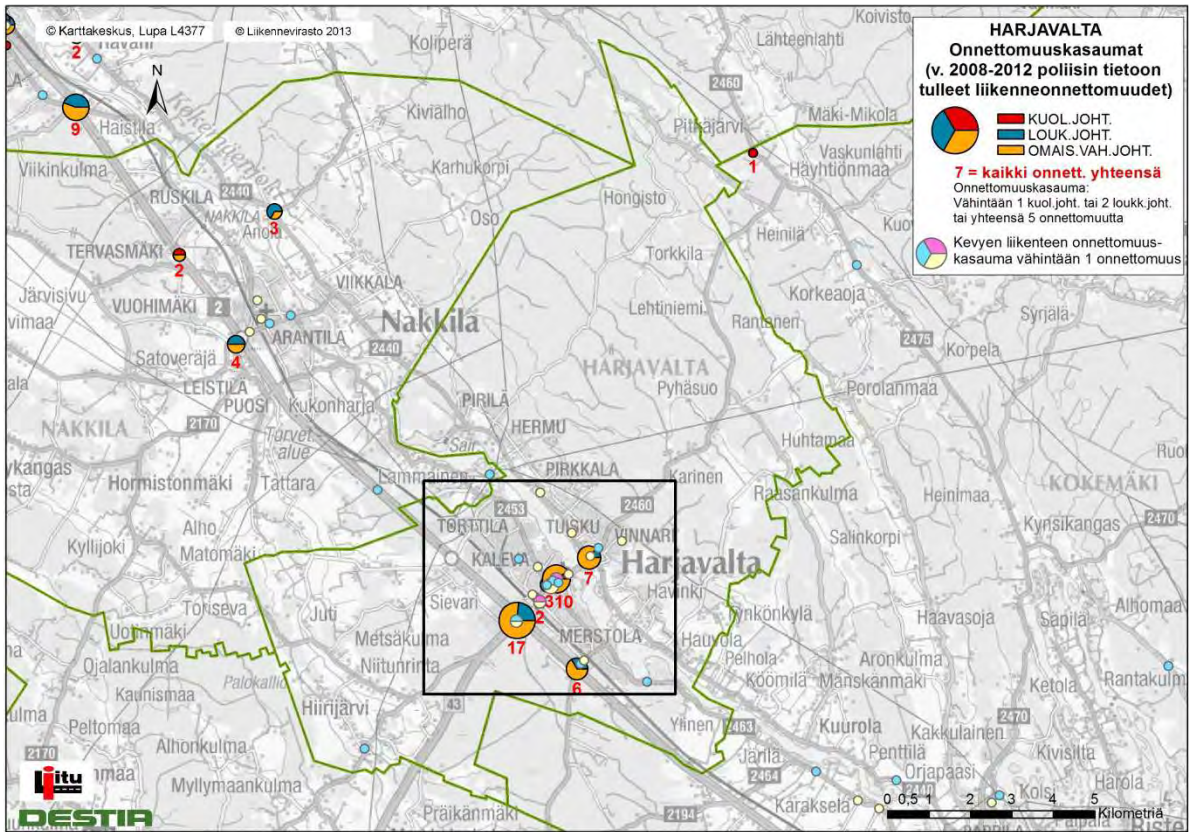
- Vakiinnutetaan uuden liikenneturvallisuusryhmän toiminta.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

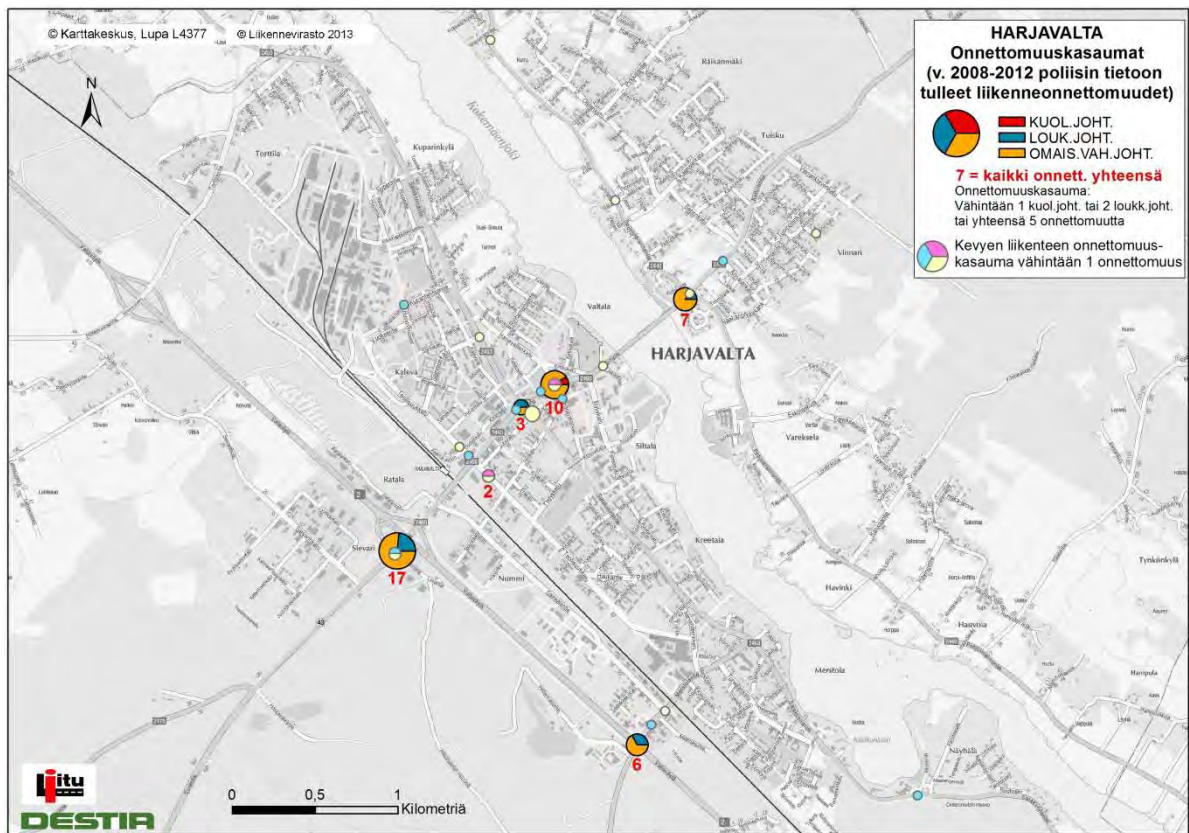
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 0,8	Vuosina 2003–2007: 11	Vuosina 2003–2007: 9
Vuosina 2008–2013: 0,6	Vuosina 2008–2013: 9	Vuosina 2008–2013: 7
Vuonna 2012: 1	Vuonna 2012: 5	Vuonna 2012: 5
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Harjavalta	Porin seutu
Jalankulkijoiden (2) ja pyöräilijöiden (9) osuus uhreista	22 %	20 %
Mopoilijoiden (5) ja moottoripyöräilijöiden (1) osuus uhreista	12 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (30) osuus uhreista	53 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	24 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	68 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	24 / 9 / 18 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	98	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	8,6	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset:		
3,5 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 0,6 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Harjavalta

Harjavallan onnettomuuskaasumat

Harjavallan keskustan onnettomuuskaasumat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Harjavalta

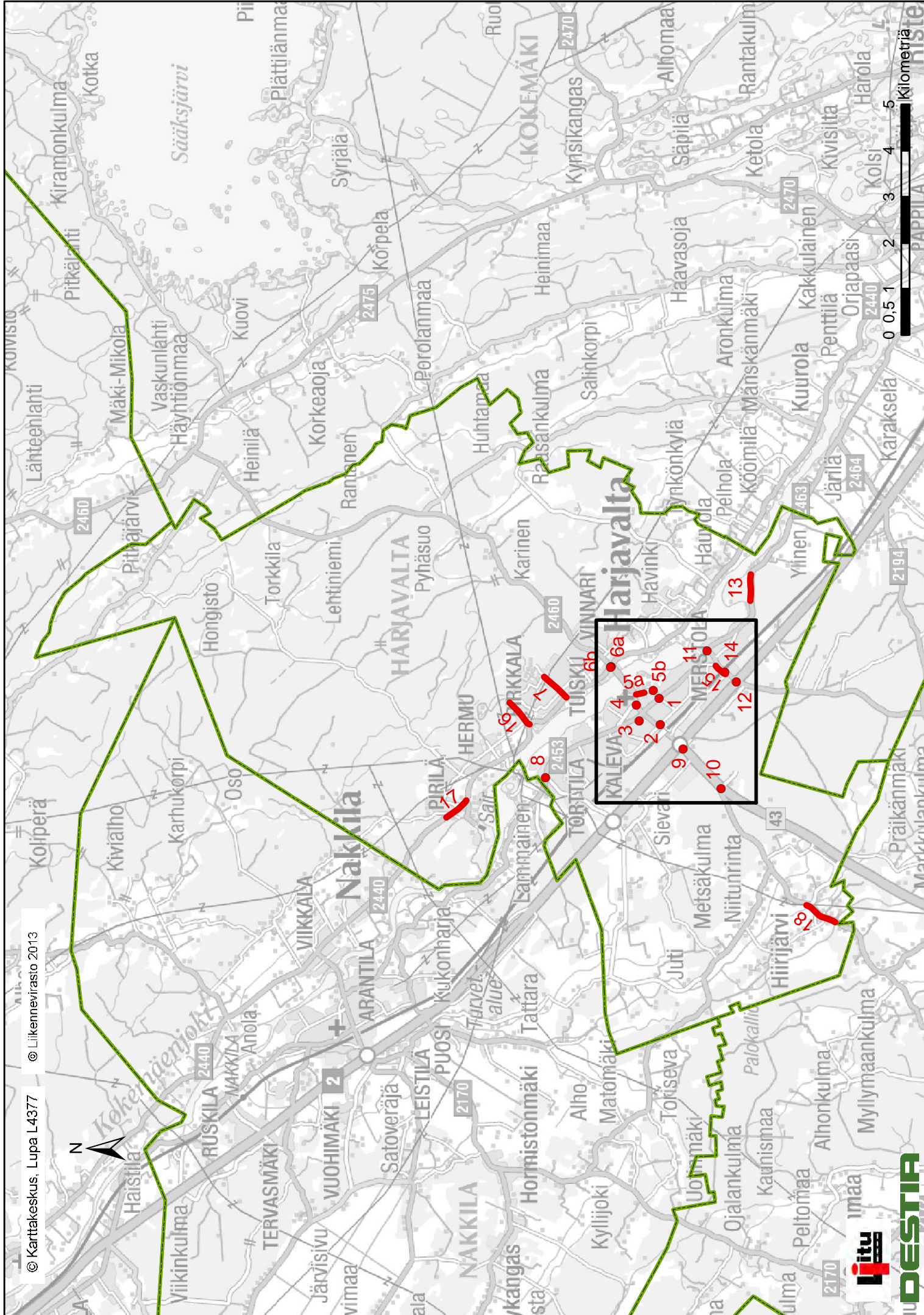
HARJAVALTA
Toimenpideohjelma

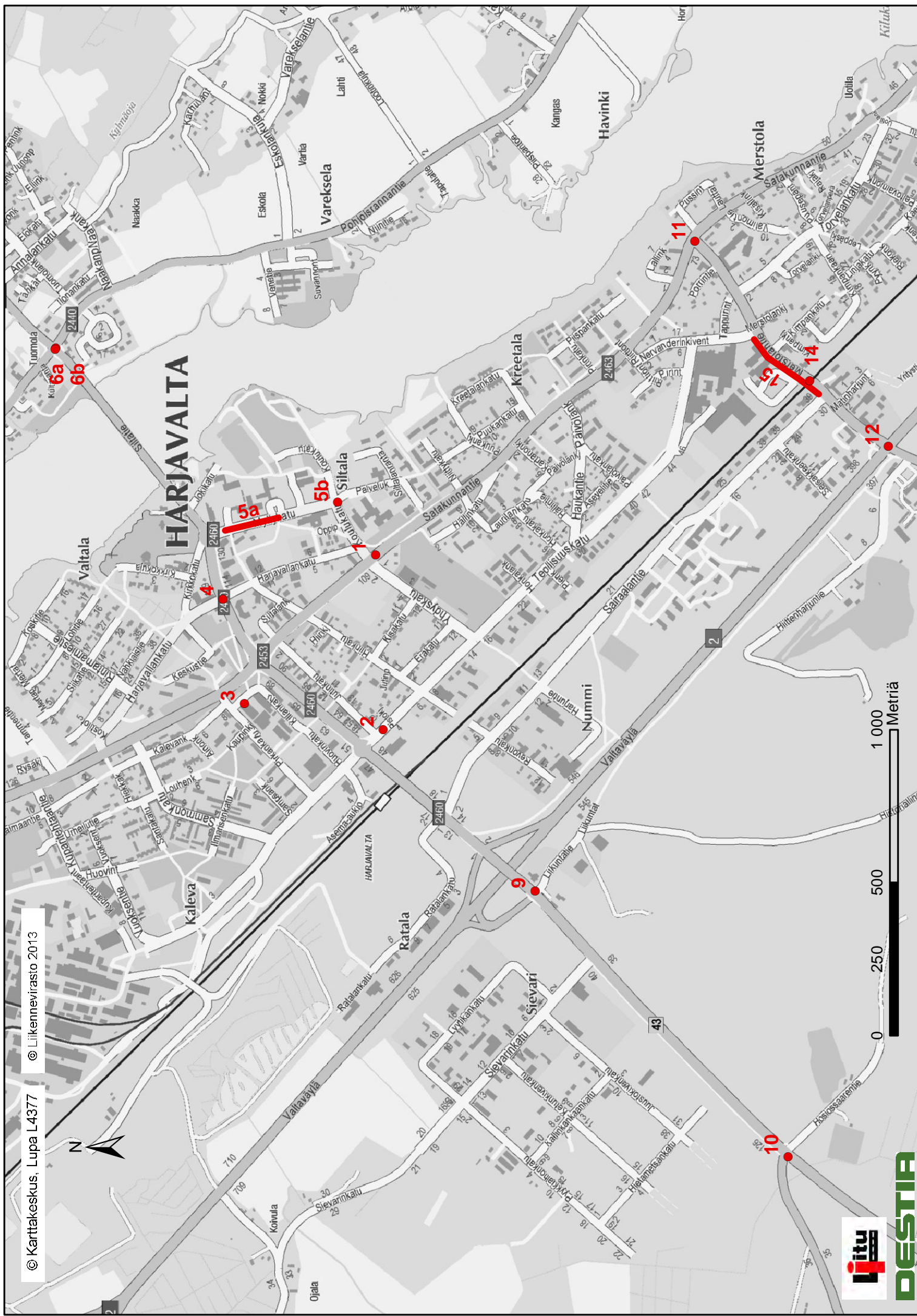
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyys	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tiesoitte
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1	Satakunnantie (mt 2463) x Harjavallankatu x Yhdyskatu	Keskisaarekkeen rakentaminen nykyiselle suojatielle	20 000€	-	2	Kunta	-	2463/1/520 - 1/520
2	Lidl'in liittymät, Teollisuuskatu	Esitetään tonttiliittyminen muuttamista yksisuuntaiseksi (kiertoliittymän puoleisesta sisään, toisesta liittymästä ulos)	1 000€	-	1	Kunta ja yksityinen	-	
3	Liikekeskuksen/R-kioskin parkkipaikka, Killankatu	Esitetään paikoitus suunnitelman toteuttaminen (piha-alueelle vain inva-pysäköinti)	-	-	1	Kunta ja yksityinen	-	
4	Siltatie (mt 2460) x Harjavallankatu	Liittymän selkeyttäminen liittymässä olevien saarekkeiden muotoilu siten, että oikeanpuoleiselta kaistalta pääsee vain suoraan. Tutkitaan samalla keskisaarekkeen mahdollisuutta Harjavallankadun pohjoishaaralle (erillisen suunnitelman laatiminen)	20 000€	0,008	2	ELY-keskus ja kunta	287	2460/1/1300 - 1/1300
5a	Myllykatu, koulun kohta	Koulun kohdalla olevien nykyisten suojateiden korottaminen, 2 kpl	20 000€	-	2	Kunta	-	
5b	Myllykatu, Koulukadun ja Palvelukadun liittymä	Liittymän parantaminen (Koulukadun liittymähaarojen siirto kohdakkain)	15 000€	-	2	Kunta	-	
6a	Siltatie (mt 2460) x Pohjoisrannantie (mt 2440)	Kaksisuuntainen pyörätie-lisäkilven asentaminen kärkikolmioihin, 2 kpl	200€	0,003	1	ELY-keskus	287	2460/2/0 - 2/0
6b	Siltatie (mt 2460) x Pohjoisrannantie (mt 2440)	Kiertoliittymän rakentaminen (osayleiskaavassa)	250 000€	0,015	3	ELY-keskus	288	2460/2/0 - 2/0
7	Pirkkalantie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Pohjoisrannantie (mt 2440) - Hakuninkatu (pituus n. 700 m), suojateiden rakentaminen kevyen liikenteen väylältä vastapäisiin liittymiin. Rakentaminen v. 2015.	248 000€	-	1	Kunta	-	

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Harjavalta

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA-väh.	Kiireellisyys	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
8	Torttilantie x Satakunnantie (mt 2453)	Torttilantien liittymän kaventaminen rakentamalla liittymään liittymäsaareke	25 000€	-	2	Kunta	-	
9	Kt 43 x Liikuntatie x vt 2 ramppi	Kiertoliittymän rakentaminen Liikuntatien ja ramppi liittymän kohdalle (luonnos)	400 000€	0,053	3	ELY-keskus ja kunta	288	43/16/1170 - 16/1170
10	Hiirijärventie (mt 2173) x Eurantie (kt 43)	Uuden kaavan mukaisten liittymäjärjestelyjen toteuttaminen. Rakentaminen v. 2014.	450 000€	0,008	1	ELY-keskus	283	43/16/0 - 16/0
11	Satakunnantie (mt 2463) x Merstolantie	Näkemäesteenä olevan talon purku	-	-	2	Kunta	-	2463/2/0 - 2/0
12	Vt 2 x Valtaväylä (mt 12791) x Merstolantie	Sivutieliittymien tasausviivan nosto	50 000€	0,000	2	ELY-keskus ja kunta	287	2/43/0 - 43/0
13	Satakunnantie (mt 2463), Rantanäyhälän asuntoalueen kohta	Nopeusrajoituksen 50 km/h jatkaminen Rantanäyhäläntien liittymään saakka (merkki samaan varteen ki-väylän päättymisestä varoittavan pyöräilijöitä-varoituserkin kanssa)	250€	0,004	1	ELY-keskus	678	2463/2/1600 - 2/2150
14	Merstolantie, Merstolan taseoristeys	Alikulkusillan rakentaminen, tiejärjestelyt (Tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	2 000 000€	-	3	Kunta ja LiVi/rata	-	
15	Merstolantie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen puuttuvalle osuudelle (rautatien taseoristeuksen rakentamisen yhteydessä), noin 270 m	95 000€	-	3	Kunta	-	
16	Rantalankatu	Hidasteiden rakentaminen esim. korotettujen liittymien rakentaminen (3 kpl)	45 000€	-	2	Kunta	-	
17	Pohjoisrannantie (mt 2440)	Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 50 km/h välillä Isomäenkatu (nopeusrajoitusmerkin 60 km/h poisto, taajama-merkki jää) - Satalinnantie (mt 12918)	500€	0,004	1	ELY-keskus	676	2440/3/4150 - 4/50
18	Hiirijärventie (mt 2173)	Valaistuksen rakentaminen, n. 750 m	25 000€	0,003	2	ELY-keskus ja kunta	362	2173/1/3300 - 1/4050

3 664 950€ 0,098

?i bHJ_cftHj<i JHjYb**Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:**

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

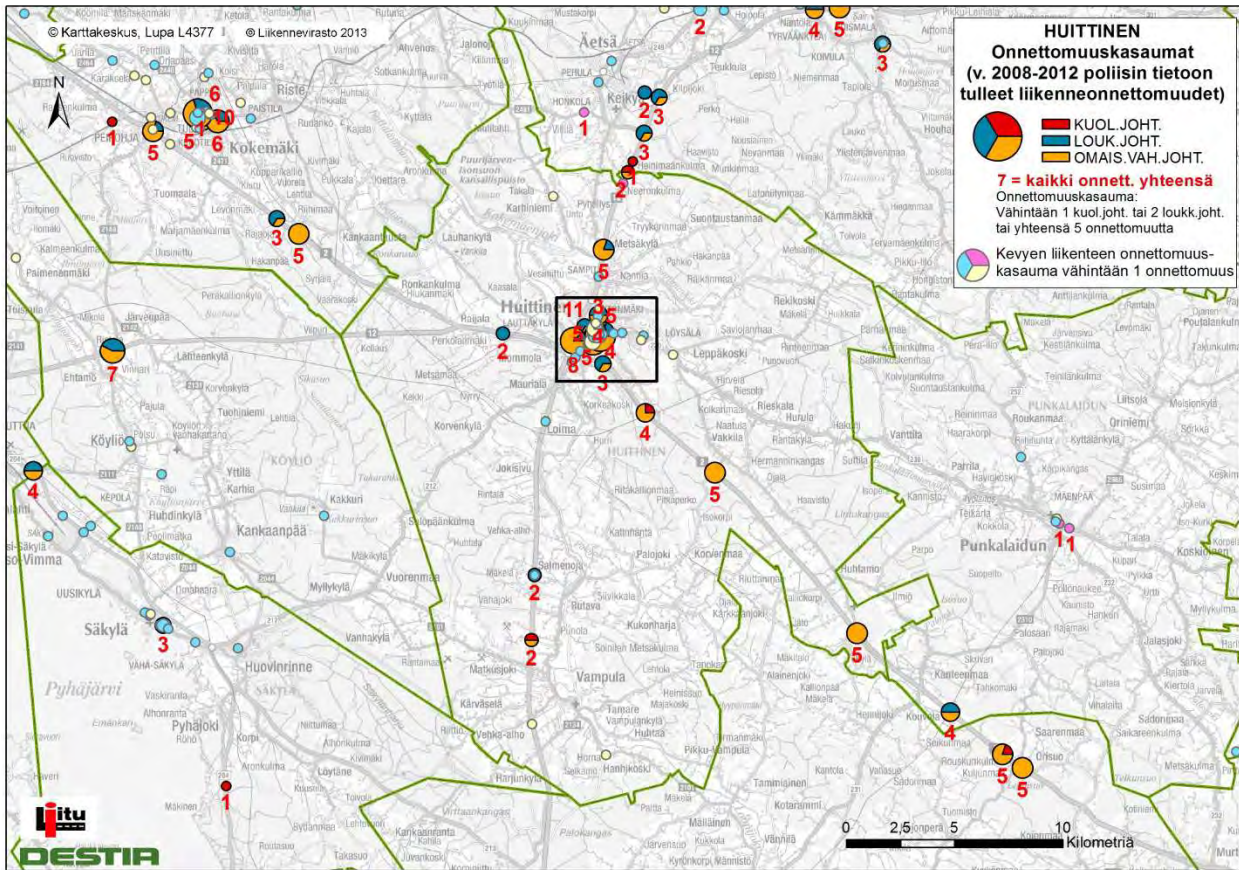
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

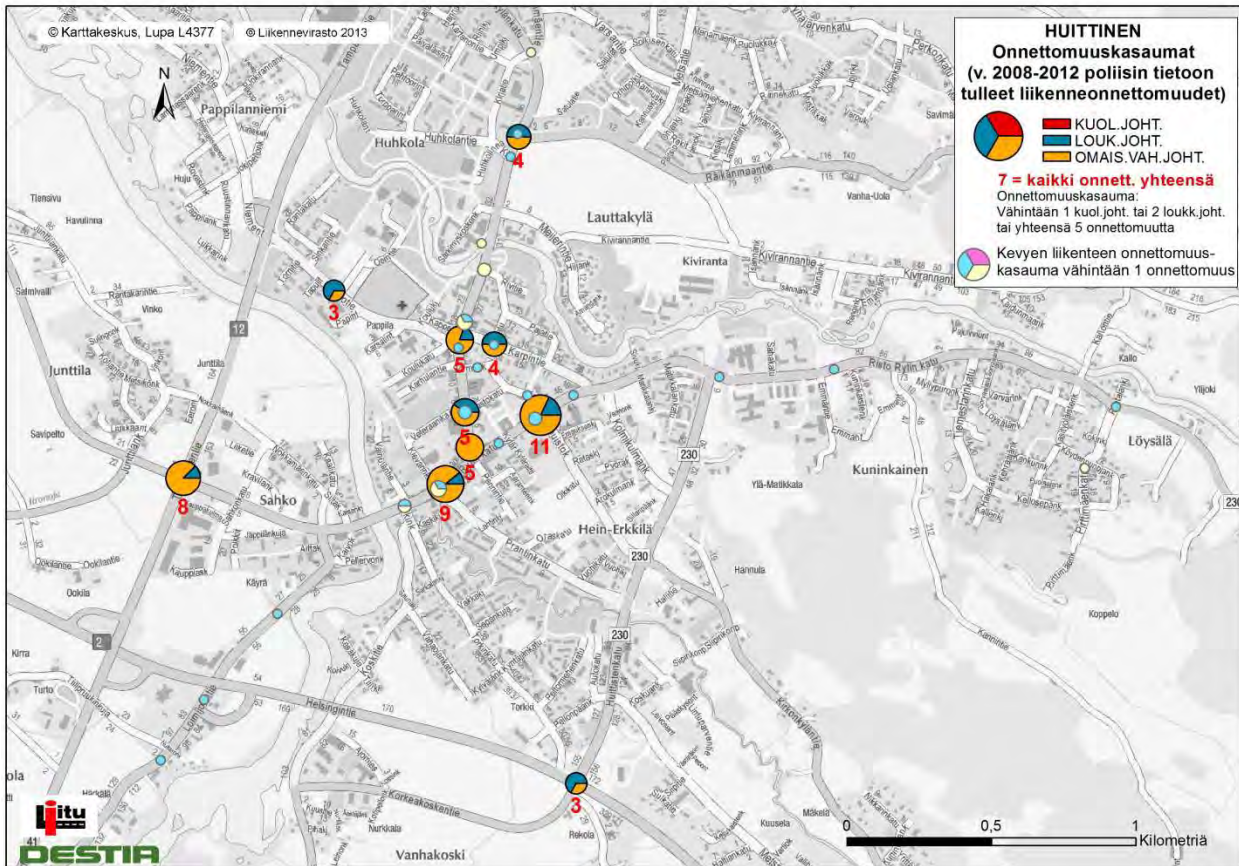
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 2,6	Vuosina 2003–2007: 27	Vuosina 2003–2007: 19
Vuosina 2008–2013: 0,8	Vuosina 2008–2013: 22	Vuosina 2008–2013: 18
Vuonna 2012: 1	Vuonna 2012: 21	Vuonna 2012: 19
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Huittinen	Porin seutu
Jalankulkijoiden (7) ja pyöräilijöiden (7) osuus uhreista	12 %	20 %
Mopoilijoiden (18) ja moottoripyöräilijöiden (10) osuus uhreista	24 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (60) osuus uhreista	52 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	40 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	38 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	27 / 6 / 17 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	168	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	4,7	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset		
9,2 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 1,6 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Huittinen

Huittisen onnettomuuskesaumat

Huittisen keskustan onnettomuuskesaumat

HUITTINEN
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel- lisyydik	Tienpitäjä	Toimen- pide- luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1	Lauttakylänkatu, Untonmäentien liittymässä oleva alikulku	Kevyen liikenteen väylän peruserparannus (alikulussa paha poikittainen kohouma)	1 000€	-	1	Kunta	-	-
2a	Lauttakylänkatu x Räikänmaantie (mt 12823)	Herärevarsien asentaminen Lauttakylänkadun suojatien suojatiemerkeihin	500€	-	1	Kunta	-	-
2b	Lauttakylänkatu x Räikänmaantie (mt 12823)	Keskisaarekkeen rakentaminen Lauttakylänkadun nykyiselle suojatielle	20 000€	-	2	Kunta	-	-
3a	Lauttakylänkatu, Kappelikuja x Karpintie x Kirkkotie liittymäalue	Yksisuuntainen tie-merkki myös Kappelikuja pohjoisreunalle, niin että merkki on havaittavissa etelästä tultaessa	200€	-	1	Kunta	-	-
3b	Lauttakylänkatu, Kappelikuja x Karpintie x Kirkkotie liittymäalue	Liittymän kaventaminen ja suojatien lyhentäminen niin, että liikennepäristö tukee Kappelikujaan yksisuuntaisuutta	2 000€	-	2	Kunta	-	-
3c	Lauttakylänkatu, Kappelikuja x Karpintie x Kirkkotie liittymäalue	Kirkkotien ja Lauttakylänkadun parantaminen rakentamalla liikennesaarekkeilla ja kääntyvien kaistoilla	150 000€	-	3	Kunta	-	-
3d	Lauttakylänkatu, Kappelikuja x Karpintie x Kirkkotie liittymäalue	Kanavoimien rakentaminen Lauttakylänkadun ja Kirkkotien liittymään (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	150 000€	-	3	Kunta	-	-
4a	Kirkkotie x Opintie	Näkemäraivaus (puiden oksien alaoksat ja oksat suojatiemerkin tieltä)	500€	-	1	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Huittinen

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel- lisyyssik	Tienpitäjä	Toimen- pide- luokka	Tieosoite
4b	Kirkkotie x Opintie	Suojatien korottaminen	10 000€	-	2	Kunta	-	---
5	Niementie x Lamassaarenkatu	Näkemäpeilin asentaminen	500€	-	1	Kunta	-	-
6	Karpintie x Viialankatu	Viialankadun kärikolmioiden korvaaminen stop-merkeillä ja kaksi suuntainen pyörätie lisäksi asentaminen Viialankadun (eteilähaara) stop-merkkiin	600€	-	1	Kunta	-	-
7a	Karpintie x Risto Rytin katu	Liittymäsaareissa olevan tieviitan siirto pois näkemäalueelta	100€	-	1	Kunta	-	-
7b	Karpintie x Risto Rytin katu	Liittymän kaventaminen (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	2 000€	-	2	Kunta	-	-
8	Risto Rytin katu x Viialankatu x Hannulanpuistikatu	Kiertoliittymän rakentaminen (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	300 000€	-	3	Kunta	-	-
9a	Risto Rytin katu, S-marketin tonttiliittymä	Suojatien rakentaminen tonttiliittymän kohdalle	1 200€	-	1	Kunta	-	-
9b	Risto Rytin katu, S-marketin tonttiliittymä	Ajosuuntien erottelu keskiviivalla S-marketin tonttiliittymässä	500€	-	1	Kunta ja yksityinen	-	-
10a	Pennintie x Risto Rytin katu	"Yksisuuntainen tie"-merkin asentaminen Osuuspankin seinään	200€	-	1	Kunta ja yksityinen	-	-
10b	Pennintie x Risto Rytin katu	Tonttiliittymän kaventaminen (parkkipaikkaruudukon ja kevyen liikenteen väylän välissä olevan saarekkeen pidentäminen) niin, että katu ympäristö tukee yksisuuntaisuutta ja estää liittymästä "oikomisien". Saarekkeen korostaminen pollarein.	2 000€	-	2	Kunta ja yksityinen	-	-
11	Prantinkatu x Kievarinkatu x Risto Rytin katu	Prantinkadun liittymässä olevan sähkökaapin siirto pois näkemäalueelta	-	-	1	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Huittinen

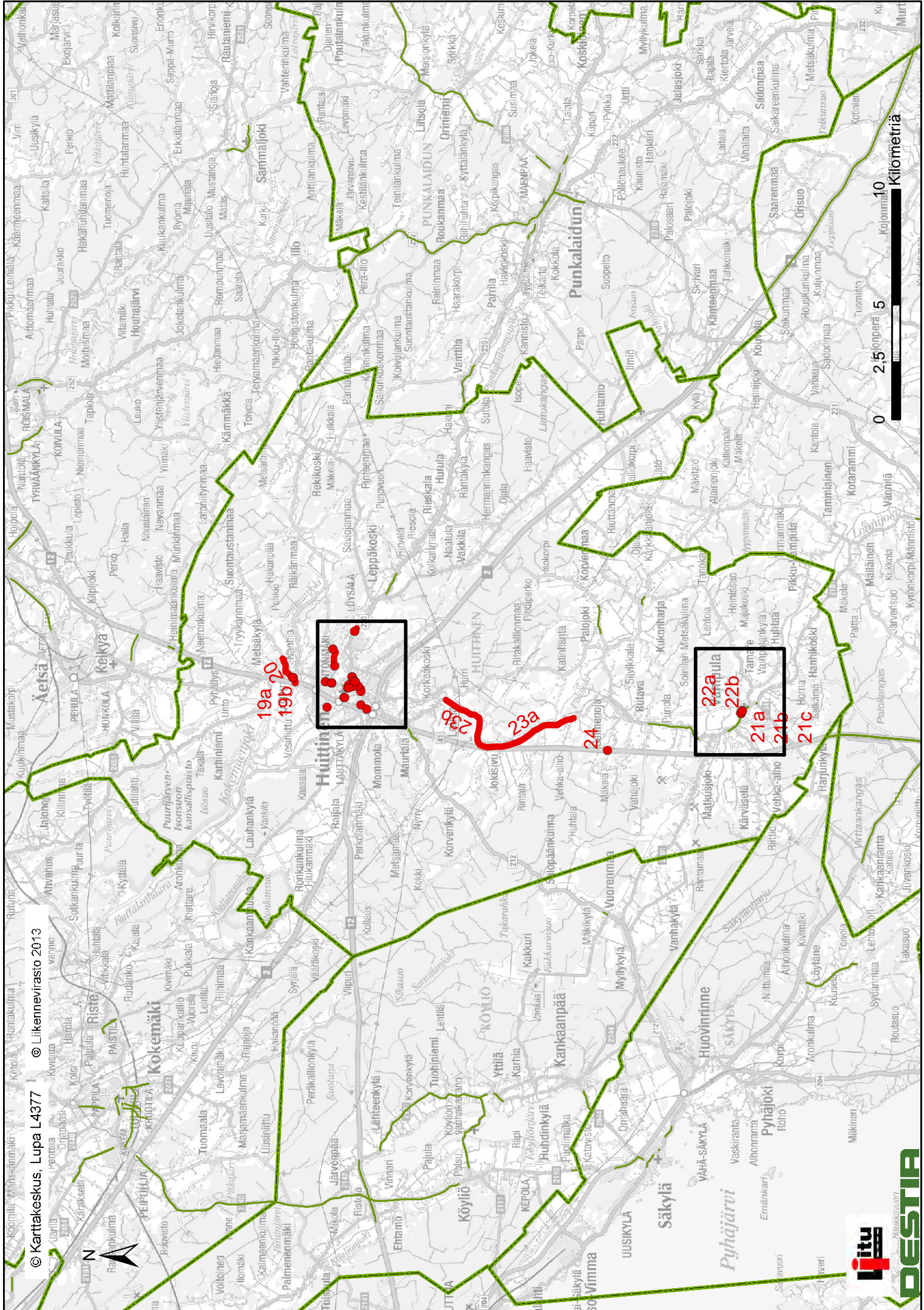
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyysslk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tiesoitte
12	Risto Rytin katu x Väinöläntie x Torkinkatu	Pollarit korostamaan suojatien kohdan kavennusta, 2 kpl (tai keskisaarekkeen rakentaminen Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	1 000€	-	1	Kunta	-	-
13	Risto Rytin katu x Sahkonkatu	Kiertoliittymän rakentaminen (suunnitteilla)	300 000€	-	3	Kunta	-	-
14a	Kauppiaskatu	Keskiviivan maalaus, n. 130 m	500€	-	1	Kunta	-	-
14b	Kauppiaskatu	Liikeiden liittymien jäsentely kaavan laajetessa (vaatii erillisen suunnitelman laatimista)	5 000€	-	2	Kunta ja yksityinen	-	-
15	Lauttakylänkatu, K-Supermarketin viereinen tontti	Pihalueen erotaminen kevyen liikenteen väylästä välikaistalla, n. 40 m	1 000€	-	1	Kunta ja yksityinen	-	-
16	Lauttakylänkatu, Veteraanikadun ja Virastokadun liittymä	Kirkkotien ja Lauttakylänkadun parantaminen rakentamalla liikennesaarekkeilla ja kääntyvien kaistoilla (Keskustan kehittämisselvityksen mukaisesti)	170 000€	-	3	Kunta	-	-
17a	Räikänmaantie (mt 12823)	Nopeusrajoituksen alentaminen 50 km/h -> 40 km/h välillä - Kivirannanraitin liittymä - Räikänmaantie 232 (mutka)	800€	0,003	1	ELY-keskus	676	12823/1/910 - 1/1620
17b	Räikänmaantie (mt 12823)	Nopeusrajoituksen 40 km/h maalaus ajorataan Kivirannanraitin liittymässä	500€	0,001	1	ELY-keskus	657	12823/1/1590 - 1/1590
18	Räikänmaantie (mt 12823) x Lammelankatu	Kevyen liikenteen väylän päättymisestä varoitettavien liikennemerkkien asentaminen molemmin puolin liittymää	400€	0,001	1	ELY-keskus	657	12823/1/765 - 1/765
19a	Suontaustantie (mt 12827) x Kilaavolantie x Riihivainionkatu	Klaavontien liittymän kaventaminen (teollisuusalueelta, rekkamitoitus)	1 000€	0,000	2	Kunta	0	12827/1/276 - 1/276
19b	Suontaustantie (mt 12827) x Kilaavolantie x Riihivainionkatu	Keskisaarekkellisen suojatien ja kevyen liikenteen yhteyksien rakentaminen suojatieltä liittymiin	20 000€	0,000	2	Kunta	0	12827/1/275 - 1/275

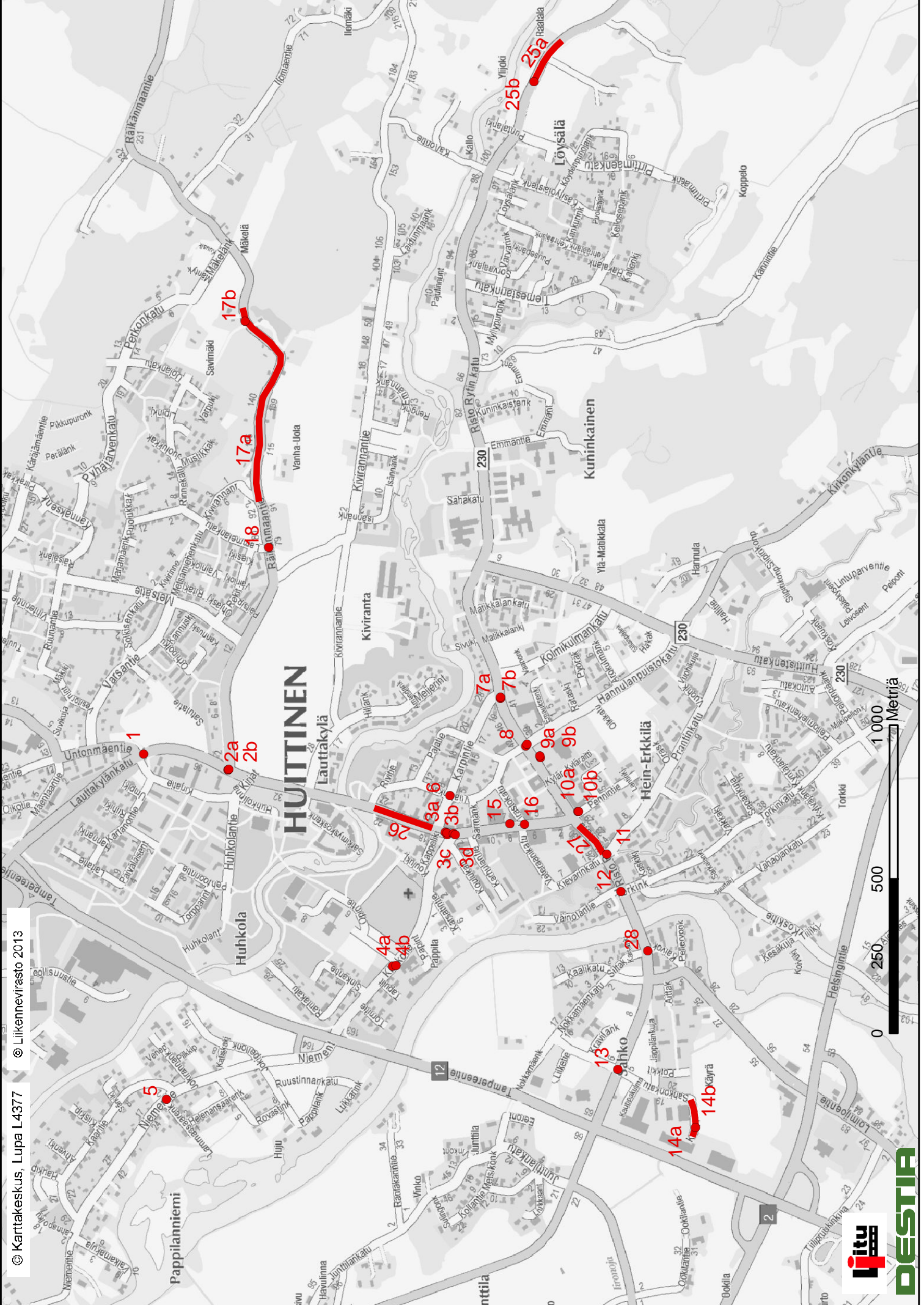
Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Huittinen

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
20	Suontaustantie (mt 12827) vt 12 - Mannitie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen. n. 1.3 km	227 000€	0,000	3	ELY-keskus ja kunta	101	12827/1/370 - 1/1300
21a	Mt 2101. Salliantie (mt 2101) x Heikkiläntie	Suojatien maalaus kevyen liikenteen väylän jatkeelle Heikkiläntien liittymään	700€	0,001	1	ELY-keskus	638	2101/4/3080 - 4/3080
21b	Mt 2101. Salliantie (mt 2101) x Heikkiläntie	Kaksisuuntainen pyörätie-lisäkilven asentaminen kärkikolmioon	100€	0,001	1	ELY-keskus	287	2101/4/3080 - 4/3080
21c	Mt 2101. Salliantie (mt 2101) x Heikkiläntie	Pensasaidan näkemäraivaus/peilin asentaminen	500€	0,001	1	ELY-keskus	287	2101/4/3080 - 4/3080
22a	Salliantie (mt 2101), koulun kohta	Linja-autopysäkin siirto, niin että suojatien kohdalle voi rakentaa keskisaarekkeen ja hautausmaan parkkipaikan liittymän kavennus.	5 000€	0,001	2	ELY-keskus ja yksityinen	287	2101/4/2970 - 4/2970
22b	Salliantie (mt 2101), koulun kohta	Keskisaarekkeen rakentaminen nykyiselle suojatielle	20 000€	0,003	2	ELY-keskus	601	2101/4/2970 - 4/2970
23a	Loimijointie (mt 12713)	Kaitteiden rakentaminen lähellä jokea olevalle alueelle välillä Anttilantie - Lähteensuontie, jossa nopeusrajoituksen 80 km/h (vaatii erillisen suunnitelman laatimista)	80 000€	0,001	2	ELY-keskus	631	12713/17160 - 2/760
23b	Loimijointie (mt 12713)	Kaitteen rakentaminen niille lähellä jokea oleville tieosuuksille, joissa ei ole kaidetta nopeusrajoitusalueelle 60 km/h (vaatii erillisen suunnitelman laatimista)	150 000€	0,002	3	ELY-keskus	631	12713/2/760 - 2/5320
24	KT 41 x Salmenoiantie (mt 12711)	Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä	500€	0,010	1	ELY-keskus ja yksityinen	605	41/16/4240 - 16/4240
25a	Risto Rysin katu (mt 230) x Pirttimäenkatu x Puntalankuja	Nopeusrajoituksen porrastus Punkalaitumen suunnasta 80 km/h - > 60 km/h -> 50 km/h	400€	0,002	1	ELY-keskus	685	230/2/1630 - 2/1830

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Huittinen

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyyshk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
25b	Risto Rytin katu (mt 230) x Piirtimäenkatu x Puntalankuja	Taajamanopeusrajoituksen havaittavuuden parantaminen maalaamalla nopeusrajoitus ajorataan ja jyrsimällä heräteraidat	1 000€	0,002	1	ELY-keskus	657	230/2/1630 - 2/1630
26	Lauttakylänkatu välillä Karpintie - Viialankatu	Ajosuuntien erottelu saarekkeella (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	200 000€	-	3	Kunta	-	-
27	Risto Rytin katu välillä Lauttakylänkatu - Kievarinkatu	Ajosuuntien erottelu saarekkeella (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	100 000€	-	3	Kunta	-	-
28	Risto Rytin katu, Siitakadun jatkella olevan kevyen liikenteen väylän jatkeen kohta	Suojatien kaventaminen ja kavennuksen korostaminen pollarein (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	3 000€	-	2	Kunta	-	-
27	Risto Rytin katu välillä Lauttakylänkatu - Kievarinkatu	Ajosuuntien erottelu saarekkeella (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	100 000€	-	3	Kunta	-	-
28	Risto Rytin katu, Siitakadun jatkella olevan kevyen liikenteen väylän jatkeen kohta	Suojatien kaventaminen ja kavennuksen korostaminen pollarein (Keskustan kehittämissuunnitelman mukaisesti)	3 000€	-	2	Kunta	-	-
			2 032 700€	0,029				

HUITTINEN

© Karttakeskus, Lupa L4377 © Liikennevirasto 2013

?i bHJ_cfHj'?c_Ya } _]

Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

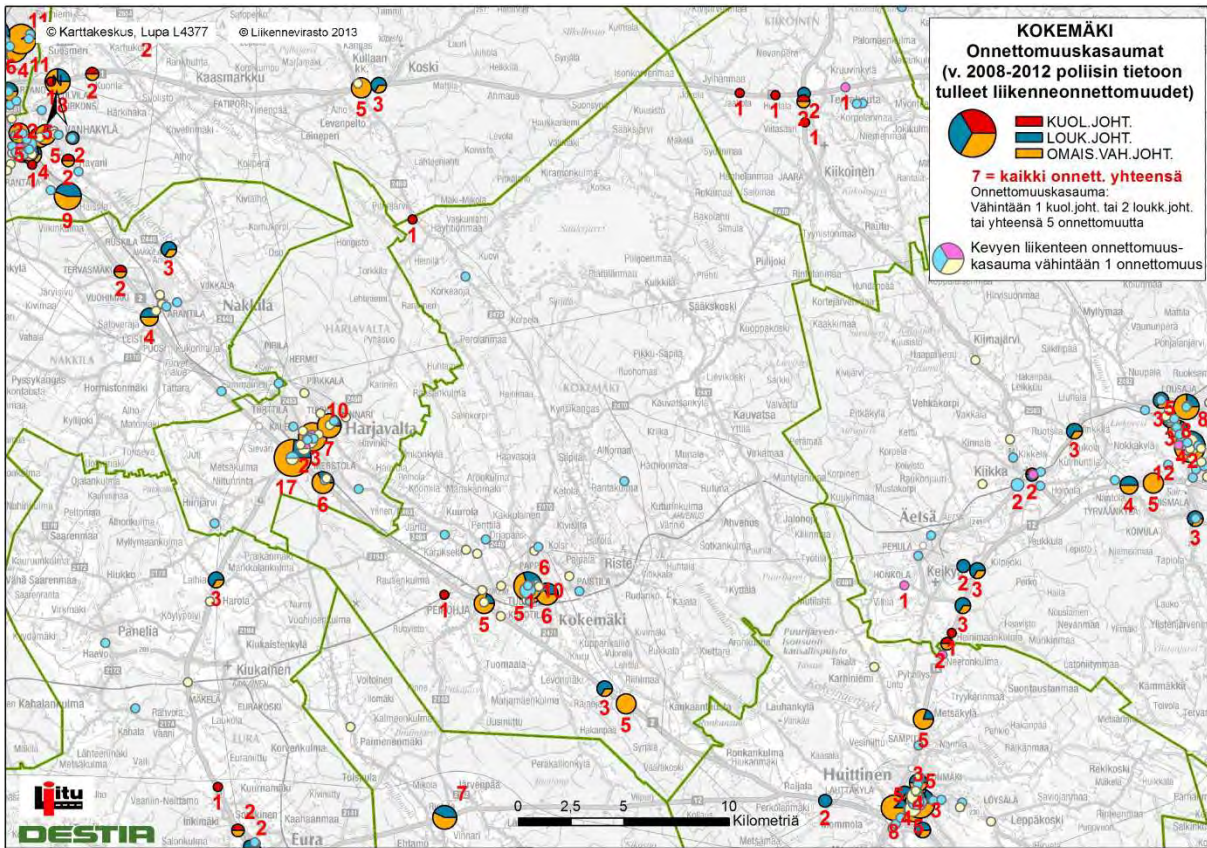
- Lähetetään liikenneturvallisuuksuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuuksuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

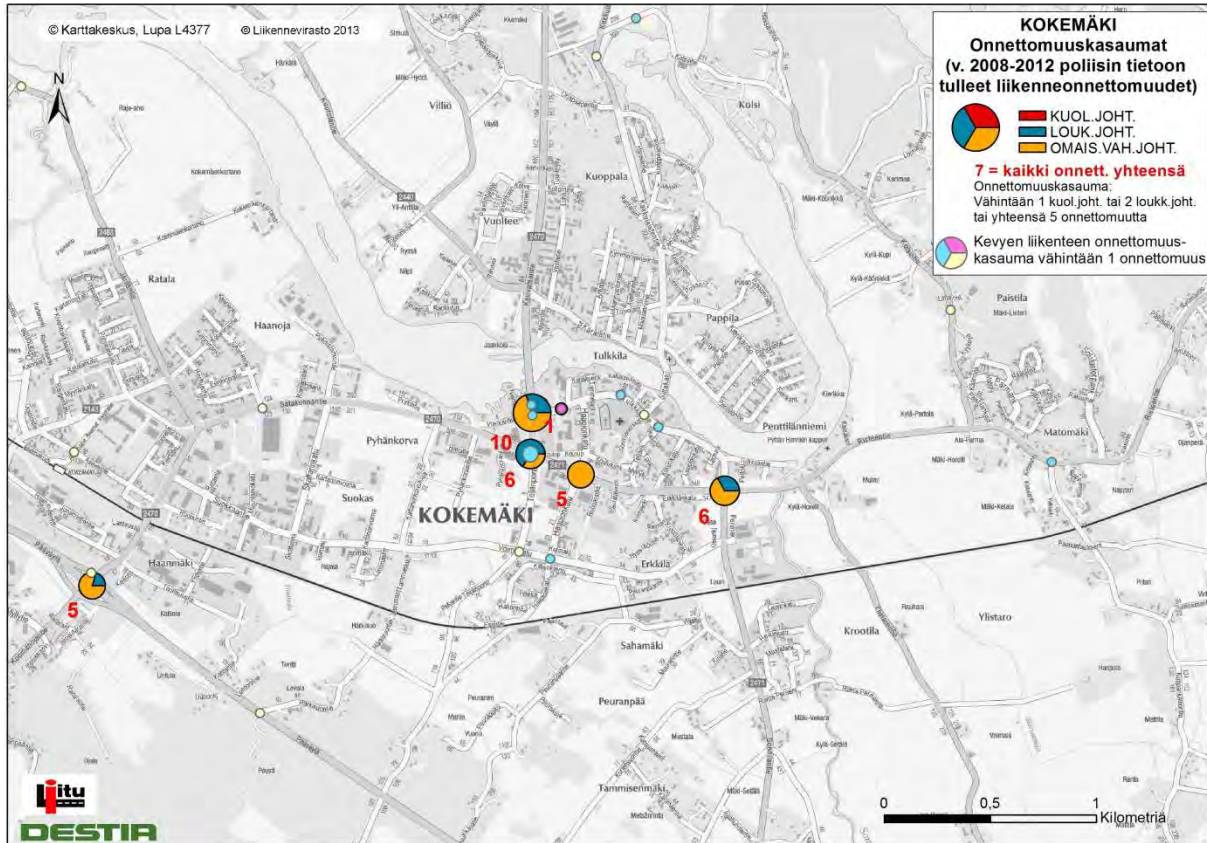
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 1,2	Vuosina 2003–2007: 18	Vuosina 2003–2007: 15
Vuosina 2008–2013: 0,8	Vuosina 2008–2013: 19	Vuosina 2008–2013: 15
Vuonna 2012: 0	Vuonna 2012: 11	Vuonna 2012: 9
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Kokemäki	Porin seutu
Jalankulkijoiden (2) ja pyöräilijöiden (5) osuus uhreista	7 %	20 %
Mopoilijoiden (12) ja moottoripyöräilijöiden (12) osuus uhreista	24 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (64) osuus uhreista	64 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	25 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	28 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	51 / 3 / 11 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	191	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	5,3	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset		
7,6 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 1,3 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Kokemäki

Kokemäen onnettomuuskasamat

Kokemäen keskustan onnettomuuskasamat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Kokemäki

KOKEMÄKI
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyys	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
	Keveyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Kauvatsantie (mt 2470) x Viinikantie x Tulkkilantie	"Kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentamien Kauvatsantien stop-merkkiin	100€	0,007	1	ELY-keskus ja kunta	638	2470/1/2730 - 1/2730
1b	Kauvatsantie (mt 2470) x Viinikantie x Tulkkilantie	Viinikantien sulkeminen moottoriajoneuvoilta liikennemerkillä ja lisäkilvellä "tonteille ja uimarannalle ajo sallittu".	500€	-	1	Kunta	-	-
2	Tulkkilantie	Tulkkilantien saneeraus, nykyisen jalkakäytävän korottaminen (erillisen suunnitelman laatiminen)	570 000€	-	3	Kunta	-	-
3	Satakunnantie (mt 2470) x Kauvatsantie (mt 2470) x Teljänportti	"Kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen kärkikolmioihin	400€	0,011	1	ELY-keskus ja kunta	-	2470/1/2526 - 1/2526
4a	Tulkkilan koulu, Koulukatu	Koulukadun itäpäähän muuttaminen kevyen liikenteen väyläksi	400€	-	1	Kunta	-	-
4b	Tulkkilan koulu, Koulukatu	Saatto liikennepaikan jäsentely (kulku itäpäädästä, postumainen länsipäädästä, jättö koulun aidan viereen)	5 000€	-	2	Kunta	-	-
5	Kokemäen yhteiskoulu, Koulupolku	Piha-alue suunnitelman laatiminen ja suunnitelman toteuttaminen (kevyen liikenteen yhteys Koulupolulle välille Haapionkatu - koulu, linja-auton jättopaikan ja saatto liikenteen järjestely)	-	-	1	Kunta	-	-
6a	Sonnilantie (mt 2471) x Krootilankatu (mt 2471) x Risteentie (mt 12804) x Tulkkilantie	"Kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen Tulkkilantien kärkikolmioon	100€	-	1	Kunta	-	2471/1/2520 - 1/2520
6b	Sonnilantie (mt 2471) x Krootilankatu (mt 2471) x Risteentie (mt 12804) x Tulkkilantie	Kiertoliittymän rakentaminen	250 000€	-	3	Kunta	-	2471/1/2520 - 1/2520

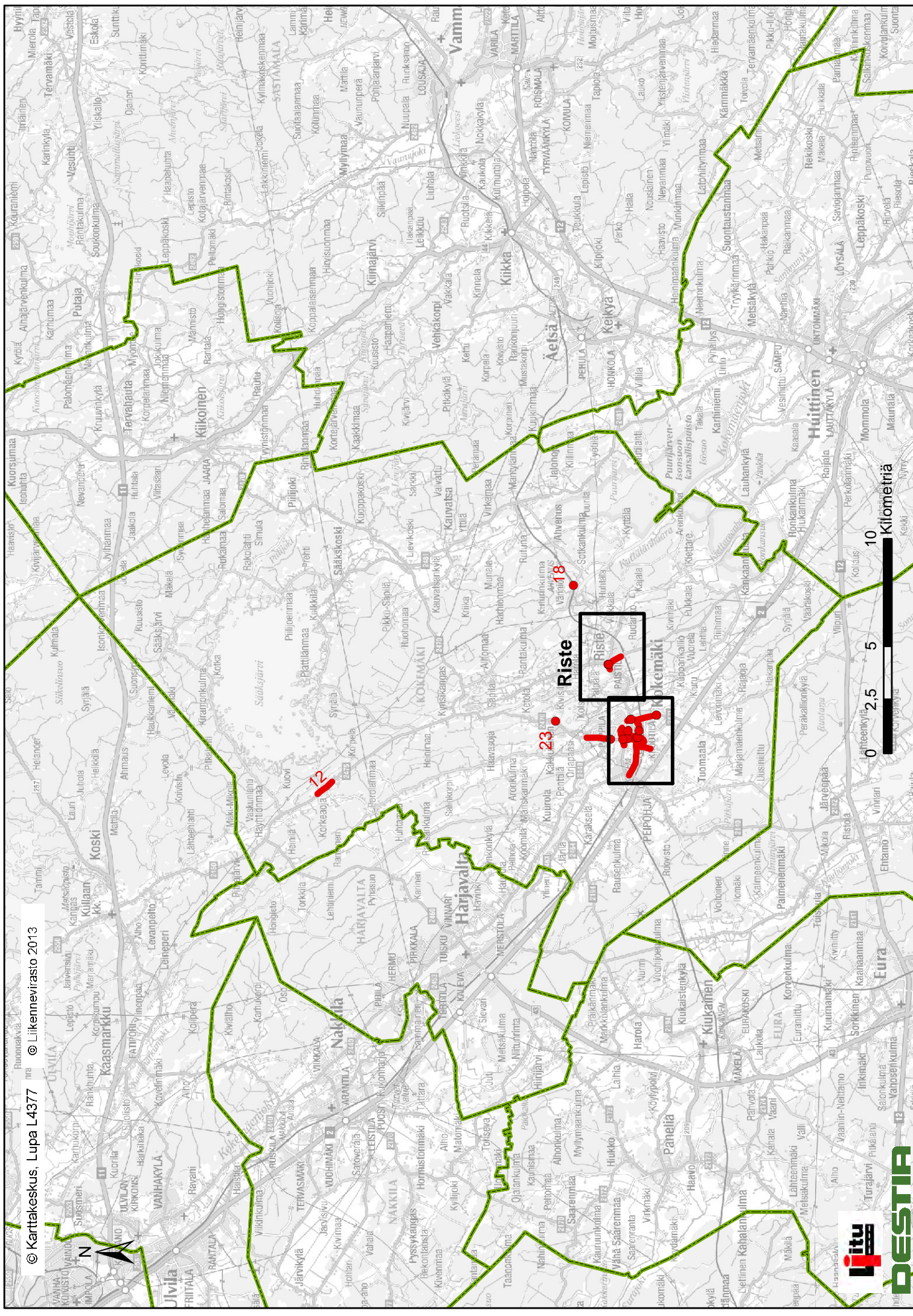
Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Kokemäki

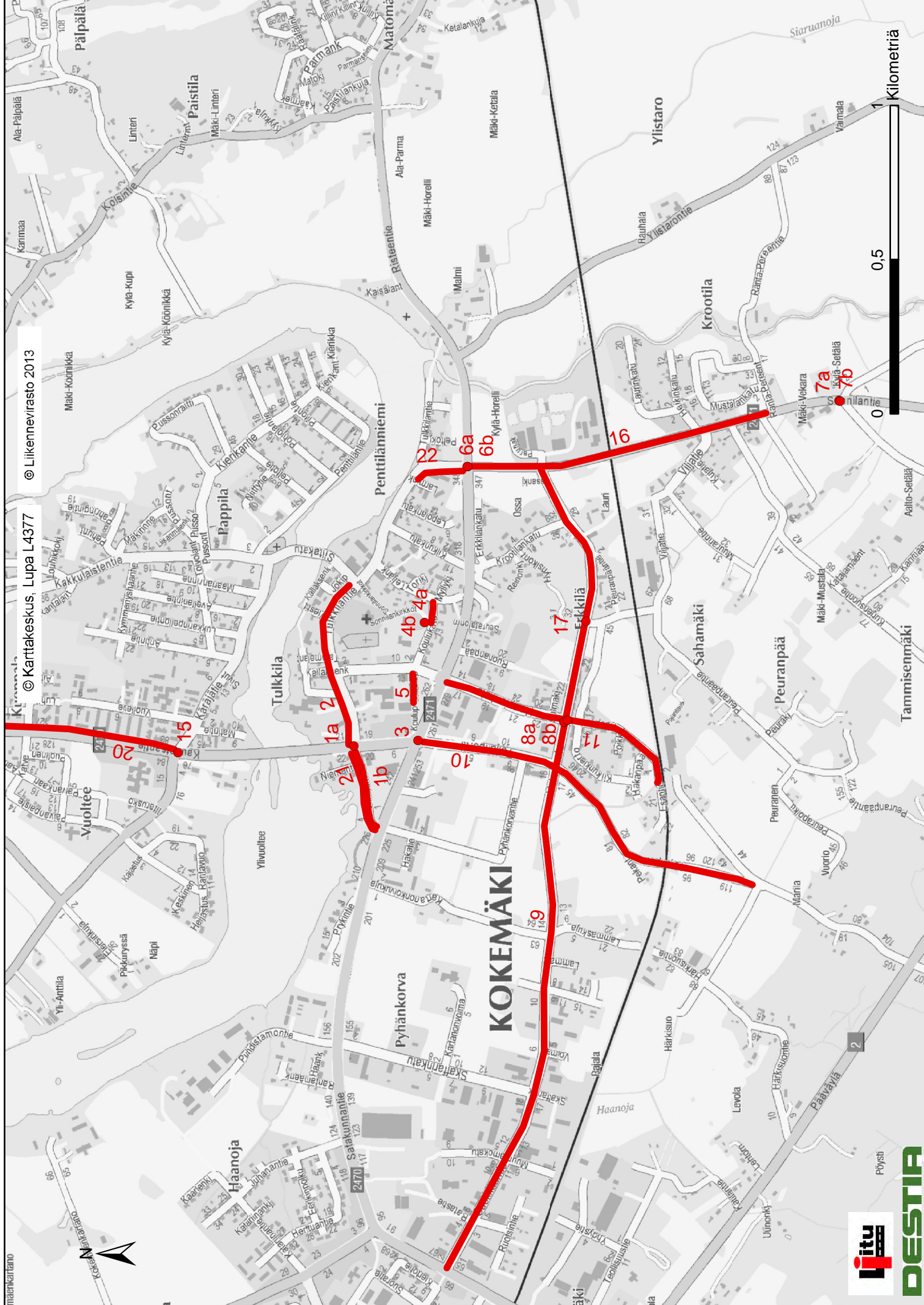
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
7a	Sonnilantie (mt 2471) x Setäläntie x Sonnilan kylätie	Taajamerkin siirto näkyvämpää paikkaan	-	0,001	1	ELY-keskus	657	2471/1/1310 - 1/1310
7b	Sonnilantie (mt 2471) x Setäläntie x Sonnilan kylätie	Taajamerkin havaittavuuden parantaminen maalaamalla nopeusrajoitus 50 km/h taajamamerkin kohdalle Sonnilantien ajorataan	500€	0,001	1	ELY-keskus	657	2471/1/1310 - 1/1310
8a	Haapionkatu x Voimakatu	Stop-merkin asentaminen myös Voimakadun toiseen liittymään, pysäytysviivan maalaus molempiin liittymiin	1 500€	-	2	Kunta	-	-
8b	Haapionkatu x Voimakatu	Voimakadun idän puoleisen liittymän kaventaminen ja suojatien lyhentäminen pidentämällä kevyen liikenteen väylän välikaistaa	5 000€	-	2	Kunta	-	-
9	Suokkaantie - Voimakatu	Ajoradan kavennus keski- ja reunaviivojen maalauksella, n. 2,7 km	5 000€	-	2	Kunta	-	-
10	Teljänportti	Ajoradan kavennus keski- ja reunaviivojen maalauksella, n. 1,2 km	2 200€	-	2	Kunta	-	-
11	Haapionkatu	Ajoradan kavennus keski- ja reunaviivojen maalauksella, n. 0,8 km	1 500€	-	2	Kunta	-	-
12	Kullaantie (mt 2475), Korkeaojan koulun kohta	Nopeusrajoituksen havaittavuuden parantaminen maalaamalla nopeusrajoitus 50 km/h Kullaantien ajorataan nopeusrajoitusmerkin ja lapsia-varoituserkkien kohdalla sekä heräteraitojen jyräintä lapsia-varoituserkkien kohdalle	2 000€	0,001	1	ELY-keskus	657	2475/1/6610 - 2/470
13a	Risteentie (mt 12804) x Risteentie (mt 12931) x Ronkantie(mt 12804)	Risteentien liittymän kavennus pidentämällä liittymäsaarekettä suojatien kohdalle sekä liittymän kavennus suunniteluohjeiden mukaiseksi (vaatii erillisen suunnitelman laatimista)	20 000€	-	2	Kunta	-	12804/3/0 - 3/0
13b	Risteentie (mt 12804) x Risteentie (mt 12931) x Ronkantie(mt 12804)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen liittymän suojatietä n. 10 m Ronkantien suuntaan	5 000€	-	2	Kunta	-	12804/3/0 - 3/0
13c	Risteentie (mt 12804) x Risteentie (mt 12931) x Ronkantie(mt 12804)	"Pyörätie päätty" -merkkien asentaminen Risteentielle - Ronkantielle (mt 12804) molemmin puolin Risteentien (mt 12931) liittymää	400€	-	1	Kunta	-	12804/3/0 - 3/0

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Kokemäki

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
14	Risteentie (mt 12804) - Ronkantie(mt 12804), Risteentie (mt 12931) liittymäalue	Nopeusrajoituksen 50 km/h maalaus maantien ajorataan nopeusrajoitusmerkkien kohdalle	500€	-	1	Kunta	-	12804/2/5890 - 3/240
15	Kauvatsantie (mt 2470) x Kuorolantie (mt 2440) x Käräjätie	Kiertoliittymän rakentaminen	250 000€	0,014	3	ELY-keskus ja kunta	288	2470/2/0 - 2/0
16	Sonniantie (mt 2471) välillä Satakunnantie (mt 2471) - Ranta-Pereentie	Valaistuksen parantaminen, noin 1 km	15 000€	0,000	2	ELY-keskus	-	2471/1/1550 - 1/2540
17	Voimakatu x Peuranpääntie	Suojatien ja kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen Voimakadun kevyen liikenteen väylä Peuranpääntien liittymään, suojatien ennakkovaroituserkkien asentaminen	3 000€	-	2	Kunta	-	-
18	Kytäläntie (mt 12933), Pajamäen tasoristeys	Alikulkusillan rakentaminen, tiejärjestelyt	1 450 000€	0,002	3	ELY-keskus ja LiVi/rata	307	12933/1/7535 - 1/7535
19	Vt 11 välillä Ulvila-Kiikoinen	Automaattikameravalvonnan rakentaminen pituus yht. 44,7 km (vaatii erillisen suunnitelman laatimista)	-	0,013	3	ELY-keskus	608	11/15/33 - 15/2533
20	Kauvatsantie (mt 2470) välillä Käräjätie - Ammatti- ja yrittäjäopisto	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen, n. 1,1 km	390 000€	0,003	3	ELY-keskus	101	2470/2/0 - 2/1110
21	Viinikantie	Jalkakäytävän leventäminen kevyen liikenteen väyläksi, n. 270 m	50 000€	-	3	Kunta	-	-
22	Tulkkilantie välillä Larminkatu - Risteentie (mt 12804)	Jalkakäytävän jatkaminen, n. 100 m	40 000€	-	3	Kunta	-	-
23	Kauvatsantie (mt 2470) x Ketolantie	Kauvatsantien nopeusrajoituksen 60 km/h jatkaminen pohjoiseen Ketolantien liittymän yli	400€	0,002	1	ELY-keskus	685	2470/2/2810 - 2/2950

3 068 100€ 0,055

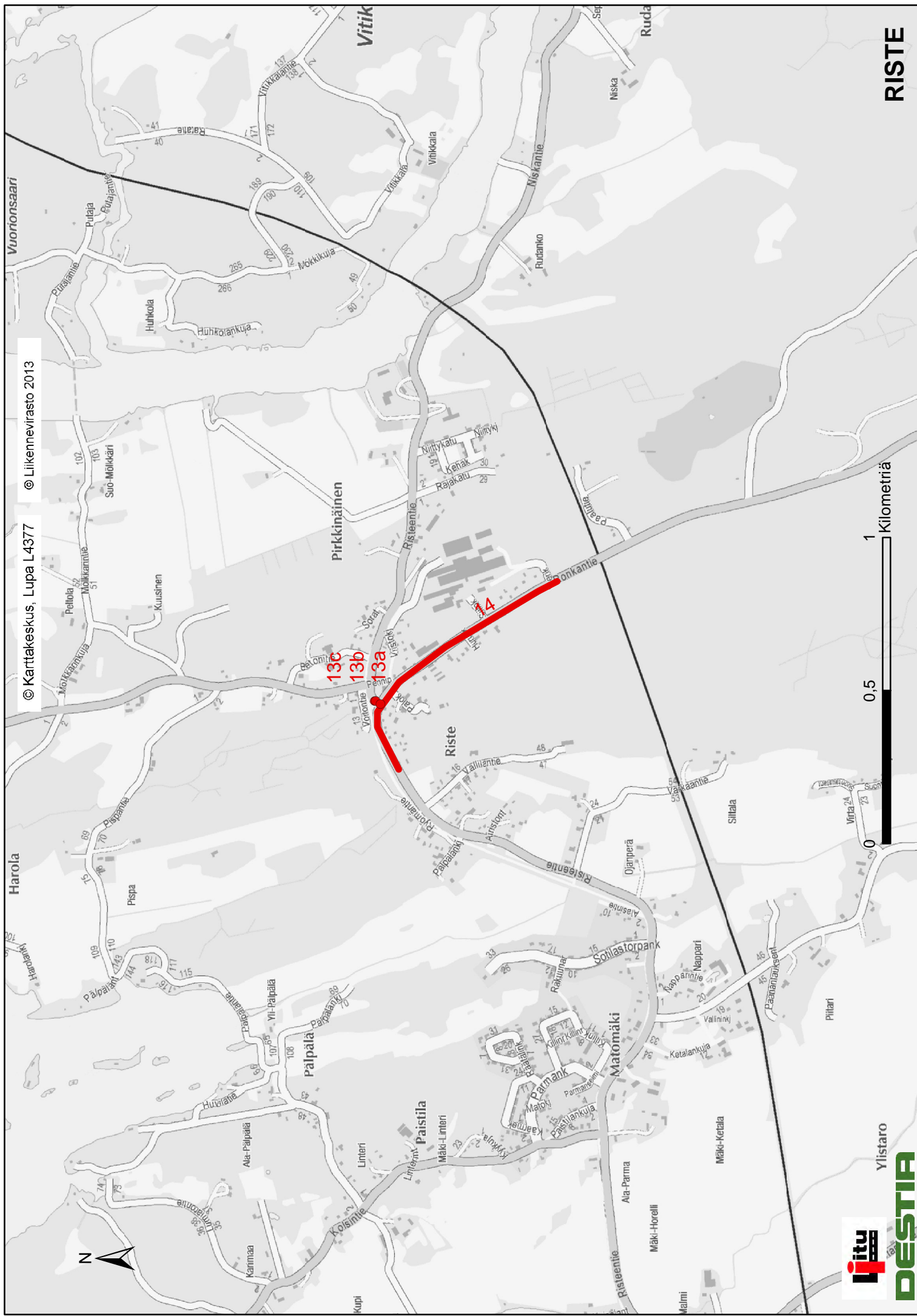

© Karttakeskus, Lupa L4377

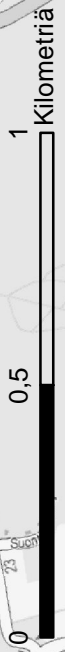
© Liikennevirasto 2013

© Karttateskus, Lupa L4377 © Liikennevirasto 2013

RISTE

Kuntakortti Luvia

Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

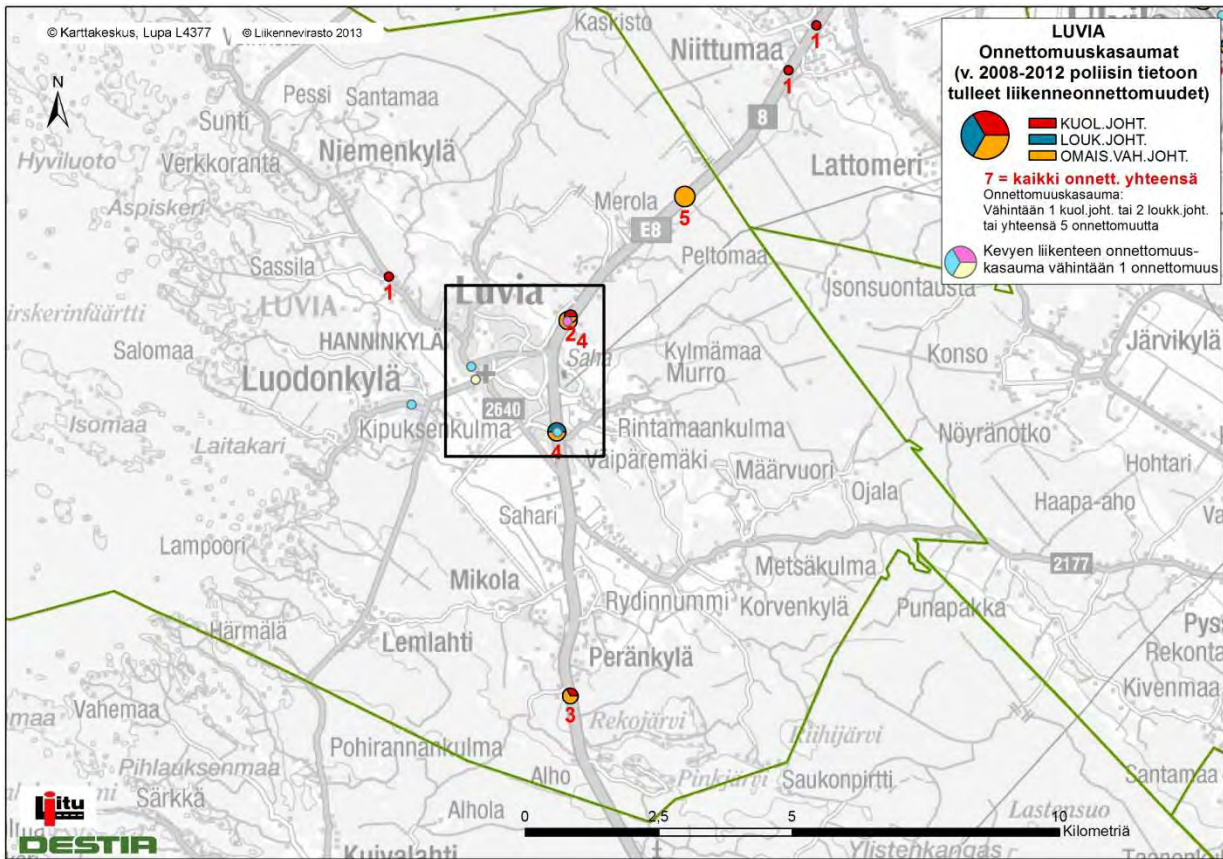
- Käynnistetään uuden liikenneturvallisuusryhmän toiminta.
- Laaditaan eri hallintokuntien yhteinen toimintasuunnitelma.
- Suunnitellaan eri hallintokuntien henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutusta Liikenneturvan kanssa.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen ”sähköisestä” työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

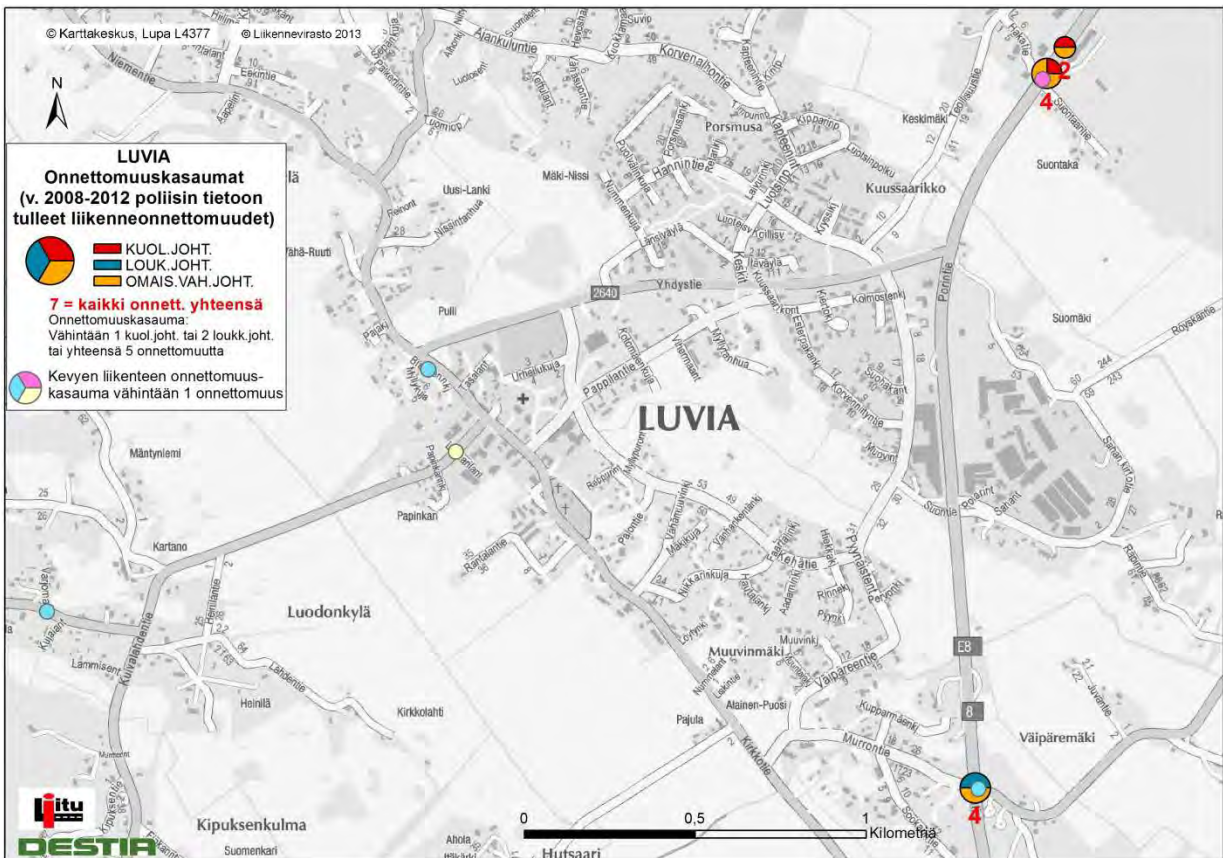
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 0,6	Vuosina 2003–2007: 7	Vuosina 2003–2007: 5
Vuosina 2008–2013: 1,0	Vuosina 2008–2013: 4	Vuosina 2008–2013: 4
Vuonna 2012: 1,0	Vuonna 2012: 8	Vuonna 2012: 6
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Luvia	Porin seutu
Jalankulkijoiden (1) ja pyöräilijöiden (1) osuus uhreista	9 %	20 %
Mopoilijoiden (2) ja moottoripyöräilijöiden (2) osuus uhreista	17 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (14) osuus uhreista	61 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	56 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	22 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	28 / 22 / 6 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	108	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	25	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset		
1,9 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 0,3 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Luvia

Luvian onnettomuuskasautumat

Luvian taajaman onnettomuuskasautumat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Luvia

LUVIA
Toimenpideohjelma

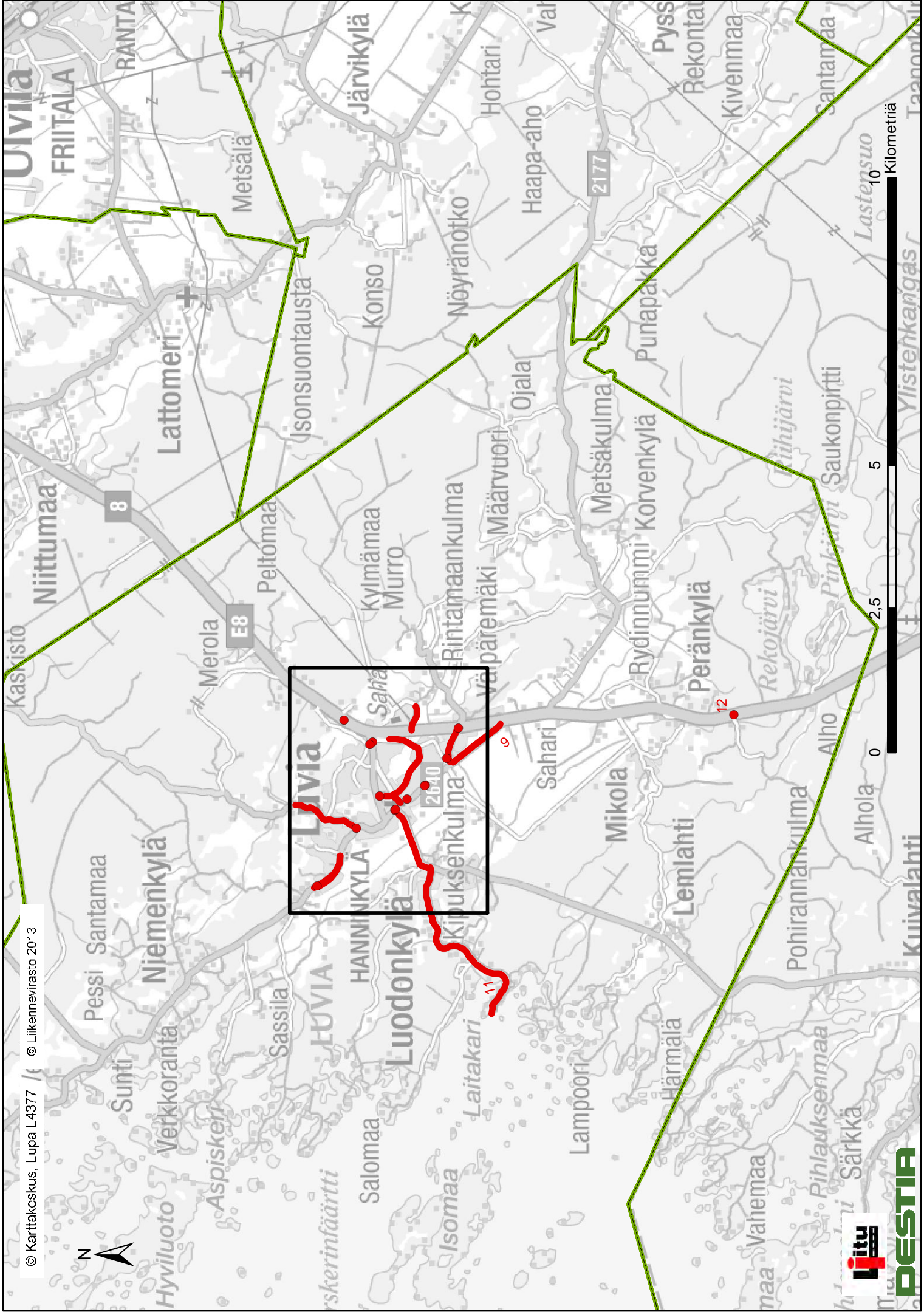
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyysk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Vanha Porintie (mt 12858)	Nopeusrajoituksen alentaminen (aluenopeusrajoituksen 40 km/h jatko 600 metriä pohjoiseen)	100€	0,001	1	ELY-keskus	676	12858/1/1185 - 1/1780
1b	Vanha Porintie (mt 12858)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Niementie (mt 12858) - Ajankuluntie, pituus n. 550 m	193 000€	0,002	3	ELY-keskus	101	12858/1/594 - 1/1140
2	Niementie (mt 12858) x Vanha Porintie (mt 12857)	Kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen Niementien suojatieltä kevyen liikenteen väylälle ja liittymään (osin rakennettu)	1 000€	0,003	1	ELY-keskus	603	12858/1/580 - 1/580
3a	Niementie (mt 12857) välillä Kolinummentie - Ruutin puistotie	Aluenopeusrajoituksen 40 km/h jatkaminen, taajama-merkin siirto	100€	0,004	1	ELY-keskus	676	12857/1/550 - 1/1320
3b	Niementie (mt 12857) välillä Kolinummentie - Ruutin puistotie	Kevyen liikenteen väylän jatkaminen n. 0,7 km	240 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	12857/1/550 - 1/1270
3c	Niementie (mt 12857) välillä Kolinummentie - Ruutin puistotie	Suojatien rakentaminen Niementielle Ruutin puistotien liittymään (kevyen liikenteen väylän rakentamisen yhteydessä)	1 200€	0,001	3	ELY-keskus	603	12857/1/1250 - 1/1250
4	Kirkkotie (mt 2640) x Kuivalahdentie (mt 12853)	Levennyksen rakentaminen keskisaareen Säästöpankin puolelle helpottamaan raskaiden ajoneuvojen kääntymistä Kuivalahdentien suunnalta Kirkkotielle	1 000€	0,000	1	ELY-keskus	-	2640/1/2470 - 1/2470
5	Kirkkotie (mt 2640), Säästöpankin tonttiliittymä	Vastapäätä Kuivalahdentien liittymää olevan Säästöpankin tonttiliittymän muuttamisen yksisuuntaiseksi niin, että liittymästä sallitaan vain pihaan ajo.	400€	0,004	1	Kunta ja yksityinen	287	2640/1/2460 - 1/2460
6a	Pappilantie	Läpäjokielto liikennemerkillä sekä lisäkilvellä "pihoihin ajo sallittu"	300€	-	1	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Luvia

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel- lisyyssik	Tienpitäjä	Toimen- pide- luokka	Tieosoite
6b	Pappilantie	Ajoradan korotusten rakentaminen (korotettu liittymä seurakuntakeskuksen liittymään ja tössyn rakentaminen päiväkodin portille vievän yhteyden kohdalle)	25 000€	-	2	Kunta	-	-
7	Kirkkotie (mt 2640), hautausmaan linja- autopysäkki	Koulukeskuksen saattoliikenteen ohjaus koulukeskuksen puolella olevalle linja-autopysäkillä (harkintaan)	-	-	1	Kunta	-	2640/1/2190 - 1/2190
8a	Kirkkotie (mt 2640) x Vähämuuvinkuja	Suojatien maalaaminen kevyen liikenteen väylän jatkeelle	750€	0,003	1	ELY-keskus	603	2640/1/1760 - 1/1760
8b	Kirkkotie (mt 2640) x Vähämuuvinkuja	Kärkikolmion siirto lähemmäs liittymää ja "kaksisuuntainen pyörätie"- lisäkilven asentaminen liikennemerkkiin	200€	0,002	1	Kunta	287	2640/1/1760 - 1/1760
9	Kirkkotie (mt 2640) välillä Murrontie - vt 8	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen 1,1 km	378 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	2640/1/70 - 1/1150
10	Kuivalahdentie (mt 12853) välillä terveyskeskus - Laitakarintie (mt 12855)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 1,2 km (VAR-ELYn TTS v. 2013)	300 000€	0,004	3	ELY-keskus	101	12853/1/90 - 1/1250
11	Laitakarintie (mt 12855) väli Kuivalahdentie - satama	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen (n. 3.5 km).	1 225 000€	0,020	3	ELY-keskus	101	12855/1/0 - 1/3500
12	Vt 8 x Meiskantie	Hirvivaritusalueen jatkaminen pohjoiseen (Porin suunnasta tulevien merkin siirto Meiskantie liittymän eteläpuolelle ja Rauman suunnasta tulijoiden merkin vaikutusalueen pidentäminen)	200€	0,001	1	ELY-keskus	657	8/123/2200 - 123/2400
13	Vt 8 x Murrontie (mt 12863)	Kevyen liikenteen aikulun rakentaminen (osayleiskaavassa)	1 000 000€	0,004	3	ELY-keskus	131	8/124/809 - 124/809
14	Sahankiertotie välillä vt 8 - Räpintien risteys	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 0,4 km	140 000€	-	3	Kunta	-	-
15	Vt 8, Takilan kohta	Hirviä-varoituserkin siirto, varoitukseen alku siirretään alkamaan Porin suuntaan mennessä Suontaantien liittymän eteläpuolelta	200€	0,002	1	ELY-keskus	657	8/124/2810 - 124/3180

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Luvia

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyysslk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
16a	Kehätie	Kehätien liittymien muuttaminen tasa-arvoisiksi postamalla kärkikolmiot Urheilukujan, Pappilantien, Vähämuuvinkujan, Pyykkujan, Suohakantien liittymistä. Nopeusrajoitusmerkkeihin lisäkilpi "etuajo-oikeus liittymissä muuttunut".	-	-	1	Kunta	-	-
16b	Kehätie	Alue 40 km/h-merkkien asentaminen Kehätien päihin ennen Yhdystien liittymää, nopeusrajoituksen 30 km/h maalaus Kehätien ajorataan	1 500€	-	2	Kunta	-	-
16c	Kehätie	Alue 40 km/h-merkkien asentaminen Kehätien päihin ennen Yhdystien liittymää, nopeusrajoituksen 30 km/h maalaus Kehätien ajorataan	1 000€	-	1	Kunta	-	-
17	Väipäreetie	Alue 40 km/h-merkin asentaminen Murrontielle kääntyville	200€	-	1	Kunta	-	-
18	Hannintie x Yhdystie (mt 2640)	Suojatien rakentaminen Hannintien yli kevyen liikenteen väylän jatkeelle	1 200€	0,002	1	ELY-keskus ja kunta	603	2640/2/1400 - 2/1400
19	Murrontie	Hidasteiden rakentaminen esim. töyssyjen rakentaminen (3 kpl)	30 000€	0,001	2	ELY-keskus	653	12863/1/0 - 1/670
			3 540 350€					0,056

? i bHJ_cfHj]A Yf]_Ufj]U**Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:**

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

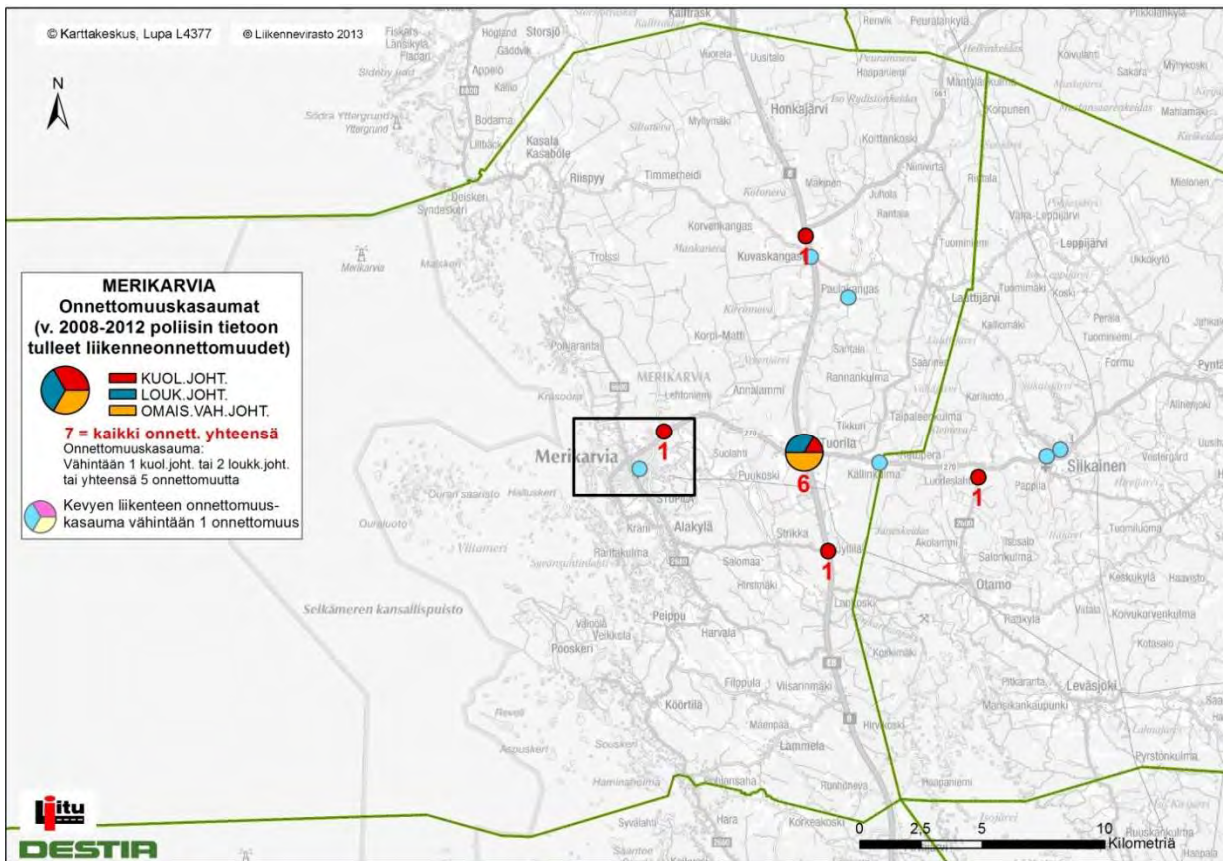
- Käynnistetään uuden liikenneturvallisuusryhmän toiminta.
- Laaditaan eri hallintokuntien yhteinen toimintasuunnitelma.
- Suunnitellaan eri hallintokuntien henkilökunnan koulutusta Liikenneturvan kanssa.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

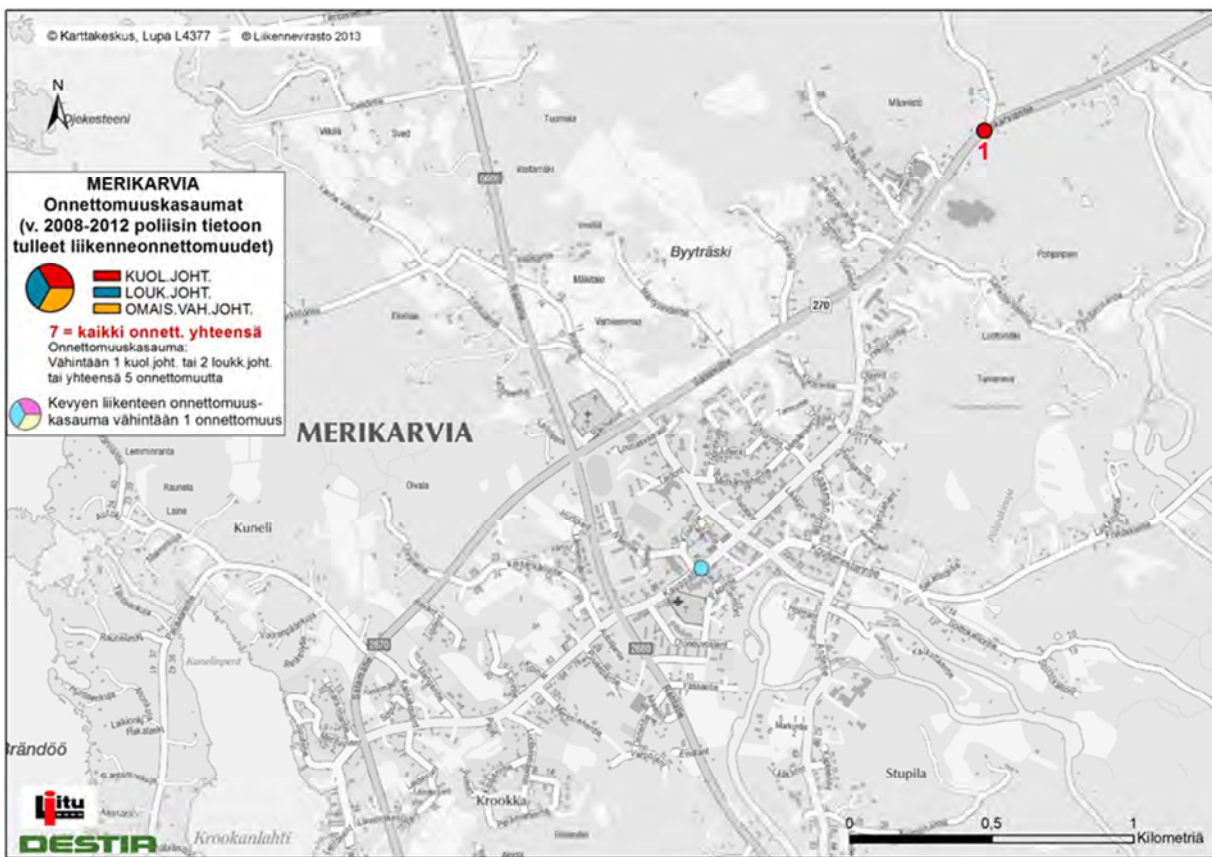
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 0,4	Vuosina 2003–2007: 11,4	Vuosina 2003–2007: 8,8
Vuosina 2008–2012: 1,2	Vuosina 2008–2012: 7,8	Vuosina 2008–2012: 6,4
Vuonna 2012: 0	Vuonna 2012: 2	Vuonna 2012: 2
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Merikarvia	Porin seutu
Jalankulkijoiden (1) ja pyöräilijöiden (1) osuus uhreista	5 %	20 %
Mopoilijoiden (3) ja moottoripyöräilijöiden (4) osuus uhreista	16 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (25) osuus uhreista	58 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt,st) osuus onnettomuuksista	38 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	20 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	32 / 15 / 12 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	189	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	18,8	5,5
Liikenneonnettomuuksista vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset: 3,4 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 0,6 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Merikarvia

Merikarvian onnettomuuskasaumat

Merikarvian taajaman onnettomuuskasaumat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Merikarvia

MERIKARVIA
Toimenpideohjelma

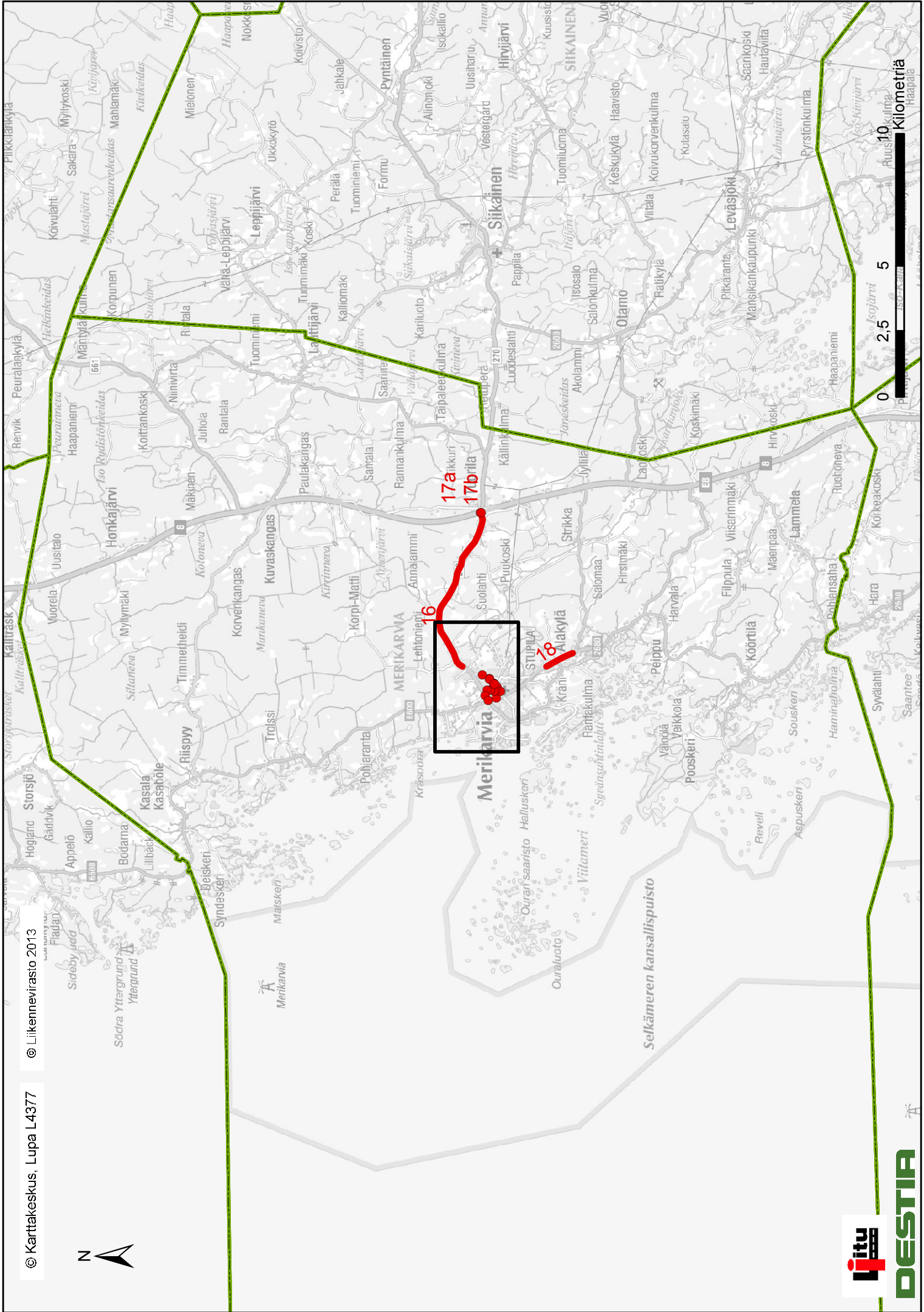
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1	Kauppatie (mt 13169) x Antintie (mt 13171)	Korotetun liittymän korjaus	1 000€	--	1	ELY-keskus	--	13169/1/1570 - 1/1570
2	Kauppatie (mt 13169)	Kaupan pihojen erottaminen tiealueesta/kevyen liikenteen väylästä ajoratamaalauksin (Rautanet, Meri kebab, Nordea, Sähkö-Pallo, Postari)	1 000€	0,005	1	ELY-keskus ja yksityinen	638	13169/1/1370 - 1/1790
3a	Kauppatie (mt 13169)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,002	1	ELY-keskus	657	13169/1/1660 - 1/1660
3b	Kauppatie (mt 13169)	Nopeusrajoituksen 40 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,002	1	ELY-keskus	657	13169/1/1660 - 1/1660
3c	Kauppatie (mt 13169)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,003	1	ELY-keskus	657	13169/1/1480 - 1/1480
3d	Kauppatie (mt 13169)	Nopeusrajoituksen 40 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,000	1	ELY-keskus	657	13169/1/1480 - 1/1480
4	Kauppatie (mt 13169) x Vihtorintie	Kätkikolmion korvaaminen stop-merkillä	500€	0,007	1	ELY-keskus ja kunta	605	13169/1/1900 - 1/1900
5a	Kauppatie (mt 13169) välillä Kloorantie - Raitalantie	Suojatien rakentaminen kevyen liikenteen väyliä tien vastapuolella olevaan Kloorantien liittymään, herätevarsien asentaminen suojatiemerkkiin	1 700€	0,004	1	ELY-keskus	603	13169/1/2230 - 1/2230
5b	Kauppatie (mt 13169) välillä Kloorantie - Raitalantie	Suojatien rakentaminen kevyen liikenteen väyliä tien vastapuolella olevaan Vihtorintien liittymään, herätevarsien asentaminen suojatiemerkkiin	1 700€	0,003	1	ELY-keskus	603	13169/1/1870 - 1/1870
5c	Kauppatie (mt 13169) välillä Kloorantie - Raitalantie	Suojatien rakentaminen kevyen liikenteen väyliä tien vastapuolella olevaan Raitalantien liittymään, herätevarsien asentaminen suojatiemerkkiin	1 700€	0,003	1	ELY-keskus	603	13169/1/1620 - 1/1620

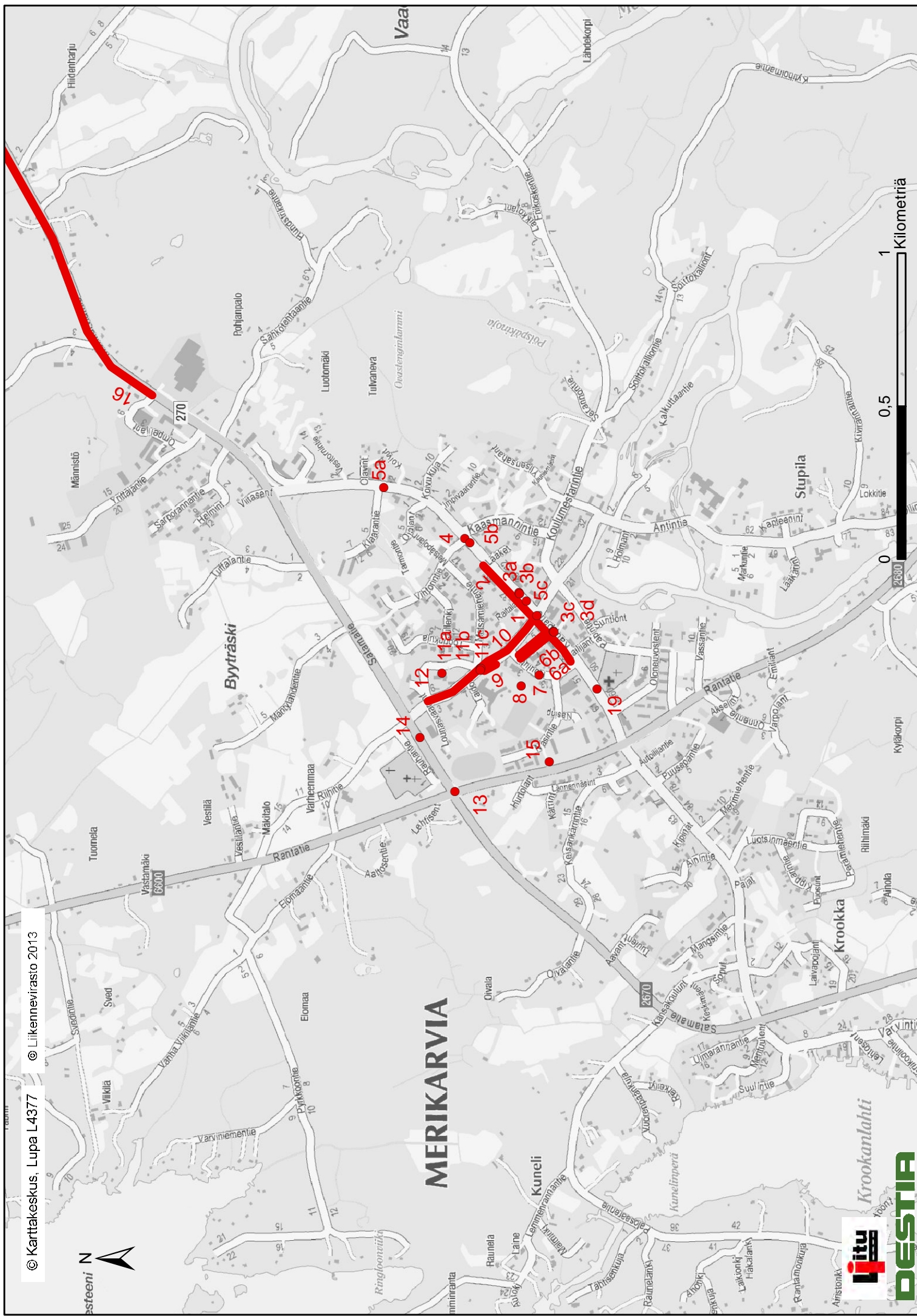
Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Merikarvia

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
6a	Välitie	Tiealueen erottaminen piha-alueista maaliviivalla	500€	--	1	Kunta	--	-
6b	Välitie	Korotetun kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 120 m	42 000€	--	2	Kunta	--	-
7	Koulu tie	Koulu tien katkaisu moottoriajoneuvoliikenteeltä, puskupuomin asentaminen	2 000€	--	2	Kunta	--	-
8	Koulu keskuksen piha-alue	Piha-alue suunnitelman laatiminen, pysäköinti/saattoliikennepaikan jäsentely	0,000	--	1	Kunta	--	-
9	Antintie, koulu keskuksen kohta	Metsämiehien liittymän eteläpuolella koulun puolella olevien yhteyksien katkaisu	500€	--	1	Kunta	--	-
10	Antintie	Nopeusrajoituksen 30 km/h maalaus ajorataa nopeusrajoitusmerkkien ja koululaisia varoituserkkien kohdalle	1 500€	--	1	Kunta	--	-
11a	Antintie x Metsämiehentie	Suojatien ennakkovaroitusmerkin asentaminen pohjoisesta liittymää lähestyttäessä.	200€	--	1	Kunta	--	-
11b	Antintie x Metsämiehentie	Suojatie-merkkien herätevarsien asentaminen	500€	--	1	Kunta	--	-
11c	Antintie x Metsämiehentie	Toisen "makkara"-hidasteen rakentaminen pohjoisesta tultaessa ennen suojattietä	1 000€	--	1	Kunta	--	-
12	Norkoolin päiväkot	"Sallittu tilatakselle" lisäksi asentaminen pysähtymisen kielletty merkkiin.	100€	--	1	Kunta	--	-
13	Satamatie (mt 270) x Satamatie (mt 2670) x Rantatie (mt 2680) x Rantatie (mt 6600)	Väistämisvelvollisuusviivan maalaus kärkikolmion kohdalle	1 000€	0,003	1	ELY-keskus	638	270/1/0 - 1/0
14	Satamatie (mt 270), paloaseman kohta	Paloasemasta varoittaminen asentamalla molemmin puolin paloaseman liittymää "Muu vaara"-varoituserkit lisäksi "Paloasema"	600€	0,000	1	ELY-keskus	657	270/1/205 - 1/205
15	Rantatieä Näsin tielle johtava kevyen liikenteen väylä	Puskupuomin asentaminen estämään auto liikenne kevyen liikenteen väylällä	2 000€	--	2	Kunta	--	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Merikarvia

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyyssik	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
16	Merikarviantie (mt 270) välillä Ompelijantie - Tuorila	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen kahdessa vaiheessa (kunnan laatima suunnitelma olemassa), pituus n. 6,5 km	2 275 000€	0,006	3	ELY-keskus ja kunta	101	270/1/1655 - 2/4430
17a	Merikarviantie (mt 270) x Siikaistentie (mt 270) x vt 8	Turvasaarekkeiden rakentaminen sivusuunnille	40 000€	0,015	2	ELY-keskus	1 001	8/210/0 - 210/0
17b	Merikarviantie (mt 270) x Siikaistentie (mt 270) x vt 8	Kiertoliittymän rakentaminen (mikäli henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia edelleen sattuu)	1 000 000€	0,076	3	ELY-keskus	288	8/210/0 - 210/0
18	Rantatie (mt 2680), Kuninkaantien liittymien välillä	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen, n. 1,1 km	363 000€	0,001	3	ELY-keskus ja kunta	101	2680/6/3200 - 6/4340
19	Kauppatie (mt 13169), kirkon portaiden kohta	Korotetun liittymän rakentaminen	15 000€	0,018	1	ELY-keskus	653	13169/1/1250 - 1/1250
			3 754 500€	0,148				

Sisällysluettelo

Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

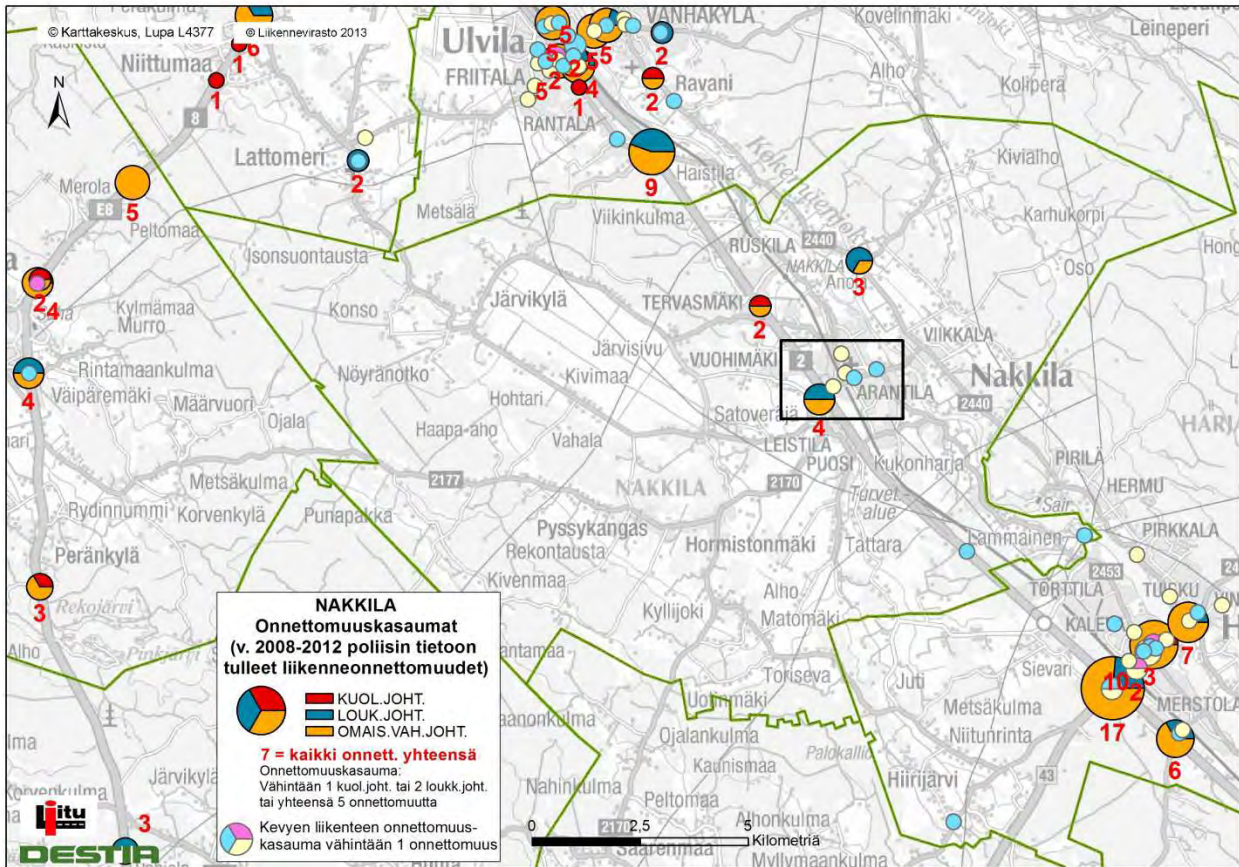
- Käynnistetään uuden liikenneturvallisuusryhmän toiminta.
- Laaditaan eri hallintokuntien yhteinen toimintasuunnitelma.
- Suunnitellaan eri hallintokuntien henkilökunnan koulutusta Liikenneturvan kanssa.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päädetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

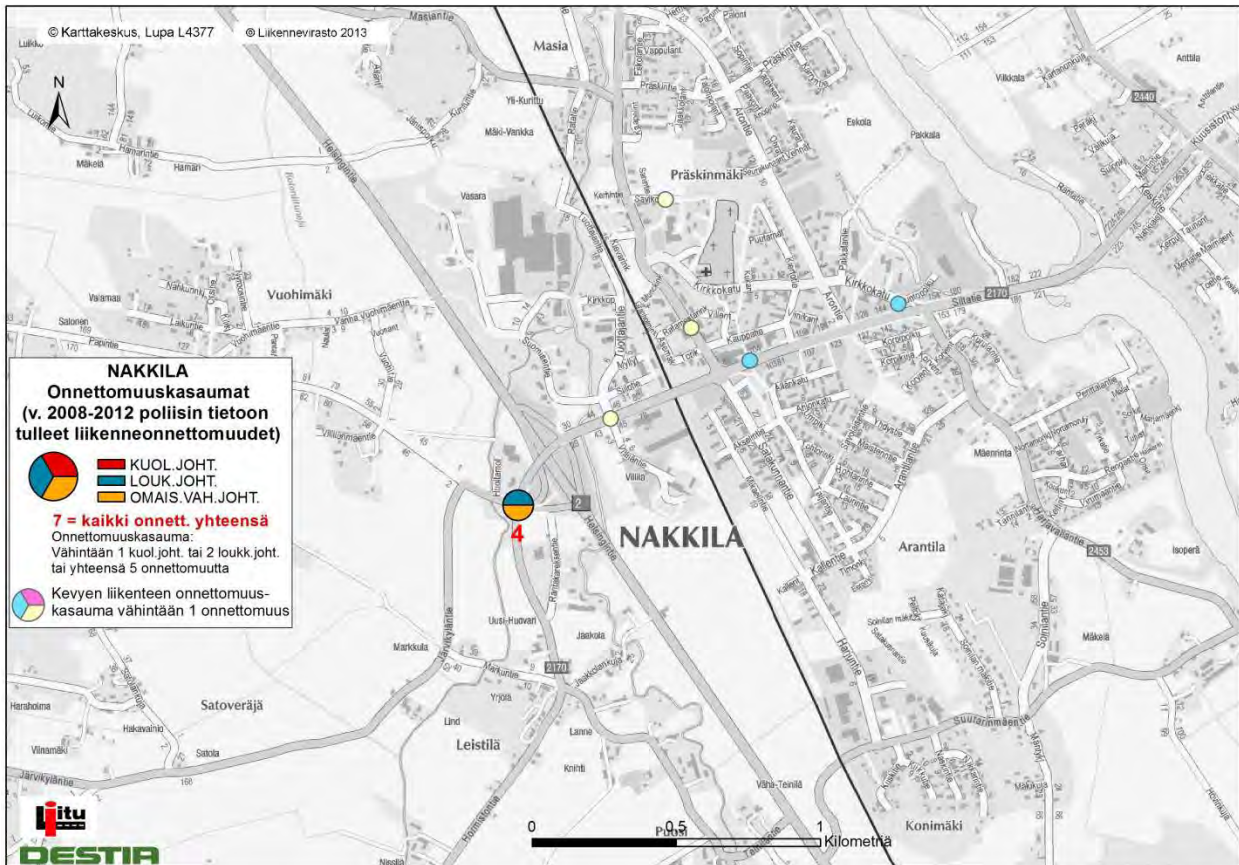
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 0,8	Vuosina 2003–2007: 8	Vuosina 2003–2007: 7
Vuosina 2008–2013: 0,2	Vuosina 2008–2013: 9	Vuosina 2008–2013: 6
Vuonna 2012: 0	Vuonna 2012: 9	Vuonna 2012: 6
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Nakkila	Porin seutu
Jalankulkijoiden (0) ja pyöräilijöiden (3) osuus uhreista	6 %	20 %
Mopoilijoiden (4) ja moottoripyöräilijöiden (3) osuus uhreista	15 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (34) osuus uhreista	71 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	33 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	30 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	43 / 13 / 13 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	104	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	3,3	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset		
3 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 0,5 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Nakkila

Nakkilan onnettomuuskasautumat

Nakkilan taajaman onnettomuuskasautumat

NAKKILA
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyys	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Hormistontie (mt 2170) x Siltatie (mt 2170) x Järvikyläntie (mt 12871) x 22045 ramppliittymä	Nopeusrajoituksen 50 km/h maalaus Hormistontien ajorataan taajamamerkin kohdalle	500€	0,002	1	ELY-keskus	657	2170/5/4010 - 5/4010
1b	Hormistontie (mt 2170) x Siltatie (mt 2170) x Järvikyläntie (mt 12871) x 22045 ramppliittymä	Nopeusrajoituksen 50 km/h maalaus 22045 ramppile taajamamerkin kohdalle	500€	0,000	1	ELY-keskus	657	22045/45/190 - 45/190
1c	Hormistontie (mt 2170) x Siltatie (mt 2170) x Järvikyläntie (mt 12871) x 22045 ramppliittymä	Kärkikolmioiden korvaaminen stop-merkillä ja pysäytysviivan maalaus Järvikyläntien ja vt:n 2 ramppliittymän liittymässä	1 000€	0,010	1	ELY-keskus	605	2170/5/4140 - 5/4140
1d	Hormistontie (mt 2170) x Siltatie (mt 2170) x Järvikyläntie (mt 12871) x 22045 ramppliittymä	Kiertoliittymän rakentaminen	300 000€	0,026	3	ELY-keskus	288	2170/5/4140 - 5/4140
2	Siltatie (mt 2170) x ramppliittymä 22045	Näkemäraivaus (joen törmällä olevien koivujen poisto)	500€	0,003	1	ELY-keskus	287	2170/6/150 - 6/150
3	Kuntopolku x Kirkkokatu	Siltatien ja Kuntopolun välissä olevien koivujen alaoksien poisto (niin että Kuntopolulta tuleva näkee Siltakadulta kääntyvät)	500€	-	1	Kunta	-	-
4	Kuntopolku	Kuntopolun alussa olevien kevyen liikenteen väylien erottaminen ajoradasta reunakivellä niin, että suojatien kohta rakennetaan madalletulla reunakivellä	1 000€	-	1	Kunta	-	-
5a	Kirkkokatu, Kirkon seudun koulu	Koulun ohjeistus saattoilikeenteelle	-	-	1	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Nakkila

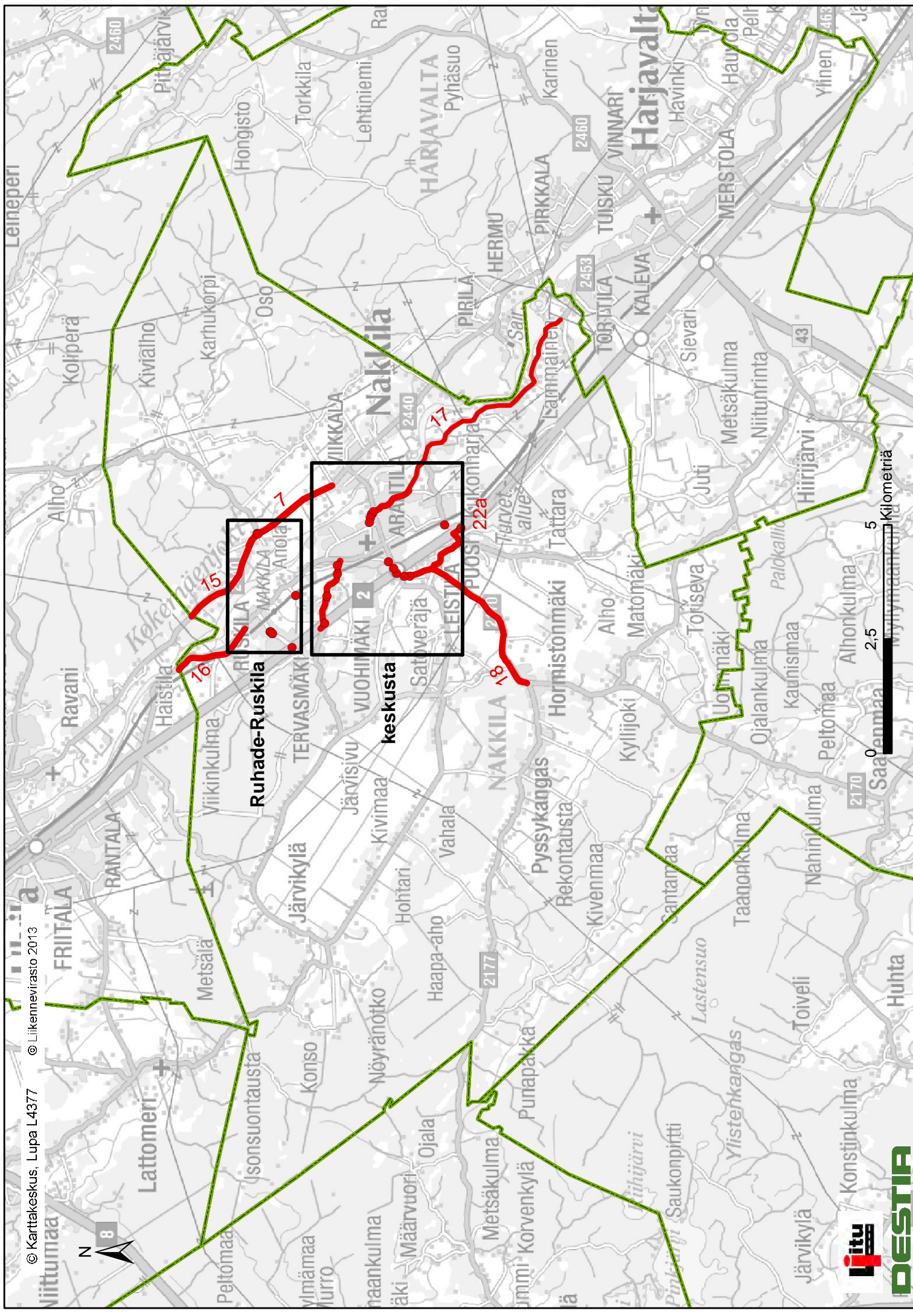
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
5b	Kirkkokatu, Kirkonseudun koulu	Korotetun suojatien rakentaminen kohtaan jossa kevyen liikenteen väylä ylittää Kirkkokadun	10 000€	-	2	Kunta	-	-
6	Harjavallantie (mt 2453)	Suojateiden rakentaminen Harjavallantien suuntaisen kevyen liikenteen väylän jatkeille Korripolun, Korventien, Tannilantien ja Soinilantien liittymissä	4 600€	0,003	1	ELY-keskus ja kunta	638	2453/1/70 - 1/910
7	Anolantie (mt 2440) välillä Uusikuja - Anola	Linja-autopysäkkilevennyksen rakentaminen n. 12 kpl (vaatii suunnitelman laatimista)	50 000€	0,010	2	ELY-keskus	342	2440/2/5130 - 2/7390
8a	Kaasmarkuntie (mt 12906) x Anolantie (mt 2440)	Näkemäraivaus (puiden alaoksien poisto)	500€	0,002	1	ELY-keskus ja	287	2440/2/5460 - 2/5460
8b	Kaasmarkuntie (mt 12906) x Anolantie (mt 2440)	Kärkikolmion siirto lähemmäs liittymää	100€	0,002	1	ELY-keskus	638	2440/2/5460 - 2/5460
9	Vt 2 x Ruskilantie x Ruskilankatu	Näkemäraivaus Porin suuntaan (puita)	500€	0,006	1	ELY-keskus	287	2/45/2820 - 45/2820
10a	Ruskilankatu x Hansuntien liittymä	Kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen liittymistä Ruskilankadun vastapuolella olevalle välikaistalla erotellulle kevyen liikenteen väylälle	1 000€	-	1	Kunta	-	-
10b	Ruskilankatu x Hansuntien liittymä	Suojatien rakentaminen Ruskilankadun yli, suojatien ennakkovaroitusmerkkien asentaminen vt 2 suunnalle	1 500€	-	2	Kunta	-	-
11a	Ruskilankatu x Niemisentie	Kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen liittymistä Ruskilankadun vastapuolella olevalle välikaistalla erotellulle kevyen liikenteen väylälle	1 000€	-	1	Kunta	-	-
11b	Ruskilankatu x Niemisentie	Suojatien rakentaminen Ruskilankadun yli, suojatien ennakkovaroitusmerkkien asentaminen Ruskilankadun suunnalta tulijoille	1 500€	-	2	Kunta	-	-
12a	Masiantie (mt 12885)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Porintie - Muntintie, n. 1 km . Rakentaminen Kuritun tasoristeyksen alikulun rakentamisen yhteydessä. (Sisältää sillan leventämisen)	400 000€	0,003	3	ELY-keskus	101	12885/1/0 - 1/980

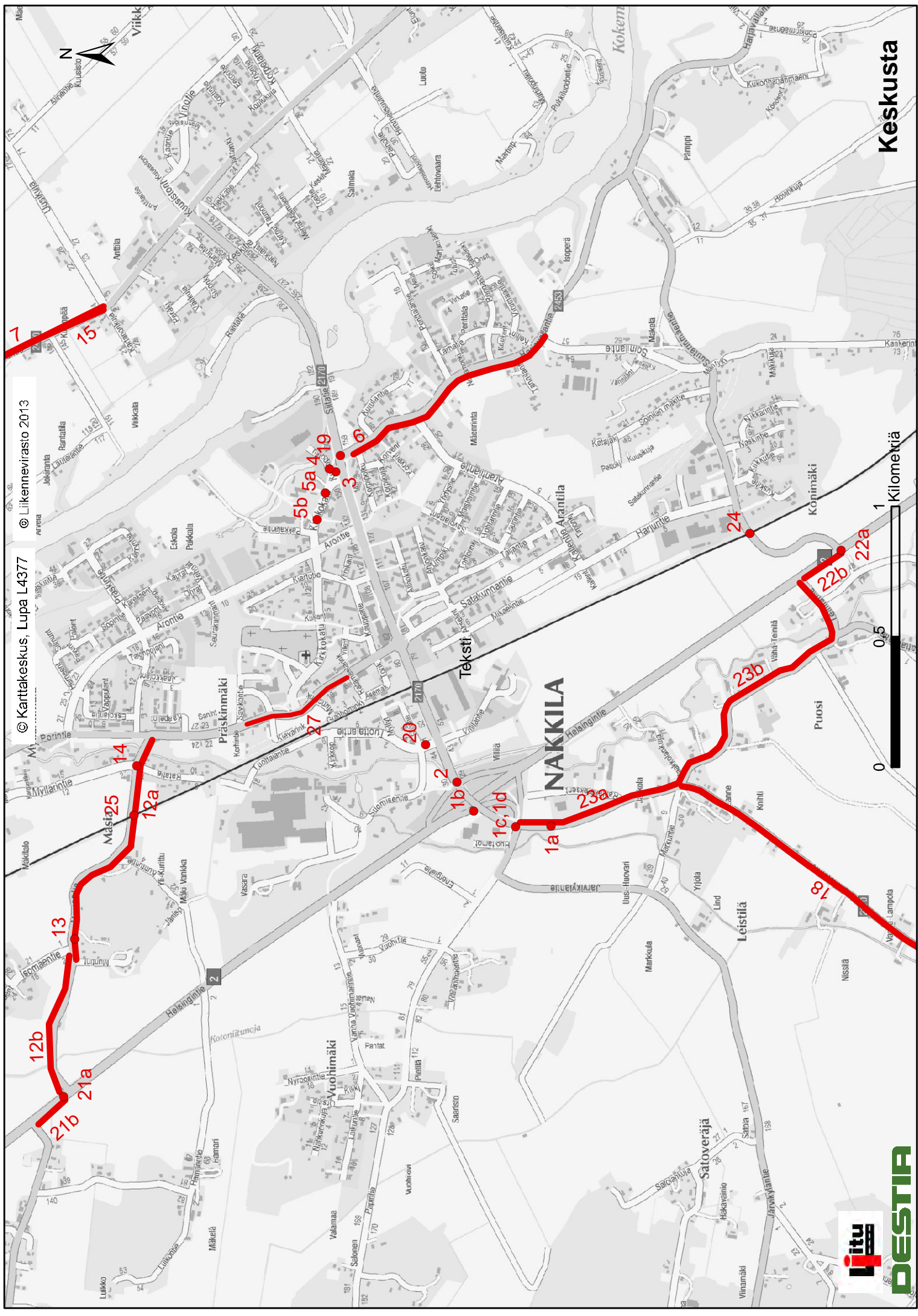
Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Nakkila

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyys	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
12b	Masiantie (mt 12885)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Isomäentie - vt 2 (vt 2:n alittavan kevyen liikenteen aikulun rakentamisen yhteydessä), pituus n. 0,6 km	204 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	12885/1/930 - 1/1512
13	Masiantie (mt 12885) x Isomäentien liittymän itäpuolella oleva mutka	Mutkassa olevien koivujen näkemäraivaus	500€	0,001	1	ELY-keskus	504	12885/1/900 - 1/900
14	Masiantie (mt 12885) x Myllärintie x Rataatie	Näkemäpeilin asentaminen Myllärintieltä tulevalle liikenteelle	500€	0,001	1	ELY-keskus ja kunta	287	12885/1/135 - 1/135
15	Anolantie (mt 2440) välillä (ammattiohje Luovi, Ulvila -) Ulvila/Nakkila raja - Uusikuja	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen (tarveselvitys olemassa)	1 524 000€	0,005	3	ELY-keskus	101	2440/2/3036 - 2/7390
16	Porintie (mt 12883) väli Ruskila, Nakkila - Nakkilan ja Ulvilan raja (- Friitala, Ulvila)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen.	640 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	12883/2/900 - 2/2730
17	Harjavallantie (mt 2453), Kukonharjun ala-aste	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 5,6 km	1 950 000€	0,000	3	ELY-keskus	101	2453/1/1000 - 1/6570
18	Mt 2170 (Hormistontie)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Tattarantie - Pyssykankaantie, pituus n. 3,5 km	1 225 000€	0,006	3	ELY-keskus	101	2170/5/0 - 5/3483
19	Siltatie (mt 2170) x Harjavallantie (mt 2453)	Aikulun sivussa olevien ruusupensaiden näkemäleikkaus	200€	0,004	1	ELY-keskus	287	2170/6/1440 - 6/1440
20	Tuottajantie x Siilotie	Suominen Kuitukankaat Oy:n opastustaulun siirto pois Siilotien näkemäalueelta	100€	0,000	1	Kunta ja yksityinen	-	-
21a	Vt 2, Masiantie (mt 12885) - Tervasmäentie (mt 12885)	Kevyen liikenteen aikulun rakentaminen valtatie 2 ali Masiantien (mt 12885) liittymään	1 000 000€	0,011	3	ELY-keskus	131	2/45/1900 - 45/1900

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Nakkila

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tiesoitte
21b	Vt 2, Masiantie (mt 12885) - Tervasmäentie (mt 12885)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen, pituus n. 180 m (alikulun rakentamisen yhteydessä)	60 000€	0,002	3	ELY-keskus	101	2/45/1900 - 45/2080
22a	Vt 2 x Suutarinmäentie (mt 12897)	Kevyen liikenteen alikulun rakentaminen	1 000 000€	0,004	3	ELY-keskus	131	2/44/4610 - 44/4610
22b	Vt 2 x Suutarinmäentie (mt 12897)	Kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen alikululta Teiniälantielle (mt 12897) rakentamalla kevyen liikenteen väylä välille Suutarinmäentie (mt 12897) - Teiniälantielle (mt 12897), pituus n. 170 m. Tai käyttäen maatalous käytössä olevaa tiepohjaa ja Kurkelantietä	60 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	2/44/4610 - 44/4775
23a	Hormiston tie (mt 2170) välillä Järviyläntie (mt 12871) - Tattarantie (mt 12897) ja Tattarantie (mt 12897) välillä Hormiston tie (mt 2170) - Kurkelantie (- vt 2)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen maantielle 2170, pituus n. 0,6 km (valmis suunnitelma)	217 000€	0,001	3	ELY-keskus	101	2170/5/3510 - 5/4130
23b	Hormiston tie (mt 2170) vä-	kevyen liikenteen väylän rakentaminen mt:lle 12897, pituus n. 1,2 km (valmis suunnitelma)	402 000€	0,002	3	ELY-keskus	101	12897/1/0 - 1/1150
24	Suutarinmäentie (mt 12897), Tattaran tasoristeys	Rautatien alikulun rakentaminen (Liikenneviraston tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	1 200 000€	0,007	3	ELY-keskus ja LiVi/rata	307	12897/2/412 - 2/412
25	Masantie (mt 12885), Kuritun tasoristeys	Rautatien alikulun rakentaminen (Liikenneviraston tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	1 500 000€	0,014	3	ELY-keskus ja LiVi/rata	307	12885/1/323 - 1/323
26	Ruhadentie, Ruhaden tasoristeys	Tiejärjestelyt (Liikenneviraston tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	350 000€	0,000	3	Liikennevirasto (LiVi/rata)	-	-
27	Porintie (mt 12883) välillä Ratamestarinkatu - lukio	Nopeusrajoituksen 30 km/h jatkaminen	100€	0,005	1	ELY-keskus	672	12883/2/5860 - 2/6260
			12 108 100€					0,133

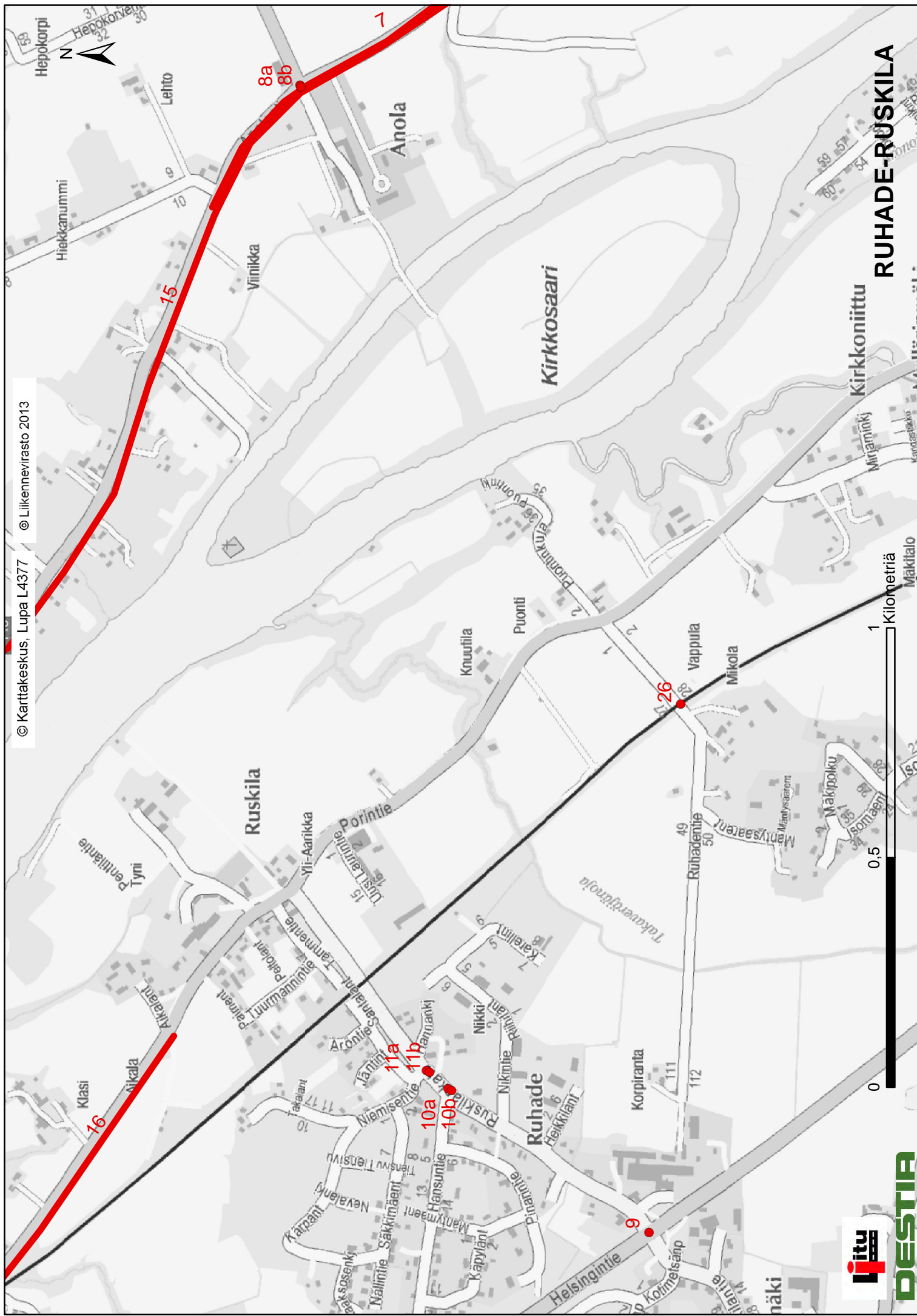

Keskusta

0 0.5 1 Kilometriä

RUHADE-RUSKILA

?i bHJ_cfhj'Dca Uf__i**Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:**

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

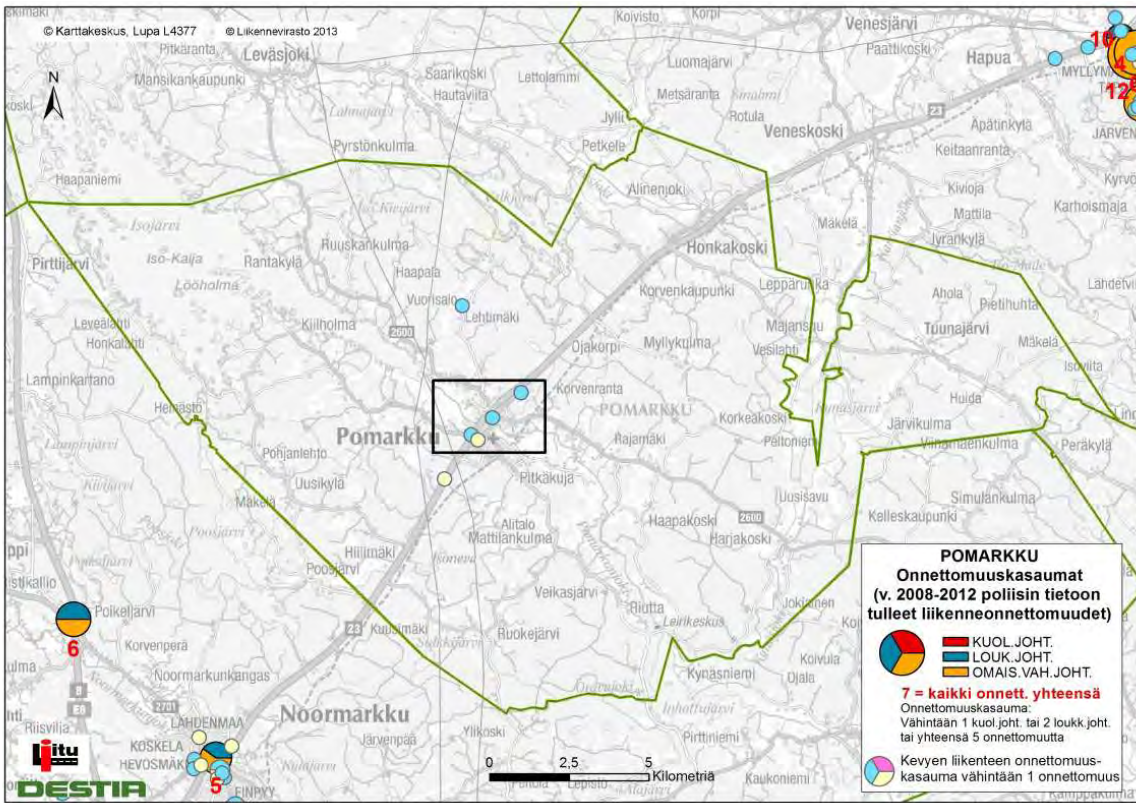
- Vakiinnutetaan uuden liikenneturvallisuusryhmän toiminta.
- Laaditaan eri hallintokuntien yhteinen toimintasuunnitelma.
- Toteutetaan koululaisten teemapäiviä (Liikenneturva tarvittaessa apuna).
- Tiedotetaan liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioita esim. paikallisessa lehdessä (uudesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta tiedottaminen).
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys			
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)	
Vuosina 2003–2007: 0,2	Vuosina 2003–2007: 6	Vuosina 2003–2007: 4	
Vuosina 2008–2013: 0	Vuosina 2008–2013: 10	Vuosina 2008–2013: 5	
Vuonna 2012: 0	Vuonna 2012: 1	Vuonna 2012: 1	
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008-2012)			
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)		Pomarkku	Porin seutu
Jalankulkijoiden (2) ja pyöräilijöiden (2) osuus uhreista		8 %	20 %
Mopoilijoiden (4) ja moottoripyöräilijöiden (1) osuus uhreista		10 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (33) osuus uhreista		69 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista		32 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus		20 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus		48 / 16 / 0 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta		209	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)		0	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset			
2,5 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 0,4 milj.euroa			

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pomarkku

Pomarkun onnettomuuskesaumat

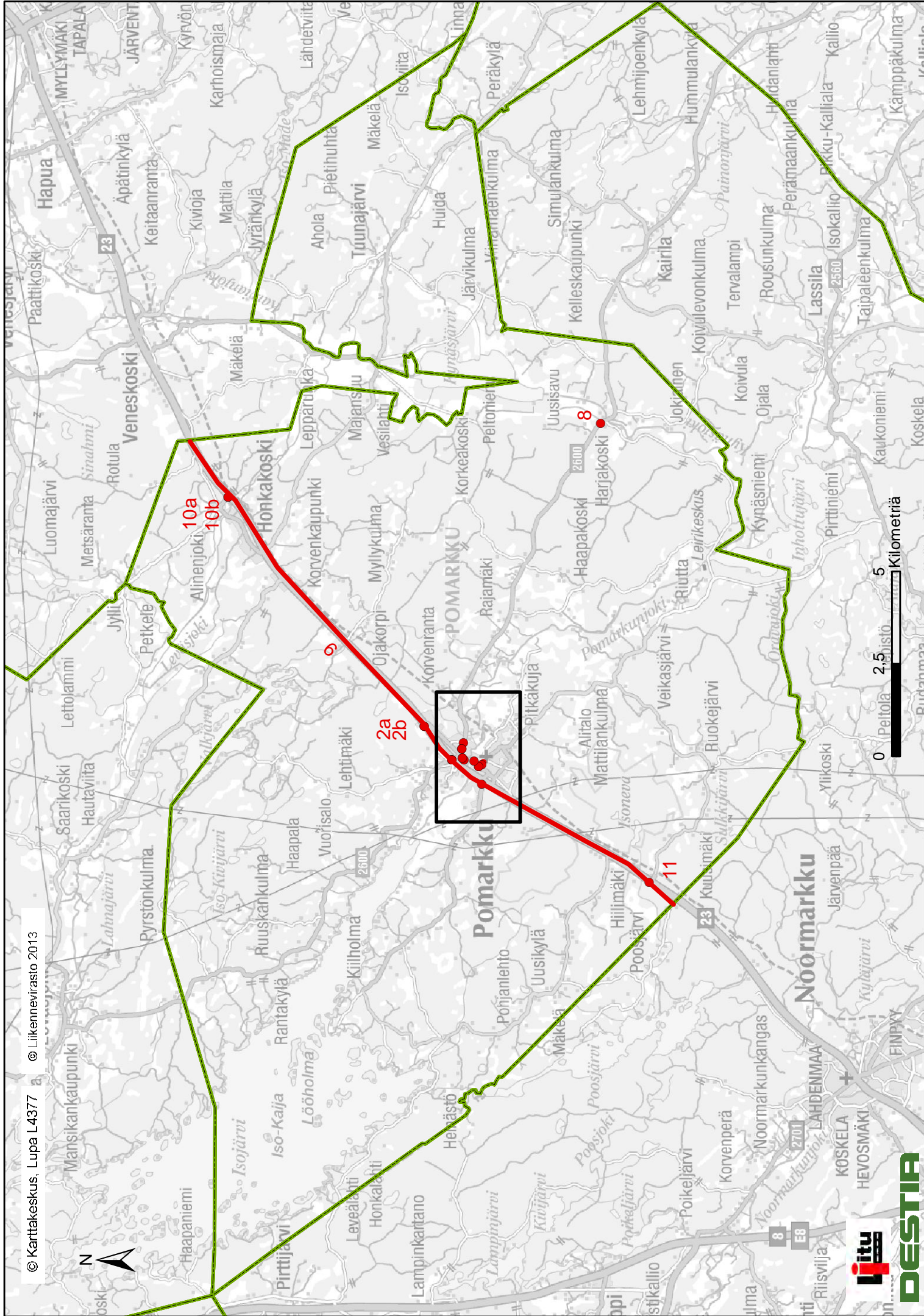

POMARKKU
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Vt 23 x Kivijärventie (mt 2600) x Harjantie (mt 2600)	Stop-merkin asentaminen liittymäsaarekkeisiin ja pysähtymisviivan maalaus, herätevarsien asentaminen liikenteenjakajiin	2 500€	0,008	1	ELY-keskus	638	23/104/1300 - 104/1300
1b	Vt 23 x Kivijärventie (mt 2600) x Harjantie (mt 2600)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaus valtatie ajorataan molemmin puolin liittymää, toisen nopeusrajoitusmerkin asentaminen (vasemmalle puolelle tietä)	1 400€	0,005	1	ELY-keskus	657	23/104/1300 - 104/1300
1c	Vt 23 x Kivijärventie (mt 2600) x Harjantie (mt 2600)	Kiertoliittymän rakentaminen	400 000€	0,074	3	ELY-keskus	288	23/104/1300 - 104/1300
2a	Vt 23 x Vanhatie (mt 13039)	Väistötilan rakentaminen (vaatii linja-autopysäkin siirron)	65 000€	0,009	2	ELY-keskus	289	23/104/2495 - 104/2495
2b	Vt 23 x Vanhatie (mt 13039)	Pääsuunnan kanavointi	150 000€	0,003	3	ELY-keskus	286	23/104/2495 - 104/2495
3a	Vanhatie (mt 13039) x Riuttantie (mt 13041)	Herätevarsien asentaminen liikenteen jakajiin ja suoja-merkkeihin, lisäkilven "kaksisuuntainen pyörätie" asentaminen kärkikolmioon	1 100€	0,004	1	ELY-keskus	638	13039/1/1940 - 1/1940
3b	Vanhatie (mt 13039) x Riuttantie (mt 13041)	Vanhatieltä Riuttantien liittymän molemmin puolin olevien suoja-merkkien havaittavuuden parantaminen raivaamalla puun oksia merkkien edestä.	500€	0,006	1	ELY-keskus	603	13039/1/1940 - 1/1940
4a	Riuttantie (mt 13041), kirkon kohta	Ajoradan reunaviivan maalaus kirkon tienvarspysäköinnin kohdalle (pysäköinti vinoparkissa), n. 160 m	500€	0,000	1	ELY-keskus	637	13041/1/30 - 1/190
4b	Riuttantie (mt 13041), kirkon kohta	Kirkon portin kohdalla olevan suoja-merkkien korostaminen asentamalla upotetut kiviraidat molemmille puolille suoja-tietä (tien poikki)	2 000€	0,002	1	ELY-keskus	603	13041/1/105 - 1/105

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pomarkku

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyyslk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tiesoitte
5	Vanhatie (mt 13039), Opintien liittymä	Opintien kärkikolmion ja suojaetimerkin siirto lähemmäs liittymää	0,000	0,003	1	ELY-keskus	638	13039/1/1470 - 1/1470
6a	Vanhatie (mt 13039)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,003	1	ELY-keskus	657	13039/1/1750 - 1/1750
6b	Vanhatie (mt 13039)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,002	1	ELY-keskus	657	13039/1/1420 - 1/1420
6c	Vanhatie (mt 13039)	Nopeusrajoituksen 40 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,002	1	ELY-keskus	657	13039/1/1420 - 1/1420
7a	Harjantie (mt 2600)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,000	1	ELY-keskus	657	2600/6/340 - 6/340
7b	Harjantie (mt 2600)	Nopeusrajoituksen 30 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,003	1	ELY-keskus	657	2600/6/190 - 6/190
7c	Harjantie (mt 2600)	Nopeusrajoituksen 40 km/h havaittavuuden parantaminen ajoratamaalauksin	500€	0,003	1	ELY-keskus	657	2600/6/190 - 6/190
8	Harjantie (mt 2600) x Riuttansalmentie	Näkemäraivaus	500€	0,000	1	ELY-keskus ja yksityinen	287	2600/7/6970 - 7/6970
9	Vt 23 välillä Noormarkku - Kankaanpää	Automaattikameravalvonnan rakentaminen pituus yht. 38,5 km (vaatii erillisen suunnitelman laatimisen)		0,231	2	ELY-keskus	608	23/102/688 - 105/4633
10a	Vt 23 x Honkakoskentie (mt 13188)	Honkakoskentien kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä ja pysähtymisviivan maalaus	1 000€	0,011	1	ELY-keskus	605	23/105/2750 - 105/2750
10b	Vt 23 x Honkakoskentie (mt 13188)	Pääsuunnan kanavointi: vasemmalle kääntymiskaista Pomarkun suunnalta Honkakoskentielle	100 000€	0,004	3	ELY-keskus	286	23/105/2750 - 105/2750
11	Vt 23 x Ruokejärventie (mt 13035)	Pääsuunnan kanavointi	150 000€	0,001	3	ELY-keskus	286	23/103/860 - 103/860
12	Kiilholmantie (mt13033) x Sahatie	Näkemäraivaus	500€	0,001	1	ELY-keskus ja kunta	287	13033/3/5485 - 3/5485
			878 000€	0,375				

S } ca [:caU[:ä

Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

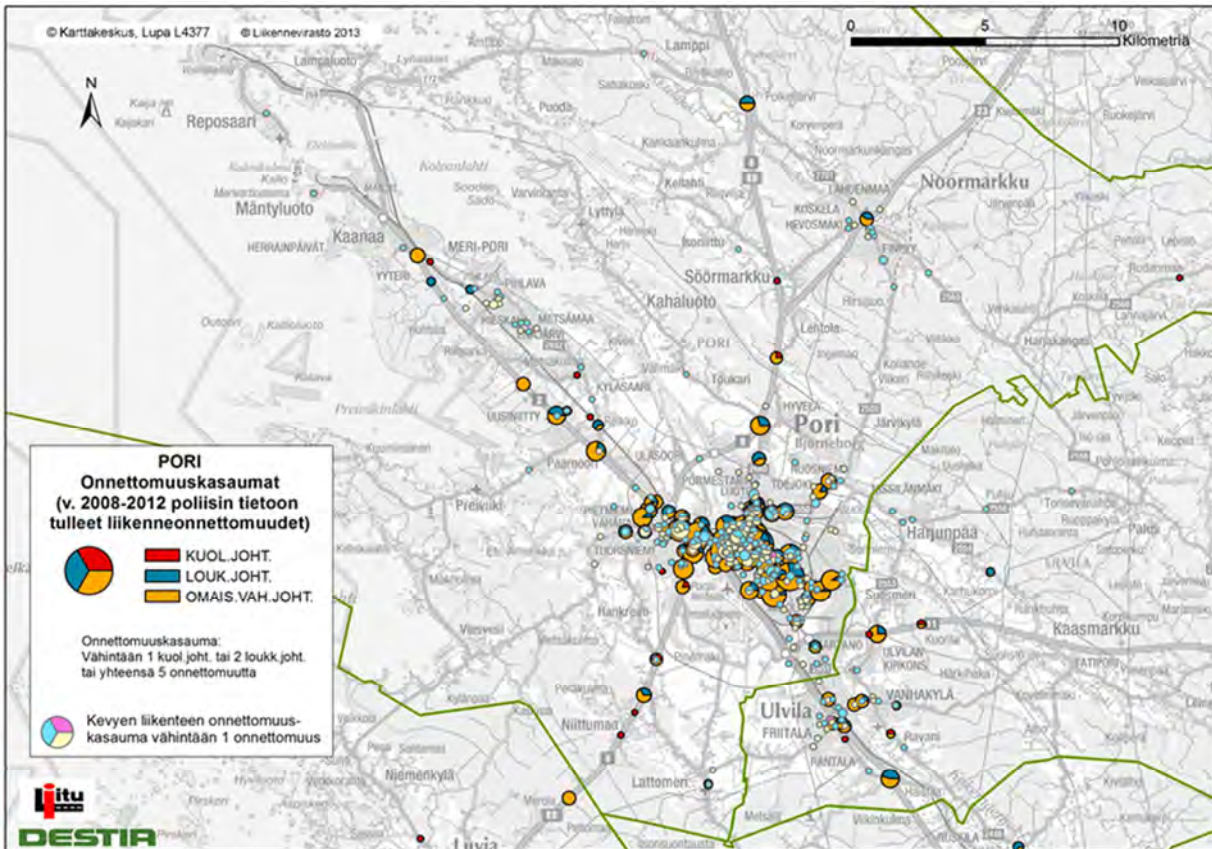
- Jatketaan aktiivisesti liikenneturvallisuusryhmän ja liikennefoorumin toimintaa.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

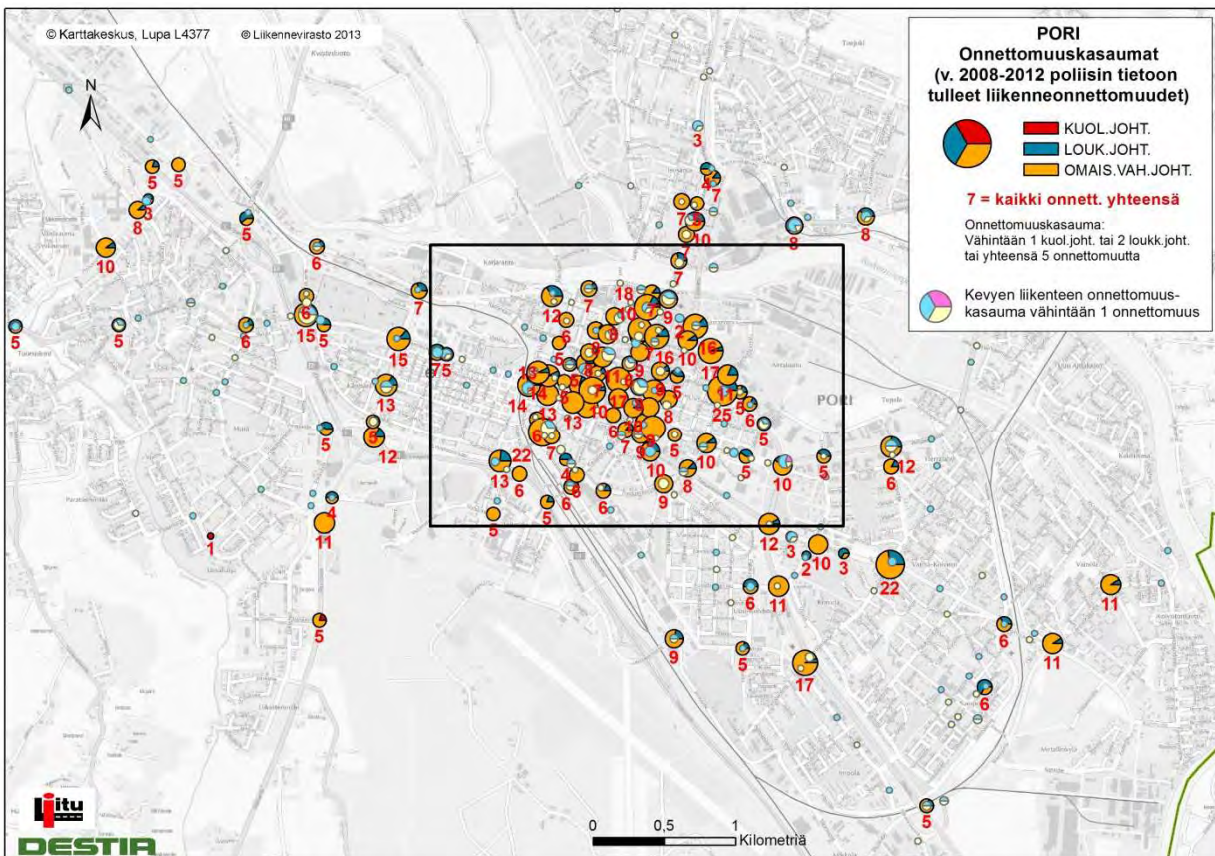
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 2,8	Vuosina 2003–2007: 147	Vuosina 2003–2007: 122
Vuosina 2008–2012: 4,4	Vuosina 2008–2012: 119	Vuosina 2008–2012: 101
Vuonna 2012: 3	Vuonna 2012: 103	Vuonna 2012: 93
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Pori	Porin seutu
Jalankulkijoiden (30) ja pyöräilijöiden (146) osuus uhreista	29 %	20 %
Mopoilijoiden (96) ja moottoripyöräilijöiden (60) osuus uhreista	25 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (239) osuus uhreista	39 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt,st) osuus onnettomuuksista	15 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	73 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	18 / 2 / 12 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	122	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	4,3	5,5
Liikenneonnettomuuksista vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset:		
49,9 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 8,7 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

Porin onnettomuuskasaukset

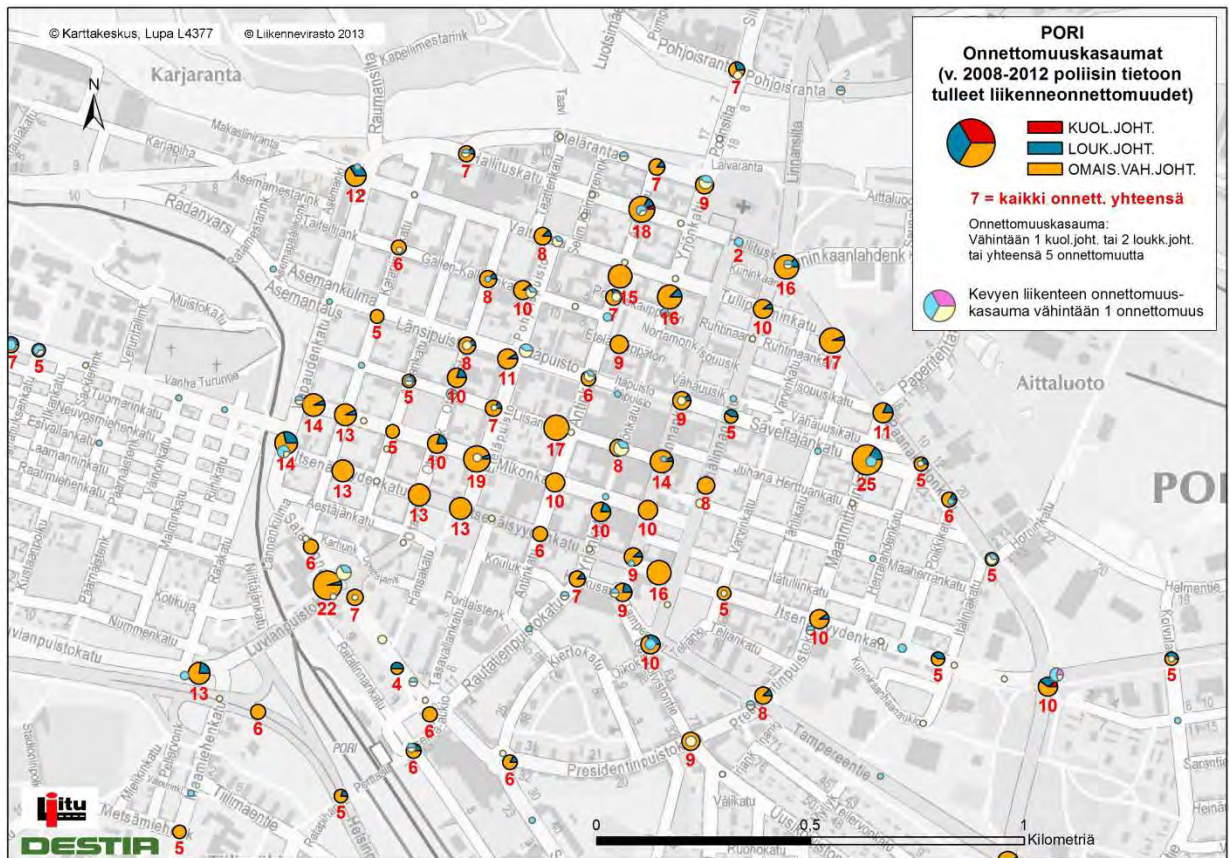

Porin keskustan onnettomuuskasaukset

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

Porin ydinkeskustan onnettomuuskasaumat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

PORI
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyys	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
	Keuyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Porinsilta x Eteläranta x Yrjönkatu	Porin mallin mukaisen sinipohjaisen tekstiilisen "kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen suojaatiemerkin	100€	-	1	Kunta	-	-
1b	Porinsilta x Eteläranta x Yrjönkatu	Etelärannan keskisaarekkeen ja suojatien siirto kauemmas Porinsillan liittymästä (Porin sillalta tuleva pyöräilijä joutuu tekemään pienen mutkan ennen suojaatieta)	15 000€	-	2	Kunta	-	-
2a	Pohjoispuisto x Eteläpuisto x Itäpuisto x Länsipuisto	Pienet kärkikolmiot kevyelle liikenteelle "ympyrään" tulevilla ja "ympyrästä" poistuvilla. Kärkikolmiioon lisäkilpi "Varo oikealta/vasemmalta tulevia"	5 000€	-	2	Kunta	-	-
2b	Pohjoispuisto x Eteläpuisto x Itäpuisto x Länsipuisto	Porin mallin mukaisen sinipohjaisen tekstiilisen "kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen suojaatiemerkeihin	100€	-	1	Kunta	-	-
2c	Pohjoispuisto x Eteläpuisto x Itäpuisto x Länsipuisto	Valaistustason tarkistus suojaiteiden kohdilla	-	-	1	Kunta	-	-
3a	Vapaudenkatu x Mikonkatu	Vapaudenkadun pohjoishaaralla olevan suojatien siirto etäämmälle liittymästä, puun poisto ja sähkökaapin siirto (vaatii saarekkeen korjauksen niin, että odotustila tulee oikeaan paikkaan)	15 000€	-	2	Kunta	-	-
3b	Vapaudenkatu x Mikonkatu	Vapaudenkadun ja Mikonkadun suojaiteiden lyhentäminen rakentamalla pysäköintitaskujen päät reunakivillä ja kiveyksellä	20 000€	-	2	Kunta	-	-
4a	Itsenäisyydenkatu x Vapaudenkatu	Liikenteenjakaajamerkin asentaminen Vapaudenkadun etelähaaran saarekkeeseen	500€	-	1	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysluk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
4b	Itsenäisyydenkatu x Vapaudenkatu	Vapaudenkadun pohjoisen suunnasta tulevan kaistan muotoilu siten, että moottori liikenteen vauhtia saadaan hitaammaksi suojatien kohdalla	10 000€	-	2	Kunta	-	-
4c	Itsenäisyydenkatu x Vapaudenkatu	Itsenäisyydenkadun suojatien lyhentäminen rakentamalla pysäköintitaskun päät reunakivillä ja kiveyksellä	10 000€	-	2	Kunta	-	-
5	Yrjönkatu x Itsenäisyydenkatu	Yrjönkadun pohjoishaaran suojatien lyhentäminen jatkamalla saareketta pysäköintitaskun päähän saakka	5 000€	-	2	Kunta	-	-
6	Isolinnankatu välillä Itäpuisto - Maaherrankatu	Isolinnankadun kaventaminen rakentamalla pysäköintitaskut reunakivillä ja kiveyksellä	80 000€	-	3	Kunta	-	-
7	Isolinnankatu x Itäpuiston liittymät	Molempien Itäpuiston liittymien korotus	30 000€	-	2	Kunta	-	-
8	Tampereentie, Urheilutalon kohta	Alaoksien karsinta välikaistalla olevista puista	100€	-	1	Kunta	-	-
9	Maanmittarinkatu x Säveltäjänkatu	Pysäytysviivan maalaus Säveltäjänkadun ajorataan	500€	-	1	Kunta	-	-
10a	Tikkulantie x Maantiekatu	Puiden alaoksien näkemäraivaus	100€	-	1	Kunta	-	-
10b	Tikkulantie x Maantiekatu	Porin mallin mukaisen sinipohjaisen tekstiilisen "kaksisuuntainen pyörätie"-lissäkilven asentaminen suojatiemerkkiin Tikkulantien pohjoishaaralle	100€	-	1	Kunta	-	-
10c	Tikkulantie x Maantiekatu	Heräteraitojen (tai korotetun suojatien) rakentaminen Tikkulantien pohjoishaaran suojatielle	500€	-	1	Kunta	-	-
11a	Liinaharjantie x Viljapellontie	Liinaharjantien linja-autopysäkin lyhentäminen ja merkin siirto kauemmas Viljapellontien liittymästä	5 000€	-	2	Kunta	-	-

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysluk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
11b	Liinaharjantie x Viijapellontie	Viijapellontien liittymän pohjoispuolella olevan pysäkin siirto sijansa pohjoiseen (niin että Viijapellontien liittymästä näkee pohjoiseen vaikka linja-auto seisoi pysäkillä) ja kevyen liikenteen yhteyden pidentäminen uudelle pysäkillä asti	15 000€	-	2	Kunta	-	-
12	Vierutie	Läpiajoikiellon merkitseminen: merkkien asentaminen Vierutielle Tuorsniementien liittymiin	1 000€	-	1	Kunta	-	-
13	Vt 8 ramppliittymä Karjarannantieltä	Näkemäraivaus	500€	0,008	1	ELY-keskus	287	8/201/630 - 201/630
14	Toukolantie x Korjuuntie	Liittymän muotoilu niin, että etelän suunnasta Toukolantielle käännyttäessä liittymästä ei pääse kääntymään vauhdilla	5 000€	-	2	Kunta	-	-
15a	Pohjanmaantie x Korjuuntie	Mainoskylttien siirto pois näkemäalueelta	0,000	-	1	Kunta	-	-
15b	Pohjanmaantie x Korjuuntie	Kärkikolmioiden korvaaminen stop-merkeillä ja pysäytysviivan maalaus	1 500€	-	1	Kunta	-	-
15c	Pohjanmaantie x Korjuuntie	Herätevarsiin asentaminen suojausmerkkeihin	500€	-	1	Kunta	-	-
15d	Pohjanmaantie x Korjuuntie	Kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen suojausmerkeillä linja-autopysäkillä	7 000€	-	2	Kunta	-	-
15e	Pohjanmaantie x Korjuuntie	Keskisaarekkeen rakentaminen nykyiselle suojausmerkeille (vaatii mahdollisesti suojausmerkkien sijainnin tarkistamista)	20 000€	-	2	Kunta	-	-
16a	Pappilapuistikko	Keskisaarekkeen rakentaminen Karttapolkun jatkeella olevalle suojausmerkeille	20 000€	-	2	Kunta	-	-
16b	Pappilapuistikko	Keskisaarekkeen rakentaminen Myyrätien liittymässä olevalle nykyiselle suojausmerkeille	20 000€	-	2	Kunta	-	-
17a	Vt 2 x Kyläsaarentie (mt 2652)	Näkemäraivaus	500€	0,012	1	ELY-keskus	287	2/49/0 - 49/0
17b	Vt 2 x Kyläsaarentie (mt 2652)	Kärkikolmioiden korvaaminen stop-merkeillä (Kyläsaarentie ja vastapäinen yksityisliittymä)	1 000€	0,036	1	ELY-keskus ja yksityinen	605	2/49/0 - 49/0
17c	Vt 2 x Kyläsaarentie (mt 2652)	Liittymän kanavointi saarekkein	150 000€	0,024	3	ELY-keskus	284	2/49/0 - 49/0

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

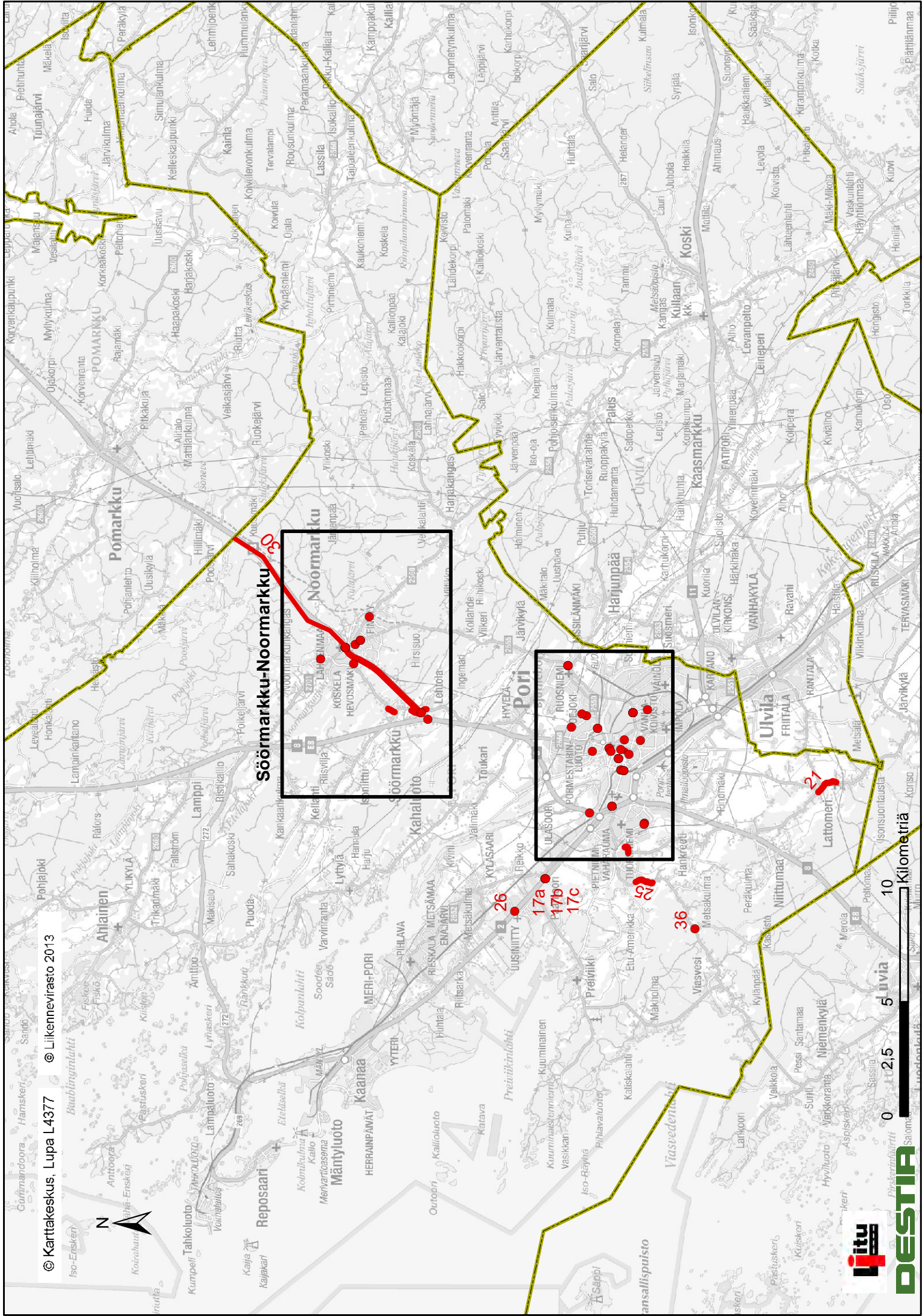
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel- lisyyssik	Tienpitäjä	Toimen- pide- luokka	Tiesoitte
18	Vt 8 x 23	Eritasoliittymän (tai kiertoliittymän) rakentaminen	3 000 000€	0,037	3	ELY-keskus	303	8/202/4270 - 202/4270
19a	Finpyyntie (mt 2555)	Nopeusrajoituksen 30 km/h maalaus ajorataan	500€	0,003	1	ELY-keskus	657	2555/2/3990 - 2/3990
19b	Finpyyntie (mt 2555)	Nopeusrajoituksen 30 km/h maalaus ajorataan	500€	0,004	1	ELY-keskus	657	2555/2/3710 - 2/3710
19c	Finpyyntie (mt 2555)	Nopeusrajoituksen 40 km/h maalaus ajorataan	500€	0,004	1	ELY-keskus	657	2555/2/3710 - 2/3710
20	Aittalahdentie x Ollilantie x Läntinen poikkitie	Näkämäraivaus	500€	0,000	1	Kunta	0,000	-
21	Lattomerentie (mt 12871)	Korotetun liittymän rakentaminen Humalamaantien ja Mäntymaantien liittymiin sekä korotetun suojatien rakentaminen Pinomäentien liittymässä olevalle suojatielle	40 000€	0,038	1	ELY-keskus	653	12871/1/3740 - 2/780
22	Laviantie (MT 2560) x Santakuja	Korotetun suojatien rakentaminen uuden kevyen liikenteen ylityspaikan kohdalle, sorapientareen päähän	10 000€	0,023	1	ELY-keskus	653	2660/1/1830 - 1/1830
23	Antinkatu x Hallituskatu	Kaikkien suojateiden lyhentäminen rakentamalla pysäköintitaskujen päät reunakivillä ja kiveyksellä	40 000€	-	2	Kunta	-	-
24a	Toejoenrantakatu x Konepajanranta (mt 2550)	Näkämäraivaus (puiden alaoksat)	500€	-	1	Kunta	-	2550/1/800 - 1/800
24b	Toejoenrantakatu x Konepajanranta (mt 2550)	Suojatien maalaus kevyen liikenteen väylän jatkeelle Toejoenrantakadun liittymän yli	750€	-	1	Kunta	0,000	2550/1/800 - 1/800
25	Vanha Raumantie (mt 12858) välillä Kulkurinkuja - Suruttomientie	"Kevyen liikenteen väylä päätty" -liikennemerkin asentaminen molempiin päihin kevyen liikenteen väylän päättymiskohtiin	800€	0,001	1	ELY-keskus	657	12858/4/1200 - 4/1990
26	Vt 2 x Uudenniityntie x Maalaiskunnantie	Kärkikolmioiden korvaaminen stop-merkeillä ja pysäytysviivojen maalaus	1 000€	0,019	1	ELY-keskus ja kunta	605	2/49/1970 - 49/1970
27	Söörmarkuntie (mt 13015) välillä Lehtolantie - Vanhatie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen TTS v. 2014)	330 000€	0,000	2	ELY-keskus	101	13015/1/2050 - 1/2820

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

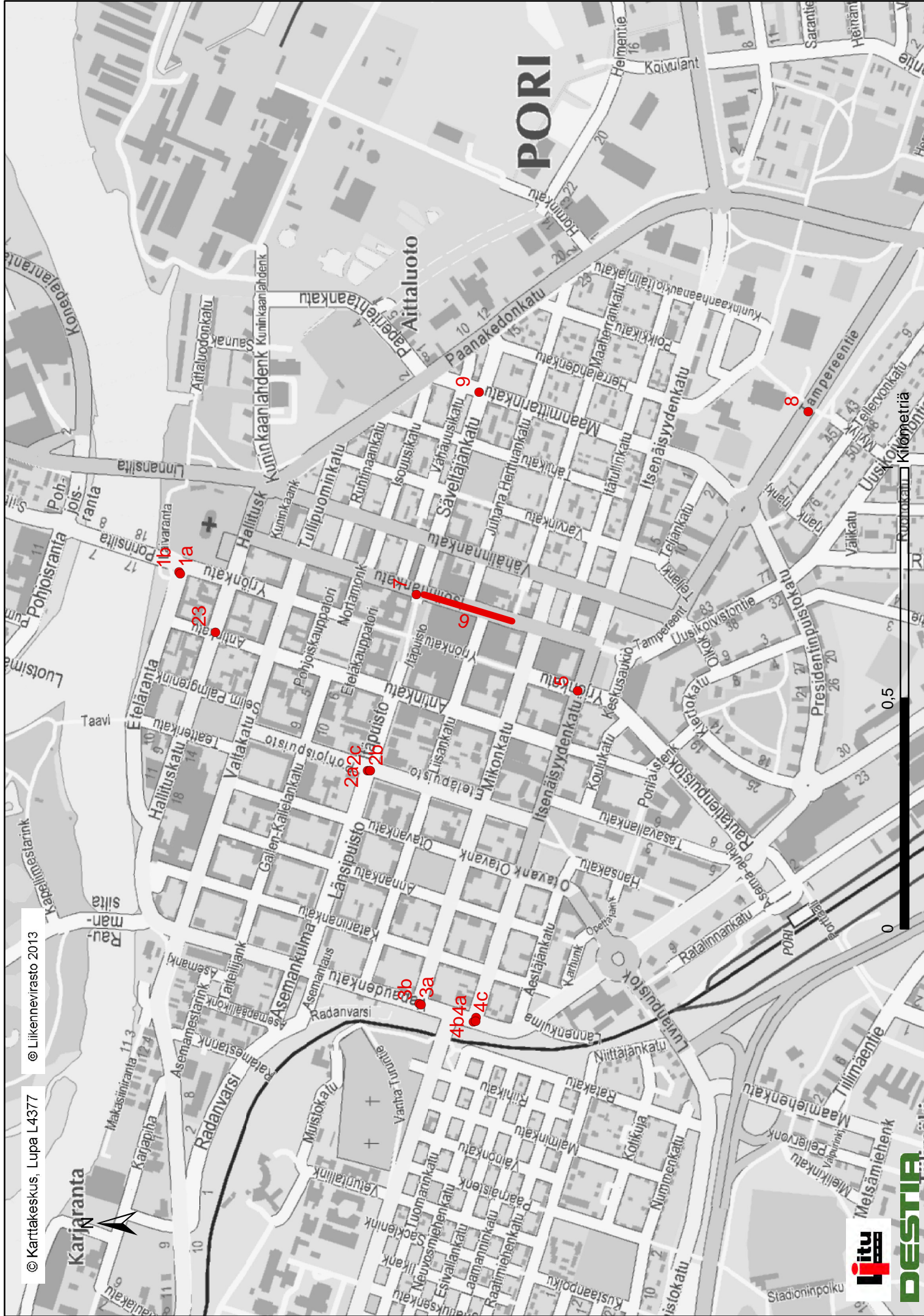
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel- lisyyssik	Tienpitäjä	Toimen- pide- luokka	Tieosoite
28	Vt 23 x Söörmarkuntie (mt 13015)	Liittymän parantaminen (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen TTS v. 2014)	70 000€	0,000	2	ELY-keskus	0,000	23/101/400 - 101/400
29	Vt 23 välillä Söörmarkku-Noormarkku	Keuyen liikenteen väylän rakentaminen (Varsinais-Suomen ELY-keskuksen TTS v. 2015-2016)	2 118 000€	0,014	2	ELY-keskus	101	23/101/400 - 102/0
30	Vt 23 välillä Noormarkku - Kankaanpää	Automaattikameravalvonnan rakentaminen pituus yht. 38,5 km (edellyttää erillisen suunnitelman laatimista)	0,000	0,075	2	ELY-keskus	608	23/101/4200 - 102/6880
31	Kempintie x Jääräntie	Kempintien keskiviivan uudelleen maalaus Jääräntien liittymässä	500€	-	1	Kunta	0,000	0/0/0 - 0/0
32a	Ruosniementie (mt 2555) x Tormilaisentie	Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä	500€	-	1	Kunta	0,000	2555/1/185 - 1/185
32b	Ruosniementie (mt 2555) x Tormilaisentie	Herätevarsien asentaminen suojatie-merkkeihin ja toisen suojatiemerkin siirto lähemmäs suojatietä	500€	-	1	Kunta	0,000	2555/1/185 - 1/185
32d	Ruosniementie (mt 2555) x Tormilaisentie	Hidasteen rakentaminen suojatielle	20 000€	-	2	Kunta	601,000	2555/1/185 - 1/185
33a	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Heräteraidat sekä nopeusrajoituksen tehostmerkinnät liittymään saavuttaessa lännestä	200€	0,003	1	ELY-keskus	657	23/102/0 - 102/0
33b	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Kankaanpään suunnasta saavuttaessa, toisen kiertoliittymästä ilmoittavan opastetaulun lisääminen ennen nykyistä opastetta	900€	0,007	1	ELY-keskus	638	23/102/0 - 102/0
33c	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Nykyisten puupaalujen vaihtaminen suuremmiksi (esim. muovipaaluiksi) sekä tehostaminen heijastimin	1 400€	0,007	1	ELY-keskus	638	23/102/0 - 102/0
33d	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Sumupaalujen asennus kiertoliittymän ympärille	1 500€	0,007	1	ELY-keskus	287	23/102/0 - 102/0
33e	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Tulosuunnan korokkeen kärjen nosto sekä reunakivien maalaaminen keltaiseksi	2 000€	0,007	1	ELY-keskus	287	23/102/0 - 102/0

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Pori

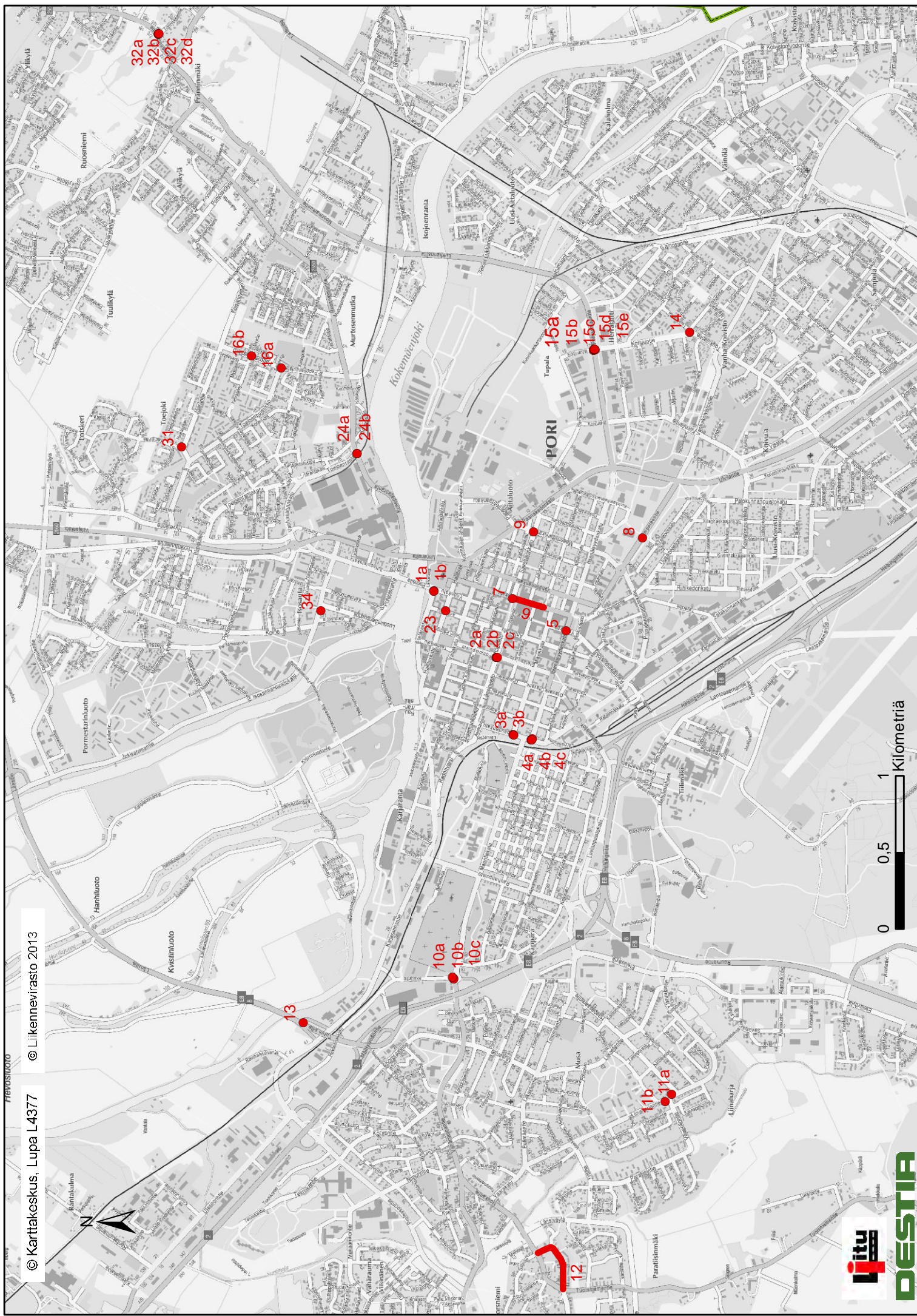
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyyshk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
33f	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Ajoradalle kestomerkinnät pääsuunnalle noin 300 m matkalle liittymän molemmin puolin sekä ajokaistojen kaventaminen tiemerkinnöin	3 000€	0,007	1	ELY-keskus	287	23/102/0 - 102/0
33g	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Kiertoliittymän nurmetetun osuuden korottaminen esim. korkeammilla istutuksilla tai taideteoksien.	7 500€	0,007	1	ELY-keskus	287	23/102/0 - 102/0
33h	Vt 23 x Vanha Vaasantie (MT 2701) x Finpyyntie (MT 2560)	Tulosuunnan uudelleen muotoilu, niin että liittymään tultaessa vauhtia on selkeästi hilljennettävä. Voidaan toteuttaa poistamalla nykyistä päällystettä, muotoilemalla uudelleen saareketta sekä maalaamalla uudet ajoratamerkinnot	6 000€	0,007	1	ELY-keskus	287	23/102/0 - 102/0
34	Isosannanpuistokatu x Luotsinmäenpuistokatu	Automaattisen nopeusvalvontakameran asentaminen Isosannanpuistokadulle Luotsinmäenpuistokadun liittymän länsipuolelle	6 000€	-	2	Kunta	0,000	-
35a	Vanha Söörmarkuntie (mt 13016)	Nopeusrajoituksen 50 km/h korostaminen Noormarkun suunnasta: aluenopusrajoitus 40 km/h päättyy-merkin korvaaminen nopeusrajoitusmerkillä 50 km/h ja nopeusrajoituksen maalaus ajorataan	700€	0,002	1	ELY-keskus	657	13016/1/2910 - 1/2910
35b	Vanha Söörmarkuntie (mt 13016)	Hidasteiden rakentaminen nopeusrajoitusalueelle 40 km/h (esim. korotettuja liittymiä)	3 000€	0,001	1	ELY-keskus	653	13015/1/0 - 1/300
35c	Vanha Söörmarkuntie (mt 13016)	Valaistuksen rakentaminen, n. 0,8 km	30 000€	0,006	3	ELY-keskus	653	13016/1/1670 - 1/2545
36	Vanha Raumantie (mt 12858) x Viasvedentie (mt 12859)	Vanha Raumantien liittymän kaventaminen	5 000€	0,001	1	ELY-keskus	287	12858/3/3160 - 3/3160
			6 140 750€					
				0,360				

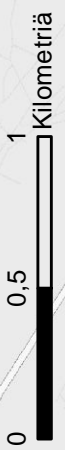
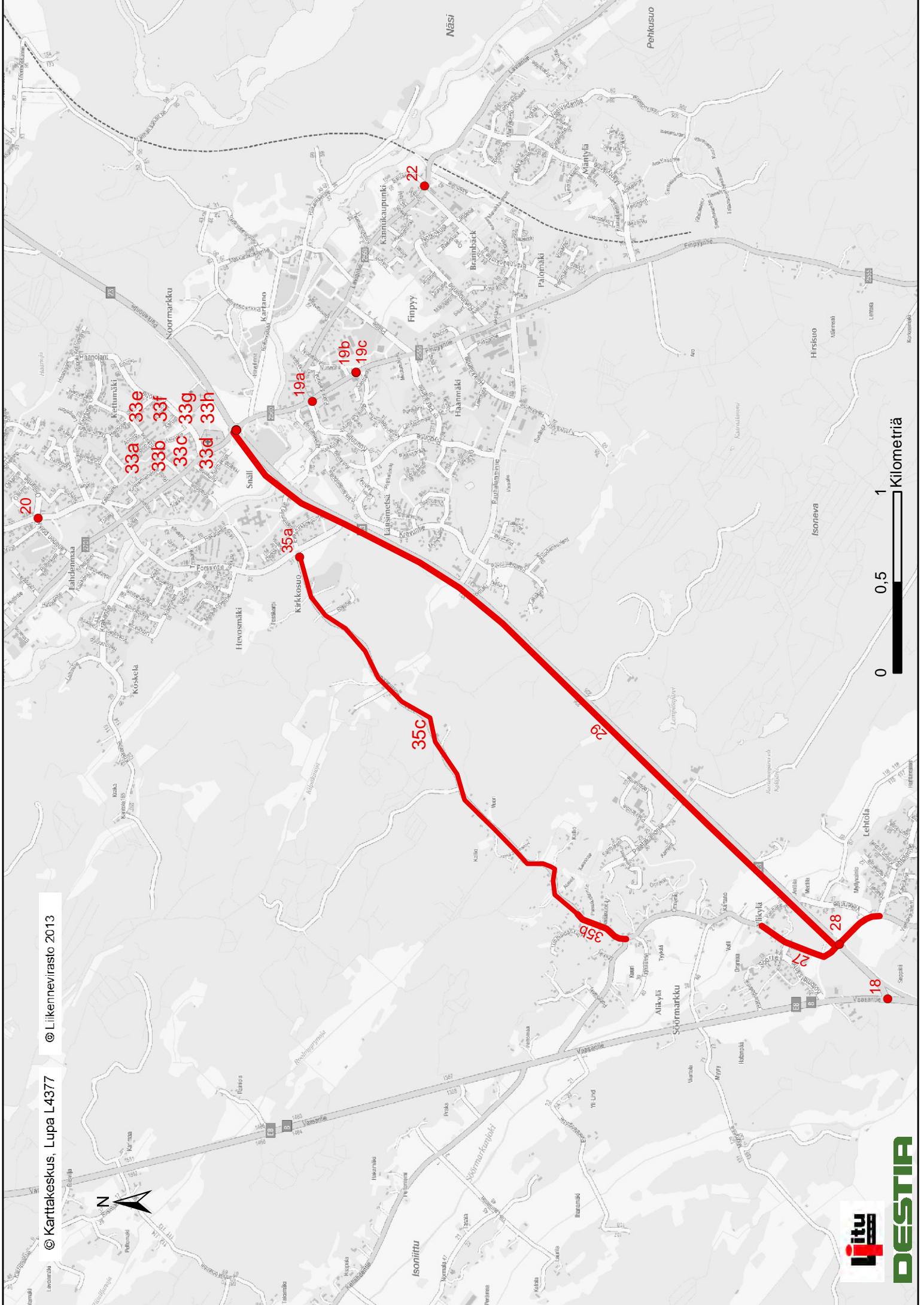

0 1,2,5 5 10 Kilometriä

PORI

?i bHU_cfHjI `j]U**Liikenneturvallisuusryhmän ja hallintokuntien toiminta:**

Ensiaskleet kunnassa vuonna 2014:

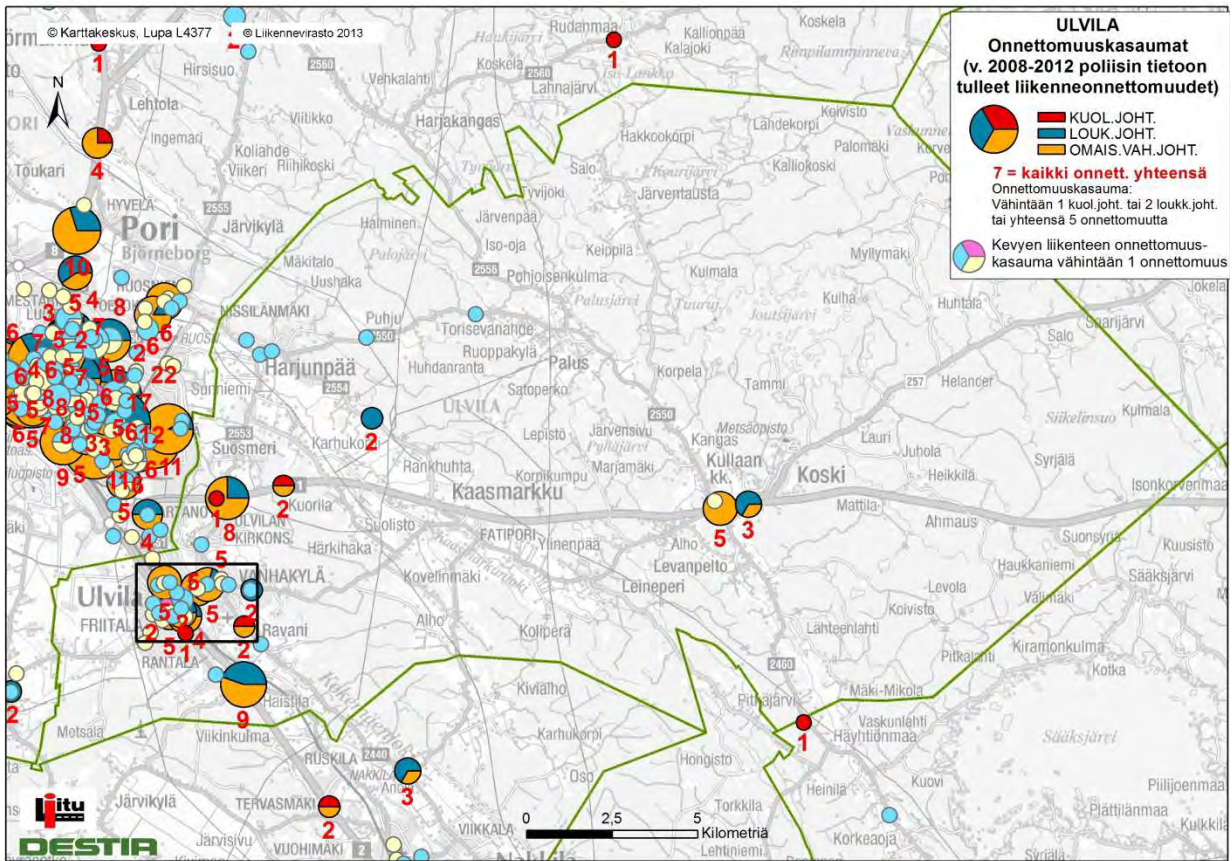
- Jatketaan liikenneturvallisuusryhmän vanhoja hyviä toimintamalleja.
- Laaditaan niihin hallintokuntiin toimintasuunnitelma, joissa ei sitä vielä ole (sosiaali- ja terveystoimella sekä koulutoimella on).
- Pidetään 2-4 liikenneturvallisuusryhmän kokousta vuosittain.
- Lähetetään liikenneturvallisuussuunnitelma tiedoksi kunnanhallitukselle ja eri lautakunnille.
- Tiedotetaan kunnan sisällä (kaikille työntekijöille) valmistuneesta suunnitelmasta.
- Viedään liikenneturvallisuussuunnitelma kunnan Internet-sivuille ja ilmoitetaan asiasta kunnan tiedotuslehteen.
- Päätetään osallistumisesta seudulliseen liikenneturvallisuusryhmään.
- Osallistutaan vuosittain Satakunnan liikenneturvallisuusseminaariin.
- Lisätään liikennekasvatusasioita valmisteilla oleviin strategioihin ja toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin.
- Hankitaan neuvoloihin ja päiväkoteihin Kulkunen-opasta vanhemmille jaettavaksi sekä tiedotetaan koulujen opettajia Liikennekasvatuksen "sähköisestä" työkalupakista:
<http://www.liikenneturva.fi/www/tyokalupakki/>

KUNNAN LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

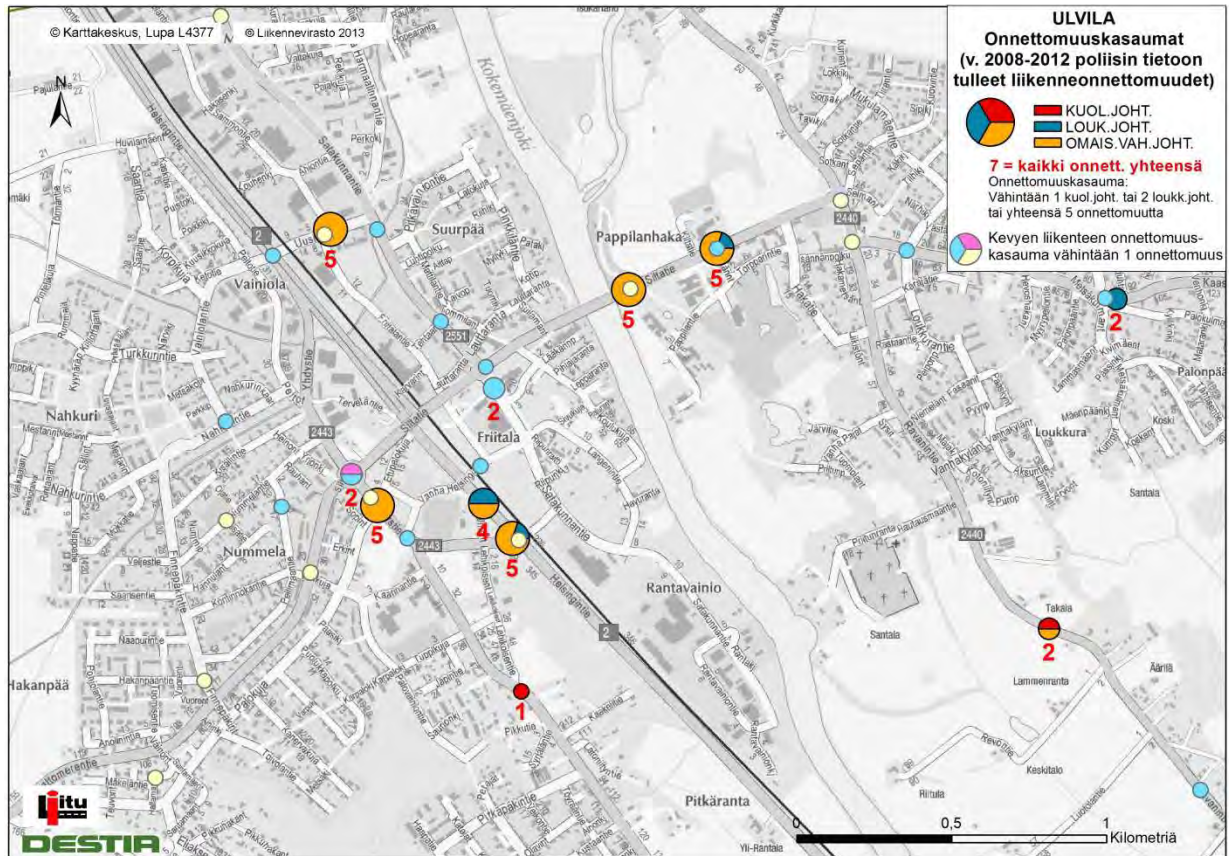
Henkilövahinkoon johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärän kehitys		
Kuolleet (uhria/vuosi)	Loukkaantuneet (uhria/vuosi)	Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet (onn./vuosi)
Vuosina 2003–2007: 0,4	Vuosina 2003–2007: 22	Vuosina 2003–2007: 17
Vuosina 2008–2013: 1,0	Vuosina 2008–2013: 21	Vuosina 2008–2013: 17
Vuonna 2012: 4	Vuonna 2012: 21	Vuonna 2012: 21
Henkilövahinko-onnettomuuksien erityispiirteitä (2008–2012)		
uhri = kuolleet ja loukkaantuneet (suluissa mainittu tarkastelujakson uhrien kokonaismäärä)	Ulvila	Porin seutu
Jalankulkijoiden (1) ja pyöräilijöiden (17) osuus uhreista	16 %	20 %
Mopoilijoiden (11) ja moottoripyöräilijöiden (11) osuus uhreista	20 %	22 %
Autoilijoiden (kulj. ja matk.) (64) osuus uhreista	57 %	49 %
Maanteiden / pääteiden (vt, kt) osuus onnettomuuksista	31 %	23 %
Taajamissa tapahtuneiden onnettomuuksien osuus	40 %	57 %
Yksittäis-/kohtaamis-/risteämisonnettomuuksien osuus	36 / 8 / 5 %	26 / 5 / 11 %
Henkilövahinko-onnettomuudet / 100 000 asukasta	127	131
Onnettomuuksien vakavuusaste (kuollutta / 100 heva-onn.)	5,9	5,5
Liikenneonnettomuuksista kunnalle vuosittain aiheutuvat onnettomuuskustannukset		
8,8 milj. euroa, josta kunnalle kohdistuu 1,5 milj.euroa		

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Ulvila

Ulvilan onnettomuuskaasumat

Ulvilan keskustan onnettomuuskaasumat

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Ulvila

ULVILA
Toimenpideohjelma

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireelisyysk	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tieosoite
	Kevyen liikenteen väylien jatkeet	Maalaus uusien ohjeiden mukaisesti			1	ELY-keskus ja kunta		
1a	Palokuja	Kärkikolmioiden poisto sivutieliittymistä (Palokujalla nopeusrajoitus 30 km/h)	-	-	1	Kunta	-	-
1b	Palokuja	Kevyen liikenteen järjestelyt (olemassa olevan suunnitelman "kevyenliikenteen / ajoneuvoliikenteen järjestelyt välillä Hormiston kaupunginosa - Friitalan koulukeskus" mukaisesti)	-	-	3	Kunta	-	-
2a	Pellimaantie x Kõntinnokantie x Välikuja	Välikujan ja Pellimaantien liittymän kaventaminen	5 000€	-	2	Kunta	-	-
2b	Pellimaantie x Kõntinnokantie x Välikuja	Suojatien rakentaminen Pellimaantien kevyen liikenteen väylältä Kõntinnokantien liittymään sekä Välikujan kevyen liikenteen väylältä Pellimaantien liittymään (eteläinen haara)	3 000€	-	2	Kunta	-	-
3	Siwa, Nummelantie	Piha-alue suunnitelman laatiminen (paikoituksen siirto vain Yrjönkadun puolelle)	-	-	1	Kunta ja yksityinen	-	-
4	Nummelantie x Yrjönkuja	Suojatien rakentaminen Nummelantielle Yrjönkujan liittymän pohjoispuolelle (vaatii kevyen liikenteen väylien reunakivien madaltamisen)	1 500€	-	2	Kunta	-	-
5	vt 2 x Yhdystie (mt 2443)	Väistämisviivan maalaus Yhdystien ajorataan	500€	0,010	1	ELY-keskus	638	2/46/2700 - 46/2700
6a	vt 2 väliä Vanha Helsingintie - Yhdystie (mt 2443)	Nopeusrajoituksen alentaminen 80 km/h -> 60 km/h (välillä jossa on ajosuuntien erottelu korotetuin saarekkein)	1 000€	0,036	1	ELY-keskus	685	2/46/2570 - 46/2970
6b	vt 2 väliä Vanha Helsingintie - Yhdystie (mt 2443)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaus ajorataan nopeusrajoitusmerkkien kohdalle	1 000€	0,006	1	ELY-keskus	657	2/46/2570 - 46/2970
7	Siltatie (mt 2442) x Välskärintie	"Kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen Välskärintien kärkikolmioon	100€	0,010	1	ELY-keskus ja kunta	638	2442/1/845 - 1/845

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Ulvila

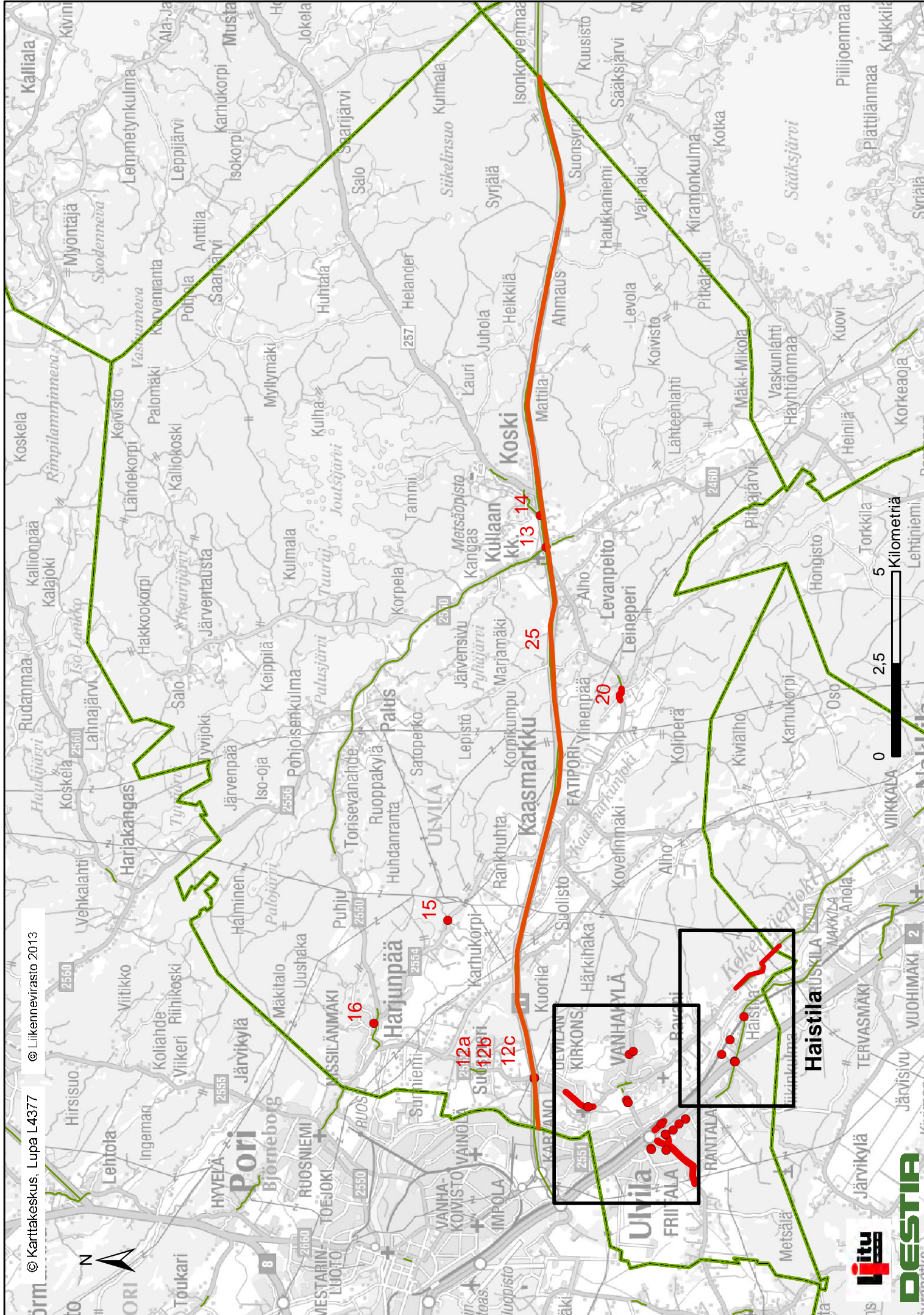
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyys	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tiesoitte
8a	Siltatie (mt 2442) x Kiltatie	Suojatien rakentaminen Siltatien kevyen liikenteen väylän jatkeelle	1 150€	0,017	1	ELY-keskus ja kunta	603	2442/1770 - 1/770
8b	Siltatie (mt 2442) x Kiltatie	"Kaksisuuntainen pyörätie"-lisäkilven asentaminen Kiltatien kärkikolmioon	200€	0,010	1	ELY-keskus ja kunta	638	2442/1770 - 1/770
9	Krapiston tie x Heikkiläntie	Kuusen alaoksien karsinta	100€	-	1	Kunta	-	-
10	Huhtakuja x Kaasmarkuntie (mt 12904)	Huhtakujan liittymän katkaisu Kaasmarkuntiehen	1 000€	0,012	1	ELY-keskus ja kunta	283	12904/1900 - 1/900
11a	Kirkkotie (mt 2440), Ulvilan kirkon kohta	Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 40 km/h	800€	0,012	1	ELY-keskus	676	2440/1950 - 1/1830
11b	Kirkkotie (mt 2440), Ulvilan kirkon kohta	Kirkon puoleisen linja-autopysäkin siirto sijansa pohjoiseen, □ odotustasanteen rakentaminen ja kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen pysäkilta kirkon □ kevyen liikenteen väylälle	8 000€	0,007	1	ELY-keskus	342	2440/1700 - 1/1700
11c	Kirkkotie (mt 2440), Ulvilan kirkon kohta	Kirkon kohdalla olevan (etelän puoleisen) suojatien rakentaminen luonnonkiveyksellä	7 000€	0,008	1	ELY-keskus	653	2440/1700 - 1/1700
12a	Vt 11 x Kirkkotie (mt 2440) x Suosmerentie (mt 2553)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaus valtatie ajorataan nopeusrajoitusmerkkien kohdalle	1 000€	0,010	1	ELY-keskus	657	11/19/6300 - 20/50
12b	Vt 11 x Kirkkotie (mt 2440) x Suosmerentie (mt 2553)	Stop-merkin asentaminen myös liittymäsaarekkeisiin	1 000€	0,018	1	ELY-keskus	638	11/20/0 - 20/0
12c	Vt 11 x Kirkkotie (mt 2440) x Suosmerentie (mt 2553)	Turvasaarekkeiden rakentaminen	40 000€	0,035	1	ELY-keskus	1 001	11/20/0 - 20/0
13	Vt 11 x Levantpellontie (mt 2460) x Harjulantie (mt 2550)	Harjulantien (mt 2550) kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä	500€	0,023	1	ELY-keskus	605	11/17/1467 - 17/1467
14	Vt 11 x Koskitie (mt 12917)	Väistötien rakentaminen valtatielle Koskitien liittymään	60 000€	0,008	2	ELY-keskus	289	11/17/576 - 17/576

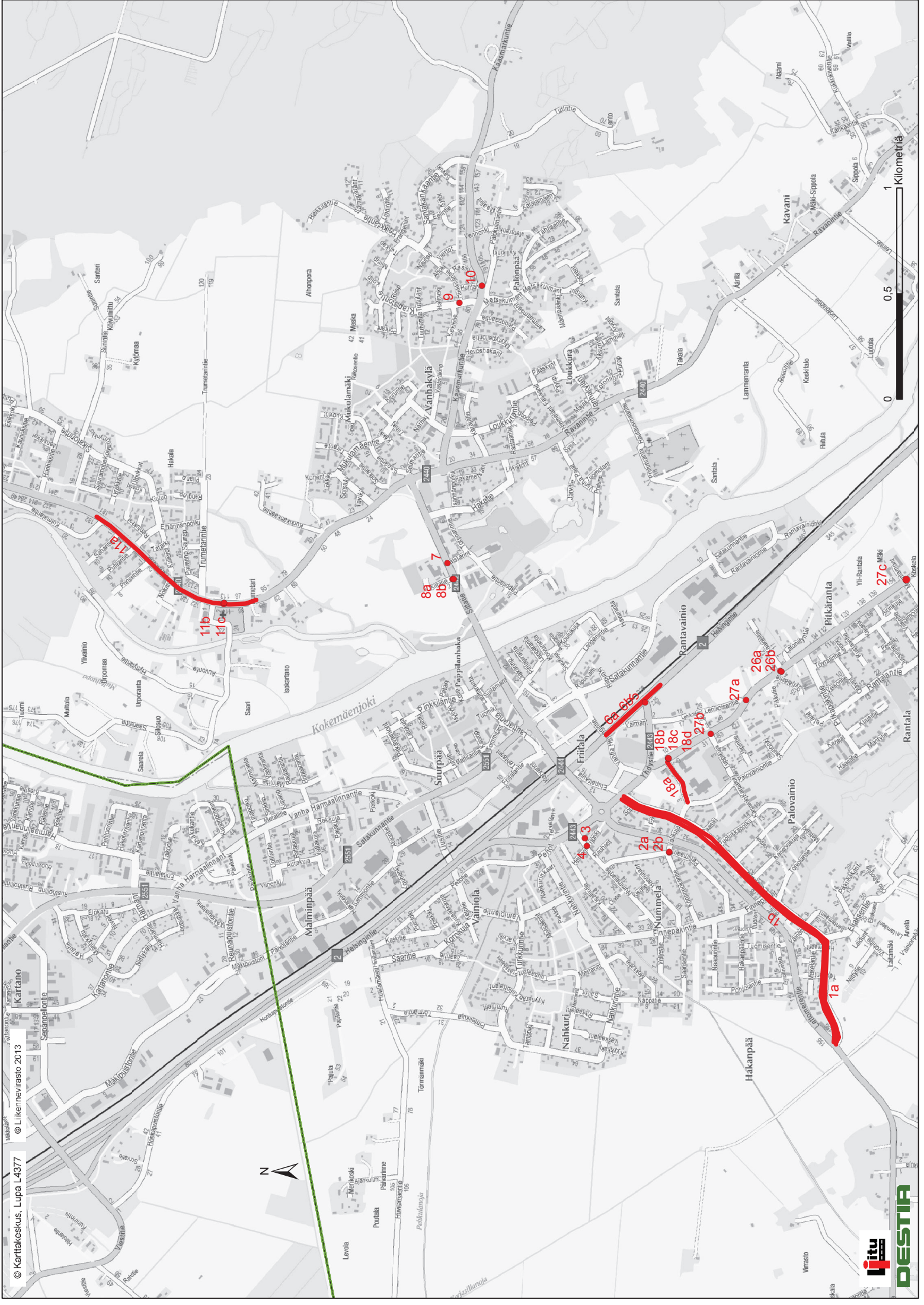
Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Ulvila

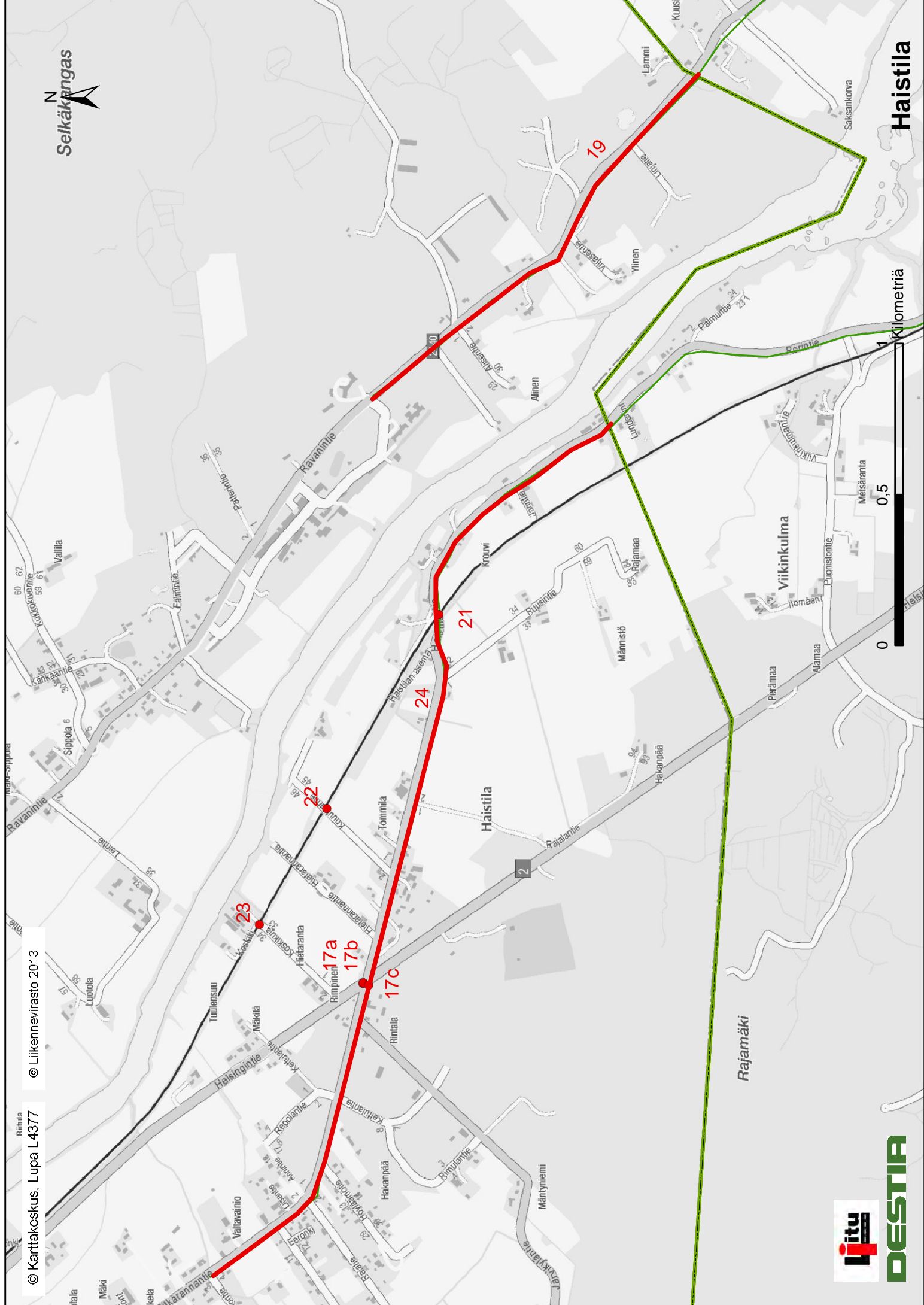
Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireel-lisyysslk	Tienpitäjä	Toimenpide-luokka	Tieosoite
15	Alamäentie (mt 2554), mutka Metsolantien eteläpuolella	Mutkan taustamerkkien asentaminen mutkaan	500€	0,000	1	ELY-keskus	657	2554/1/3560 - 1/3560
16	Katinhännäntie x Vanhatie	Kuusen poisto/näkemäpeilin asentaminen	500€	-	1	Kunta	-	-
17a	vt 2 x Pitkärannantie (mt 128839 x Haistilantie (mt 12883)	Stop-merkin asentaminen myös ajoradan vasemmalle puolelle	500€	0,017	1	ELY-keskus	638	2/46/0 - 46/0
17b	vt 2 x Pitkärannantie (mt 128839 x Haistilantie (mt 12883)	Kiihdytyskaistojen rakentaminen, Koskikujan liittymän katkaisu ja rinnakkaistien rakentamien välille Koskikuja - Hietarannantie (noin 250 m uutta tietä)	300 000€	0,033	3	ELY-keskus	301	2/46/0 - 46/0
17c	vt 2 x Pitkärannantie (mt 128839 x Haistilantie (mt 12883)	Kiertoliittymän rakentaminen	1 000 000€	0,166	3	ELY-keskus	288	2/46/0 - 46/0
18a	Ulvilan yhteiskoulu, Kaarinantie ja Pitkärannantie (mt12883)	Piha-alue suunnitelman laatiminen (esim. polkupyöräpysäköinti parempaan paikkaan, Kaarinantie yksisuuntaiseksi, päiväkodin/koulun p-paikan liittymän korotus, päiväkodin saattoliikennepaikan siirto ja vanha paikka kevyen liikenteen väyläksi)	-	-	1	Kunta	-	-
18b	Ulvilan yhteiskoulu, Kaarinantie ja Pitkärannantie (mt12883)	Pitkärannantien itäpuolella Kaarinantien liittymässä olevan linjan autopysäkin siirto liittymän pohjoispuolelle	5 000€	0,007	1	ELY-keskus	342	12883/1/90 - 1/90
18c	Ulvilan yhteiskoulu, Kaarinantie ja Pitkärannantie (mt12883)	Pitkärannantien suojatien siirto Kaarinantien liittymän pohjoispuolelle ja yhteys kevyen liikenteen väylille (toteutetaan mikäli Kaarinantien pohjoispuolella oleva päiväkodin saattoliikennepaikan siirto toteutuu)	3 000€	0,005	1	ELY-keskus	603	12883/1/90 - 1/90
18d	Ulvilan yhteiskoulu, Kaarinantie ja Pitkärannantie (mt12883)	Korotetun liittymän rakentaminen Pitkärannantien ja Kaarinantien liittymään	15 000€	0,010	1	ELY-keskus ja kunta	653	12883/1/90 - 1/90

Liite 5. Kuntakohtaiset osiot, Ulvila

Nro	Kohdekuvaus	Toimenpidekuvaus	Kust. (€)	HEVA. väh.	Kiireellisyysik	Tienpitäjä	Toimenpide- luokka	Tiesoitte
19	Ravanintie (mt 2440) välillä ammattiopisto Luovi - Ulvila/Harjavalta raja (- Usikujaja)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen (tarveselvitys olemassa), pituus 5,3 km	350 000€	0,020	3	ELY-keskus	101	2440/1/2070 - 1/3039
20	Leineperintie (mt 12903), kylän kohta	Nopeusrajoituksen 30 km/h korostaminen maalaamalla nopeusrajoitus 30 km/h ajarataan ja jyrsimällä heräteraidat nopeusrajoitusmerkin kohdalle.	1 000€	0,000	1	ELY-keskus	657	12903/2/40 - 2/400
21	Haistilantie (mt 12883), Haistilan tasoristeys	Alikulkusillan rakentaminen ja tiejärjestelyt (Tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	1 500 000€	0,004	3	ELY-keskus ja LiVi/rata	307	12883/1/4215 - 1/4215
22	Knuutilantie, Auran tasoristeys	Tiejärjestelyt (Tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	500 000€	-	3	Liikennevirasto (LiVi/rata)	-	-
23	Koskikujaja, Kasvihuoneen tasoliittymä	Tiejärjestelyt (Tarveselvitys Tampere-Pori/Rauma)	100 000€	-	3	Liikennevirasto (LiVi/rata)	-	-
24	Mt 12883 (Porintie). väli (Ruskila, Nakkila -) Nakkilan ja Ulvilan raja - Friitala, Ulvila	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen.	1 136 000€	0,009	3	ELY-keskus	101	12883/1/1790 - 2/900
25	Vt 11 Ulvila - Kiikoinen	Automaattikameravalvonnan rakentaminen pituus yht. 44,7 km (vaatii erillisen suunnitelman laatimisen)	-	0,348	2	ELY-keskus	608	11/15/2533 - 20/3750
26a	Pitkärannantie (MT 12883) x Kaakelitie	Pensasaidan näkemäleikkaus	500€	0,002	1	ELY-keskus	287	12883/1/785 - 1/785
26b	Pitkärannantie (MT 12883) x Kaakelitie	Kevyen liikenteen yhteys välikaistan yli kevyen liikenteen väylälle	1 000€	0,002	1	ELY-keskus	287	12883/1/785 - 1/785
27a	Pitkärannantie (MT 12883)	Hidasteen rakentaminen Lehikoisientien liittymään esim. korotettu liittymä	15 000€	0,009	1	ELY-keskus	653	12883/1/550 - 1/550
27b	Pitkärannantie (MT 12883)	Hidasteen rakentaminen Tuppinkujan liittymään esim. korotettu liittymä	15 000€	0,010	1	ELY-keskus	653	12883/1/330 - 1/330
27c	Pitkärannantie (MT 12883)	Hidasteen rakentaminen Hormiston tien liittymään esim. korotettu liittymä, vaatii nopeusrajoituksen alentamisen, nopeusrajoituksen 40 km/h jatko n. 940 m	15 000€	0,008	2	ELY-keskus	653	12883/1/1510 - 1/1510
			5 090 850€					0,872

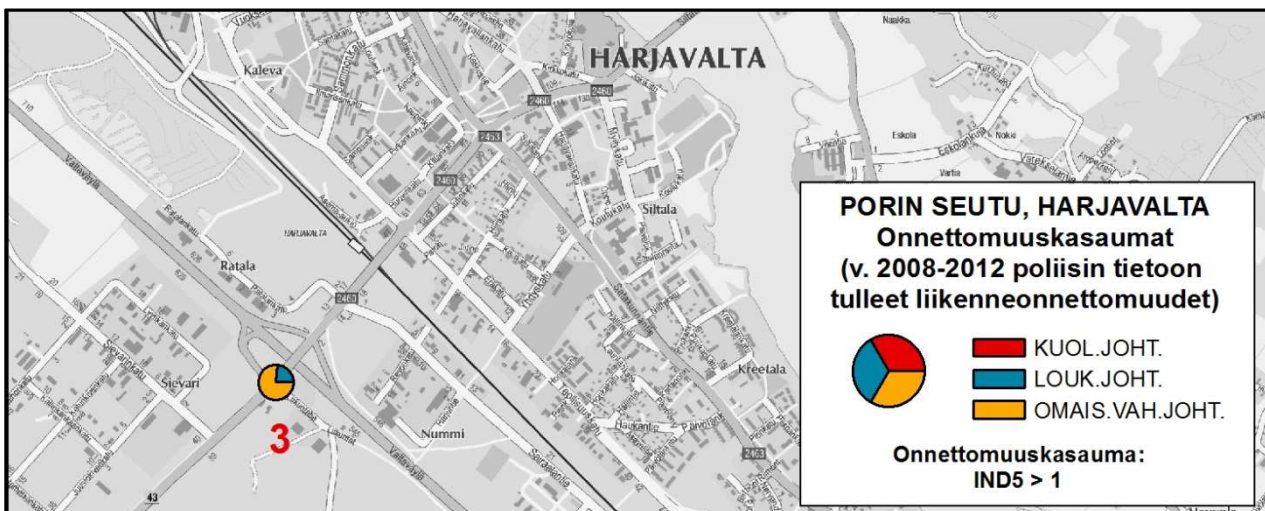
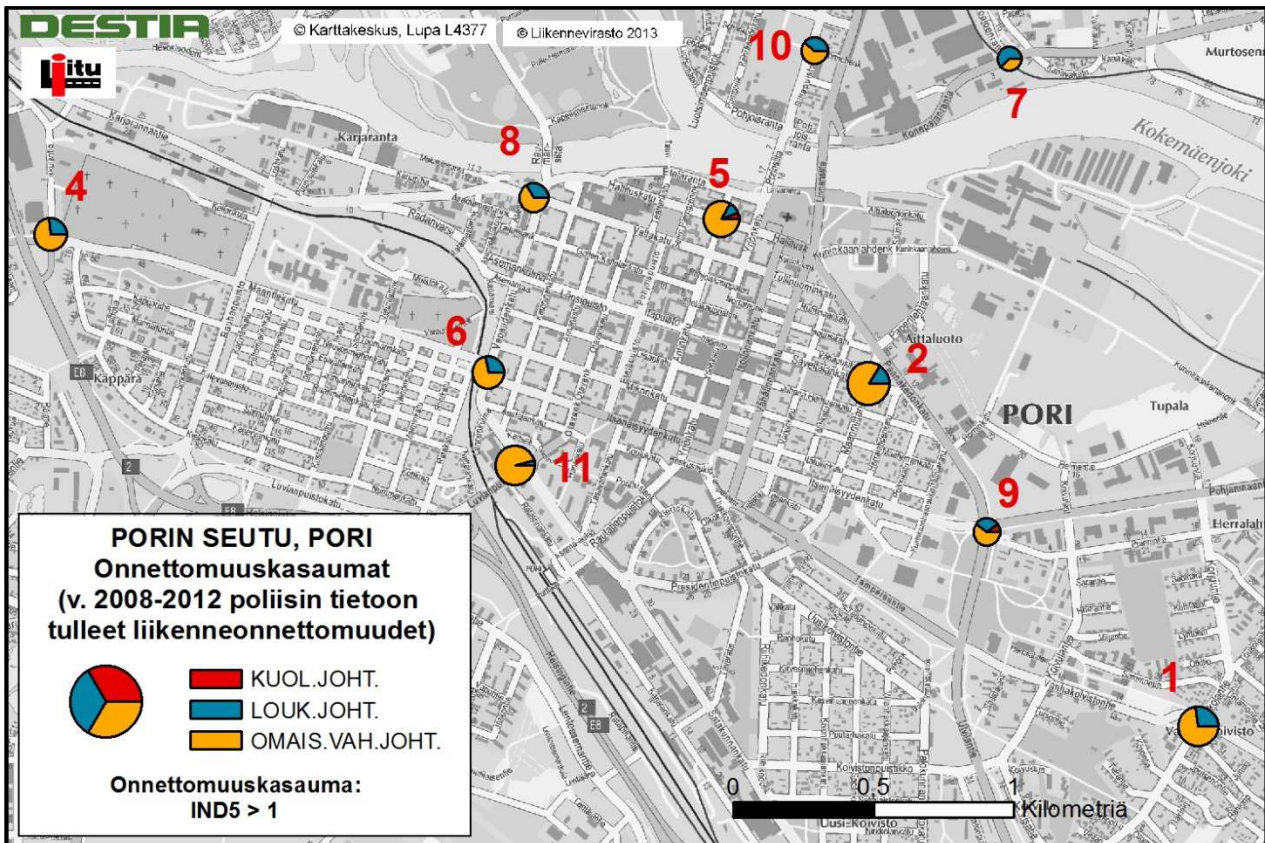

© Liikennevirasto 2013

© Karttokeskus, Lupa L4377

Liite 6. Porin seudun liikenneturvallisuustyön seuranta:
Onnettomuskasauamat vuosina 2008–2012 (IND5 > 1)

NRO	KUOL. JOHT.	LOUKK. JOHT.	OM AIS.VAH. JOHT.	YHT	IND5	TIEREKISTERI-OSOITE	OSOITE	KUNTA
1	0	6	16	22	1,84		TOUKOLANTIE X VANHAKOIVISTONTIE	PORI
2	0	4	21	25	1,64		MAANMITTARINKATU X SÄVELTÄJÄNKATU	PORI
3	0	4	13	17	1,32	43/16/1170	KT 43 (EURANTIE) X LIIKUNTATIE	HARJAVALTA
4	0	4	11	15	1,24		TIKKULANTIE, KIERTOLIITTYMÄ	PORI
5	1	2	15	18	1,2		ÄNTINKATU X HALLITUSKATU	PORI
6	0	4	10	14	1,2		VAPAUDENKATU VÄLILLÄ ITSENÄISYYDENKATU - MAATIEKATU	PORI
7	0	5	3	8	1,12	2550/1/780	KONEPAJANRANTA X TOEJOENRANTAKATU	PORI
8	0	4	8	12	1,12		HALLITUSKATU X KARJARANNANTIE	PORI
9	1	3	6	10	1,04		PAANAKEDONKATU X ULVILANTIE X POHJANMAANTIE	PORI
10	0	4	6	10	1,04		SILTAPUISTOKATU X TYÖMIEHENKATU	PORI
11	0	1	21	22	1,04		LUVIANPUISTOKADU X VAPAUDENKATU	PORI

Määritelmät

Seudullisen liikenneturvallisuusryhmän jäseninä ovat Porin seutukunnan, kuntien, poliisin, Liikenneturvan ja ELY-keskuksen edustajat. Ryhmä kokoontuu 1(-2) kertaa vuodessa.

Kuntien liikenneturvallisuusryhmät muodostuvat kuntien eri hallintokunnista nimetyistä jäsenistä. Sidosryhmistä mukana voi olla esimerkiksi paikallinen poliisi, Liikenneturva tai järjestöt. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Hallintokuntakohtaiset alatyöryhmät päivittävät liikenneturvallisuuden toimintasuunnitelmat sekä huolehtivat aktiivisesta liikenneturvallisuustoiminnasta eri yksiköissä.

Henkilövahinkoon johtanut onnettomuus (heva-onn.) on joko kuolemaan tai loukkaantumiseen johtanut onnettomuus

Omaisuuksivahinkoon onnettomuus on onnettomuus, jonka seurauksena kukaan ei ole kuollut tai loukkaantunut

Tieliikenneonnettomuus on kuolemaan, loukkaantumiseen tai omaisuusvahinkoon johtanut kulkuneuvon liikkumisesta aiheutunut liikennetapahtuma, joka on sattunut liikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitetulla alueella. Esimerkiksi polkupyörällä kaatuminen katsotaan tieliikenneonnettomuudeksi, mutta jalankulkijan kaatumista ei

Liikenneonnettomuudessa kuollut on henkilö, joka on kuollut onnettomuuden seurauksena 30 vuorokauden kuluessa onnettomuudesta.

Liikenneonnettomuudessa loukkaantunut on henkilö, joka on saanut onnettomuudessa vammoja, jotka vaativat hoitoa sairaalassa, hoitoa kotona (sairauslomaa) tai operatiivista hoitoa kuten tikkejä.

Liikenneonnettomuuteen osallisiksi henkilöiksi katsotaan onnettomuuteen osallistuneet kulkuneuvojen kuljettajat ja jalankulkijat sekä kuolleet ja loukkaantuneet matkustajat. Eläin on eläinonnettomuuden osallinen.

Onnettomuuslaji määrittää liikenneonnettomuuden osallisten kulkutavan mukaan siten, että niin sanotusti heikoin on määräävä.

Kevyen liikenteen onnettomuus on onnettomuus, jonka osallisena on jalankulkija, polkupyörä tai mopo.

Jalankulkijaonnettomuus on onnettomuus, jossa toisena osallisena on jalankulkija.

Polkupyöräonnettomuus on onnettomuus, jossa ainakin yhtenä osallisena on polkupyörä, mutta ei jalankulkijaa.

Moottoriajoneuvo-onnettomuus on onnettomuus, jossa osallisena on ainakin yksi moottoriajoneuvo, mutta ei jalankulkijaa tai polkupyörää.

Pyörä-, linja-auto- tai raitiovaunuonnettomuuksissa osallisena on ainakin yksi kyseinen osallinen, mutta siinä saattaa olla mukana myös esimerkiksi jalankulkija tai auto.

Yksittäisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena vain yksi moottoriajoneuvo.

Liite 7. Määritelmät

Ohitusonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, joista yksi oli ohittamassa.

Kääntymisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, joista ainakin yksi oli kääntymässä. Ei sisällä ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Kohtaamisonnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, jotka ovat tulossa vastakkaisista suunnista. Ei sisällä kääntymis-, ohitus- eikä risteämisonnettomuuksia.

Peräänajo-onnettomuus on onnettomuus, jossa on osallisena kaksi tai useampia moottoriajoneuvoja, jotka törmäävät toisiinsa kulkiessaan peräkkäin samaan suuntaan. Ei sisällä ohitus- eikä kääntymisonnettomuuksia.

Eläinonnettomuus on moottoriajoneuvon ja eläimen välinen onnettomuus.

Peuraonnettomuus on moottoriajoneuvon ja peuran, metsäkauriin tai valkohäntäpeuran välinen onnettomuus.

Hirvieläinonnettomuus on moottoriajoneuvon ja hirven välinen onnettomuus.

Yhteentörmäysonnettomuus on onnettomuus, jossa on mukana vähintään kaksi osallista (tutkijalautakunnan käyttämä termi)

Onnettomuusaste on onnettomuuksien lukumäärä vuotuista liikennesuoritetta kohti (esim. onn./milj.ajon.km/vuosi).

Onnettomuusriski on todennäköisyys joutua onnettomuuteen, loukkaantua tai kuolla. Riskinmittarina voi olla esimerkiksi onnettomuuksien määrä tiettyä liikennesuoritteiden määrää kohti.

Onnettomuustiheys on onnettomuuksien lukumäärä tiekilometriä kohti (onn./km/a).

Riskitekijä on asia, joka lisää onnettomuuden tapahtumisen todennäköisyyttä tietyssä toiminnassa.

Rattijuopumusonnettomuudessa moottoriajoneuvon kuljettajan on todettu tai vahvoin perustein epäillä olleen onnettomuushetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena. Kuljettajan todetaan olevan alkoholin vaikutuksen alaisena, kun verikokeen tai puhalluskokeen tulos on vähintään puoli promillea.

IND5-arvo on viiden vuoden keskimääräinen onnettomuusindeksi. Indeksien laskentaperiaate:

$(5 \text{ vuoden heva-onnettomuuksien määrä} \times 1 + 5 \text{ vuoden omaisuusvahinko-onnettomuuksien määrä} \times 0,2) / 5$.

Esim. Jos $IND 5 = 1$, paikassa tapahtuu keskimäärin yksi henkilövahinkoon johtanut onnettomuus vuodessa.

Liite 7. Määritelmät

ONNETTOMUUSKUSTANNUKSET

Onnettomuuskustannukset kuvaavat tieliikenneonnettomuuksien taloudellisia seuraamuksia. Niihin lukeutuvat aineelliset vahingot, taloudelliset menetykset ja uhrien aineettoman hyvinvoinnin menetykset. Onnettomuusriskejä alentavat hankkeet vähentävät tai lieventävät onnettomuuksia ja alentavat tieliikenteen onnettomuuskustannuksia.

Yksikköarvot määritetään henkilövahinkojen tyyppitapauksille ja tilastollisesti tyypillisille yleisten teiden onnettomuustapauksille. Henkilövahingon yksikköarvot määritetään vammatyypeille ominaisten seuraamusten mukaisesti. Vakavuusastejakauma on seuraava

- kuolema
- pysyvä vamma
- tilapäinen vaikea vamma
- tilapäinen lievä vamma.

Kuolemaksi luetaan liikenneonnettomuudesta 30 vuorokauden sisällä kuollut uhri. Pysyvällä vammalla tarkoitetaan vakavaa halvausta tai muuta pysyvää vammaa (esimerkiksi raajan menetys). Tilapäisellä vaikealla vammalla tarkoitetaan pitkää hoitoa vaativia vammoja, jotka paranevat. Tilapäisellä lievällä vammalla tarkoitetaan vähällä hoidolla paranevia vammoja.

Onnettomuustapauksien luokittelu on seuraava

- kuolemaan johtanut onnettomuus
- vammautumiseen johtanut onnettomuus
- keskimääräinen henkilövahinko-onnettomuus
- omaisuusvahinko-onnettomuus
- keskimääräinen tieliikenneonnettomuus.

Onnettomuuskustannukset muodostuvat seuraavista tekijöistä

- hallinnolliset kulut (tienpitäjä, pelastuslaitos, poliisi ja oikeuslaitos)
- ajoneuvovahingot
- sairaanhoitokulut (vakuutusjärjestelmän ulkopuolelle jäävät kulut)
 - tuotannolliset menetykset (yksilön osuus bruttokansantuotteen muodostuksessa; ilman oman kulutuksen osuutta)
 - inhimillisen hyvinvoinnin menetys (elämän menetys tai sen laadun pysyvä tai tilapäinen menetys).

Yksikköarvojen määrittäminen on tehty reaalitaloudellisten kustannusten inventointina. Inhimillisen hyvinvoinnin menetykset on arvioitu muissa Pohjoismaissa tehtyjen maksuhalukkuus selvitysten tuloksiin perustuen.

Onnettomuustyyppikohtaisten yksikköarvojen määrittäminen perustuu yleisten teiden onnettomuustilastojen pohjalta määritettyyn vakavuusastejakaumaan (henkilö- vahinkoja/ onnettomuustyyppi).

Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

Porin seutukunnan nopeusrajoitukset maanteillä

Nopeusrajoitukset on tarkasteltu nopeusrajoitusohjeen kappaleessa 5 esitetyn etenemispolun mukaisesti. Viittaukset ohjeeseen on alleiviivattu tai kursivoitu. Tiesuudet, joissa nopeusrajoitusta ehdotetaan tarkistettavaksi ohjeen mukaiseksi, on esitetty seuraavassa. Näistä osa on heti päivitettävissä, osassa vaaditaan tarkempaa tarkastelua.

Tiekohtainen nopeusrajoitus kaksikaistaisilla maanteillä

Taulukko 1: Nopeusrajoitusarvon riippuvuus tien leveydestä ja vuoden keskimääräisestä vuorokausiliikenteestä 2-ajokaistaisilla teillä (LVM:n yleisohje).

Nopeusrajoitukset ovat ohjeen mukaisia.

Taulukko 2: Nopeusrajoituksen riippuvuus tien suuntauksesta (LVM:n yleisohje).

Näkemän pituus vähintään [m]	Näkemän osuus [%]	Korkein nopeusrajoitus [km]	Koodi kartalla	Vastoin ohjetta tiepituus [km]
150	alle 70	60	2A	20,5
150	70-95	80	-	-
300	alle 70	80	-	-

Teillä 2460 ja 2560 suuntauksen johdosta olisi tarve alentaa nopeusrajoitus 80 km/h > 60 km/h. (kartta)

Tiekohtaisen nopeusrajoituksen alentaminen kylien ja tihentyneen tienvarsiasiutuksen jaksoilla

Taulukko 3: Tiekohtaisen nopeusrajoituksen arvon tarkistaminen tienvarren asutuksen perusteella yksiajorataisilla kaksikaistaisilla maanteillä.

Tien leveys [m]	Liikennemäärä KVL (autoa/vrk)	Tiheä tienvarsiasiutus ≥ 30 as/km ² > 5 liittymää / km	Koodi kartalla	Vastoin ohjetta tiepituus [km]	Kylät ≥ 60 as/km ² > 15 liittymää / km	Koodi kartalla	Vastoin ohjetta tiepituus [km]
> 8,5	≤ 6000	80 km/h	3A	6,3	70 / 60 km/h	3E	0,2
	> 6000	80 / 70 km/h	3B	0,8	60 km/h	3F	0,5
≤ 8,5	≤ 4500	80 / 70 km/h	3C		60 km/h	3G	0,3
	> 4500	70 / 60 km/h	3D		50 km/h	3H	

Tarkastelu on toteutettu jakamalla tie 100 m jaksoihin. Tienvarsiasiutuksen perusteella nopeusrajoitukset ovat pääosin ohjeen mukaisia, esille nousseet tien kohdat on otettava tarkempaan tarkasteluun. (kartta)

Muut huomioon otettavat tekijät

Tasoliittymät

Valta- ja kantateiden liittymissä nopeusrajoitukset ovat ohjeen mukaisia.

Rajoituksen alentamista lyhyellä matkalla 40 km/h tai enemmän (esim. 100 -> 60 km/h) vältetään. Porrastavaa rajoitusta jatketaan tarvittaessa tai se yhdistetään läheisiin samaa tasoa oleviin rajoituksiin.

Valtatiellä 8, Niittymaantien liittymässä nopeusrajoitus alenee lyhyellä matkalla 100 km/h > 60 km/h. Nopeusrajoitusta 80 km/h ehdotetaan jatkettavaksi pidemmälle matkalle, pohjoisen suuntaan Tuorsniementien (12869) liittymään asti.

Valtatiellä 23, Pomarkun kohdalla lyhyt 100 km/h rajoitus ehdotetaan alennettavan 80 km/h.

Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

Rautatien tasoristeykset

Teillä 2464, 12883 ja 12933 rautateiden tasoristeysten kohdalla on yleisrajoitus. Ohjeen mukaan ko. kohtiin tulee asettaa paikallinen nopeusrajoitus 60 km/h. (kartta)

Lauttarannat ja avattavat sillat

Nopeusrajoitukset ovat ohjeen mukaisia.

Paikallisten nopeusrajoitusten asettaminen yleisrajoitusteille

Asutuksen perusteella rajoitettavat tieosuudet

Taulukko 5: Paikallisen nopeusrajoituksen asettaminen tienvarsiasutuksen perusteella yksiajorataisille tavallisille maanteille.

Tien leveys [m]	Tiheä tievarsiasutus ≥ 15 as/km ² > 5 liittymää / km	Koodi kartalla	Vastoin ohjetta tiepituus [km] Rajoitus / yleisrajoitus	Tiheä tievarsiasutus ja kylät ≥ 30 as/km ² > 15 liittymää / km	Koodi kartalla	Vastoin ohjetta tiepituus [km] Rajoitus / yleisrajoitus
>7,5	yleis / 70 / 60	5A	0	50	5D	0,8
6,0-7,5	60	5B	4,4 / 91	50	5E	43,4 / 8,4
< 6,0	50	5C	9,0 / 25,5	40	5F	3,4 / 2,3

Tarkastelu on tehty seutu ja yhdysteille jakamalla tie 100 m jaksoihin. Raja-arvona on käytetty ohjeen mukaista korkeampaa rajoitusarvoa sekä yleisrajoitusta. Esille nousseet tieosuudet on otettava tarkempaan tarkasteluun nopeusrajoituksen päivittämiseksi (kartta). Taulukossa on esitetty tieosuuksien pituudet.

Raja-arvona on käytetty ohjeen mukaista korkeampaa rajoitusarvoa sekä yleisrajoitusta. Esille nousseet tieosuudet ehdotetaan otettavaksi tarkempaan tarkasteluun nopeusrajoituksen mahdollista muuttamista varten. Tieosuuksien pituudet eri tilanteissa on esitetty taulukossa ja kartalla.

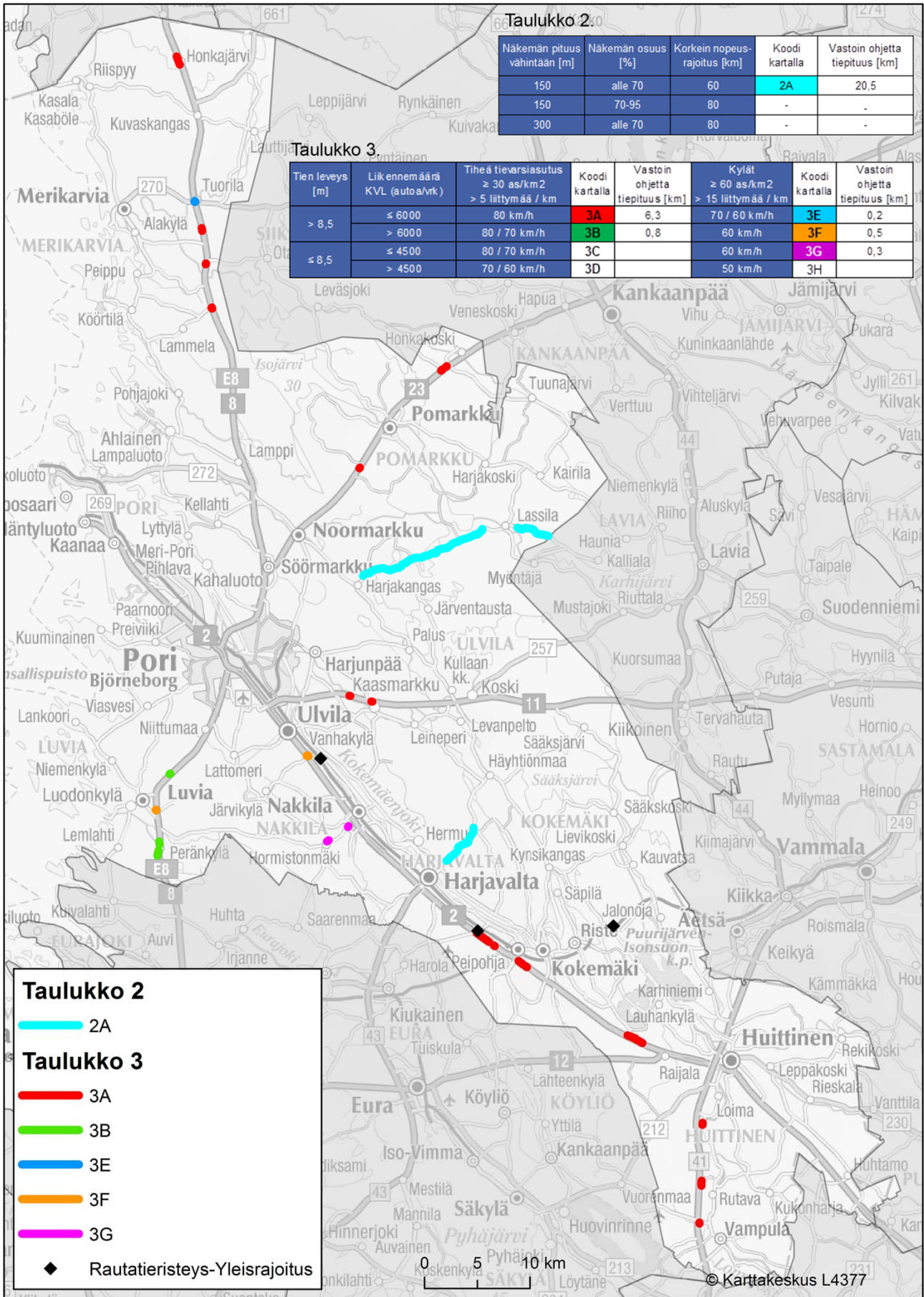
Taulukko 8 Nopeusrajoitukset taajamien ulkopuolisilla reuna-alueilla yksiajorataisilla 2-kaistaisilla maanteillä.

Tien leveys [m]	Taajaman ulkopuolinen reuna-alue Tilastollinen taajama tai asutustihentymä ≥ 60as./km ²					
	1-4 liittymää / km	Koodi kartalla	5-15 liittymää / km	Koodi kartalla	yli 15 liittymää / km	Koodi kartalla
≥ 7,5	80	8A	70 / 60 / 50	8C	50 / 40	8E
< 7,5	70 / 60	8B	60 / 50 / 40	8D	50 / 40	8F
Tarkempaan tarkasteluun ehdotettujen tieosuuksien pituudet [km]						
≥ 7,5	15,1	8A	13,9 + 0 + 12,0	8C	3,0 + 9,7	8E
< 7,5	0	8B	0 + 36,5 + 28,0	8D	24,4 + 26,8	8F

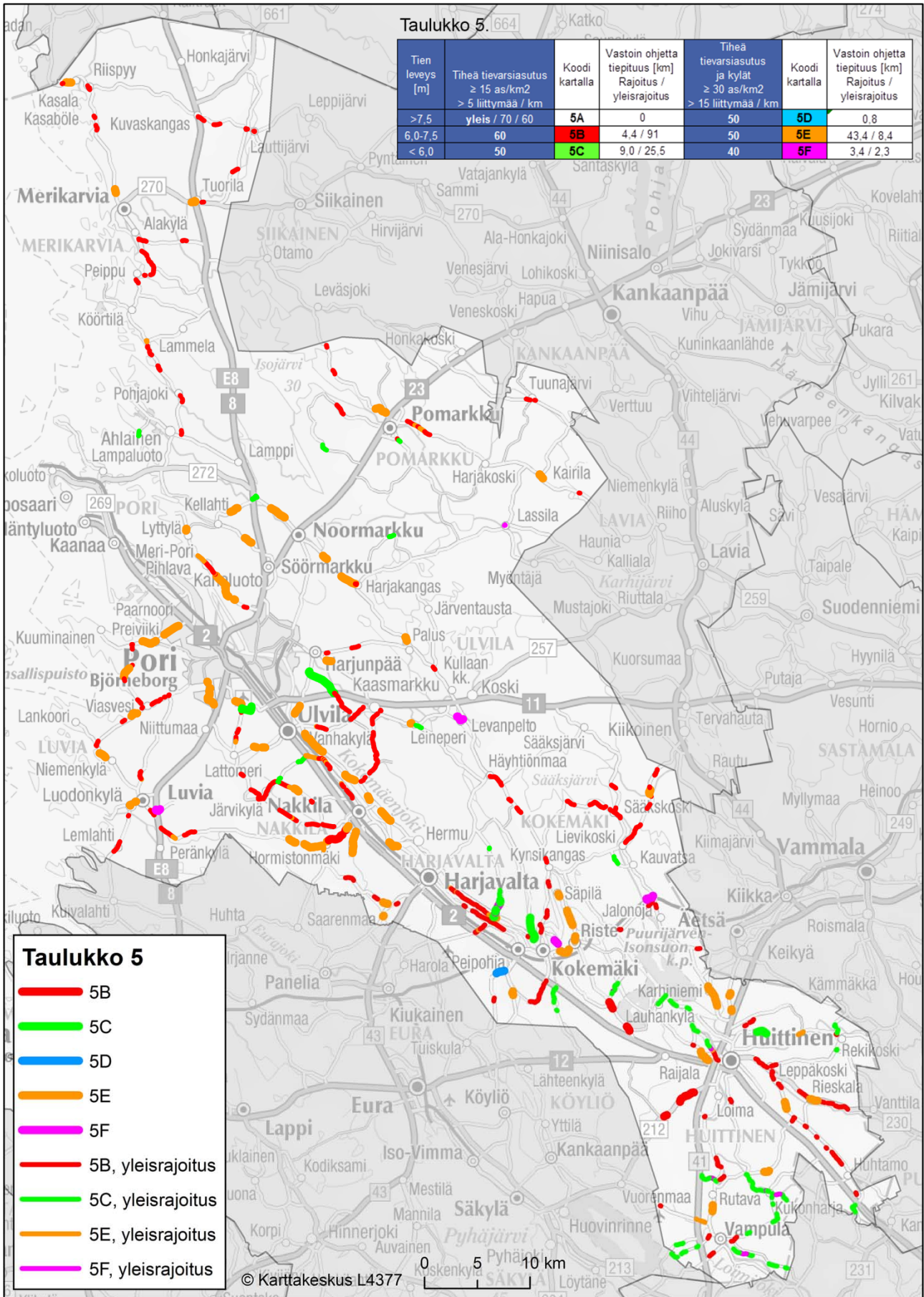
Tarkastelu on tehty taulukon mukaisesti eri nopeusrajoituksilla. Esille nousseet tieosuudet ehdotetaan otettavaksi tarkempaan tarkasteluun nopeusrajoituksen mahdollista muuttamista varten. Tieosuuksien pituudet eri tilanteissa on esitetty taulukossa ja kartalla

Lähde: Nopeusrajoitukset 16.12.2009. Tiehallinto <http://alk.tiehallinto.fi/thohje/pdf/2100063-v-09-nopeusrajoitukset.pdf>

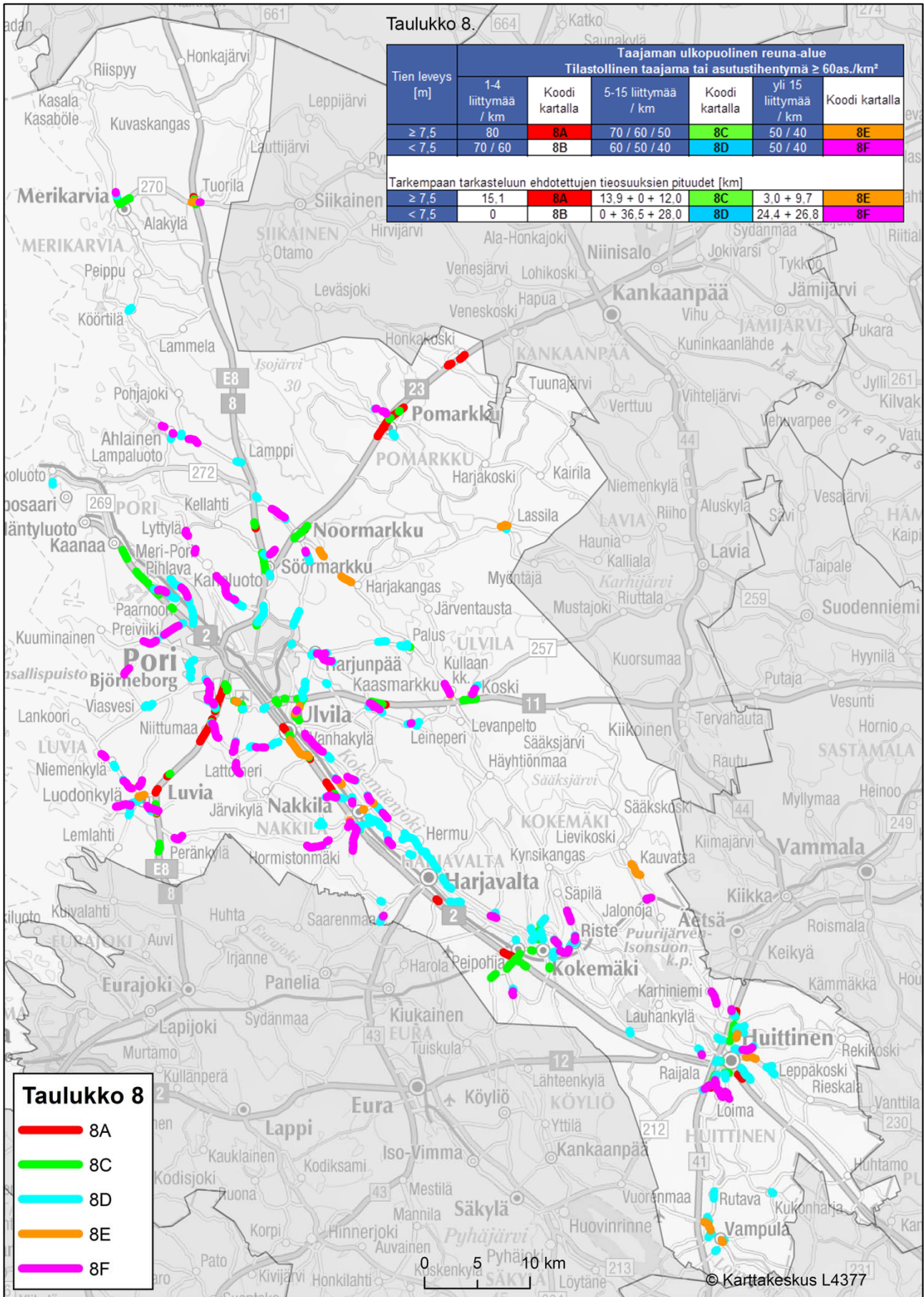
Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

Liite 8. Maanteiden nopeusrajoitustarkastelut

KUVAILOLEHTI

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 124/2013				
Vastuualue Liikenne ja infrastruktuuri				
Tekijät Jaakko Klang Christel Kautiala Eija Yli-Halkola Hanna Puolimatka		Julkaisuaika Joulukuu 2013		
		Kustantaja /Julkaisija Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja / toimeksiantaja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Porin seudun kunnat		
Julkaisun nimi Porin seudun liikenneturvallisuussuunnitelma				
Tiivistelmä Porin seudulle laadittiin liikenneturvallisuussuunnitelma Harjavallan, Huittisen, Kokemäen, Luvian, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan kuntien alueelle. Suunnitelmat laadittiin kuntien ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen yhteistyönä. Suunnitelma sisältää turvallisuuden parantamisen lisäksi kestävien liikkumismuotojen edistämistä. Seudun liikenneturvallisuuden ja liikkumisen ongelmia kartoitettiin kaikille kuntalaisille suunnatuilla kyselyillä, onnettomuusanalyysillä sekä maastokäynneillä. Onnettomuusanalyysin perusteella seudun liikenneturvallisuuden tila Porin seudulla on koko maan keskiarvoa heikompi. Vuosittain kuolee noin 10 henkilöä ja loukkaantuu noin 220 henkilöä. Seudulla tapahtuneista onnettomuuksista aiheutuu kustannuksia vuosittain keskimäärin noin 90 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus on vuosittain noin 16 miljoonaa euroa. Kyselyn vastauksista ilmeni, että vastaajia huolestutti muun muassa jalankulku- ja pyörävylien kunto ja esteettömyys sekä talvikunnossapidon taso. Autoilun olosuhteissa tyytymättömyyttä aiheutti teiden kunto ja kunnossapidon taso sekä kouluympäristöjen liikennejärjestelyt. Kyselyyn vastanneista 64 %:lla työ- tai koulumatkan pituus on korkeintaan 5 kilometriä, joten kävelyn ja pyöräilyn edistämällä seudulla on hyvät edellytykset. Ongelma-analyysin sekä valtakunnallisten tavoitteiden pohjalta seudulle määritettiin liikenneturvallisuustavoitteet. Pitkän aikavälin liikenneturvallisuusvisioksi seudulle asetettiin, että kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä ja liikkuminen on vastuullista ja se koetaan turvalliseksi. Määrällisenä tavoitteena on, että nykyisestä 10 keskimäärin vuodessa kuolleesta seudulla kuolisi liikenteessä enintään 6 henkilöä (40 henkilöä / miljoona asukasta) vuonna 2014 ja enintään 3 henkilöä (24 henkilöä / miljoona asukasta) vuonna 2020. Loukkaantuneiden määrän tavoitteena on, että nykyisestä 218 henkilöstä vähennystä olisi 25 % (korkeintaan 163 henkilöä) vuoteen 2020 mennessä. Nuorten onnettomuusriskiä halutaan pienentää 25 % vuoteen 2020 mennessä siten, että heidän riskinsä lähenee muun väestön onnettomuusriskin tasoa. Liikenneympäristön parantamishdotukset tehtiin noin 300 kohteeseen seudulla. Toimenpiteiden toteuttaminen vaiheistettiin kolmeen ohjeelliseen kiireellisyysluokkaan. Suunnitelmatyön aikana kuntien liikenneturvallisuustyötä aktivoitiin ja perustettiin uudet ryhmät niihin kuntiin, joista ryhmät puuttuivat. Hallintokuntatilaisuuksissa ideoitiin ja käsiteltiin eri liikkujaryhmille sopivia toimintamuotoja liikenneturvallisuuden ja kestäväen liikkumisen edistämiseksi. Lisäksi muodostettiin seudullinen liikenneturvallisuusryhmä, joka seuraa ja koordinoi liikenneturvallisuustyötä tulevaisuudessa.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Liikenneturvallisuus, liikkuminen, liikennekasvatus, liikenneonnettomuudet, suunnitelmat				
ISBN (PDF) 978-952-257-940-9	ISBN (painettu) 978-952-257-939-3	ISSN-L 2242-2846	ISSN (verkojulkaisu) 2242-2846	ISSN (painettu) 2242-2846
www www.ely-keskus.fi/julkaisut www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-940-9	Kieli Suomi	Sivumäärä 153
Julkaisun tilaukset				
Kustannuspaikka ja -aika -		Painotalo Kopijyvä Oy		

Publication series and numbers Reports Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Varsinais-Suomi 124/2013x					
Area(s) of responsibility Transport and Infrastructure					
Author(s) Jaakko Klang Christel Kautiala Eija Yli-Halkola Hanna Puolimatka		Date December 2013			
		Publisher Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Varsinais-Suomi			
		Financier/commissioner Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Varsinais-Suomi and Pori municipalities in the region			
Title of publication Pori Region traffic safety plan					
<p>Abstract</p> <p>A traffic safety plan for the Pori Region was drawn up for the municipalities of Harjavalta, Huittinen, Kokemäki, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori and Ulvila. The plan was created in co-operation between the municipalities and the Centre for Economic Development, Transport and the Environment for Southwest Finland. In addition to improving traffic safety, the plan promotes sustainable modes of transport. Issues related to traffic safety and movement in the region were mapped with surveys that targeted all residents of the municipalities along with an accident analysis and field visits. According to the accident analysis, the traffic safety status of the Pori Region is below the national average. Approximately 10 people are killed and approximately 220 are injured in traffic annually. The costs of traffic accidents in the region total approximately €90 million annually, of which the annual share of municipalities is approximately €16 million. The survey results showed that the respondents were concerned about the condition of pedestrian and bicycle lanes, accessibility and winter maintenance, among other things. With regard to motoring, the respondents were dissatisfied with the condition and maintenance of the roads and the traffic arrangements near schools. The work commute or school route of 64 per cent of the respondents was under 5 kilometres, providing good conditions for pedestrian and bicycle traffic.</p> <p>Problem analysis and national objectives were used to outline traffic safety objectives for the region. A long-term traffic safety vision was set for the region; nobody should have to die or be seriously injured in traffic, and movement should be responsible and feel safe. The quantitative objective is to move from the current figure of an average 10 people dying in traffic in the region annually, to fewer than six traffic deaths (40 people per one million residents) in 2014 and to fewer than three traffic deaths (24 people per one million residents) traffic deaths in 2020. The objective regarding traffic injuries is a 25 per cent decrease from the current figure of 218 people down to fewer than 163 people injured in traffic annually by 2020. The plan also involves reducing the risk of accidents of young people by 25 per cent by 2020, bringing their risk of accidents closer to that of the rest of the population.</p> <p>Proposals for traffic environment improvements were made for approximately 300 locations in the region. The implementation of the measures was divided into three outlined urgency categories. During the planning, the traffic safety work of the municipalities was activated and new working groups were established in municipalities without groups. In events for branches of administration, ideas were shared and suitable forms of activity were discussed for various groups in order to promote traffic safety and sustainable movement. Furthermore, a regional traffic safety group was established to monitor and coordinate future traffic safety work.</p>					
Keywords Road safety, movement, traffic education, road accidents, plans					
ISBN (PDF) 978-952-257-940-9	ISBN (print) 978-952-257-939-3	ISSN-L 2242-2846	ISSN (online) 2242-2854	ISSN (print) 2242-2846	
www www.ely-keskus.fi/julkaisut www.doria.fi		URN URN:ISBN:978-952-257-940-9		Language Finnish	Number of pages 153
Distributor					
Place of publication and date -			Printing place Kopijyvä Oy		

RAPORTEJA 124 | 2013

PORIN SEUDUN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMA
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-257-939-3 (painettu)

ISBN 978-952-257-940-9 (PDF)

ISSN-L 2242-2846 ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkójulkaisu)

URN URN:ISBN:978-952-257-940-9

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus